

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Till arbetspensionsanstalterna

ARBETSPENSIONEN ENLIGT EU-BESTÄMMELSERNA OM SOCIAL TRYGGHET

Bifogat sänder vi omarbetade anvisningar för hur EU-bestämmelserna om social trygghet inverkar på arbetspensionerna. Anvisningarna ersätter cirkuläret A 70/93 i pärmen "ETA:n soveltaminen".

Anvisningarna har utarbetats av Pensionsskyddscentralen och företrädare för pensionsanstalterna.

I anvisningarna har man preciserat de tidigare anvisningarna i EES-cirkuläret och mera utförligt berättat om EG-domstolens beslut (de Europeiska gemenskapernas domstol) i pensionsärenden.

Bilagorna har fogats till de avsnitt som de berör.

Det sista 8 avsnittet Omräkning av EU-pensionen sänds till arbetspensionsanstalterna inom januari 1997.

Dessa anvisningar upphäver:

- cirkuläret A 70/93 Hur EES-avtalets bestämmelser om social trygghet inverka på arbetspensionerna,
- cirkuläret A 19/95 Tilläggsanvisningar om tillämpningen av EU:s nya socialtrygghetsbestämmelser,
- Brevet till arbetspensionsanstalterna 6.10.1994 Förfarandet i samband med utländska pensionsansökningar ändras och sektionen för utländska pensionsärenden inför telefontid,
- Juridiska avdelningens meddelanden 3/94, 7/94, 19/94, 7/95 och 13/96.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Pentti Koivisto

Helena Tapio

Juridiska avdelningen

19.12.1996

**HUR EU-BESTÄMMELSERNA OM SOCIAL TRYGGHET INVERKAR PÅ
ARBETSPENSIONERNA****1 ALLMÄNT**

1.1. Bestämmelser på vilka Finlands EES- och EU-medlemskap baserar sig	1
EES trädde i kraft 1.1.1994	1
EU trädde i kraft 1.1.1995	2
EU- och EES-länderna	2
EU-bestämmelserna	4
1.2 Förhållandet till nationell lag och till tidigare överenskommelser om social trygghet	4
1.3 Associationsavtal	6
1.4 Principerna för den sociala tryggheten	6
Försäkring endast i ett land	7
Likställighet	7
Försäkringsperioder	7
Pro rata-pension	7
Exportering	7
1.5 Tillämpningsområde för förordningen 1408/71	7
1.6 Personkrets	9
Medborgare	9
Försäkrad som arbetstagare eller företagare	9
Flyktingar och statslösa	10
EU-medborgares familjemedlemmar	11
När förmånstagaren är EU-medborgare	11
Tjänstemän	12
Personkrets för den nordiska konventionen om social trygghet	12
1.7 Ändring av EU-bestämmelserna och Administrativa kommissionen	13
Administrativa kommissionen	13
Ändring av EU-bestämmelserna	13
1.8 Språk	13
1.9 Begrepp	14

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2 BESTÄMMELSERNA OM FÖRSÄKRING

2.1 Allmänt	1
2.2 Överenskommelser om social trygghet med EU- och EES-länderna	1
2.3 Huvudprinciper för försäkring	2
Principen om ett EU-lands lagstiftning	2
2.3.1 Principen om sysselsättningsland	3
2.3.2 Utsända arbetstagare	3
Tillfälligt förvärvsarbete i 12 månader	3
Norden	4
Famijemedlemmar	4
Utsänd arbetstagare till moder-, dotter- eller systerbolag	5
Förlängd utsändningstid	6
2.3.3 Resande personal, personalen vid transportföretag	6
2.3.4 Förvärvsarbete i två eller flera EU-länder	7
Samma arbetsgivare, förvärvsarbete i flera länder	7
Flera arbetsgivare i olika länder	8
2.3.5 Egenföretagare	9
Utsända egenföretagare	9
Egenföretagare samtidigt i flera länder	9
Företagets säte avgörande om egenföretagaren inte verkar i bosättningslandet	9
Anställd och egenföretagare samtidigt	10
2.3.6 Specialgrupper	11
Missionsarbetare	11
Au pair	11
Inte anställd	12
2.3.7 Sjömän	12
2.3.8 Tjänstemän och med dem jämställbara personer	13
Staten	13
Kommunen	14
Kyrkan	14
2.3.9 Personal vid diplomatiska beskickningar och konsulat	14
2.3.10 Militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring	15
2.4 EU-parlamentsledamöter och personal	16
2.4.1 EU-parlamentsledamöter och medarbetare	16
2.4.2 Hjälppersonal i EU:s tjänst	16
2.4.3 EU-tjänstemän	17
2.4.4 Övrig personal i EU:s tjänst	17
2.4.5 Forskare i EU:s tjänst	18
2.5 Personal vid internationella organisationer	18
Anställda av EFTA och ESA	19

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2.6 Undantag från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning	19
Bestämmelserna om dispens	19
Retroaktiv dispens	20
2.7 Betydelsen av tidigare utsändningsperioder	20
Dispens för längre tid än fem år	21
2.8 Arbetsgivarföretaget har bytt ägare	21
2.9 Arbetsgivaren byts under pågående utsändning	22
Arbetsgivaren byts inom samma koncern	22
Arbetsgivaren byts (inte inom samma koncern)	22
2.10 Arbetstagaren blir egenföretagare	22
2.11 Bosättningsvillkoret och EU	23
2.12 Försäkringslönen	24
2.13 Försäkringsavgifter	24
Olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna	25
Arbetstagarens sjukförsäkringsavgift och arbetsgivarens socialskyddsavgift	25
Uppbörderna av försäkringsavgifter utomlands	25
2.14 Intyg och anmälningar som gäller tillämplig lagstiftning	26
2.14.1 Intyg och anmälningar	26
2.14.2 Intyg till arbetstagare och företagare som kommer till Finland från ett annat EU-land	28
2.14.3 Inget intyg	28
2.14.4 Retroaktivt intyg för utsänd arbetstagare	29
2.14.5 Rättsskyddet för den som ansöker om intyg	29
2.15 Övervakning	30
2.16 Frivillig APL-pensionsförsäkring	30
2.17 Förvärvsarbete samtidigt med heleffektivpension	31
2.18 Ytterligare information	31
BILAGOR	
Ansökan om utsändningsintyg/Dispens 2133 (svenska o. finska)	
Intyg E 101 (finska)	
Intyg E 102 (finska)	
Intyg E 103 (engelska)	

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3 EU-PENSIONANSÖKAN OCH DESS BEHANDLING

3.1 Allmänt	1
3.2 Hur ansökan görs och anhängiggörs	2
3.2.1 Ansökan och bilagor	2
E-blanketter	2
3.2.2 När medborgare från tredje land har arbetat i ett EU-land	3
3.2.3 När pensionssökande har arbetat i andra avtalsländer	3
3.2.4 När den pensionssökande har arbetat i ett icke-avtalsland	3
3.3 När pensionstagaren bor i Finland	3
3.3.1 Var skall ansökan lämnas in	3
3.3.2 När ansökan anhängiggörs	3
3.3.3 Ansökan om pension lämnas in till arbetspensionsanstalten	4
Hur handläggs ansökan i Finland	4
Hur bestäms den teoretiska anstalten	5
Hur den teoretiska anstalten handlägger ansökan	6
"EU-ansökanspaketet"	7
När fattas ett provisoriskt beslut	7
3.3.4 Ansökan till FPA	8
3.3.5 Utredande anstalter - EU	9
Pensionsskyddscentralen	9
Folkpensionsanstalten	9
3.3.6 Utredande anstalt i vissa situationer	10
FPA som utredande anstalt	10
Pensionsskyddscentralen som utredande anstalt	11
3.3.7 Den utredande anstaltens åtgärder	11
3.4 Intyg över försäkringsperioder (E 205)	12
3.5 Specialfall	13
3.5.1 Ansökan om fortsatt invalidpension	13
3.5.2 Individuell förtidspension	14
3.5.3 Delinvalidpension	15
3.5.4 Arbetslöshetspension och förtida pension i Sverige	16
3.5.5 Deltidspension	16
3.5.6 Ålderspension vid en lägre pensionsålder	16
3.6 När den som ansöker om pension bor utomlands	17
3.6.1 Den utredande anstaltens åtgärder	17
3.6.2 Hur bestäms den teoretiska anstalten	18
Den privata sektorn	18
Flera pensionssystem	18
3.6.3 Pensionsskyddscentralens åtgärder	19
3.6.4 När ansökan blir anhängig	19

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Dagen när ansökan blir anhängig i ett nordiskt land	20
Ansökan som har lämnats in före 1.1.1994 i övriga avtalsländer	21
Sammandrag av anhängigdagarna för ansökningar som har inlämnats före 1.1.1994	21
När antecknas dagen för anhängiggörandet	22
3.6.5 Uppgifterna i ansökan kontrolleras och tilläggsuppgifter inbegärs	22
3.6.6 Pensionsanstaltens åtgärder	23
Ny läkarundersökning	24
Provisoriskt beslut	25

BILAGOR De flesta blanketterna är enbart på finska:
E 202 Ansökan om ålderspension
E 203 Ansökan om familjepension
E 204 Ansökan om invalidpension
E 205 FIN intyg över försäkringsperioder i Finland
E 207 Uppgifter om den försäkrades försäkringshistorik
E 213 Läkarintyg
Tilläggsförfrågan

4 BERÄKNINGSREGLERNA FÖR EU-PENSION

4.1 Inledning	3
4.2 Bestämmelserna om beräkning av EU-pension	3
4.3 De allmänna principerna för hur EU-pensionen bestäms	4
4.3.1 Ansökan	4
4.3.2 Beräkning	4
a) Enbart enligt nationell lag	5
b) Nationell pension enligt förordningen	5
c) Pro rata-pension	7
Återstående tid	9
Nytt villkor för rätt till återstående tid	9
4.4 Beaktande av försäkringsperioder i den teoretiska pensionen	10
4.4.1 Anmälan av försäkringsperioder	10
4.4.2 Hur försäkringsperioder i andra EU-länder beaktas i Finland	10
4.4.3 Det finska intyget över försäkringsperioder	13
APL	14
KAPL, KoPL	14
SjPL	14
KTAPL	15
StPL	15
KyPL	16
Finlands bank, FPA	16
Arbetspensionstillägg	16
4.5 Försäkringsperioder kortare än ett år i andra EU-länder	17
4.6 Ålderspension	18
4.6.1 Rätt till ålderspension	18
4.6.2 Ålderspensionens belopp	19
4.6.3 Högre intjäningsprocent	19
4.6.4 Förtida ålderspension	20
4.6.5 Uppskjuten ålderspension	21
4.7 Invalidpension	21
4.7.1 Rätt till invalidpension	21
4.7.2 Rätt till återstående tid	22
4.7.3 Pro rata-pension med återstående tid från Finland	23
Flottörsstadgande	25
4.7.4 Sambandet mellan begränsningsstadgandet och den återstående tiden	28
4.7.5 Heleffektiv pension med återstående tid från Finland	29
Proportionerad återstående tid, nordiska konventionen	30

Försäkringsperioder i andra EU-länder och proportionerad återstående tid	32
Jämförelse med pro rata-pensionen	33
Arbete före 23 års ålder	33
4.7.6 Samtidigt förvärvsarbete	34
Proportionerad återstående tid och samtidigt förvärvsarbete	35
4.7.7 Invalidpension från Finland på tidigare grunder	36
4.7.8 Överenskommelser om social trygghet med Tyskland och Österrike	36
4.7.9 Begynnelsestidpunkten för invalidpension	36
4.8 Individuell förtidspension	37
Heleffektiv från Finland	37
Pro rata-pension med återstående tid	37
4.9 Rehabiliteringsstöd	38
4.10 Beräkning av rehabiliteringspenning	38
4.11 Arbetslöshetspension	39
4.12 Hur pension tjänas in under pensioneringstid	39
4.13 Samordning av EU-pensioner	40
4.13.1 Pension enligt nationell lag	40
Rätt till samordning	40
Samordning av SOLITA-ersättningar	42
Samordningstekniken	42
Samordning när Tyskland och Österrike är involverade	43
4.13.2 Teoretisk pension, pro rata-pension	44
4.13.3 Sammandrag av samordningen av EU-pensioner fr.o.m. 1.7.1994	45
BILAGOR Räkneexempel	
Hur återstående tid räknas till godo i EU-/EES-ländernas invalidpensioner	
Hur antagandetid räknas till godo i den svenska pensionen	

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5. EU-PENSIONSBE SLUT

5.1 Allmänt	1
Bestämmelser	1
Förfarande när beslutet ges	1
Språket i besluten	2
5.2 Pensionsbeslut när den sökande bor i Finland	3
Ordning i vilken besluten ges	4
5.2.1 Den teoretiska anstaltens provisoriska beslut	5
Norden	5
5.2.2 Den följande anstaltens beslut	6
5.2.3 Den teoretiska anstaltens slutliga beslut utan försäkringsperioder i andra EU-länder	7
Fribrevspension	7
Pension med återstående tid endast från Finland	7
Ålderspension	8
Arbetslöshetspension	8
Förhandsbeslut om individuell förtidspension eller delinvalidpension	8
Delinvalidpension	9
Rehabiliteringsstöd	9
Fortsättningsbeslut om rehabiliteringsstöd (tidsbestämd invalidpension)	9
Beslut om avslag	10
5.2.4 Den teoretiska anstaltens slutliga beslut efter ett provisoriskt beslut	10
Norden	10
5.3 Pensionsbeslut när den sökande bor utomlands	12
Beslutsproceduren	12
5.3.1 Den teoretiska anstaltens beslut	13
5.3.2 Den följande anstaltens beslut	14
5.3.3 Pensionsskyddscentralens beslut om avslag	14
5.4 Den sökande är redan pensionerad	14
5.5 Beslut om rättelse och beslut om ändring	15
5.6 Beslut om pension för utsända arbetstagare och vid dispens	16
5.7 Motivering för EU-pensionsbeslut	16
5.8 Anmälan om pensionsfall	17
5.9 Delgivning av beslut	18

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5.9.1 Provisoriskt beslut	18
5.9.2 Det slutliga beslutet sänds till sökanden och anvisningarna för överklagande	18
Medborgare i tredje land	18
Anvisningar om partiellt överklagande	19
5.9.3 Det slutliga beslutet sänds till den utredande anstalten	19
Den utredande anstalten i Finland	19
Den utredande anstalten utomlands	19
5.9.4 Blankett E 210	20
5.9.5 Den följande anstalten	21
5.10 Beslutssammandraget	21
Nya försäkringsperioder	22

BILAGOR E 210 Meddelande om beslut angående pensionsansökan (finska)
Fraser till blankett E 210 (obs! återstående tid heter antagande tid i Sverige)

6 EU-PENSIONSBEKLUT OCH ÖVERKLAGANDE

6.1 Allmänt	1
6.2 Bestämmelser	1
6.3 Besvärsinstanser	1
Finland	1
Övriga EU-länder	2
6.4 Förfarande vid överklagande	2
6.4.1 Tiden för överklagande och dess beräkning	2
Underrättande av och postningsdatum för beslutssammandrag	3
Delgivning av beslut	3
Delfående av beslut och tiden för överklagande i Finland	3
Försenat överklagande	4
Beslut i andra EU-länder	5
6.4.2 Vart sänds besvärsskriften	5
6.4.3 Vem kan överklaga	5
6.4.4 Språk	6
6.4.5 Själv rättelse	6
Rättelse av beslutssammandraget p.g.a. skrivfel	7
6.4.6 Ny ansökan efter avslagsbeslut	7
Sökanden som bor i Finland har ännu inte fått beslut från utlandet	7
Under tiden för överklagandet	7
Efter tiden för överklagandet	8
Sökanden som bor utomlands lämnar in ny ansökan under tiden för överklagandet	8
6.4.7 Åtgärder efter besvärsinstansens beslut	8
Efter överklagandet	8
Efter det att beslutet har undanröjts	9
Den utredande anstaltens förfarande	9
6.5 Tilläggsuppgifter under pågående överklagande	9
6.6 Överklagande i ärenden som gäller utsända arbetstagare och dispens	10
6.7 EG-domstolen och förfarande vid förhandsbeslut	10
Begäran om förhandsbeslut	10
Mål	10
Vem begär	10
Vilka ärenden	10
Språk	11

6.7.1 Nämnden kan be om förhandsbeslut	11
6.7.2 Försäkringsdomstolen skall be om förhandsbeslut	11
När förhandsbeslut inte behövs	11
6.7.3 Begäran om förhandsbeslut och konsekvenserna	12
6.8 Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna	12
6.9 Europeiska justitieombudsmannen	12
BILAGOR	
E 211 Beslutssammandrag (finska)	
E 212 Ansökan om ändring och tiden för överklagande (finska)	

7 UTBETALNING AV PENSION TILL EU-LÄNDER

7.1 Utbetalning till EU-länder	2
7.2 Utbetalning till tredje länder	3
7.3 Dröjsmålsförhöjning	3
7.4 Omräkning av förmåner i utländsk valuta till finska mark	3
7.5 Återkrav av förmån som har betalats utan grund	4
7.5.1 Bestämmelser	4
Pensioner	4
Andra förmåner	4
7.5.2 När en finsk pensionsanstalt framställer krav på pension från ett annat EU-land	5
Retroaktiv förmån	5
Kvittningsförfarande	5
Villkoren i den finska lagstiftningen	5
Villkoren i ett annat EU-lands lagstiftning	6
Regressanmälan	6
Nytt förfarande vid handläggningen av EU-ansökningar som blivit anhängiga efter 1.1.1997	6
Regresskrav	7
Beslut	7
Utbetalning och fördelning av utländsk retroaktiv pension	7
7.5.3 Finska socialvårdens regressbegäran till utlandet	8
7.5.4 Ett annat EU-land kräver tillbaka överbetalning från finsk arbetspension	9
Vilka förmåner kan krävas tillbaka från finsk arbetspension	9
Pensionen	9
Övriga sociala försäkringsförmåner	9
Kvittningsförfarande	9
Återkrav på retroaktiv pension	10
Nytt förfarande vid behandlingen av EU-ansökningar som blivit anhängiga efter 1.1.1997, utbetalning av finsk retroaktiv pension till utlandet	11
7.5.5 Socialvårdsförmåner krävs tillbaka från finsk arbetspension	12
7.6 Beskattning	12
Skatteavtal	13

Juridiska avdelningen

19.12.1996

**HUR EU-BESTÄMMELSERNA OM SOCIAL TRYGGHET INVERKAR PÅ
ARBETSPENSIONERNA****1 ALLMÄNT**

1.1. Bestämmelser på vilka Finlands EES- och EU-medlemskap baserar sig	1
EES trädde i kraft 1.1.1994	1
EU trädde i kraft 1.1.1995	2
EU- och EES-länderna	2
EU-bestämmelserna	4
1.2 Förhållandet till nationell lag och till tidigare överenskommelser om social trygghet	4
1.3 Associationsavtal	6
1.4 Principerna för den sociala tryggheten	6
Försäkring endast i ett land	7
Likställighet	7
Försäkringsperioder	7
Pro rata-pension	7
Exportering	7
1.5 Tillämpningsområde för förordningen 1408/71	7
1.6 Personkrets	9
Medborgare	9
Försäkrad som arbetstagare eller företagare	9
Flyktingar och statslösa	10
EU-medborgares familjemedlemmar	11
När förmånstagaren är EU-medborgare	11
Tjänstemän	12
Personkrets för den nordiska konventionen om social trygghet	12
1.7 Ändring av EU-bestämmelserna och Administrativa kommissionen	13
Administrativa kommissionen	13
Ändring av EU-bestämmelserna	13
1.8 Språk	13
1.9 Begrepp	14

Juridiska avdelningen

19.12.1996

1 ALLMÄNT

1.1 Bestämmelser på vilka Finlands EES- och EU-medlemskap baserar sig

EES trädde i kraft 1.1.1994

Mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen (EG), Europeiska kol- och stålgemenskapen, medlemsstaterna i dessa gemenskaper och Europeiska frihandelsförbundet (EFTA) trädde avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) i kraft 1.1.1994. Schweiz stannade utanför avtalet. För Liechtensteins del trädde avtalet i kraft i september 1995.

Avsikten med EES-avtalet är att skapa ett enhetligt europeiskt ekonomiskt samarbetsområde där de fyra friheterna, dvs. fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital skall införas.

EES-avtalet består av huvudavtalet, protokollet och bilagorna samt de EG-rättsakter till vilka hänvisningar ingår i bilagorna till avtalet. Bestämmelserna om den sociala tryggheten ingår i förordningen 1408/71 om tillämpningen av de sociala trygghetssystemen på anställda, självständiga yrkesutövare och deras familjemedlemmar som flyttar inom gemenskapen samt i tillämpningsförordningen 574/72.

Finlands riksdag godkände avtalet genom lag 1504/1993 (RP 95 och 217/1992). Lagen trädde i kraft genom förordningen 1506/1993.

Ikraftträdelsen av vissa bestämmelser i avtalet om social trygghet inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, vilka gäller Pensionsskyddscentralens och Folkpensionsanstaltens uppgifter, reglerades genom förordningen 1583/1993.

Förordning 1583/1993 upphävdes för Pensionsskyddscentralens del 15.9.1995 (L 1104/1995 och F 1106/1995). Samtidigt ändrades förordningen med reglementet för Pensionsskyddscentralen så att Pensionsskyddscentralens åligganden också skall omfatta verkställigheten av bestämmelser som gäller bestämmande av tillämplig lagstiftning, vilka ingår i internationella avtal om social trygghet och Europeiska unionens förordningar om social trygghet (F 1107/1995).

Sedan 1.1.1997 har 14 § lagen om pension för arbetstagare (APL) en tilläggsbestämmelse om Pensionsskyddscentralens

Juridiska avdelningen

19.12.1996

uppgifter som gäller verkställigheten av socialtrygghetsbestämmelserna för de europeiska gemenskaperna (L 1167/1996).

Utrikesministeriet har publicerat ett verk i tre band kallat "Sopimus Euroopan talousalueesta sekä siihen liittyvät muut sopimukset". Dessa kan jämte regeringens EES- proposition nr 95/1992 i 17 band rekvideras från Oy Edita Ab. I band 1 redogörs för förordningarna 1408/71 och 574/72 och i band VI ingår artiklarna i förordningarna. Texterna och redogörelserna finns också bifogade i Pensionsskyddscentralens cirkulär av 31.7.1992 till arbetspensionsanstalterna.

En ändring av EES-avtales protokoll 47 och godkännandet av vissa bestämmelser i och tillämpningen av EES-blandkommitténs beslut nr 7/94 om ändring av vissa bilagor, antogs genom lag 530/1994 (RP 56/1994) och förordning om ikraftträdelsen 531/1994, ett s.k. EES-tilläggs paket. Det gällde ändringar i EU-bestämmelserna om social trygghet, som hade tillämpats i Finland sedan 1.1.1994, förutsatt att de hade varit fördelaktigare för arbetstagaren.

EU trädde i kraft 1.1.1995

Samtidigt med Österrike och Sverige undertecknade Finland 24.6.1994 tillsammans med EU-medlemsstaterna ett fördrag om anslutning till unionen. I fördraget ingår som en väsentlig del ett dokument med bilagor och protokoll om anslutningsvillkor och anpassningar. Fördraget trädde i kraft 1.1.1995.

Riksdagen godkände anslutningsfördraget genom lag (L om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen 1540/1994, RP 135/1994). Lagen trädde i kraft genom förordningen 1541/1994.

EU-anslutningsfördraget innebar inte mera några ändringar i det sociala trygghetssystemet, eftersom EU-bestämmelserna om social trygghet kom att tillämpas redan när EES-avtalet godkändes. EES-avtalet är fortfarande i kraft mellan EU-medlemsstaterna och Norge, Island och Liechtenstein. Bestämmelserna om den sociala tryggheten är desamma både i EU- och EES-länderna.

Vad som i det följande nämns om EU-länderna gäller också EES-länderna. EES-området täcker numera:

EU- och EES-länderna

EU-medlemsländerna och
Belgien

EES-avtalsländerna
Norge

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Danmark
Tyskland
Spanien
Frankrike
Grekland
Irland
Italien
Luxemburg
Nederländerna
Österrike
Portugal
Finland
Sverige och
Storbritannien.

Island och
Liechtenstein

Med undantag av Liechtenstein står de europeiska småstaterna utanför EU och EES (Andorra, Malta, Monaco, San Marino, Vatikanstaten).

Associerade områden till EU-medlemsstaterna är:

De associerade områdena till Frankrike (Guadaloup, Martinique, Franska Guayana, Réunion) hör till tillämpningsområdet för EU-bestämmelserna. EU-domstolen har gett ett beslut om de associerade områdena (beslut 148/77 Hansen).

Av de associerade områdena till Storbritannien hör Gibraltar och Nordirland till EU, medan öarna i Engelska kanalen (Guernsey, Jersey, Alderney, Herm, Jethou) och ön Man inte hör till EU. Ön Man omfattas dock av Finlands och Förenade kungarikets överenskommelse om social trygghet (artikel 1 i avtalet). Bestämmelserna i överenskommelsen har ändrats så att också de övriga ovannämnda öarna i Engelska kanalen omfattas av den. Den nya överenskommelsen har ännu inte trätt i kraft.

De associerade områdena till Spanien, Ceuta och Melilla vid marockanska kusten, omfattas inte av EU-bestämmelserna. Däremot hör Kanarieöarna, Mallorca och Ibiza till EU.

De associerade områdena till Portugal, Azorerna och Madeira, hör till EU.

Färöarna och Grönland hör till Danmark men inte till EU.

Åland som är en del av Finland hör till EU.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

EU-bestämmelserna Inom arbetspensionssystemet tillämpas följande centrala EU-bestämmelser om social trygghet:

- förordningen 1408/71
 - tillämpningsförordningen 574/72
 - Administrativa kommissionens beslut (Compendium *)
 - Administrativa kommissionens rekommendationer (Compendium *)
- Compendium of Community provisions on social security 1995, en EU-sammanställning av lagstiftningen om social trygghet inom EU.

Förordningens officiella namn är " Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen". I det följande används om förordningen 1408/71 också benämningen "förordningen" och om tillämpningsförordningen 574/82 benämningen "tillämpningsförordningen". Om bestämmelserna kommer i det följande att användas en gemensam benämning "EU:s bestämmelser om social trygghet" eller kort "EU-bestämmelserna".

Pensionsskyddscentralen har 1995 publicerat finskspråkiga versioner av förordningarna jämte bilagor. Administrativa kommissionens beslut och rekommendationer finns inte med.

1.2 Förhållandet till nationell lag och till tidigare överenskommelser om social trygghet

Genom förordningarna 1408/71 och 574/72 samordnas de olika ländernas sociala trygghetssystem till en helhet. Detta system motsvarar sakligt sett ett multilateralt avtal om social trygghet. Bestämmelserna i förordningarna åsidosätter sådana stadganden i nationell lag som står i strid med dem.

Beträffande det tillämpningsområde som gäller personer och sakområden ersätter förordning 1408/71 alla tidigare bilaterala överenskommelser om social trygghet som ingåtts med EU-länderna och den nordiska konventionen om social trygghet.

Om medlemsstaterna har velat lämna i kraft sådana bestämmelser som har ingått i tidigare överenskommelser om social trygghet, skall dessa bestämmelser anges i bilaga III till förordning 1408/71. Finland har för bilagan uppgett sådana bestämmelser i bilaterala avtal som gäller utbetalning av förmåner till tredje land och beaktande av försäkringsperioder i tredje land under vissa omständigheter. Sålunda kommer koordineringen av den sociala tryggheten också delvis att utsträckas till dem som har flyttat till ett land som inte hör till EES. I

Juridiska avdelningen

19.12.1996

bilagan anges artikel 10 i den nordiska konventionen, som gäller partiell ersättning av kostnader för sjuktransport.

Enligt EG-domstolens beslut (227/89, Rönfeldt), har en pensionsstagare rätt att få pensionen beräknad enligt bestämmelserna i en bilateral överenskommelse om social trygghet om den leder till ett förmånligare slutresultat för pensionstagaren, även om bestämmelsen inte anges i bilaga III till förordningen 1408/71. EG-domstolen har numera konstaterat (i ett beslut C-475/93, Thévenon) att denna rätt gäller bara den som innan förordningen trädde i kraft har arbetat i dessa avtalsländer. Om bestämmelserna i en överenskommelse om social trygghet mellan Finland och ett annat EU-land ger en sökande ett förmånligare resultat, skall bestämmelserna alltså tillämpas endast på den som har arbetat i ett annat avtalsland före 1.1.1994.

För att undgå förmånlighetsjämförelser har Finland uttryckligen med England och Österrike kommit överens om att den bilaterala överenskommelsen inte sedan EES-avtalet trädde i kraft tillämpas på dem som omfattas av förordningen 1408/71.

Finland och Österrike har ingått ett kompletterande tilläggsavtal till överenskommelsen om social trygghet. Tilläggsavtalet trädde i kraft samtidigt som EES-avtalet (F 1482/1993). Genom notväxling med Storbritannien har också avtalats att den nuvarande bilaterala överenskommelsen mellan länderna inte skall tillämpas på dem som omfattas av förordningen 1408/71 (F 1/1993). Dessutom förnyades den nordiska konventionen om social trygghet så att den trädde i kraft samtidigt med förordningen (L om godkännande av avtalet 1480/1993 och förordning om ikraftträdelsen 1481/1993).

Finland har inte ingått motsvarande avtal med de övriga avtalsländerna (Tyskland, Spanien, Grekland, Luxemburg) och på dem skall principerna i EG-domstolens Rönfeldt- och Thévenon-beslut tillämpas tills avtalen har förnyats.

Eftersom förordningen 1408/71 begränsar sig till medborgare i EU-länder, flyktingar och statslösa personer, har nya avtal om social trygghet ingåtts, som gäller dem som inte omfattas av förordningen (t.ex. medborgare i tredje land och icke-förvärvsarbetande personer). Av de nya avtalen har endast den nya nordiska konventionen om social trygghet trätt i kraft 1.1.1994. Finland har ingått helt nya avtal med Storbritannien, Österrike, Tyskland och Luxemburg, men tidpunkten när avtalen skall träda i kraft är ännu öppen.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

1.3

Associationsavtal

EU har ingått s.k. associationsavtal med vissa tredje länder (bl.a. Marocko, Tunisien, Algeriet, Turkiet). EG-domstolen har ansett att avtalen är direkt tillämplig rätt i medlemsländerna. Finland har i anslutningsfördraget förbundit sig att ansluta sig till de avtal som EU ingår.

EG-domstolen anser att en del av bestämmelserna i dessa avtal dock förutsätter verkställighetsbestämmelser innan de kan börja tillämpas i medlemsländerna. Sådana bestämmelser gäller bl.a. tillgodoräknande av försäkringsperioder och utbetalning av pension. Därför ber arbetspensionsanstalterna i Finland tillsvidare om Pensionsskyddscentralens tillstånd för att betala pension till ovan angivna länder (9 a § APL).

1.4

Principerna för den sociala tryggheten

EU:s bestämmelser om social trygghet motsvarar en multilateral överenskommelse om social trygghet. Jämfört med en vanlig överenskommelse om social trygghet är bestämmelserna betydligt mer detaljerade, bl.a. i fråga om bestämmande av pensionen och tillämpningsområdet är de mer omfattande.

Artikel 51 i EG:s grundfördrag dvs. Romfördraget innehåller principen om fri rörlighet för arbetskraft mellan medlemsstaterna. På basis av grundfördraget stadgas i förordningarna 1408/71 och 574/72 om principerna för samordning dvs. koordinering av sociala trygghetsförmåner från olika medlemsstater.

EG:s grundfördrag eller Romfördraget och fördraget om upprättandet av EU eller Maastrichtfördraget bildar en "grundlag" för Europarätten. En medlemsstats domstol får inte tillämpa nationell lag som strider mot dessa fördrag. Fördragen tolkas i sista hand av EU-domstolen.

I bilagorna till fördraget om anslutningen till EU hänvisas till förordningarna 1408/71 och 574/72. Förordningarna kan i Finland sålunda direkt tillämpas som lag. De är primära i förhållande till den nationella lagstiftningen och de har direkt rättsverkan. Förordningarna jämte ändringar kan direkt tillämpas som lag. De bringas inte särskilt i kraft i Finland genom riksdagslag.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Försäkring endast i ett land

Genom förordningen 1408/71 säkerställs att anställda och självständiga yrkesutövare som flyttar inom EES-ländernas territorium omfattas av socialtrygghetslagstiftningen i endast ett land, vilket i regel är systerstatslandet. Förmånerna beviljas i allmänhet enligt lagstiftningen i denna medlemsstat, som också svarar för kostnaderna. Härigenom förhindras att förmånerna sammanträffar (artiklarna 13-17).

Likställighet

I förordningen har principen om lika behandling omfattats. En medborgare i ett annat avtalsland garanteras samma rättigheter och åläggs samma skyldigheter som statens egna medborgare, även om den nationella lagstiftningen förutsätter medborgarskap (artikel 3).

Försäkringsperioder

När det avgörs om en person har omfattats av avtalslandets lagstiftning tillräckligt länge för att få rätt till förmåner enligt denna stats lagar, skall vid behov också försäkringsperioder som fullgjorts i en annan avtalsstat beaktas (artikel 45).

Pro rata-pension

I förordningen ingår också bestämmelser om hur förmåner, som fastställs på basis av försäkringsperiodernas eller motsvarande perioders längd, skall räknas när förmånerna har tjänats in enligt lagstiftningen för flera medlemsstater. T.ex. pensionerna fastställs i allmänhet på basis av försäkringsperioderna (artikel 46.2).

Exportering

I syfte att avlägsna hindren för fri rörlighet, ingår i förordningen också bestämmelser om fri utförsel av beviljade förmåner. En beviljad förmån får i allmänhet inte dras in, utbetalningen får inte avbrytas eller förmånsbeloppet minskas bara för att förmånsmottagaren flyttar från den statens territorium som har beviljat förmånen till en annan medlemsstat (artikel 10).

1.5

Tillämpningsområde för förordningen 1408/71

I artikel 4 i förordningen 1408/71 stadgas om den socialtrygghetslagstiftning som hör till tillämpningsområdet för förordningen. I artikeln räknas följande områden inom den sociala tryggheten upp:

- a) sjuk- och moderskapsförmåner
- b) förmåner i samband med arbetsoförmåga, inklusive förmåner som utges i syfte att upprätthålla eller förbättra mottagarens förmåga att förtjäna sitt uppehälle
- c) förmåner i samband med åldrande

Juridiska avdelningen

19.12.1996

- d) efterlevandeförmåner
- e) yrkesskadeförmåner
- f) bidrag på grund av dödsfall
- g) arbetslöshetsförmåner
- h) familjeförmåner

I Finland räknas till sjuk- och moderskapsförmånerna utöver förmånerna från sjukförsäkringssystemet och rehabiliteringsförmånerna också hela det allmänna hälsovårdssystemet.

De förmåner som betalas vid arbetsoförmåga omfattar bl.a. invaliditetspension enligt folkpensionssystemet, invalidpension enligt arbetspensionssystemet och andra förmåner i anslutning till dem samt rehabilitering som ges med stöd av olika lagar.

Till åldersförmånerna hör ålderdomspension enligt folkpensionssystemet och ålderspension enligt arbetspensionssystemet samt arbetslöshets- och deltidspension.

Till förmånerna för efterlevande hör familjepensionerna.

Förmånerna för yrkesskador och arbetsolycksfall omfattar ersättningar som utges med stöd av lagstiftningen om arbetsolycksfall och yrkesjukdomar samt rehabilitering enligt denna lagstiftning.

I Finland betalas bidrag med anledning av dödsfall med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring.

Med arbetslöshetsförmåner avses både grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och den inkomstrelaterade dagpenningen.

Beträffande arbetsmarknadsstödet är ett tillägg till bilaga II a till förordningen 1408/71 anhängigt i ministeriet. I bilagan framställs arbetsmarknadsstödet uttryckligen som en förmån, som inte betalas till ett annat EU-land, men som likväl hör till förordningens tillämpningsområde (s.k. betalning av specialförmån som inte grundar sig på lag).

Familjeförmåner är barnbidrag och vårdbidrag för barn, men inte hemvårdsstöd och bostadsbidrag.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

I Finland gäller förordningen både den privata och den offentliga sektorns arbetspensioner.

Pension för förtroendeuppdrag fastställs enligt APL och beräknas på samma sätt som grundpensionen enligt APL. Förordningen gäller således också förtroendeuppdrag.

Förordningen tillämpas på den offentliga sektorns tilläggspensionsförmåner i lika stor omfattning som på grundpensionsförmånerna, eftersom den offentliga sektorns tilläggspension beräknas enligt EU-bestämmelserna.

Förordningen tillämpas också på den privata sektorns frivilliga, registrerade tilläggförmåner enligt 11 § APL, 11 § FöPL och 11 § LFöPL, men begränsat. Ansökningarna om dessa pensioner förmedlas till andra EU-länder och de registrerade tilläggförmånerna betalas också till andra EU-länder. Däremot beräknas inte den privata sektorns registrerade tilläggspension enligt EU-bestämmelserna.

1.6

Personkrets

Medborgare

Förordningen 1408/71 gäller sådana medborgare i ett EU-land eller flyktingar eller statslösa personer som är bosatta i ett EU-land, som i egenskap av anställda eller företagare försäkras enligt lagstiftningen i ett eller flera EU-länder (artikel 2).

Enligt EG-domstolen skall medborgarvillkoret uppfyllas under tid i arbete. Förordningen tillämpas således på en person som har uppnått medborgarstatus under den tid han har förvärvsarbetat i ett EU-land, även om han senare skulle ha gått miste om sitt EU-medborgarskap genom att ta emot ett annat lands medborgarskap (EG-domstolens beslut Belbouab 10/78).

Försäkrad som arbetstagare eller företagare

För arbetspensionernas del tillämpas förordningen när en person omfattas av arbetspensionslagarna i en eller flere EU-länder. För Finlands del omfattas arbetstagare och företagare av förordningen enligt punkt M i bilaga I om de är anställda arbetstagare eller självständiga yrkesutövare i den bemärkelse som avses i lagstiftningen om arbetspensionssystemet. Förordningen tillämpas således bl.a. på arbetstagare som har haft APL-anställning i Finland under minst en månad och förtjänat åtminstone gränsbeloppet för APL och på arbetstagare som haft KAPL-anställning i Finland och förtjänat åtminstone nedre gränsbeloppet för KAPL.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Flyktingar och statslösa

För att en flykting skall omfattas av förordningen skall han dessutom ha godkänts som flykting i något EES-land enligt konventionen om flyktingars rättsliga ställning undertecknad i Genève 1951 jämte protokoll 1967. Med en statslös person avses en person enligt konventionen om statslösa personers rättsliga ställning undertecknad i New York 1954.

Av ordalydelsen i stadgan framgår inte entydigt, om förutsättningen för att förordningen skall kunna tillämpas är att medlemslandets medborgare dessutom skall vara bosatt inom EU:s territorium eller om boendevillkoret enbart gäller flyktingar och statslösa personer. EG-domstolen har inte heller fattat något beslut i saken. I alla fall förutsätter tillämpningen av förordningen alltid att flyktingen eller den statslösa personen bor inom EU:s territorium.

Arbetspensionen bestäms och beräknas enligt förordningen 1408/71, om den pensionssökande som medborgare i något EU-land under sina arbetsperioder i Finland och i det andra EU-landet omfattades av dessa länders lagstiftning och uppfyllde under sina arbetsperioder alla villkor för tillämpningen av förordningen. EU-bestämmelserna förpliktar inte till utbetalning av pension till länder utanför EU. Däremot kan en bilateral överenskommelse om social trygghet förplikta till utbetalning (se punkten 7 Utbetalning av pension och cirkulär A 6/94 Utbetalning av pensioner till utlandet).

I Finland kan en flykting eller en statslös person styrka sin status med en kopia av passet eller visumet. Ytterligare information kan fås från inrikesministeriets utlänningsavdelning.

I Finland avses med flykting en person med flyktingstatus, d.v.s. en kvotflykting som har kommit till Finland (A 7) eller en person som har fått asyl i Finland (A 8). Personer som på grund av att de behöver skydd eller av humanitära skäl har fått uppehållstillstånd (status A 9 eller 10), är inte flyktingar i den bemärkelse som avses i lagen. En person som söker asyl är inte heller flykting.

Exempel

Förordningen omfattar t.ex. följande personer:

- en finsk medborgare som arbetar i Tyskland och en tysk medborgare som arbetar i Finland,

Juridiska avdelningen

19.12.1996

- en vietnamesisk medborgare som har mottagits i Finland som flykting och som har förvärvat arbetat här och som nu flyttar till Island för att arbeta där.

EU-medborgares familjemedlemmar

Om arbetstagaren eller företagaren är EU-medborgare eller flykting eller en statslös person enligt vad som avses ovan, gäller förordningen också personens familjemedlemmar och efterlevande oavsett medborgarskap, i den mån det gäller förmåner som betalas på basis av familjemedlemskap (t.ex. barnbidrag, familjepension. I övriga EU-länder utsträcker sig betalningen av dessa förmåner också till anhöriga som är beroende av att arbetstagaren försörjer dem).

Exempel: en koreansk efterlevande maka till en vietnamesisk flykting, som har fått flyktingstatus i Finland och har förvärvat arbetat här och i något annat EU-land, kan enligt förordningen få familjepension från Finland.

När förmånstagaren är EU-medborgare

Även om arbetstagaren eller företagaren själv inte är medborgare i ett EU-land, statslös person eller flykting, gäller förordningen likväl de efterlevande, om de är antingen medborgare i ett EU-land eller sådana i ett EU-land bosatta flyktingar eller statslösa personer som avses i de ovan nämnda konventionerna.

Om arbetstagaren eller företagaren inte själv omfattas av förordningen, gäller förordningen således inte familjemedlemmarna, även om dessa är EU-medborgare. De kan således inte enligt förordningen få sociala trygghetsförmåner på basis av att de är arbetstagarens familjemedlemmar. Undantag utgör sådana förmåner som beviljas efter arbetstagarens eller företagarens död.

Exempel: en grekisk efterlevande maka till en japan, som har förvärvat arbetat i Finland och något annat EU-land, kan enligt förordningen få familjepension från Finland.

Se Juridiska avdelningens meddelande nr 25/95 om bestämmandet och utbetalningen av efterlevande- och barnpension till förmånstagare som bor utanför EU-området.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Tjänstemän

Förordningens personkrets omfattar också tjänstemän eller personer som enligt det EU-lands lagstiftning som tillämpas på dem anses vara tjänstemän. I Finland avses med tjänstemän sådana personer som omfattas av StPL, KTAPL och någon annan arbetspensionslag för den offentliga sektorn.

Exempel: En österrikisk medborgare som arbetar i Finland och omfattas av StPL.

Enligt huvudregeln ger förvärvsarbete i ett EU-land också rätt till bosättningsbaserade förmåner i det landet. Detta gäller också arbetstagare eller företagare som inte bor i det land de arbetar i.

De som uppnått arbetstagar- eller företagarsstatus behåller denna status också senare i olika situationer, t.ex. när anställningsförhållandet upphör och arbetstagaren börjar studera eller blir arbetslös.

Personkrets som omfattas av den nordiska konventionen om social trygghet

Den nya nordiska konventionen om social trygghet har betydelse för dem som inte omfattas av EU-bestämmelserna.

Sådana personer som bor inom EU-ländernas territorium är:

- nordiska medborgare, flyktingar och statslösa personer, som inte är försäkrade i något EU-land på basis av förvärvsarbete, men som har bott i de nordiska länderna (bosättningsbaserade förmåner) samt
- medborgare i vilket land som helst, som har förvärvsarbetat i de nordiska länderna och som på grund av medborgarskap inte omfattas av EU-bestämmelserna (s.k.medborgare i tredje land).

Exempel: En turkisk förmånslåtare har förvärvsarbetat i Sverige och Finland. Hans efterlevande maka och barn, som bor i ett EU-land och som är turkiska medborgare, omfattas av den nordiska konventionen om social trygghet. Enligt konventionen beviljas och beräknas familjepensionen med tillämpning av EU-bestämmelserna. EU-bestämmelserna tillämpas således på basis av den nordiska konventionen, trots att familjen på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av förordningen 1408/71.

Den nordiska konventionen om social trygghet gäller samma lagstiftningsområden som förordningen 1408/71.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

För arbetspensionernas del tillämpas konventionen enbart på de lagstadgade pensionerna. Konventionen gäller inte pensionssystem som baserar sig på fria arbetsmarknadsavtal (t.ex. ITP i Sverige).

De regler i den nordiska konventionen som anknyter till folkpensionsförmånerna gäller dock enbart medborgare i de nordiska länderna.

1.7

Ändring av EU-bestämmelserna och Administrativa kommissionen

Administrativa kommissionen

I anslutning till kommissionen för Europeiska gemenskapen har en administrativ kommission för social trygghet grundats beträffande migrerande arbetstagare (Administrative Commission on Social Security for Migrant Workers, d.v.s. ADMIN.COM.; artikel 80 i förordningen 1408/71).

Företrädare för medlemsstaternas regeringar verkar inom Administrativa kommissionen, biträdda vid behov av sakkunniga rådgivare, bl.a. två representanter för social- och hälsovårdsministeriet i Finland, som är sakkunniga i pensionsfrågor. Alla tolkningsfrågor, som EU-bestämmelserna ger upphov till, behandlas och avgörs av Administrativa kommissionen genom enhälliga beslut. Om enighet inte kan uppnås, kan Administrativa kommissionen således inte fatta något beslut.

Administrativa kommissionens beslut och rekommendationer publiceras. I Finland tillämpas dessa rekommendationer vid behandlingen av pensionsärenden.

Ändring av EU-bestämmelserna

Administrativa kommissionen lägger också fram förslag till kommissionen om ändring av bestämmelserna i förordningen 1408/71 och i andra EU-bestämmelser om social trygghet. En ändring av bestämmelserna förutsätter att alla medlemsstater är eniga.

1.8

Språk

12 officiella språk är används inom EU, av vilka finska språket är ett. De blanketter som används mellan EU-länderna vid tillämpningen av bestämmelserna om social trygghet har översatts till alla EU-språk. Varje land kan använda blanketter tryckta på sitt eget språk.

Den som ansöker om pension eller överklagar ett beslut får använda sitt modersmål eller vilket annat officiellt EU-språk som helst. T.ex. en

Juridiska avdelningen

19.12.1996

finländare som bor i Sverige kan göra pensionsansökan antingen på finska eller svenska eller på vilket annat officiellt EU-språk som helst.

EG-domstolens beslut Maris 55/77. Medlemsstaternas myndigheter, anstalter och domstolar måste, oberoende av annorlunda eller motstridiga bestämmelser, godkänna alla ansökningar eller andra handlingar, som gäller tillämpningen av förordningen och som är tryckta eller avfattade på något av medlemsstaternas officiella språk. I detta sammanhang kan man inte göra åtskillnad på basis av medborgarskap eller bosättningsort.

Enligt artikel 81 i förordningen är Administrativa kommissionens uppgift att ombesörja att de nödvändiga dokumenten för tillämpningen av förordningen översätts. I praktiken ser pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen till att handlingar på främmande språk som anländer till Finland vid behov blir översatta till finska här, betalar översättningarna och fakturerar Administrativa kommissionen för översättningsutgifterna.

Folkpensionsanstalten samlar alla de nödvändiga uppgifterna om översättningsfakturorna från alla finska försäkrings- och pensionsanstalter, sänder en sammanställd räkning till EU och fördelar ersättningen från EU mellan försäkrings- och pensionsanstalterna. EU faktureras för utgifterna kvartalsvis.

Pensionsanstalten meddelar utgifterna för varje kvartal till Folkpensionsanstaltens administrativa avdelning (PB 450, 00101 Helsingfors eller telefax 09-241 2358). Om EU-ersättningen inte täcker alla utgifter, fördelar Folkpensionsanstalten ersättningen mellan anstalterna i samma proportion som anstalten har uppgett utgifter för perioden i fråga (se brev från Folkpensionsanstaltens administrativa avdelning: Fakturering av Europeiska unionen för översättningsutgifter 26.5.1995).

1.9

Begrepp

I detta cirkulär används följande begrepp:

Försäkring

Pensionsförsäkring som ordnas antingen enligt det privata eller offentliga lagstadgade arbetspensionssystemet.

Pension enbart enligt nationell lag

I detta cirkulär avses med pension enbart enligt nationell lag den pension som enligt de finska arbetspensionslagarna bestäms utan beaktande av de överenskommelser om social trygghet som Finland har med andra länder.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Nationell pension med beaktande av överenskommelse om social trygghet

Med nationell pension med beaktande av överenskommelse om social trygghet avses pension som bestäms genom att man utöver finsk arbetspensionslagstiftning också tillämpar överenskommelse om social trygghet som Finland har med ett annat land.

Teoretisk pension

Med teoretisk pension avses det pensionsbelopp som enligt förordningen 1408/71 skall tas till grund för pro rata-pensionen och som räknas ut med beaktande av försäkringsperioder i andra EU-länder på samma sätt som man beaktar finska försäkringsperioder.

Pro rata-pension

Pro rata-pension är samma proportionella andel av den teoretiska pensionen som den pensionsgrundande anställningstiden enligt pensionslagarna i Finland utgör av den sammanlagda anställningstiden i de olika EU-länderna.

Pro rata-pension med återstående tid

Pro rata-pension med återstående tid är finsk fribrevspension som beräknas enligt förordningen 1408/71 och som innehåller rätt till återstående tid enligt bilaga VI till förordningen.

Delning av återstående tid

Delning av återstående tid betyder att återstående tid som ingår i pension som beviljas av de nordiska länderna delas enligt artikel 15 i den nordiska konventionen om social trygghet i proportion till försäkringsperioderna i respektive nordiska länder.

Försäkringsperioder

Med försäkringsperioder avses anställnings- eller bosättningsperioder och med dem jämförbara perioder som EU-länder meddelar på intyget över försäkringsperioder som ligger till grund för pensionsrätten eller pensionsbeloppet. När arbetspensionen bestäms används som grund enbart anställningsperioder och med dem jämförbara perioder.

SOLITA-ersättning

Med SOLITA-ersättning avses ersättning, dagpenning eller pension som betalas enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om olycksfall i militärtjänst, lagen om olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkringslagen.

Utredande anstalt

Med utredande anstalt avses: för att underlätta handläggningen av pensionsärenden enligt EU-bestämmelserna har man i varje EU-land utsett en eller flera utredande anstalter i arbetstagarens eller företagarens bosättningsland; de sköter förbindelserna och förmedlingen av

Juridiska avdelningen

19.12.1996

handlingar till de EU-länder i vilka arbetstagaren eller företagaren har förvärsarbetat; Finland har två utredande anstalter, Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten.

Teoretisk anstalt

I Finland avses med teoretisk anstalt den arbetspensionsanstalt som enligt principen om sista pensionsanstalt ansvarar för en persons huvudsakliga pensionsförsäkring och som har räknat ut hela den teoretiska pensionen enligt de olika finska arbetspensionslagarna (privata och offentliga sektorns).

Följande anstalt

I Finland avses med följande anstalt den arbetspensionsanstalt som förutom den teoretiska anstalten ger ett beslut om pension enligt ansökan.

Förbindelseorgan

Med förbindelseorgan avses en institution som utsetts till förbindelseorgan i det land där en förmånslåtare också har förvärsarbetat men där pensionssökanden inte är bosatt; Den utredande anstalten i det land där pensionssökanden är bosatt står under handläggningen av pensionsansökan i kontakt med förbindelseorganen i de övriga sysselsättningsländerna; i Finland är både Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten förbindelseorgan för pensionsärenden.

EG-domstolen

Europeiska gemenskapernas domstol

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2 BESTÄMMELSERNA OM FÖRSÄKRING

2.1 Allmänt	1
2.2 Överenskommelser om social trygghet med EU- och EES-länderna	1
2.3 Huvudprinciper för försäkring	2
Principen om ett EU-lands lagstiftning	2
2.3.1 Principen om sysselsättningsland	3
2.3.2 Utsända arbetstagare	3
Tillfälligt förvärvsarbete i 12 månader	3
Norden	4
Famijemedlemmar	4
Utsänd arbetstagare till moder-, dotter- eller systerbolag	5
Förlängd utsändningstid	6
2.3.3 Resande personal, personalen vid transportföretag	6
2.3.4 Förvärvsarbete i två eller flera EU-länder	7
Samma arbetsgivare, förvärvsarbete i flera länder	7
Flera arbetsgivare i olika länder	8
2.3.5 Egenföretagare	9
Utsända egenföretagare	9
Egenföretagare samtidigt i flera länder	9
Företagets säte avgörande om egenföretagaren inte verkar i bosättningslandet	9
Anställd och egenföretagare samtidigt	10
2.3.6 Specialgrupper	11
Missionsarbetare	11
Au pair	11
Inte anställd	12
2.3.7 Sjömän	12
2.3.8 Tjänstemän och med dem jämställbara personer	13
Staten	13
Kommunen	14
Kyrkan	14
2.3.9 Personal vid diplomatiska beskickningar och konsulat	14
2.3.10 Militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring	15
2.4 EU-parlamentsledamöter och personal	16
2.4.1 EU-parlamentsledamöter och medarbetare	16
2.4.2 Hjälppersonal i EU:s tjänst	16
2.4.3 EU-tjänstemän	17
2.4.4 Övrig personal i EU:s tjänst	17
2.4.5 Forskare i EU:s tjänst	18
2.5 Personal vid internationella organisationer	18
Anställda av EFTA och ESA	19

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2.6 Undantag från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning	19
Bestämmelserna om dispens	19
Retroaktiv dispens	20
2.7 Betydelsen av tidigare utsändningsperioder	20
Dispens för längre tid än fem år	21
2.8 Arbetsgivarföretaget har bytt ägare	21
2.9 Arbetsgivaren byts under pågående utsändning	22
Arbetsgivaren byts inom samma koncern	22
Arbetsgivaren byts (inte inom samma koncern)	22
2.10 Arbetstagaren blir egenföretagare	22
2.11 Bosättningsvillkoret och EU	23
2.12 Försäkringslönen	24
2.13 Försäkringsavgifter	24
Olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna	25
Arbetstagarens sjukförsäkringsavgift och arbetsgivarens socialskyddsavgift	25
Uppbörderna av försäkringsavgifter utomlands	25
2.14 Intyg och anmälningar som gäller tillämplig lagstiftning	26
2.14.1 Intyg och anmälningar	26
2.14.2 Intyg till arbetstagare och företagare som kommer till Finland från ett annat EU-land	28
2.14.3 Inget intyg	28
2.14.4 Retroaktivt intyg för utsänd arbetstagare	29
2.14.5 Rättsskyddet för den som ansöker om intyg	29
2.15 Övervakning	30
2.16 Frivillig APL-pensionsförsäkring	30
2.17 Förvärvsarbete samtidigt med heleffektivpension	31
2.18 Ytterligare information	31
BILAGOR	
Ansökan om utsändningsintyg/Dispens 2133 (svenska o. finska)	
Intyg E 101 (finska)	
Intyg E 102 (finska)	
Intyg E 103 (engelska)	

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2 BESTÄMMELSERNA OM FÖRSÄKRING

2.1

Allmänt

Medan arbetstagare och egenföretagare rör sig inom gemenskapen omfattas de av lagstiftningen i endast ett land, i allmänhet sysselsättningslandet i enlighet med EU-bestämmelserna om social trygghet. Förmånerna beviljas i allmänhet med stöd av sysselsättningslandets lagstiftning och på denna stats bekostnad. På det sättet förhindrar man att dubbla försäkringsavgifter betalas och att dubbla förmåner uppkommer.

Lagvalsreglerna i avdelning II i förordningen 1408/71 tillämpas på alla medborgare i EU-medlemsstaterna och EES-länderna när de förvärvsarbetar inom EES territorium (EU- och EES-länderna se punkt 1.1).

2.2

Överenskommelser om social trygghet med EU- och EES-länderna

EU-bestämmelserna om social trygghet ersätter EU- och EES-ländernas överenskommelser för EU- och EES-medborgarnas del. Dessa överenskommelser tillämpas dock fortfarande bl.a. på medborgare i tredje länder (således länder utanför EU- och EES).

I den nordiska konventionen hänvisas till EU-bestämmelserna, men konventionen innehåller en betydande utvidgning av den sociala tryggheten: Överenskommelsen medför en utvidgning av EU-bestämmelsernas tillämpningsområde från EU-medborgare och medborgare i Norden till att omfatta också andra personer på vilka lagstiftningen i något nordiskt land tillämpas eller har tillämpats (medborgare i s.k. tredje land). De bestämmelser i konventionen som gäller socialförsäkringen och som, när det gäller arbetspensionslagarna, bara hänvisar till reglerna i artiklarna 13-17 i förordningen 1408/7, tillämpas således om t.ex. en finsk arbetsgivare sänder ut sin estniska arbetstagare från Finland för att arbeta i Sverige.

Om en annan överenskommelse än den nordiska konventionen gäller medborgare eller icke-anställda i tredje land, är social- och hälsovårdsministeriet och inte Pensionsskyddscentralen behörig institution för medborgare och icke-anställda från dessa tredje länder. I Norden är Pensionsskyddscentralen behörig institution för arbetstagare som är medborgare i tredje land medan social- och hälsovårdsministeriet är behörig anstalt för icke-anställda.

Överenskommelser om social trygghet som ingåtts med Spanien, Storbritannien, Österrike, Grekland, Luxemburg och Tyskland tillämpas fortfarande på arbetstagare som inte är medborgare i något EU- eller EES-land och som förvärvsarbetar i något av dessa avtalsländer.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Försäkringsskyldigheten fastställs då enligt respektive överenskommelse och således inte enligt bestämmelserna i förordningen.

Överenskommelserna med Storbritannien, Tyskland, Österrike och Luxemburg har förhandlats på nytt så att lagvalsreglerna motsvarar bestämmelserna i förordningen. De nya överenskommelserna har dock ännu inte trätt i kraft.

2.3 Huvudprinciper för försäkring

Bestämmelserna om försäkring av arbetstagare och egenföretagare ingår i:

- avdelning 2, artiklarna 13-17 i förordningen 1408/71,
- avdelning 3, artiklarna 10b-14 i tillämpningsförordningen 574/72,
- EU:s Administrativa kommissions beslut nr 126, 128 och 148 och rekommendationer nr 14 och 16 om socialförsäkring.

I det följande kallas dessa regler och bestämmelser för EU-bestämmelserna.

EU-bestämmelserna om försäkring tillämpas bara på EU- och EES-ländernas medborgare.

Försäkringsbestämmelserna gäller hela den sociala trygghet, som förordningen omfattar, d.v.s. för Finland både den sysselsättningsbaserade (bl.a. arbetspensionen och olycksfallsförsäkringen) och den bosättningsbaserade sociala tryggheten (bl.a. folkpensionen och sjukförsäkringen).

Förordningen gäller dock enbart den lagstadgade sociala tryggheten. Sålunda omfattar förordningen t.ex. inte pensionssystem som baserar sig på kollektivavtal som är allmänna i Europa.

Inom EU försäkras arbetstagaren i princip i sysselsättningslandet, men i särskilda fall kan den anställda också försäkras i utsändningslandet, bosättningslandet eller i ett annat land där arbetsgivaren har sitt säte.

Principen om ett EU-lands lagstiftning

Genom bestämmelserna om försäkring i förordningen 1408/71 säkerställs att arbetstagaren eller egenföretagaren omfattas av

Juridiska avdelningen

19.12.1996

socialförsäkringslagstiftningen i något EU-land (artikel 13.1). Detta betyder att försäkringsavgifter betalas och förmåner erhålls enligt lagstiftningen i endast ett EU-land.

2.3.1 Principen om sysselsättningsland

I normala fall bestäms förmånerna och avgifterna enligt lagstiftningen i den stat där arbetstagaren eller egenföretagaren förvärvsarbetar = principen om sysselsättningsland. Detta betyder att den som kommer till Finland för att arbeta genast kommer att omfattas av den finska socialtrygghetslagstiftningen, dvs. också av folkpensions- och sjukförsäkringssystemen. Också barnbidragen kan betalas enligt finsk lagstiftning även om barnen inte bor i Finland (artikel 13.2.a och b).

2.3.2 Utsända arbetstagare

Tillfälligt förvärvsarbete i 12 månader

Om en arbetstagare sänds ut till ett annat EU-land för att arbeta där tillfälligt och förvärvsarbetet förutses fortgå högst 12 månader, omfattas arbetstagaren alltså av försäkringen i utsändningslandet. Dessutom förutsätts att arbetstagaren fortsätter att vara anställd av den sändande arbetsgivaren och att arbetstagaren inte har sänts ut för att ersätta någon som har fullgjort sin utsändningsperiod (artikel 14.1 a och b). Arbetstagaren får då ett intyg över utsändningen (E 101).

Bestämmelserna om utsända arbetstagare är ovillkorliga och åsidosätter principen om sysselsättningsland.

För att en arbetstagare skall betraktas som utsänd arbetstagare, förutsätts att den sändande arbetsgivaren har regelbunden verksamhet i utsändningslandet. En person kan således inte betraktas som utsänd arbetstagare från Finland, om han har övergått i ett sådant företags tjänst utomlands som hyr ut personal från Finland eller om arbetstagaren genom förmedling har fått en anställning i ett annat företag i utlandet (Administrativa kommissionens beslut nr 128). Sådana företag är bl.a. de s.k. postboxfirmorna. Också i det fall att ett företag har grundats enbart för verksamhet i utlandet och inte idkar verksamhet i Finland, kan arbetsgivaren inte anses ha regelbunden verksamhet i Finland (t.ex. när ett litet bolag har grundats för viss byggnadsverksamhet utomlands).

Arbetstagaren kan betraktas som utsänd även om han anställs direkt för utsändning (Administrativa kommissionens beslut nr 128). Men i dessa fall förutsätts att arbetstagaren är socialförsäkrad i

Juridiska avdelningen

19.12.1996

utsändningslandet före utsändningen. Beträffande Finland betyder detta att en arbetstagare som utsänds från Finland skall omfattas av finsk socialtrygghetslagstiftning då han utsänds.

För att en arbetstagare skall kunna omfattas av finsk socialtrygghetslagstiftning, förutsätts att han varit anställd i minst en månad enligt någon arbetspensionslag eller att han har haft en KAPL- eller KoPL-anställning under den minimitid som förutsätts enligt dessa lagar eller att arbetstagaren tidigare har varit försäkrad som egenföretagare eller lantbruksföretagare.

Om arbetstagaren inte har fullgjort sysselsättningsperioder i Finland enligt landets arbetspensionslagar, förutsätts vid utsändningen att han omfattas av det finska bosättningsbaserade socialskyddet (FPL-förmåner).

Om arbetstagaren före utsändningen felaktigt har försäkrats i Finland t.ex. under en tidigare utsändning, avregistreras den felaktiga försäkringen. Då betraktas inte arbetstagaren som utsänd från Finland.

Norden

En arbetstagare som har flyttat till ett annat nordiskt land försäkras i bosättningslandet enligt den nordiska konventionen. Bosättningen bestäms i princip enligt det s.k. internordiska flyttningsbetyget (Förordningen om ikraftträdande av överenskommelsen mellan de nordiska länderna om folkbokföring 14.9.1990/851, FörfS 49).

Om en finsk arbetsgivare sänder ut en arbetstagare som är i hans tjänst i Finland för att arbeta i ett annat nordiskt land, fortsätter arbetstagaren att omfattas av den finska socialförsäkringen trots att han har ansökt om internordiskt flyttningsbetyg innan han påbörjade utsändningen. Arbetsgivaren är således samma finska arbetsgivare före och efter flyttningen. Här förutsätts att också de övriga villkoren för utsändningen är uppfyllda.

Familjemedlemmar

Om medföljande familjemedlemmar till en utsänd arbetstagare inte själva förvärvsarbetar, avgörs frågan om deras bosättningsbaserade socialförsäkringstillhörighet (bl.a. moderskaps- och sjukförsäkringsförmåner, FPL-förmåner) på basis av finsk lagstiftning (8 § lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993). Enligt huvudregeln försätter de att omfattas av den finska bosättningsbaserade sociala tryggheten under arbetstagarens tillfälliga utsändning, om också arbetstagarens pensionsskydd har ordnats i Finland. Sambo betraktas inte som familjemedlem.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Om en person likväl flyttar stadigvarande utomlands, upphör hans försäkring genast efter flyttningen. Bosättningsorten för en utsänd arbetstagare som fått ett internordiskt flyttningsbetyg avgörs av inflyttningslandets myndighet på basis av landets lagstiftning. Om den inflyttade godkänns av landets befolkningsregistersystem, beviljas bosättningsbaserade förmåner av det nya bosättningslandet. Om den utsända arbetstagarens make likväl är tjänstledig från sitt arbete under utsändningen, anses maken omfattas av den finska bosättningsbaserade socialtrygghetsförsäkringen under tjänstledigheten.

Om arbetstagarens pensionsskydd har ordnats i Finland utbetalas barnbidrag härifrån till den utsända arbetstagarens barn enligt förordningen 1408/71.

Om utsändningstiden är kortare än en månad, behövs inte intyg över utsändning om inte sysselsättningslandet kräver det. Anhållan om intyg kan göras i efterhand om sysselsättningslandet ändå behöver ett sådant.

T.ex. Norge kan också kräva utsändningsintyg för några dagars utsändning. Då kan man i efterhand med en lista över de utsända samtidigt anhålla om intyg för flera utsända arbetstagare. Pensionsskyddscentralen utfärdar för varje arbetsgivare intyg E 101 tillsammans med en lista över utsända arbetstagare och deras utsändningsperioder och arbetsorter.

Denna anvisning ersätter juridiska avdelningens meddelande 19/94.

Utsänd arbetstagare till utländskt moder-, dotter- eller systerbolag

Den sändande arbetsgivaren och den utsända arbetstagaren skall också under utsändningsperioden stå i ett direkt anställningsförhållande till varandra (Administrativa kommissionens beslut nr 128).

En arbetstagare som av ett finskt bolag sänds ut för att arbeta i bolagets moder-, dotter- eller systerbolag i utlandet kan också betraktas som utsänd arbetstagare, förutsatt att det direkta anställningsförhållandet mellan det finska bolaget och den utsända arbetstagaren fortsätter i den bemärkelse som avses i beslutet ovan. Det är dock möjligt att sysselsättningslandet inte godkänner intyget, i synnerhet om det bolag som betalar lönen finns i sysselsättningslandet.

Frågan om huruvida ett direkt anställningsförhållande föreligger eller inte avgörs bl.a. på basis av vem som betalar lön till arbetstagaren

Juridiska avdelningen

19.12.1996

och vem som i sista hand har rätt att avskeda arbetstagaren. Dessutom beaktas andra faktorer, t.ex. att man kommit överens om att arbetstagaren återvänder till arbetsgivarens tjänst eller att den sändande arbetsgivaren förbinder sig att betala försäkringsavgifterna genom att teckna en APL-pensionsförsäkring i eget namn.

En arbetsgivare skall vid behov kunna visa att det finns ett direkt anställningsförhållande mellan den sändande arbetsgivaren och arbetstagaren.

Förlängd utsändningstid

Varar arbetet i utlandet på grund av oförutsebara omständigheter längre än 12 månader, kan arbetstagaren fortsätta att omfattas av utsändningslandets lagstiftning i maximalt ytterligare 12 månader. Men då förutsätts att den behöriga myndigheten i det EU-land till vilket personen har sänts ut eller det organ som utsetts av denna myndighet lämnar sitt samtycke till förlängningen.

Arbetsgivaren skall anhålla om förlängningstid på blankett E 102 i god tid före utgången av den första utsändningsperioden.

2.3.3

Resande personal, personalen vid transportföretag

Resande personal på företag som handhar järnvägs-, land-, luft- och insjötransporter som arbetar i olika EU-länder, omfattas av lagstiftningen i det land där arbetsgivareföretaget har sitt säte. Således omfattas exempelvis ett flygbolags "flygande" personal av försäkringen i det land där flygbolaget har sitt säte. Chaufförerna på sådana transportföretag som bedriver verksamhet i olika EU-länder försäkras likaså enligt lagstiftningen i det land där transportföretaget har sitt säte (artikel 14.2).

Intyg över utsändning utfärdas inte för resande personal på transportföretag.

Exempel: I Finland bosatt finsk arbetstagare som är anställd av ett svenskt transportföretag kör långträdare mellan Sverige, Finland och Ryssland. Han skall försäkras i Sverige där arbetsgivareföretaget har sitt säte. (Före 1.1.1994 skulle han försäkras i det land där han var fast stationerad med stöd av artikel 7 punkt 3 i en tidigare nordisk konvention om social trygghet).

Om transportföretaget har en filial eller en fast representation i ett annat EU-land, skall resande personal i dess anställning omfattas av

Juridiska avdelningen

19.12.1996

lagstiftningen i detta EU-land, fastän företaget inte har sitt säte där (artikel 14.2 a i).

Exempel: Finsk och svensk resande personal som arbetar i EU-länderna och är anställd på ett svenskt transportföretag med försäljningskontor i Finland omfattas av finsk socialförsäkringslagstiftning.

Exempel: Finsk resande personal som arbetar i EU-länderna för ett ryskt transportföretag med kontor i Finland omfattas av finsk socialförsäkringslagstiftning. Kontoret med säte i Finland betraktas således som finsk arbetsgivare.

Om en arbetstagare huvudsakligen arbetar i bosättningslandet för ett transportföretag som saknar säte eller filial eller representation i detta land, omfattas han av lagstiftningen i bosättningslandet (artikel 14.2 a ii).

Andra anställda än de som tillhör den resande personalen hos ett transportföretag skall enligt huvudregeln försäkras i sysselsättningslandet. Om en sådan arbetstagare sänds ut för att tillfälligt arbeta utomlands, kan han fortsättningsvis försäkras i utsändningslandet antingen som utsänd arbetstagare eller genom undantagstillstånd (se punkterna 2.3.2 och 2.4).

2.3.4

Förvärvsarbete i två eller flera EU-länder

Samma arbetsgivare, förvärvsarbete i flera länder

Bosättningslandets lagstiftning tillämpas på en arbetstagare, om han **förutom i det land där han är bosatt** också arbetar för samma arbetsgivares räkning i ett annat EU-land (artikel 14.2 b i).

EG-domstolens beslut 16.2.1995 i ärende C425/1993, Calle Grenzshof Andresen GmbH & CO.KG (C-425/93): I Danmark bosatt dansk anställd arbetade på ett tyskt företag i Tyskland och delvis i Danmark. Anställningsförhållandet gällde tills vidare. Arbetstagaren skulle försäkras i bosättningslandet Danmark. I detta ärende skulle bestämmelsen om utsänd arbetstagare i punkten 1 i artikel 14 inte tillämpas trots att arbetet i Danmark varade under ett år.

Om en person arbetar för sin arbetsgivare i flera EU-länder, men **inte i det land där han är bosatt**, skall han försäkras enligt lagstiftningen i det land där arbetsgivaren har sitt säte (artikel 14.2 b ii).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Reseledare som arbetar i flera EU-länder försäkras oftast enligt denna bestämmelse.

I situationer som dessa utfärdas tidsbestämt intyg om tillämplig lagstiftning (utsändningsintyg). Arbetsgivaren måste före utgången av den bestämda tiden meddela Pensionsskyddscentralen om förhållandena är desamma som när intyget utfärdades. Om förhållandena är desamma, utfärdar Pensionsskyddscentralen ett nytt tidsbestämt intyg. Arbetsgivaren behöver inte lämna in en ny ansökan, eftersom rätten att få intyg fortfarande existerar.

Exempel: I Danmark bosatt finsk reseledare som är anställd på en dansk resebyrå arbetar i många andra EU-länder, men inte i Danmark. Han skall försäkras i Danmark. (Före 1.1.1994 skulle arbetstagaren inte ha kunnat försäkras i Danmark, eftersom EU-bestämmelserna inte tillämpades på finländare och den nordiska konventionen om social trygghet inte gällde förvärvsarbete i andra länder än i Norden).

Om en person arbetar inom en medlemsstats territorium på ett företag som har sitt säte inom en annan medlemsstats territorium med verksamhet på båda sidor av gränsen mellan staterna, försäkras arbetstagaren enligt lagstiftningen i det EU-land där företaget har sitt säte (t.ex. gruvor, jordbruk, brobyggen över gränsen; artikel 14.3).

Flera arbetsgivare i olika länder

Om en arbetstagare arbetar för flera företags räkning eller för flera arbetsgivare som har sina säten i olika EU-länder, omfattas arbetstagaren likaså endast av bosättningslandets lagstiftning om social trygghet (artikel 14.2 b i).

Exempel: En arbetstagare bor i Finland och arbetar i Finland för en finsk arbetsgivare (för 2/3 av lönen) och i Sverige på det finska arbetsgivarbolagets svenska dotterbolag (för 1/3 av lönen). Arbetstagaren beskattas i Sverige för den lön som utbetalas där. Förvärvsarbetet i bägge länderna socialförsäkras i Finland. Enligt APL har arbetstagaren två simultana anställningsförhållanden till olika arbetsgivare. Det svenska dotterbolaget borde således ordna en separat APL-försäkring för sin arbetstagare på basis av den utbetalade lönen där. Det finska moderbolaget kan också anmäla de utbetalade lönerna från de bägge länderna i sin egen APL-försäkring.

Om pensionsskyddet ordnas i Finland, skall också arbetstagarens pensionsavgift innehållas från den lön som utbetalas utomlands. Arbetstagaren kan också dra av dessa avgifter från sin beskatt-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

ningsbara inkomst i Finland på samma sätt som arbetstagares pensionsavgift som innehålls från lön i Finland kan dras av.

2.3.5

Egenföretagare

Enligt huvudregeln är försäkring av egenföretagare densamma som för arbetstagare: enligt huvudregeln försäkras egenföretagare i sysselsättningslandet.

Utsända egenföretagare

Motsvarande bestämmelser som gäller utsända arbetstagare tillämpas också på egenföretagare som far utomlands för att tillfälligt arbeta där (artikel 14.1 a).

Egenföretagaren eller företaget skall ha sitt säte i utsändningslandet. Företagsformen är inte avgörande, d.v.s. bestämmelsen om utsändning gäller inte bara företag i bolagsform utan också företag under firmabeteckning och enskilda självständiga yrkesutövare. En egenföretagare måste dock också utöva företagarkerksamhet i utsändningslandet före utsändningen. Således kan en arbetstagare, som har varit arbetslös och som reser till ett annat EU-land för att arbeta där som företagare, inte vara utsänd företagare, om han inte också har haft eller har företagarkerksamhet i utsändningslandet.

En egenföretagare kan således i 12 månader fortsätta att vara försäkrad i utsändningslandet enligt bestämmelserna om "utsänd företagare". Han kan beviljas förlängd utsändningstid i ytterligare 12 månader, om företagarkerksamheten av oförutsebara omständigheter varar över ett år (artikel 14a.1 b).

Egenföretagare samtidigt i flera länder

Om en egenföretagare förutom i det land där han är bosatt också utövar verksamhet i ett annat EU-land, omfattas han av lagstiftningen i bosättningslandet (artikel 14a.2).

Företagets säte avgörande om egenföretagaren inte verkar i bosättningslandet

Om egenföretagaren är verksam i flera EU-länder, men inte i det land där han är bosatt, försäkras han i det land där företaget har den starkaste anknytningen med beaktande av fastigheter, permanenta utrymmen och bl.a. verksamhetens karaktär, omfattning och inkomster (artikel 14a.2 och artikel 12a i förordningen 574/72). Enligt detta kan egenföretagaren bli försäkrad i Finland även om han inte är bosatt här.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Exempel: En finsk lastbilsentreprenör har körentreprenader i Finland och andra EU-länder. Han bor i Finland. FöPL-försäkringen avbryts inte även om han ibland skulle ha entreprenader enbart i andra EU-länder.

Företagarverksamheten kan också bli försäkrad i Finland även om företagaren inte bor här. Om företagaren utövar sin verksamhet i Finland, men bor i ett annat land där han inte utövar företagarverksamhet eller arbetar som anställd, skall han FöPL-försäkras i Finland enligt förordningen 1408/71 även om bosättningsvillkoret enligt FöPL inte är uppfyllt.

Om företaget utövar verksamhet på båda sidor om gränsen mellan två EU-länder, försäkras företagaren enligt lagstiftningen i det EU-land där företaget har sitt säte (exempelvis gruvor, jordbruk, brobyggen över gränsen; punkterna 1-3 i artikel 14a).

Anställd och egenföretagare samtidigt

Om en person samtidigt är anställd i anställningsförhållande i ett EU-land och verksam som egenföretagare i ett annat EU-land, skall hela hans förvärvsarbete försäkras enligt lagstiftningen i det land där han är anställd (artikel 14c.1 a).

EG-domstolens beslut 24.3.1994 i ärende Guido van Poucke (C-71/93): Han arbetade som tjänstemannaläkare inom Belgiens försvarsmakt och som företagsläkare i Nederländerna. Han skulle försäkras i Belgien för sitt tjänstemannavärv och sin företagarverksamhet enligt artikeln 14c.1 a. (Finlex R:1994).

För Finlands del har ett undantag från denna regel gjorts i bilaga VII till förordningen (artikel 14c.b). Enligt den omfattas en person som är bosatt i Finland och verksam som företagare här av finsk lagstiftning, även om han samtidigt förvärvsarbetar i ett annat EU-land (artikel 14c.b). I alla fall försäkras hans anställningsförhållande i sysselsättningslandet.

Finland tillämpar sina egna bestämmelser och sin egen rättspraxis vid gränsdragningen mellan arbetstagare och företagare. Men kriterierna varierar i olika länder. T.ex. en person som inom byggnadsbranschen på kontinenten betraktas som arbetstagare, kan i England betraktas som egenföretagare. Om bestämmelserna i EU- och EES-länderna avviker från varandra så att de leder till att intyg om utsänd företagare som har utfärdats i Finland inte godkänns utomlands, kan man nå tillfredsställande resultat genom dispensförfarandet.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2.3.6

Specialgrupper

Missionsarbetare

Missionsarbetare vid evangelisk-lutherska kyrkan betraktas som tjänsteman eller med tjänsteman jämförbar arbetstagare. Samma gäller för missionsarbetare vid ortodoxa kyrkan (se punkt 2.3.8). I egenskap av tjänstemän omfattas de av den finska lagstiftningen om social trygghet (artikel 13.2 d). Övriga missionsarbetare är inte tjänstemän eller jämförbara med dem.

Mellan social- och hälsovårdsministeriet och socialministeriet i Spanien finns en överenskommelse om dispensregler för missionsarbetare som fortfarande gäller. En missionsarbetare som sänts till Spanien försäkras i Finland enligt överenskommelsen, även om missionsarbetaren inte är anställd av Finlands evangelisk-lutherska kyrka eller av ortodoxa kyrkan. Överenskommelsen kan betraktas som ett avtal i den bemärkelse som avses i artikel 17 till förordningen 1408/71 om undantag från allmänna försäkringsbestämmelser till förmån för vissa grupper av personer.

Missionsarbetare som sänds ut till övriga EU-länder för att arbeta där och som inte betraktas som tjänstemän omfattas i normal ordning av bestämmelserna i förordningen 1408/71. De försäkras i sysselsättningslandet, om det inte är fråga om sådan utsänd arbetstagare som avses i punkt 2.3.2 eller om man inte har kommit överens om undantag från bestämmelserna.

Missionsarbetare betraktas inte i alla länder som anställda löntagare. Då anser inte sysselsättningslandet att missionsarbetare omfattas av förordningen. I Tyskland och Österrike betraktas missionsarbetare i alla fall som anställda löntagare och bestämmelserna i förordningen tillämpas på dem.

Au pair

I Finland skall en person som arbetar som au pair försäkras enligt APL om arbetet i övrigt fyller villkoren i APL.

En person som arbetar som au pair i ett EU-land försäkras i sysselsättningslandet enligt huvudregeln. Au pair-flickan kan på begäran få ett intyg över utsändningen eller beviljas dispens, om hon reser från Finland och vid utresan har omfattats av finsk socialförsäkring, om arbetsgivaren t.ex. arbetar utomlands men är registrerad finsk medborgare med familj och om arbetet är tillfälligt.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Inte anställd

Om en forskare får enbart forskningsanslag i Finland, står han i allmänhet inte i ett anställningsförhållande till en finsk arbetsgivare. Han försäkras inte heller som egenföretagare i Finland.

Om arbetet inte heller försäkras i sysselsättningslandet, kan forskaren fortfarande omfattas av det finska bosättningsbaserade socialskyddet (FPL-förmånerna), trots att han inte försäkras i Finland enligt någon av arbetspensionslagarna. Om arbetet i utlandet varar under ett år, behöver forskaren inte ett separat intyg från FPA. Om vistelsen utomlands varar över ett år, kan forskaren ansöka om ett s.k. bosättningsbeslut (beslut om huruvida arbetstagaren omfattas av den bosättningsbaserade sociala tryggheten) för att han också skall få FPA-förmåner efter den ettåriga utlandsvistelsen.

2.3.7 Sjömän

Sjömän omfattas av lagstiftningen i det EU-land vars flagga fartyget för (artikel 13.2 c).

Om en sjöman tillfälligt arbetar på ett fartyg som för ett annat EU-lands flagga, omfattas han av försäkringen i den sändande staten på samma sätt som ovan nämnda utsända arbetstagare (punkterna 1 och 2 i artikeln 14b).

Den som arbetar i hamn eller inom en medlemsstats territorialvatten ombord på ett fartyg och som varken hör till fartygets besättning eller normalt har anställning till sjöss omfattas av lagstiftningen i sysselsättningslandet (hamnen) (artikel 14b.3; t.ex. städpersonal på fartyg som arbetar ombord bara när fartyget står i hamn).

Om en arbetstagare och det företag (rederi) som betalar hans lön har sin hemort i samma EU-land, men arbetstagaren arbetar ombord på ett fartyg som för ett annat EU-lands flagga, omfattas både arbetstagaren och arbetsgivaren av lagstiftningen i den förstnämnda medlemstaten (alltså inte av lagstiftningen i det land vars flagga fartyget för) (artikel 14b.4).

Exempel: En person som är bosatt i Finland och anställd av ett finskt rederi arbetar ombord på ett fartyg som för Sveriges flagga. Det finska rederiet betalar hans lön. Arbetstagaren försäkras i Finland.

EG-domstolens beslut 4.10.1991 i ärende Madeleine de Paep (C-196/90): En sjöman var bosatt i Belgien, var anställd av ett belgiskt företag och arbetade ombord på ett fartyg som förde Storbritanniens flagga. Arbetsgivarlandet Belgien betalar ut efterlevandeförmånerna (Finlex R:1991:4815).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2.3.8 Tjänstemän och med dem jämställbara personer

När statligt anställda utsända arbetstagare, tjänstemän och med dem jämställbara personer arbetar i andra EU-länder omfattas de utan tidsbegränsning av socialtrygghetslagstiftningen i det land där arbetsgivaren har sin hemort (artikel 13.2 d).

Vem som skall betraktas som "jämställbar" måste avgöras från fall till fall. Huvudprincipen är att varje land tillämpar sin egen nationella lagstiftning.

I Finland betraktas en person som tjänsteman om han är i tjänstemannaställning eller står i ett anställningsförhållande till en arbetsgivare vars verksamhet bekostas med offentliga medel. Det har ingen betydelse vilken arbetspensionslag som tillämpas på arbetstagaren i detta fall. I praktiken är staten, kommunen, landskapet Åland, kyrkan, församlingarna, Folkpensionsanstalten eller Finlands Bank arbetsgivare som har sänt ut en tjänsteman eller därmed jämställbar arbetstagare från Finland till ett EU-land. Tjänsteförhållandet till arbetsgivaren skall fortsätta under utsändningen. Den sändande arbetsgivaren måste alltid stå för åtminstone en del av den lön som betalas till arbetstagaren. Förvärvsinkomsten för utlandsarbetet kan delvis bestå av understöd.

Arbetstagaren måste omfattas av finsk socialtrygghetslagstiftning före utsändningen (d.v.s. vara försäkrad enligt någon av arbetspensionslagarna eller omfattas av de finska bosättningsbaserade förmånerna). Tjänstemän eller arbetstagare som har anställts på ort och ställe kan inte betraktas som utsända tjänstemän eller med dem jämställbara personer (t.ex. lektorer som i utlandet har anställts på ort och ställe). En person som anställts på ort och ställe försäkras enligt lagstiftningen i sysselsättningslandet (personal inom diplomatisk beskickning och konsulat se punkt 2.3.5).

I oklara fall tolkar Pensionsskyddscentralen förordningens bestämmelse om tjänstemän.

Staten

Vid tillämpningen av förordningen betraktas som statstjänstemän personer som sänds ut av statliga ämbetsverk, anstalter och trafik-inrättningar. Trafikinrättningar är t.ex. Luftfartsverket, Forststyrelsen och Tekniska kontrollcentralen. Om den sändande arbetsgivaren är en institution som antingen får lagstadgat eller behovsprövat statsunderstöd, betraktas inte arbetstagaren som tjänsteman eller med sådan jämställbar person. Sådana institutioner är t.ex. idrottsinstitut, folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut samt musikinstitut.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Forskare

Finlands Akademi och Statens tekniska forskningscentral är statliga inrättningar. Under utsändningen fortsätter därför deras utsända arbetstagare, som får antingen full lön eller dellön, att omfattas av det finska socialtrygghetssystemet utan tidsbegränsning enligt bestämmelsen om tjänstemän.

Om Statens tekniska forskningsanstalt enbart betalar kostnaderna för forskarens resor eller andra med kostnadsersättningar jämförbara förmåner, kan forskaren inte anses stå i ett anställningsförhållande till Statens tekniska forskningscentral under utsändningen. Om forskaren står i ett anställningsförhållande till en institution i ett EU-land, försäkras han i sysselsättningslandet och omfattas inte av finsk lagstiftning under utsändningen.

Forskare som är anställda av finska universitet omfattas också av socialförsäkringen i Finland enligt bestämmelsen om tjänstemän.

Kommunen

Kommunernas och samkommunernas (tidigare kommunförbunden) utsända anställda betraktas som tjänstemän. Om t.ex. arbetsgivaren är en kommunal förening eller ett kommunalt aktiebolag, betraktas en utsänd anställd inte som tjänsteman eller med sådan jämställbar person.

Kyrkan

Personer som är anställda av evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkan betraktas som tjänstemän eller med sådana jämställbara personer. Alla utsända tjänstemän eller arbetstagare som omfattas av KyPL försäkras under utsändningstiden i Finland, om de vid avfärden är försäkrade i Finland.

Intyg

Tjänstemän och med dem jämställbara personer behöver inte utsändningsintyget E 101. De får vid behov sjukvårdsintyg (E 106 eller E 111) från Folkpensionsanstalten. Ett tjänste- eller anställningsförhållande skall vid behov kunna intygas t.ex. genom en skriftlig utnämning eller dragsedel (skriftligt förordnande) eller ett arbetsavtal som sänds till Folkpensionsanstalten. Sjukvårdsintyget ger en tjänsteman eller arbetstagare och familjemedlemmar rätt till sjukvårdsförmåner från sjuk- och moderskapsförsäkringen i sysselsättningslandet. I Storbritannien och Norden behövs inte ett sådant intyg.

2.3.9

Personal vid diplomatiska beskickningar och konsulat

Personer som är anställda på diplomatiska beskickningar och konsulat och som sänts ut från Finland omfattas av den finska socialförsäk-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

ringen, eftersom de är finska statens tjänstemän eller med sådana jämförbara personer.

Huvudprincipen är att personal vid diplomatiska beskickningar och konsulat som anställts i stationeringslandet samt tjänarstaben hos de utsända arbetstagare som är anställda på beskickningar och konsulat omfattas av det sociala trygghetssystemet i sysselsättningslandet (artikel 16.1, artikel 13.2 a). Stationeringslandets eller ett annat EU-lands medborgare som anställts i stationeringslandet omfattas således av det socialförsäkringssystemet i stationeringslandet.

Arbetsgivarlandets (den sändande statens) medborgare har likväl rätt att välja att omfattas av lagstiftningen i arbetsgivarlandet för ett kalenderår i sänder (artikel 16.2). Såvida kan finska medborgare som är anställda vid finska konsulat välja att omfattas av antingen stationeringslandets eller Finlands socialförsäkringssystem.

Även om en finsk medborgare väljer att omfattas av det finska socialförsäkringssystemet, har han rätt att få hälsovård i stationeringslandet på samma villkor som stationeringslandets medborgare. De behöriga myndigheterna i Finland och stationeringslandet administrerar ersättningarna sinsemellan.

En nyanställd har lagvals rätt inom tre månader från den dag då han anställdes. Valet har då verkan fr.o.m. anställningsdagen.

När anställningen fortsätter kan valet enligt förordningen förnyas eller utbytas en gång per kalenderår, d.v.s. i slutet av ett kalenderår. Valet kommer då att ha verkan från början av följande kalenderår. En person som väljer det finska socialtrygghetssystemet fortsätter att omfattas av det finska systemet tills han anmäler ett annat val. Om man inte vill byta ut ett tidigare valt system till ett annat behöver man således inte anmäla ett val till Finland varje kalenderår.

Om en person har valt att omfattas av det finska socialtrygghetssystemet och vill återta valet, kan valet på begäran annulleras. Före annulleringen kontrollerar man att arbetsgivaren har ordnat socialförsäkring för arbetstagaren i stationeringslandet.

2.3.10

Militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring

De som fullgör militärtjänstgöring eller civil tjänstgöring omfattas av det sociala trygghetssystemet i den stat där de fullgör tjänstgöringen (artikel 13.2 e).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2.4

EU-parlamentsledamöter och personal

Anställda inom EU är tjänstemän (officials), hjälppersonal, tillfällig personal, lokalt anställd personal, specialmedarbetare och forskare.

Hjälppersonal är den enda gruppen som det finns en bestämmelse om i förordningen (artikel 16).

EU bestämmer själv vilken position den anställda personen skall ha. Arbetstagaren måste lämna en utredning om sin position inom EU innan man kan ordna finsk socialförsäkring för honom.

2.4.1

EU-parlamentsledamöter och medarbetare

EU-parlamentsledamöter

En finsk EU-parlamentsledamots arvode och pensionsförmåner har bestämts genom lag (1184/1994). Finska EU-parlamentsledamöter omfattas av lagen om pension för riksdagsmän.

Medarbetare

Representanter som vaits in i EU-parlamentet har anställt specialmedarbetare som arbetar i Bryssel eller Strasbourg. Utsändningen är tidsbestämd, men pågår i allmänhet över ett år. Medarbetarna far i allmänhet från Finland. Deras arbetsgivare är EU-parlamentsledamöter.

Utsändningsintyg kan utfärdas för parlamentsledamöternas medarbetare som sänds ut från Finland när utsändningen varar under ett år. För utsändningar som varar över ett år kan man ansöka om dispens för fortsatt försäkring i Finland. Om sysselsättningslandet beviljar dispens, måste EU-parlamentsledamoten teckna en APL-pensionsförsäkring i Finland för sin medarbetare (se punkten 2.4).

För finska medarbetare som anställts lokalt ansöks inte om dispens. De måste försäkras i sysselsättningslandet.

2.4.2

Hjälppersonal i EU:s tjänst

Hjälppersonal i EU:s tjänst kan välja att omfattas av (artikel 16):

a) lagstiftningen i sysselsättningslandet

b) lagstiftningen i den medlemsstat som de senast har omfattats av

Juridiska avdelningen

19.12.1996

c) den lagstiftning som baserar sig på medborgarskap.

Hjälppersonal är personal som är anställd för

- heltids- eller halvtidsarbete enligt personalbestämmelserna i artikel 52, men inte utnämnd till en tjänst som är budgeterad enligt den berörda institutionens tjänstemannalista
- att ersätta vissa EU-tjänstemän eller tillfällig personal under en period då dessa är förhindrade att sköta sina uppgifter ("tjänsteförrättande").

Om en person vill återta valet att omfattas av finsk socialtrygghetslagstiftning, kan valet på begäran annulleras. Före annulleringen kontrollerar man att arbetsgivaren har ordnat socialförsäkring för arbetstagaren på annat håll.

En person som är hjälppersonal i EU:s tjänst får ett intyg från Finland över att han omfattas av finsk socialförsäkring (intyg E 103 till arbetstagare om rätten att välja) sedan man först kontrollerat att han inte omfattas av EU:s eget socialförsäkringssystem.

2.4.3

EU-tjänstemän

EU-tjänstemän (officials) omfattas i allmänhet av EU-bestämmelserna om sociala förmåner för tjänstemannapersonal. De får också pension enligt dessa bestämmelser.

2.4.4

Övrig personal i EU:s tjänst

Anställningsvillkoren bestäms också i personalreglerna för tillfällig personal, lokal personal och specialmedarbetare i EU:s tjänst.

Tillfällig personal får sociala trygghetsförmåner enligt de personalregler som gäller dem.

För lokalt anställd personal ordnas socialförsäkring i sysselsättningslandet och EU ansvarar i egenskap av arbetsgivare för försäkringspremierna enligt de lokala bestämmelserna.

I personalreglerna finns inga bestämmelser om social trygghet för specialmedarbetare.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Nationell expert

En nationell expert som av ett ministerium sänts från Finland till EU-kommissionen försäkras enligt det finska socialförsäkringssystemet (artikel 13.2 d). Kommissionen ansvarar för vissa kostnadsersättningar, ersättningar för levnadskostnader och boendekostnader, däremot betalar finska staten lönen. Experterna kommer i allmänhet överens med kommissionen om att den sändande institutionen svarar för expertens sociala trygghet.

2.4.5

Forskare i EU:s tjänst

EU har bestämt vilka forskare som skall omfattas av pensionsskyddet enligt EU:s personalregler (avdelning VIII i bilaga B, staff regulations).

EU-kommissionen har också tagit med forskare i olika projekt så att dessa inte står i ett anställningsförhållande till kommissionen. Om en sådan forskare samtidigt också står i ett anställningsförhållande till en finsk forskningsanstalt och får en del av sin lön därifrån, försäkras han i Finland enligt tjänstemannabestämmelserna eller enligt reglerna för utsänd arbetstagare.

Om en forskare enbart är avlönad med hjälp av understöd, kan han i allmänhet inte försäkras som arbetstagare enligt det finska arbets- eller företagarpensionssystemet.

2.5

Personal vid internationella organisationer

I EU-bestämmelserna om social trygghet finns inga särskilda regler för personer som är anställda av internationella organisationer i EU-medlemsländerna. Utgångspunkten är således principen om sysselsättningsland.

Om sysselsättningslandet har kommit överens med den internationella organisationen om ett s.k. avtal för huvudkvarter, försäkras inte de personer som är anställda inom organisationen i sysselsättningslandet, utan organisationen ordnar själv med hjälp av egna pensionsarrangemang den sociala tryggheten för dessa personer.

Personer som är anställda av en internationell organisation kan i allmänhet inte betraktas som utsända arbetstagare, eftersom deras arbetsgivare utomlands är en internationell organisation och således inte en finsk arbetsgivare.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Men om en person har sänts för att arbeta i en internationell organisation som representant för den sändande staten, fortsätter anställningsförhållandet till den sändande staten och representanten försäkras i det sändande landet enligt tjänstemannabestämmelserna.

Anställda av EFTA och ESA

Personer som från Finland övergått i EFTA:s och ESA:s tjänst omfattas av ett s.k. avtal för huvudkvarter som gäller internationella organisationer, genom vilket stationeringslandet avstår från sin behöriga jurisdiktion över bl.a. den sociala tryggheten. Personalen vid internationella organisationer omfattas inte då av lagstiftningen i stationeringslandet i den bemärkelse som avses i förordningen 1408/71, om stationeringslandet genom en överenskommelse har avstått från att tillämpa landets lagar på organisationen och dess arbetstagare.

Eftersom arbetsgivaren inte är finsk omfattas inte ovannämnda personer av någon av de finska arbetspensionslagarna.

2.6

Undantag från bestämmelserna om tillämplig lagstiftning

Bestämmelserna om dispens

Två eller flera medlemstaters behöriga myndigheter eller av dem utsedda institutioner kan komma överens om undantag, s.k. dispens, från bestämmelserna i artiklarna 13-16, d.v.s. från **alla** bestämmelser i avdelning II (artikel 17). Dispensmöjligheten gäller både arbetstagare och företagare.

Social- och hälsovårdsministeriet har i bilagan till förordningen 574/72 utsett Pensionsskyddscentralen till det organ som skall administrera sådana dispensärenden som avses i artikel 17 till förordningen.

Pensionsskyddscentralen ansöker skriftligt om sysselsättningslandets samtycke till dispens, vilket är en förutsättning för att dispens skall kunna beviljas.

Om utsändningen varar över ett år men högst fem år, ansöker Pensionsskyddscentralen om samtycke till dispens. Majoriteten av de övriga EU-länderna följer också denna fem-årsregel.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Dispens från fem-årsregeln kan t.ex. beviljas, om en arbetstagare när pensionsåldern kort efter det att utsändningen har upphört eller om en tilläggsförmån i form av lägre pensionsålder ingår i försäkringen för arbetstagaren eller om det finns något annat särskilt skäl för dispens.

Rekommendation EU:s Administrativa kommission rekommenderar att de organ som beviljar dispens kommer överens om dispens för utsända arbetstagare med speciella kunskaper eller färdigheter eller då det ligger i det sändande företags intresse på grund av den särskilda uppgift som företaget har (rekommendation nr 16).

Retroaktiv dispens Man kan också ansöka om dispens efter det att en arbetstagare redan har börjat sin anställning i ett annat EU-land.

EG-domstolens beslut Brusse (101/83): Medlemsstaterna kan också komma överens om tillämplig lagstiftning retroaktivt förutsatt att det är förmånligast för arbetstagaren (Finlex 101/83).

Villkoret för att retroaktiv dispens skall kunna beviljas är att dispens skulle ha beviljats om den hade ansökts i tid. Man kan inte ansöka om dispens ifall försäkringspremierna redan har betalats i sysselsättningslandet.

2.7

Betydelsen av tidigare utsändningsperioder

I EU-bestämmelserna finns inga regler för hur länge en utsänd arbetstagare som har fått utsändningsintyg måste arbeta i det sändande landet innan han kan sändas ut på nytt och få ett nytt intyg.

Dispensen är underkastad prövning och beviljandet övervägs från fall till fall. Därför kan man inte heller ge någon bestämd tid som kan tillämpas i alla fall för hur länge en person skall vara i Finland mellan utsändningsperioderna för att han skall få ny dispens.

Dispensen berör hela den sociala tryggheten. För Finlands del berör dispensen både det anställningsbaserade socialskyddet och det skydd som baserar sig på bosättning i Finland. Vid prövningen av dispens är det därför viktigt att beakta hur stadigvarande utsändningen är.

Om den utsända arbetstagaren och de medföljande familjemedlemmarna har varit länge och utan avbrott borta från Finland, är banden till Finland svagare än till det nya bosättningslandet. Då finns det inga skäl till att behålla den utsända och hans familj inom det

Juridiska avdelningen

19.12.1996

finska bosättningsbaserade socialskyddet genom att fortsättningsvis bevilja ny dispens.

Å andra sidan måste man vid dispensprövningen också beakta huruvida försäkringsavgifterna och förmånerna motsvarar varandra eller inte.

En kort vistelse emellanåt i Finland ändrar inte på situationen. För att en utsändning skall betraktas som ny och för att ny dispens åter skall kunna beviljas räcker det i allmänhet att vistelsen i Finland varar ungefär ett år. Detta tidskrav motiveras med bl.a. att för att en person skall kunna omfattas av det finska bosättningsbaserade systemet måste personen enligt lagen vara bosatt i Finland under minst ett år.

Dispens för längre tid än fem år

Om en person har fått intyg över att han omfattas av det finska socialskyddet genom dispens för fem år, kan han av särskilda skäl få fortsätta att omfattas av finsk lagstiftning i ytterligare högst ett år. Då förutsätts i princip att utsändningen upphör under den här tiden. I enskilda fall kan man också avvika från denna regel, om det finns vägande skäl för det. Det är myndigheten i sysselsättningslandet som i sista hand avgör var gränsen skall dras.

Om en arbetstagare upprepade gånger sänds ut till olika länder så att inget land blir bosättningsland för någon längre tid, kan han beviljas dispens av särskilda skäl trots att han länge varit borta från Finland.

2.8

Arbetsgivarföretaget har bytt ägare

Ett nytt utsändningsintyg behövs inte, om arbetsgivarföretaget byter ägare t.ex. på grund av företagsköp eller fusion så att APL-anställningsförhållandet anses vara oavbrutet pågående (om anställningsförhållandets kontinuitet när företaget byter ägare se cirkulär A 18/88 Hur förändringar i företagarkerksamheten inverkar på APL-arbetsförhållandets kontinuitet). Arbetsgivaren måste dock anmäla till Pensionskyddscentralen att företaget har bytt ägare.

Men om sysselsättningslandet kräver nytt intyg skall det utfärdas.

Om ett företag vid byte av ägare byter pensionsförsäkringsbolag, anmäler arbetsgivaren detta till sitt (tidigare) pensionsbolag, som i sin tur sänder uppgifterna om ägarbytet till det nya pensionsbolaget i samband med överflyttningen av försäkringen. Samtidigt underrättar det

Juridiska avdelningen

19.12.1996

gamla pensionsbolaget det nya pensionsbolaget om att det har intyget över utsändningen hos sig.

2.9

Arbetsgivaren byts under pågående utsändning

Arbetsgivaren byts inom samma koncern

Pensionsskyddscentralen kan vid behov utfärda ett nytt utsändningsintyg, om en utsänd arbetstagare under utsändningen övergår i ett annat moder-, dotter- eller systerbolags tjänst inom samma koncern (d.v.s. han övergår inom samma moderbolag t.ex. från ett dotterbolag i Paris till ett annat dotterbolag i Nizza). Då kvarstår det finska moderbolaget fortfarande som arbetsgivare och det är bara arbetsplatsen i samma land som byts. Trots att ansvaret för löneutbetalningen övergår på dotterbolaget, utfärdar Pensionsskyddscentralen nytt intyg så länge som det direkta anställningsförhållandet mellan det finska moderbolaget och arbetstagaren fortsätter. Men om sysselsättningslandet inte godkänner det nya intyget, skall arbetstagaren försäkras i sysselsättningslandet (se punkten 2.3.2). Också i fråga om dispens måste sysselsättningslandet först lämna sitt samtycke för att man skall få den.

Arbetsgivaren byts (inte inom samma koncern)

Om en utsänd arbetstagare under giltighetstiden för utsändningsintyget eller dispensen övergår i en annan **finsk** arbetsgivares tjänst, måste den nya arbetsgivaren ansöka om nytt utsändningsintyg eller ny dispens. Om arbetstagaren övergår i en annan arbetsgivares tjänst ännu en andra gång, betraktas han som lokalt anställd och nytt intyg utfärdas inte mera.

Försäkringen i Finland upphör, om en arbetstagare under giltighetstiden för utsändningsintyget eller dispensen övergår i en annan, **utländsk** arbetsgivares tjänst, som hör till en annan koncern.

Arbetsgivaren måste anmäla förändringen till Pensionsskyddscentralen, som i sin tur vidarebefordrar informationen till Folkpensionsanstalten och förbindelseorganet i sysselsättningslandet.

2.10

Arbetstagaren blir egenföretagare

Om en arbetstagare under giltighetstiden för utsändningsintyget eller dispensen börjar arbeta som egenföretagare i sysselsättningslandet,

Juridiska avdelningen

19.12.1996

upphör giltighetstiden för intyget eller dispensen. Förutsättningen är att företaget har sitt säte i Finland och att verksamheten åtminstone delvis också utövas i Finland. För att utsändningsintyg skall kunna utfärdas krävs ytterligare att verksamheten i samma EU-land inte pågår i mer än sammanlagt 12 månader. Om tidsgränsen överskrids kan man ansöka om dispens.

Ett nytt intyg över utsänd arbetstagare utfärdas, om arbetstagaren efter det att han övergått till företagaverksamhet, uppfyller villkoren för utsänd arbetstagare.

2.11

Bosättningsvillkoret och EU

Villkoren för utsända arbetstagare har varit att de vid utsändningen skall ha varit bosatta i Finland. En arbetstagare som länge har varit registrerad som inflyttad i utlandet har inte beviljats intyg om utsändningen. Samma praxis fortsätter i princip inom EU.

Vid prövningen av EU-bestämmelserna anses det dock mest relevant att arbetstagaren också medan han bodde utomlands omfattades av det finska socialförsäkringssystemet. Dispens kan inte heller beviljas, om arbetstagaren under utlandsvistelsen och arbetsperioden inte har varit försäkrad i Finland och förbindelsen till den finska socialförsäkringen då är helt avbruten.

Om arbetstagaren eller företagaren har bott länge utomlands och han under denna tid inte har omfattats av det finska bosättningsbaserade socialskyddet, finns det inte mera något skäl för att hans totala försäkringsskydd genom dispens skall flyttas tillbaka till Finland, även om hans arbetspensionsskydd har ordnats i Finland. I sådana situationer har arbetstagaren sannolikt också samtidigt försäkrats i sysselsättningslandet.

För företagarnas del får man i vissa situationer helt och hållet frångå bosättningsvillkoret i den nationella lagstiftningen. Om en egenföretagare utövar sin verksamhet i Finland men är bosatt i ett annat land än sysselsättningslandet, skall han enligt förordningen 1408/71 FöPL-försäkras i Finland, trots att bosättningsvillkoret enligt FöPL inte uppfylls.

Vid utredningen av bosättningslandet utgår man från uppgifterna i befolkningsregistret.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Även om en arbetstagare inte har anmält att han flyttar utomlands, anses han i allmänhet inte mera vara bosatt i Finland, om han har vistats en längre tid utomlands och hans maka är medborgare i ett land utanför EU och familjen är fast bosatt i ett annat land än Finland. Om arbetstagaren har anmält att han bor tillfälligt i ett annat land, betraktas Finland i princip som hans bosättningsland. Men om arbetstagaren har registrerat sig som tillfälligt inflyttad i ett annat land och vistelsen där blir mycket lång, prövar man hur tillfällig bosättningen är.

2.12

Försäkringslönen

Om en arbetstagare försäkras i Finland beräknas både arbetsgivarens arbetspensionspremie och arbetstagarens arbetspensionsavgift på basis av den försäkringslön som man kommit överens om att använda som grund under utsändningen (7 e § APL. 6 § KAPL). Bestämmelsen om försäkringslön gäller inte anställningar inom den offentliga sektorn.

Försäkringslönen är den lön som i Finland skall betalas för motsvarande arbete eller den lön som i övrigt skall anses motsvara nämnda arbetsinsats.

Försäkringslönen kan således vara större eller mindre än den lön som arbetstagaren i själva verket får för utlandsarbetet.

Bestämmelsen om försäkringslönen kan således tillämpas om arbetstagaren har varit utomlands 1.1.1994 eller senare. På utsändningar som börjar före 1.1.1994 tillämpas tidigare praxis, d.v.s. den lön som arbetspensionen, pensionspremien och pensionsavgiften baserar sig på fastställs på samma sätt som för en person som arbetar i Finland (i Finland lön på vilken skatteförskott innehålls).

Om utsändningen avbryts och man gör upp ett nytt avtal om utsändning, kan arbetsgivaren och arbetstagaren också samtidigt komma överens om försäkringslönen, trots att arbetstagaren däremellan inte har arbetat i Finland. Denna tolkning har ännu inte bekräftats av någon besvärinstans.

Cirkulär A 71/93 Pensionsförsäkringen och den pensionsgrundande lönen för utlandsarbete

2.13

Försäkringsavgifter

Arbetsgivares och arbetstagares socialförsäkringsavgifter betalas enligt tillämplig lagstiftning. Om en utsänd arbetstagare fortsätter att omfattas av finsk lagstiftning enligt bestämmelserna i förordningen 1408/71,

Juridiska avdelningen

19.12.1996

betalar arbetsgivaren till Finland arbetspensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier för arbetstagaren. Då innehålls också arbetspensionsavgift och arbetslöshetsförsäkringsavgift från arbetstagarens lön på samma sätt som om han arbetade i Finland.

Försäkringsavgifterna fastställs på samma sätt både i sådana situationer där försäkring ordnas i Finland enligt EU-bestämmelserna om social trygghet och i sådana situationer där försäkring i Finland är obligatoriskt enligt finsk lagstiftning.

Olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna

Arbetsgivares olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier fastställs på basis av den faktiska lön som utbetalas till en utsänd arbetstagare. En arbetstagares arbetslöshetsförsäkringsavgift bestäms också på basis av den faktiska lönen och inte på försäkringslönen.

Arbetstagarens sjukförsäkringsavgift och arbetsgivarens socialskyddsavgift

Lön för utlandsarbete har tidigare kunnat vara helt befriad från finsk skatt. Då kunde varken arbetstagares folkpensions- och sjukförsäkringsavgift innehållas från lönen eller arbetsgivares socialskyddsavgift uppbäras (ssa-avgift). Beskattningsbestämmelserna ändrades i början av 1996. Om en arbetstagare omfattas av det finska socialskyddet uppbärs dessa avgifter numera från utlandslönen. Om Finland har ett skatteavtal med sysselsättningslandet vilket ger sysselsättningslandet rätt att uppbära skatt, är betalningsgrunden 60 procent av utlandslönen. I vissa fall kan tidigare bestämmelser fortfarande tillämpas på utlandslön under 1996 och 1997. För 1996 uppbärs inte folkpensionsavgift.

Uppbörderna av försäkringsavgifter utomlands

Uppbörderna av försäkringsavgifter utomlands bestäms enligt artikel 92 i förordningen 1408/71. Enligt den kan försäkringsavgifter som skall betalas till Finland uppbäras i ett annat medlemsland enligt lagstiftningen i detta medlemsland. Om man vill uppbära en arbetsgivares försummade försäkringsavgifter utomlands, måste man ansöka om ett verkställbart beslut i landet. I praktiken är det svårt att tvångsindriva försummade försäkringsavgifter.

Enligt 2 momentet i artikeln 92 i förordningen 1408/71 kan länderna sinsemellan sluta bilaterala avtal om verkställigheten av försäkringsavgifter och meddela dem i bilaga 5. Finland har inte sådana giltiga avtal.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Lugano-avtalet som gäller verkställighet av beslut och är giltigt inom EU-området gäller inte socialförsäkringspremier.

2.14

Intyg och anmälningar som gäller tillämplig lagstiftning

Bestämmelserna om tillämplig lagstiftning gäller alla arbetstagare i EU-länderna. För att dubbel försäkring och dubbla förmåner enligt förordningen 1408/71 skall kunna undvikas måste en arbetstagare och hans arbetsgivare som omfattas av förordningen ha intyg över tillämplig lagstiftning i EU-landet. EU-länderna har sinsemellan kommit överens om innehållet och layouten i utfärdade intyg. Dessa intygsblanketter används i alla EU-länder. (Se bilagor av blankett för ansökan om intyg och intygsblankett).

Det intyg som Pensionsskyddscentralen utfärdar visar att en person omfattas av finsk socialförsäkring under utsändningen. Intyg över tillämplig lagstiftning garanterar inte i sig att den person intyget gäller uppfyller alla villkor i de socialförsäkringslagar som hör till förordningens tillämpningsområde. Intyg utfärdas likväl inte för en person som inte kan omfattas av någon av de finska socialförsäkringslagarna.

Innan Pensionsskyddscentralen utfärdar intyg skall den vid behov höra Folkpensionsanstalten eller andra behöriga instanser.

Intyg bör sökas i god tid före utsändningen. I specialfall kan intyg likväl utfärdas i efterhand sedan den utsända redan har flyttat till ett annat land. Uppgifterna i intyget skrivs in i Pensionsskyddscentralens handläggningsregister. Arbetspensionsanstalterna har rätt att se dessa uppgifter (se Juridiska avdelningens meddelande 13/95).

Arbetstagaren och arbetsgivaren är skyldiga att anmäla till Pensionsskyddscentralen om förhållandena förändras så att de inverkar på utfärdandet av intyg.

2.14.1

Intyg och anmälningar

Intyg över utsänd arbetstagare och dispens kan sökas på en särskild ansökningsblankett (bilaga 1) som Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten tillhandahåller.

E 101

Pensionsskyddscentralen utfärdar intyg E 101 på anhållan av arbetstagaren/företagaren eller arbetsgivaren:

Juridiska avdelningen

19.12.1996

- till utsända arbetstagare och företagare, till utsända sjömän och till företagare som sänds ut på sjön (art. 14.1.a, 14.a.1.a, 14.b.1, 14.b.2)
- till arbetstagare/företagare som är verksamma i två eller flera länder eller som arbetar för flera arbetsgivare (art. 14.2.b, 14.a.2)
- till personer för vilkas del undantag görs från regeln om lagstiftningen för det land vars flagga fartyget för (art. 14.b.4)
- till dem som är anställda i ett land och samtidigt verksamma som företagare i ett annat (art. 14.c.1.a)
- i samband med beslut om beviljande av dispens (art. 17)
- till dem som försäkras enligt avtal mellan medlemsstaterna (art. 14.a.4)

E 101 a

Pensionsskyddscentralen utfärdar intyg E 101 a på arbetstagarens eller arbetsgivarens anhållan:

- om att person som varit arbetslös i ett land och arbetat deltid i ett annat land omfattas av lagstiftningen i det land där han är arbetslös.

E 102

Myndigheten i sysselsättningslandet ger sitt samtycke på blanketten E 102 (bilaga 3) på arbetsgivarens eller företagarens anhållan:

- i samband med ansökan om förlängning för arbetstagare eller företagare som kommit till Finland från ett annat EU-land när arbetstagarens eller företagarens utsändning fortsätter efter den utsatta tiden om 12 månader (art. 14.1.b, 14.a.1.b, 14.b.1 och 2).

Ansökan om förlängningsintyg skall lämnas in innan den utsatta tiden om 12 månader har gått till ända.

E 103

Pensionsskyddscentralen utfärdar intyg E 103 till arbetstagare om rätten att välja.

Utrikesministeriets administrativa avdelning lämnar uppgifter om rätten att välja. (Se punkten 2.3.9).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

E 106 Folkpensionsanstaltens lokalbyrå utfärdar intyget E 106 om rätten till sjukvårdsförmåner från sjuk- och moderskapsförsäkringen.

Intyget behövs om vistelsen i ett annat EU-land är längre än ett år. Intyget behövs inte för de nordiska länderna eller för Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

E 110 Intyg E 110 för sjukvård för de anställda på internationella transportföretag

Den som är anställd på ett transportföretag kan av sin arbetsgivare få intyget E 110 för sjukvård. I stället för detta intyg kan också Folkpensionsanstaltens intyg E 111 användas.

E 111 Folkpensionsanstaltens lokalbyrå ger intyg E 111 för sjukvård under tillfällig vistelse i ett annat EU-land.

Intyget behövs om vistelsen i ett annat EU-land är högst ett år. Det behövs inte för de nordiska länderna eller för Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Samtliga utfärdade intyg tillkännages enligt de detaljerade anvisningar som framgår av dem.

2.14.2

Intyg till arbetstagare och företagare som kommer till Finland från ett annat EU-land

I ovan nämnda situationer behövs på motsvarande sätt intyg över tillämplig lagstiftning när en arbetstagare eller företagare kommer till Finland från ett annat EU-land. Under den tid som försäkringsintyget är i kraft omfattas personen av lagstiftningen i det sändande landet som framgår av intyget och skall alltså inte försäkras i Finland. Den institution som utfärdat intyget sänder en kopia av intyget till Pensionskyddscentralen i Finland för registrering.

Pensionskyddscentralen lämnar på arbetsgivarens eller företagarens anhållan sitt samtycke på blanketten E 102 när förlängningstid söks för arbetstagare som är utsänd från ett annat EU-land till Finland då ut-sändningen fortsätter utöver den utsatta tiden på 12 månader i ytterligare högst 12 månader.

2.14.3

Inget intyg

Intyg över utsänd arbetstagare, E 101, utfärdas inte för tjänstemän eller med dem jämförbara personer. För dem utfärdar Folkpensionsanstalten vid behov sjukvårdsintyg (E 106 eller E 111).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Intyg över tjänste- eller anställningsförhållandet skall vid behov lämnas till Folkpensionsanstalten, t.ex. ett utnämningbrev eller tjänsteförordnande eller arbetsavtal.

Ifall det är oklart om det är fråga om sådan tjänsteman eller med sådan jämställbar person som avses i förordningen, kan Folkpensionsanstaltens lokalbyrå eller FPA:s grupp för internationella ärenden begära Pensionsskyddscentralen om upplysningar.

För resande personal eller anställda på transportföretag utfärdas inte intyg över utsänd arbetstagare. För dem utfärdar Folkpensionsanstalten också vid behov sjukvårdsintyg (E 106 eller E 111).

2.14.4

Retroaktivt intyg över utsänd arbetstagare

Man måste anhålla om intyg över utsänd arbetstagare för att i sysselsättningslandet på begäran kunna visa att en arbetstagare omfattas av det sändande landets socialtrygghetslagstiftning. Om en arbetstagare vid utsändningen inte har fått utsändningsintyg, kan man också anhålla om intyget retroaktivt. Även om utsändningen har upphört kan utsändningsintyg utfärdas vid behov.

Om intyg över utsänd arbetstagare inte har sökts och en arbetstagare senare kräver att han skall omfattas av någon av de finska arbetspensionslagarna, måste arbetstagaren kunna visa att villkoren för utsänd arbetstagare för hans del blev uppfyllda. Om arbetsgivaren har försäkrat arbetstagaren i sysselsättningslandet, antar man att arbetet var ämnat att fortsätta över ett år. Ett sådant antagande kan undanröjas om man kan förete en tillförlitlig skriftlig utredning om att arbetet var ämnat att fortsätta och fortsatte i högst 12 månader. Detta gäller i sådana situationer där en arbetsgivare helt och hållet har försummat sin plikt att försäkra arbetstagaren för hans arbete under utsändningen.

Denna anvisning ersätter juridiska avdelningens meddelande 19/94.

2.14.5

Rättsskyddet för den som ansöker om intyg

I förordningen finns inga bestämmelser om den sökandes rätt att överklaga när han inte blivit beviljad något intyg. I Finland har man kommit överens om att den som är missnöjd med innehållet i intyget eller med att inte ha blivit beviljad något intyg kan ansöka om Pensionsskydds-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

centralens tillämpningsbeslut i ärendet. Eftersom tillämpningen av förordningen i princip beror på huruvida den sökande skall omfattas av någon av arbetspensionslagarna (artikel 1 och bilaga 1/1 i förordningen), kan Pensionsskyddscentralen genom sitt tillämpningsbeslut också avgöra huruvida förordningen kan tillämpas i det aktuella fallet.

Pensionsskyddscentralen ger intyget om tillämplig lagstiftning utan anvisningar för sökande av ändring. Om Pensionsskyddscentralen avslår ansökan om intyg lämnar den ett skriftligt meddelande om avslaget. Samtidigt meddelas att arbetstagaren eller arbetsgivaren vid behov kan ansöka om Pensionsskyddscentralens tillämpningsbeslut i ärendet. Då får den sökande ett överklagbart beslut som kan överklagas i normal ordning hos pensionsnämnden och försäkringsdomstolen.

Dispens

Pensionsskyddscentralen ger inte något egentligt överklagbart beslut i dispensärenden eftersom det inte är fråga om tillämpning i den bemärkelse som avses i 1 § 5 mom. APL. För att få dispens måste man dessutom i sista hand få sysselsättningslandets samtycke.

Om en arbetsgivare är missnöjd med Pensionsskyddscentralens beslut i ett dispensärende, kan han anhålla Pensionsskyddscentralen om en ny behandling av ärendet eller att ärendet skall avgöras av social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet ger beslut utan anvisningar för sökande av ändring. Beslutet kan likväl överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen (lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden).

2.15

Övervakning

Pensionsskyddscentralen sänder intyget E 101 till arbetspensionsanstalten till kännedom. Dess uppgift är övervaka att utsänd arbetstagare eller företagare har blivit eller blir pensionsförsäkrad och att försäkringen förblir i kraft under utsändningen.

2.16

Frivillig APL-pensionsförsäkring

En arbetsgivare kan ordna frivillig APL-försäkring enligt 1 c § 3 mom. APL för arbetstagare som sänts till ett EU-land, även i det fall att obligatorisk försäkring ordnas i sysselsättningslandet (se cirkulär A 71/93 Pensionsförsäkring och den pensionsgrundande lönen för utlandsarbete). Vid fastställandet av försäkringslönen beaktas sålunda den obligatoriska utländska arbetspensionsförsäkringen.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

2.17

Förvärvsarbete samtidigt med heffektivpension

Om en arbetstagare eller egenföretagare får finsk heffektiv pension i den bemärkelse som avses i 8 § 4 mom. APL eller motsvarande pension från ett annat EU-land, försäkras arbetet inte i Finland under denna tid (6 § 1 mom. APL). Övriga EU-länder som beviljar heffektiv pension är Sverige, Norge, Island, Italien, Österrike, Luxemburg och Tyskland.

2.18

Ytterligare information

Ytterligare uppgifter om försäkring, intyg och arbetspensioner ger

Pensionsskyddscentralen
Tillämpningssektionen
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
tfn 09-1511
fax 09-151 2616

Information om Folkpensionsanstaltens förmåner ger

Folkpensionsanstalten
Gruppen för internationella ärenden vid
Helsingfors lokalbyrå
PB 82
00601 HELSINGFORS
tfn 09-7770 3443

Försäkringsfrågor som gäller olycksfall och yrkessjukdomar besvaras av

Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund
Bulevarden 28
00120 HELSINGFORS
tfn 09-680 401

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Juridiska avdelningen/Tillämpningssektionen
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Se separata anvisningar om hur ansökan fylls i

1 ANSÖKAN	☐ Intyg om utsändning	☐ Dispens	☐ Ja ☐ Nej
	☐ Sjukvårdsintyg från FPA	☐ Har arbetstagaren meddelat arbetsgivaren sitt samtycke till dispensansökan	
Socialförsäkringspremierna betalas till Finland för den tid som utsändningsintyget/-dispensen gäller.			
2 ARBETS- TAGARE/ FÖRETAGARE	Släktnamn		Alla förenamn
	Personbeteckning		Medborgarskap
	Adress i Finland		
	Adress utomlands		
3 UPPGIFTER OM ARBETET	Ansökan avser		Arbetsuppgift och bransch
	☐ arbetstagare	☐ företagare	
	I vilka länder utförs arbetet?		
	Arbetsgivare/företag i Finland. Namn och adress		Arbetsgivarens/ företagets AS- signum
	Lagstadgade försäkringar i Finland	☐ Pensionsförsäkring Bolag och nummer	☐ Olycksfallsförsäkring Bolag och nummer
	Har arbetstagaren anställts i Finland?		Förblir arbetstagaren anställd av den utsändande arbetsgivaren
	☐ ja ☐ nej		☐ ja ☐ nej
	Utländskt företag dit arbetstagaren sänds. Namn och adress		
	Det utländska företaget är det sändande företags		
	☐ dotterbolag ☐ moderbolag ☐ systerbolag ☐ annat, vad?		
	Lönen betalas av		
	☐ det sändande företaget		☐ det utländska företaget
Arbetet utomlands pågår			
från (datum)		till (datum)	
Har socialförsäkringspremier betalats till sysselsättningslandet för den tid ansökan gäller			
☐ ja ☐ nej			
Har intyg som gäller samma arbete tidigare utfärdats för arbetstagaren/företagaren			
☐ ja, för vilken tid? ☐ nej			

MEDFÖL- JANDE FAMILJE- MEDLEMMAR	Punkterna 4-5 fylls i för Folkpensionsanstalten		
4 MAKE/MAKA	Släktnamn	Alla förnamn	
	Personbeteckning	Vistelsen utomlands varar från (datum)	till (datum)
	Arbetar maken/makan i stationeringslandet? ☐ nej ☐ ja, från (datum) till (datum)		
	Arbetsgivarens namn och adress		
	Betalar FPA någon förmån till maken/makan? ☐ nej ☐ ja, vilken förmån?		
5 BARN (barn under 18 år och studerande barn mellan 18 och 24 år)	Släktnamn	Alla förnamn	
	Personbeteckning	Vistelsen utomlands varar från (datum)	till (datum)
	Arbetar/studerar barnet i stationeringslandet? ☐ nej ☐ ja, från (datum) till (datum)		
	Arbetsgivare/Läroanstalt. Namn och adress		
	Betalar FPA någon förmån till barnet? ☐ nej ☐ ja, vilken förmån?		
	Släktnamn	Alla förnamn	
	Personbeteckning	Vistelsen utomlands varar från (datum)	till (datum)
	Arbetar/studerar barnet i stationeringslandet? ☐ nej ☐ ja, från (datum) till (datum)		
	Arbetsgivare/Läroanstalt. Namn och adress		
	Betalar FPA någon förmån till barnet? ☐ nej ☐ ja, vilken förmån?		
	Släktnamn	Alla förnamn	
	Personbeteckning	Vistelsen utomlands varar från (datum)	till (datum)
	Arbetar/studerar barnet i stationeringslandet? ☐ nej ☐ ja, från (datum) till (datum)		
	Arbetsgivare/Läroanstalt. Namn och adress		
	Betalar FPA någon förmån till barnet? ☐ nej ☐ ja, vilken förmån?		
TILLÄGGS- UPPGIFTER			
FÖRFRÅGNIN- GAR	Namn	Telefon	Fax
UNDER- SKRIFT	Ort och tid	Underskrift	

TODISTUS SOVELLETTAVASTA LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

Asetus 1408/71; 14 art. 1 k. a alak.; 14 art. 2 k. b alak.; 14 a art. 1 k. a alak.; 2 ja 4 k.; 14 b art. 1, 2 ja 4 k.; 14 c art. 1 k. a alak.; 17 art.
Asetus 574/72: 11 art. 1 k.; 11 a art. 1k.; 12 a art. 2 k. a alak., 5 k. c alak. ja 7 k. a alak.

1	☒ Työntekijä	☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja
1.1	Sukunimi (1a)	
1.2	Etunimet Tyttönimi (1a)	
1.3	Syntymäaika	Kansalaisuus D.N.I. (1b)
1.4	Vakituinen osoite (2)	
1.5	Vakuutusnumero	

2	☒ Työnantaja	☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja
2.1	Nimi tai toiminimi	
2.2	Osoite (2)	

3 Edellä ilmoitettu vakuutettu

3.1 työskentelee tai toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana kauden, joka todennäköisesti kestää
(mistä) _____ (mihin) _____

3.2 on ollut työssä _____ alkaen.
 on toiminut itsenäisenä ammatinharjoittajana _____ alkaen.

3.3 alla mainitussa yrityksessä alla mainitussa aluksessa

3.4 Aluksen tai yrityksen nimi

3.5 Osoite (2)

4 Vakuutettu pysyy (1) maan lainsäädännön alaisena asetuksen 1408/71 seuraavan artiklan mukaisesti

4.1 14.1.a 14.2.b 14a.1.a 14a.2 14a.4
 14b.1 14b.2 14b.4 14c.1.a 17

4.2 _____ (päivämäärä) alkaen _____ (päivämäärä) asti

4.3 työskenntelyn ajan

(Ks. sen jäsenvaltion, jonka lainsäädäntöä sovelletaan, toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisen viranomaisen nimeämän laitoksen kirje, päivätty _____ viite _____)

5	Sen jäsenvaltion, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on, nimeämä laitos	
5.1	Nimi	Eläketurvakeskus, Lakiosasto Koodinnumero (2b) _____
5.2	Osoite (2)	FIN-00065 ELÄKETURVAKESKUS FINLAND
5.3	Leima	5.4 Päivämäärä _____ 5.5 Allekirjoitus _____

OHJEET

Lomake täytetään ainoastaan pisteviivoille ja painokirjaimin.

Sen jäsenvaltion nimeämä laitos, jonka lainsäädännön alainen työntekijä (työntekijä ja yrittäjä) on, täyttää lomakkeen työntekijän tai hänen työnantajansa pyynnöstä sekä palauttaa sen todistuksen pyytäjälle. Jos työntekijä on komennuksella Belgiassa, Espanjassa, Alankomaissa tai Suomessa, laitoksen on lähetettävä lomakkeesta yksi kappale Belgiaan "Office national de sécurité sociale/Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid", Bryssel nimiseen laitokseen; Espanjaan "Tesorería General" nimiseen laitokseen; Alankomaissa "Social Insurance Council (Sociale Verzekeringsraad Zoetermeer)" nimiseen laitokseen, Suomessa "Eläketurvakeskukseen" (The Central Pension Security Institute), Helsinki.

Ohjeita vakuutetulle

Ennen lähtöäneen työhön toiseen jäsenvaltioon teidän on pyydettävä lomake E111 tai E106 sen maan sairaus- tai äitiysvakuutuslaitoksesta, jossa olette vakuutettuna. Lomaketta E111 ei tarvita Yhdistyneissä kuningaskunnissa oleskelua varten.

Jos te tai perheenjäsenenne tarvitsette hoitoetuksia (esimerkiksi sairaanhoitoa, lääkkeitä, sairaalahoitoa) työskentelymaassa, teidän on toimitettava lomake E111 tai E106 työskentelypaikkakunnan sairaus- ja äitiysvakuutusasioista hoitavaan laitokseen. Jos teillä ei ole tätä lomaketta, työskentelypaikkakunnan laitos pyytää lomakkeen sen maan laitoksesta, jossa olette vakuutettu. Tällöin voitte joutua maksamaan hoidosta ja maksu voi olla korotettu; lisäksi korvaukset saattavat viivästyä.

Ohjeita työnantajille

Asetuksen (ETY) 1408/71 edellämainittujen 14 artiklan 1 kohdan, 14b artiklan 1 kohdan ja 17 artiklan soveltamispyynnön vastaanottavan jäsenvaltion on asianmukaisesti ilmoitettava työnantajalle ja asianomaiselle työntekijälle niistä edellytyksistä, joilla lähetetty työntekijä voi pysyä kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön piirissä.

Työnantajalle on siten ilmoitettava mahdollisista komennusaikana tehtävistä tarkastuksista, joilla varmistetaan, että komennusaika ei ole päättynyt. Näitä tarkastuksia voivat ennen muuta koskea vakuutusmaksujen suorittamista ja lähetettyyn työnantajaan olevan työsuhteen jatkumista. Lähetetyn työntekijän työnantajan on lisäksi ilmoitettava lähetettävän maan toimivaltaiselle laitokselle komennusaikana tapahtuneista muutoksista, erityisesti

- jos hakemuksessa tarkoitettu työkomennus tai komennusajan pidennys ei ole toteutunut;
- jos työnantaja on siirtänyt lähetetyn työntekijän johonkin toiseen työskentelymaassa toimivaan yritykseen.

Ensimmäisessä tapauksessa hänen tulee palauttaa tämä lomake lähetettävän maan toimivaltaiselle laitokselle.

Ohjeita oleskelupaikan laitokselle

Jos vakuutetuilla on todistus E111 tai E106, oleskelumaan vakuutuslaitos myöntää hänelle tilapäisesti etuudet työtapaturman tai ammattitaidin osalta. Jos oleskelumaan vakuutuslaitos tällöin vaatii todistuksen E123, se olisi toimitettava mahdollisimman nopeasti seuraaviin laitoksiin:

Belgia; ammattitaitien osalta "Fonds des maladies professionnelles" (ammattitautikassa), Bryssel ja työtapaturmien osalta työnantajan nimeämään vakuutuslaitokseen; itsenäisten ammatinharjoittajien osalta "Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (INASTI)

(itsenäisten ammatinharjoittajien kansallinen sosiaalivakuutuslaitos), Bryssel

Tanska: "Arbejdsskadestyrelsen", Kööpenhamina

Saksa: toimivaltainen tapaturmavakuutusyhtiö

Espanja: kansallisen sosiaaliturvalaitoksen alueellisiin direktoraatteihin "Instituto Nacional de Seguridad Social"

Irlanti: "Department of Social Welfare, Records EEC Section", Dublin 1

Italia: toimivaltaiselle alueelliselle toimistolle "Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro" (INAIL, kansallinen työtapaturmavakuutuslaitos)

Luxemburg: "Association d'assurance contre les accidents" (tapaturmavakuutuksen yhdistys)

Portugali: "Caixa Nacional de Seguros de Doenças Profissionais" (Kansallinen ammattitautikassa), Lissabon

muut jäsenvaltiot: toimivaltaiselle tapaturmavakuutuslaitokselle

Itävalta: toimivaltainen tapaturmavakuutuslaitos

Suomi: "Tapaturmavakuutuslaitosten liitto" (Federation on Accident Insurance Institution), Helsinki

Islanti: "Tryggingastofnun ríkisins Reykjavík"

Liechtenstein: "Amt für Volkswirtschaft", Vaduz

Norja: "Folketrygdkontoret for utenlandssaker", Oslo

Ruotsi: "Försäkringskassan"

Viitteet

* ETA - Sopimus Euroopan talousalueesta, Liite VI, Sosiaaliturva. Tämän sopimuksen soveltamisessa tätä lomaketta käytävät myös Islanti, Itävalta, Liechtenstein, Norja, Ruotsi ja Suomi.

- (1) Sen jäsenvaltion tunnus, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on: B=Belgia, DK=Tanska, D=Saksa, GR=Kreikka, E=Espanja, F=Ranska, IRL=Irlanti, I=Italia, L=Luxemburg, NL=Alankomaat, P=Portugali, GB=Yhdistynyt kuningaskunta, A=Itävalta, FIN=Suomi, IS=Islanti, FL=Liechtenstein, N=Norja, S=Ruotsi.
- (1a) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat sukunimet.
Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat virkatodistuksessa, henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.
- (1b) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilötodistuksessa (D.N.I.) mahdollisesti oleva numero, vaikka henkilöllisyystodistus ei olisi enää voimassa. Jos numeroa ei ole ilmoitetaan "ei ole".
- (2) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero
- (2a) Täytetään, jos mahdollista
- (3) Belgian lain piiriin kuuluvien työntekijöiden osalta ilmoitetaan kansallinen rekisteröintinumero.
Alankomaiden lain piiriin kuuluvien työntekijöiden osalta ilmoitetaan SOFI-numero.
- (4) Belgian laitoksia varten ilmoitetaan ONSS rekisteröintinumero.
Ilmoitetaan Alankomaiden laitoksia varten.
- (5) Sovelletaan vain 14 artiklan 1 momenttiin ja 14b artiklan 1 momenttiin.

KOMENNUKSEN KESTON TAI ITSENÄISENÄ AMMATINHARJOITAJANA
TOIMIMISEN KESTON PIDENNYS

Asetus 1408/71: Art. 14 1.b; Art. 14a. 1.b; Art. 14b 1 ja 2
Asetus 574/72: Art. 11.2 ja 11a.2

A. Työnantaja tai itsenäinen ammatinharjoittaja täyttää

1	Laitos, jolle lomake osoitetaan ⁽²⁾
1.1	Nimi
1.2	Osoite ⁽³⁾

2	☐ Työntekijä	☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja	
1.1	Sukunimi ^(3a)		
1.2	Etunimet	Tyttönimi ^(3a)	
1.3	Syntymäaika	Kansalaisuus	D.N.I. ^(3b)
1.4	Vakituinen osoite ⁽³⁾		
1.5	Vakuutusnumero		

3 Edellä ilmoitettu vakuutettu työskentelee toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana
asetuksen 1408/71 seuraavan artiklan mukaisesti:

3.1 14.1.a 14a.1.a 14b.1 14b.2

3.2 kauden (mistä) _____ (mihin) _____

3.3 Työtehtävä ja toimiala _____

3.4 alla mainitussa yrityksessä alla mainitussa aluksessa.

3.5	Yrityksen tai aluksen nimi
3.6	Osoite ⁽³⁾

4 Vakuutetulla on todistus sovellettavasta lainsäädännöstä (lomake E 101),

4.1 jonka on antanut (laitoksen nimi ja osoite) ⁽³⁾ _____

4.2 (todistuksen antopäivä) _____ (voimassaoloajan päättymispäivä) _____

5 Pyydetään jatkamaan FIN ⁽¹⁾ maan lainsäädännön soveltamista vakuutettuun

5.1 (mistä) _____ (mihin) _____ ⁽⁴⁾

6	☐ Työnantaja	☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja
6.1	Nimi	Koodinnumero ^(2a)
6.2	Osoite ⁽³⁾	
6.3	Leima	
		5.4 Päivämäärä _____
		5.5 Allekirjoitus _____

B. Työskentelymaan toimivaltainen viranomainen tai sen nimeämä laitos täyttää⁽⁵⁾

7 Ilmoitamme, että meille

7.1 sopii ei sovi, että 2 kohdassa mainittu työntekijä kuuluu edelleen7.2 ⁽¹⁾ maan sosiaaliturvalainsäädännön piiriin

(mistä) (mihin)

8 Työskentelymaan toimivaltainen viranomainen

8.1 Nimi Koodinumero ⁽⁶⁾8.2 Osoite ⁽³⁾

8.3 Leima 8.4 Päivämäärä

8.5 Allekirjoitus

EXERCISING THE RIGHT OF OPTION

Reg. 1408/71: Art. 16.2 and 3
Reg. 574/72: Art. 13.2 and 3; Art. 14.1 and 2

After having completed part A of the form in accordance with points (a) and (b) of the instructions, the worker should hand it over or dispatch it in accordance with points (a) and (c) of the instructions. The institution receiving the form should complete part B and return one copy to the worker.

A. Option

1	The undersigned		
1.1	Surname ^(1a)		
1.2	Forenames	Maiden name ^(1a)	
1.3	Date of birth	Nationality	D.N.I. ^(1b)
1.4	Address ⁽²⁾		
1.5	Insurance No		

2 employed since

2.1 ⁽³⁾ as by the diplomatic mission or consular post
named hereafter

2.2 ⁽³⁾ as ⁽⁴⁾
in the private staff of the following employer ⁽⁵⁾
agent of the diplomatic mission or consular post named hereafter

2.3 ⁽³⁾ as a member of the auxiliary staff of the European Communities,

3 hereby opts to be subject to the social security legislation

3.1 ⁽⁶⁾ of the Member State of which he is a national

3.2 ⁽⁶⁾ of the Member State to whose legislation he was last subject, viz. the legislation of

⁽⁶⁾ ☐ Belgium	☐ Denmark	☐ Germany	☐ Greece	☐ Spain
⁽⁶⁾ ☐ France	☐ Ireland	☐ Italy	☐ Luxembourg	☐ the Netherlands
⁽⁶⁾ ☐ Portugal	☐ the United Kingdom			

4 Place and date

5 Signature

6	Authority of the European Communities which has concluded the contract with the member of the auxiliary staff			
6.1	Name			
6.2	Address ⁽²⁾			
6.3	Stamp			
	6.4	Date		
	6.5	Signature		

8. Declaration

- 7 We have taken note of the fact that the worker mentioned in box 1 above is subject to the legislation of
- (*) Belgium Denmark Germany Greece Spain
 - (*) France Ireland Italy Luxembourg the Netherlands
 - (*) Portugal the United Kingdom

7.1 as from

7.2 for the period during which he is engaged in the employment indicated in part A of this form (?)

8	Institution designated by the authority		
8.1	Name	
8.2	Address (?)	
8.3	Stamp	
	8.4	Date
	8.5	Signature

INSTRUCTIONS

Please complete three copies of this form in block letters, writing on the dotted lines only. It consists of three pages, none of which may be left out even if it does not contain any relevant information.

To the staff of diplomatic missions or consular posts and their private domestic staff

- (a) After having completed part A of the form, excluding box 6, you should give one copy of the form to your employer and send two copies to the institution designated by the competent authority of the Member State for whose legislation you have opted. i.e.:
- in Belgium, the 'Office national de sécurité sociale' (National Office for Social Security), Brussels;
 - in Denmark, 'Sikringsstyrelsen' (National Office for Social Security), Copenhagen;
 - in Germany, 'the Allgemeine Ortskrankenkasse Bonn' (AOK, local general sickness fund), Bonn;
 - in Greece, the regional or local branch of the Social Insurance Institute (IKA);
 - in Spain, the 'Instituto Nacional de la Seguridad Social' (National Social Security Institution), Madrid;
 - in France, the 'Caisse primaire centrale d'assurance maladie de la région parisienne' (central sickness insurance fund of the Paris region);
 - in Ireland, the Department of Social Welfare, Dublin;
 - in Italy, the competent provincial office of the 'Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)' (National Social Welfare Institution);
 - in Luxembourg, the 'Inspection générale de la sécurité sociale' (General Social Security Inspectorate), Luxembourg;
 - in the Netherlands, the 'Sociale verzekeringsraad' (Social Insurance Council), The Hague;
 - in Portugal, the 'Departamento de Relações Internacionais e Convenções de Segurança Social' (Department of International Relations and Social Security Conventions), Lisbon;
 - in the United Kingdom, the Department of Health and Social Security, Overseas Branch, Newcastle-upon-Tyne, or the Ministry of Health and Social Services, Overseas Branch, Belfast, as appropriate.

To the authority of the European Communities empowered to conclude contracts of employment with auxiliary staff

- (b) When a person is engaged as a member of the auxiliary staff and he expresses the wish to use his right of option, the empowered authority of the European Communities must ensure that he completes part A of the form, with the exception of box 6, which must be completed by that authority.
- (c) Two copies of the form should be sent to the institution designated by the competent authority of the Member State for whose legislation the person concerned has opted (see point (a) above).

NOTES

- (1) Symbol of the country of employment of the person who completes the form: B = Belgium; DK = Denmark; D = Germany; GR = Greece; E = Spain; F = France; IRL = Ireland; I = Italy; L = Luxembourg; NL = the Netherlands; P = Portugal; GB = United Kingdom.
- (1a) In the case of Spanish nationals state both names.
In the case of Portuguese nationals state all names (forenames, surname, maiden name) in the order of civil status in which they appear on the identity card or passport.
- (1b) In the case of Spanish nationals state the number appearing on the national identity card (D.N.I.), if it exists, even if the identity card is out of date. Failing this, indicate 'None'.
- (2) Street, number, post code, town, country.
- (3) Complete 2.1, 2.2 and 2.3, according to the position of the worker completing the form, and put a cross in the corresponding box.
- (4) State the occupation of the person concerned: chauffeur, cook, etc.
- (5) State surname and forename of employer.
- (6) Put a cross in the box preceding the appropriate subject. Please note that workers employed by diplomatic missions or consular posts and members of the private domestic staff of agents of such missions or posts may opt only for the social security legislation of the Member State of which they are a national.
- (7) The right of option of workers employed by diplomatic missions or consular posts and members of the private domestic staff of agents of such missions or posts may be exercised at the end of each calendar year.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3 EU-PENSIONANSÖKAN OCH DESS BEHANDLING

3.1 Allmänt	1
3.2 Hur ansökan görs och anhängiggörs	2
3.2.1 Ansökan och bilagor	2
E-blanketter	2
3.2.2 När medborgare från tredje land har arbetat i ett EU-land	3
3.2.3 När pensionssökande har arbetat i andra avtalsländer	3
3.2.4 När den pensionssökande har arbetat i ett icke-avtalsland	3
3.3 När pensionstagaren bor i Finland	3
3.3.1 Var skall ansökan lämnas in	3
3.3.2 När ansökan anhängiggörs	3
3.3.3 Ansökan om pension lämnas in till arbetspensionsanstalten	4
Hur handläggs ansökan i Finland	4
Hur bestäms den teoretiska anstalten	5
Hur den teoretiska anstalten handlägger ansökan	6
"EU-ansökanspaketet"	7
När fattas ett provisoriskt beslut	7
3.3.4 Ansökan till FPA	8
3.3.5 Utredande anstalter - EU	9
Pensionsskyddscentralen	9
Folkpensionsanstalten	9
3.3.6 Utredande anstalt i vissa situationer	10
FPA som utredande anstalt	10
Pensionsskyddscentralen som utredande anstalt	11
3.3.7 Den utredande anstaltens åtgärder	11
3.4 Intyg över försäkringsperioder (E 205)	12
3.5 Specialfall	13
3.5.1 Ansökan om fortsatt invalidpension	13
3.5.2 Individuell förtidspension	14
3.5.3 Delinvalidpension	15
3.5.4 Arbetslöshetspension och förtida pension i Sverige	16
3.5.5 Deltidspension	16
3.5.6 Ålderspension vid en lägre pensionsålder	16
3.6 När den som ansöker om pension bor utomlands	17
3.6.1 Den utredande anstaltens åtgärder	17
3.6.2 Hur bestäms den teoretiska anstalten	18
Den privata sektorn	18
Flera pensionssystem	18
3.6.3 Pensionsskyddscentralens åtgärder	19
3.6.4 När ansökan blir anhängig	19

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Dagen när ansökan blir anhängig i ett nordiskt land	20
Ansökan som har lämnats in före 1.1.1994 i övriga avtalsländer	21
Sammandrag av anhängigdagarna för ansökningar som har inlämnats före 1.1.1994	21
När antecknas dagen för anhängiggörandet	22
3.6.5 Uppgifterna i ansökan kontrolleras och tilläggsuppgifter inbegärs	22
3.6.6 Pensionsanstaltens åtgärder	23
Ny läkarundersökning	24
Provisoriskt beslut	25

BILAGOR	Blanketter enbart finska:
	E 202 Ansökan om ålderspension
	E 203 Ansökan om familjepension
	E 204 Ansökan om invalidpension
	E 205 FIN intyg över försäkringsperioder i Finland
	E 207 Uppgifter om den försäkrades försäkringshistorik
	E 213 Läkarintyg
	Tilläggsförfrågan

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3**EU-PENSIONSANSÖKAN OCH DESS BEHANDLING**

I cirkuläret A 20/95 lämnas anvisningar om behandlingen av en ansökan om familjepension. Därför ges här inga anvisningar om det.

3.1

Allmänt

När EES-avtalet trädde i kraft 1.1.1994 började man också i Finland tillämpa EU:s bestämmelser om social trygghet på pensionerna (förordningarna 1408/71 och 574/72). De bestämmelser som tillämpas ändrades inte när Finland blev medlem i EU. Följande anvisningar för EU-länderna gäller således också EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein.

När EES-avtalet trädde i kraft ändrades också datatrafiken i samband med pensionsansökningar för de länder som slutit ömsesidiga överenskommelser om social trygghet. I jämförelse med en normal överenskommelse om social trygghet är EU-bestämmelserna mycket detaljerade i fråga om handläggningen av pensionsansökningarna och pensionsbesluten när den sökande har bott eller arbetat i flera EU-länder.

Vid handläggningen av EU-pensionsansökningarna koncentreras alla kontakter mellan å ena sidan de olika ländernas pensionsförsäkringsanstalter och å andra sidan mellan pensionssökanden och pensionsförsäkringsanstalten till en enda anstalt, som är belägen i det land som sökanden bor i. Denna anstalt är den utredande anstalten för EU-ärenden. Finland har två utredande anstalter, Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten.

Den som ansöker om pension kan lämna in sin ansökan till bosättningslandets anstalt eller, om den sökande inte har rätt till pension i bosättningslandet, till anstalten i det land där han sist var pensionsförsäkrad. Om ansökan har lämnats till ett annat EU-land, skickar den behöriga anstalten ansökan vidare till det rätta landet. När en pensionsansökan lämnas in i bosättningslandet inleds en handläggningsprocedur i alla de länder där den sökande har varit pensionsförsäkrad. Som ansökningsblanketter används gemensamma blanketter enligt överenskommelse mellan EU-länderna.

De pensionsförsäkringsanstalter som fattar pensionsbesluten lämnar basuppgifter om beslutet till den utredande anstalten, som gör ett sammandrag av alla beslut. Sammandraget och besluten skickas till sökanden och alla de behöriga anstalterna.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Den utredande anstalten kan sålunda kontrollera att den sökande har ansökt om pension från alla de länder som kommer i fråga och den sökande får själv uppgifter om den sammanlagda intjänade pensionen på den beslutande anstaltens språk (i Finland på finska eller svenska).

3.2 Hur ansökan görs och anhängiggörs

3.2.1

Ansökan och bilagor

Ansökan om pension görs på en blankett som används i den sökandes bosättningsland (eller i det land vars lagstiftning den sökande senast omfattades av).

I Finland ansöker man om både arbets- och folkpension från Finland och pension från något annat EU-land på blankett T (invalidpension), blankett V (ålderspension), blankett P (efterlevandepension) eller blankett PL (barnpension). Dessutom skall den sökande fylla i blankett U med uppgifter om förvärvsarbete och bosättning utomlands. Utöver U-blanketten fogas till ansökan andra eventuella handlingar som gäller arbetet utomlands (arbetsintyg, försäkringsintyg m.m.).

Den utredande anstalten överför uppgifterna i den nationella ansökningsblanketten till den egentliga EU-blanketten för pensionsansökan (E202, E 203 eller E 204) och skickar den till det behöriga EU-landet. På basis av denna ansökan prövas den sökandes rätt till pension i alla de EU-länder vars lagstiftning han har omfattats av.

E-blanketter

EU-pensionsansökningsblanketter använder följande blanketter:

E 001	begäran om uppgifter, informationsbyte, begäran om blanketter eller påminnelse om att blanketter skall skickas
E 202	ansökan om ålderspension
E 203	ansökan om familjepension
E 204	ansökan om invalidpension
E 205	intyg över försäkringsperioder
E 207	uppgifter om den försäkrades försäkringshistorik
E 210	anmälan om pensionsbeslut
E 211	sammandragsbeslut
E 212	anvisning om ändringssökande
E 213	Läkarintyg eller nationellt läkarintyg (i Finland används i första hand en blankett för nationellt läkarintyg, blankett E 213 skickas utomlands endast på begäran)

Blanketterna har översatts till alla EU-språk.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3.2.2

När medborgare från tredje land har arbetat i ett EU-land

Om den nordiska konventionen om social trygghet tillämpas på medborgare från ett tredje land används i ansökningstrafiken mellan de nordiska länderna blankett N som motsvarar blankett E. N-blankettserien används också när den som ansöker om pension är nordisk medborgare men inte arbetstagare.

Om Finland har en överenskommelse om social trygghet med något annat EU-land används i ansökningstrafiken de gemensamma blanketter som gäller medborgare från ett tredje land.

3.2.3 När pensionssökande har arbetat i andra avtalsländer

Om den som ansöker om pension har arbetat inom EU och dessutom också i ett annat land som Finland har ett avtal om social trygghet med (USA, Kanada, Quebec, Schweiz), ser den utredande anstalten också till att ansökan skickas till avtalslandet.

3.2.4 När den pensionssökande har arbetat i ett icke-avtalsland

Om en pensionsansökan gäller arbete som gjorts i ett land som Finland inte har avtal om social trygghet med, ansvarar pensionsökanden själv för att ansökan skickas till det behöriga landet. Det behöriga landets ambassad tillhandahåller ansökningsblanketter.

3.3

När pensionstagaren bor i Finland

3.3.1

Var skall ansökan lämnas in

I allmänhet lämnar den pensionssökande in sin ansökan till försäkringsanstalten på den ort där han är bosatt eller till en försäkringsanstalt i ett annat EU-land, vilket som helst. I Finland kan ansökan lämnas in till arbetspensionsanstalten eller dess betjäningställe, Pensionsskyddscentralen eller Folkpensionsanstalten.

3.3.2

När ansökan anhängiggörs

Den dag pensionsansökan lämnas in till en försäkringsanstalt i hemlandet eller i någon medlemsstat blir den också anhängig i de övriga medlemsstaterna enligt EU:s bestämmelser (artikel 86 i

Juridiska avdelningen

19.12.1996

förordningen 1408/71). Detta gäller också i sådana fall där försäkringsanstalten vidarebefordrar ansökan till den behöriga anstalten i ett annat EU-land.

EG-domstolen har i ett beslut Camera (92/81) ansett att en ansökan som lämnas in till en anstalt som inte är utredande anstalt har samma effekt som om den hade lämnats in till den utredande anstalten. EG-domstolen har på motsvarande sätt i ett beslut Picard (C-335/95) ansett att pensionsansökan kan lämnas in till en försäkringsanstalt i vilken medlemsstat som helst och ansökan skall anses ha blivit anhängig på inlämningsdagen.

Denna bestämmelse tillämpas likväl först fr.o.m. 1.1.1994.

3.3.3

Ansökan om pension lämnas in till arbetspensionsanstalten

Hur handläggs ansökan i Finland

Om pensionsansökan lämnas in till arbetspensionssystemets eget betjäningsställe, skickas ansökan till pensionsförsäkringsbolaget eller -anstalten om den sökande har haft ett anställningsförhållande i Finland som omfattas av någon av arbetspensionslagarna.

Arbetspensionsanstalten eller betjäningsstället antecknar ett EES-kryss på ansökningsblanketten och sänder också ansökan till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå på den ort där den sökande är bosatt samt antecknar på ansökningsblanketten till vilken byrå ansökan har sänts. Då vet arbetspensionsanstalten på vilken av Folkpensionsanstaltens byråer EU-ansökan behandlas.

Om en pensionssökande uppger arbete som gjorts i Finland, behandlas ansökan både inom arbets- och folkpensionssystemet även om arbetet inte skulle berättiga till arbetspension. I sådana fall behandlas ansökan i arbetspensionssystemet som ett EU-ärende och sökanden får i sinom tid ett avslagsbeslut.

När ansökan blivit anhängig inom arbetspensionssystemet, sköter Pensionsskyddscentralen kontakten till utlandet och är därigenom utredande anstalt. Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt fr.o.m. 1.1.1997 också i det fall att ansökan, trots att den lämnats in till Folkpensionsanstalten, inte gäller folkpension.

Om den sökande inte alls har gjort eller inte heller påstår att han gjort något arbete i Finland som omfattas av någon av arbetspensions-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

lagarna, överför arbetspensionsanstalten eller dess betjäningställe ansökan för utredning till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå på den ort där den sökande bor. Här utreds om den sökande har rätt till folkpension på grundval av bosättning i Finland. Folkpensionsanstalten vidarebefordrar ansökan med bilagor också till det EU-land där den sökande har rätt till pension.

Hur bestäms den teoretiska anstalten

I Finland förstås med teoretisk anstalt den arbetspensionsanstalt som enligt principen om sista pensionsanstalt svarar för en persons huvudsakliga pensionsskydd och sammanräknar för de finländska arbetspensionssystemens del (de privata och offentliga) den teoretiska pensionen till en helhet.

Den teoretiska anstalten bestäms på samma sätt som den sista anstalten (t.ex. tillämpas flottörstadgandet, se punkt 4.7.3).

Den arbetspensionsanstalt som tar emot ansökan avgör vilken den teoretiska anstalten är och överför eller distribuerar ansökan i enlighet med detta.

APL-fribrevspension enligt EU-bestämmelserna till den som får ålderspension från den offentliga sektorn

När den som beviljats ålderspension före 65 års ålder enligt StPL eller KTAPL ansöker om arbetspension från den privata sektorn vid 65, är pensionsanstalten för den privata sektorn teoretisk anstalt även om den privata anställningen hade föregått den offentliga anställningen. Pensionsanstalten för den offentliga sektorn ger inte något nytt beslut utan sänder på begäran en kopia av det ursprungliga beslutet till den teoretiska anstalten.

Statliga KAPL-anställningar

LEL Arbetspensionskassan och Statskontoret har kommit överens om att LEL Arbetspensionskassan alltid är teoretisk anstalt när den som har varit statsanställd har blivit försäkrad enligt KAPL (StPL/KAPL) och hans pensionsfall har inträffat under statsanställningen.

Samtidiga anställningsförhållanden

Om den som intjänat fribrevspension på basis av samtidiga anställningsförhållanden som upphört samtidigt och till fribreven fogas rätt till återstående tid, är den anstalt som beviljar den största pensionen teoretisk anstalt. Detta gäller också samtidiga anställningsförhållanden inom den privata och offentliga sektorn. Pensionsbolagen kan också sinsemellan komma överens om annat.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Principen om sista anstalt när begäran om omräkning behandlas

Om den som får fribrevspension från Finland och till hans pension fogas återstående tid enligt EU-bestämmelserna, tillämpas också i detta fall flottörsstadgandet. Om i så fall återstående tid fogas till pensionen på basis av ett anställningsförhållande som har försäkrats i en arbetspensionsanstalt, som inte är den samma som redan betalar fribrevspensionen, kan också den anstalt som betalar pensionen bytas ut till en annan. Pensionsanstalterna kan komma överens om att den anstalt som redan betalar pension sköter pensionsbetalningen också i fortsättningen.

Hur den teoretiska anstalten handlägger ansökan

När pensionsansökan med bilagor anländer till arbetspensionssystemet verifierar arbetspensionsanstalten sökandens person-uppgifter ur det centrala befolkningsregistret eller kontaktar Pensions-skyddscentralen. Om kontrollen görs anteckningar i ansöknings-blanketten. Pensionsanstalten meddelar Pensions-skyddscentralen med blankett ETK 3300 eller elektroniskt att EU-ansökan blivit an-hängig.

Pensionsanstalten ber Pensions-skyddscentralen sända ett försäkringsperiodsintyg E 205 FIN över den sökandes förvärvsarbete i Finland. Begäran om intyg över försäkringsperioder sänds på blankett ETK 3300 och på den antecknas till vilket datum man ber om upp-gifter om försäkringsperioder. Ett intyg över försäkringsperioder begärs alltid oberoende av om pensionsbeslutet är beviljande eller förkastande.

Om anställningsförhållandet har upphört kan pensionsanstalten genast be om ett intyg över försäkringsperioderna.

För en person som under ett pågående anställningsförhållande ansökt om invalidpension eller individuell förtidspension begär pensionsan-stalten ett intyg över försäkringsperioderna först efter det att anstalten har gett ett beslut om den sökandes rätt till pension. På blanketten för intygsbegäran antecknas som datum pensionsfallsdatumet. Om inte pensionsanstalten uppger något datum för pensionsfallet kan ett intyg över försäkringsperioderna ges först efter det att anställningsförhåll-andet har registrerats som avslutat i anställningsregistret.

Om pensionsanstaltens beslut är förkastande skall begäran om ett intyg över försäkringsperioder göras på blankett 3300 med ett medde-lande om att anställningsförhållandet pågår. I så fall räknas försäk-ringsperioderna fram till den dag intyget utfärdas och på intyget an-tecknas att anställningsförhållandet pågår.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Den teoretiska pensionsanstalten överför uppgifterna i U-bilagan, som gäller arbete och boende utomlands, till blankett E 207. På denna blankett lämnas närmare uppgifter om den sökandes arbete och boende i andra EU-länder.

Denna anvisning ändrar Pensionsskyddscentralens anvisning av 6.10.1994.

"EU-ansökningspaketet"

Pensionsanstalten sänder en följesedel till Pensionsskyddscentralen med följande bilagor:

- kopia av pensionsansökan,
- kopia av U-bilagan,
- kopia av läkarintyget,
- uppgifter om dagpenningar,
- blankett E 207 i original,
- blankett E 205 FIN för försäkringsperiodsintyget, om intyget finns eller om det sänds senare,
- alla handlingar som gäller arbete utomlands.

I följesedeln begär pensionsanstalten Pensionsskyddscentralen skaffa uppgifter från de utländska förbindelseorganen beträffande sökandens försäkringsperioder i ett annat EU-land (E 205).

Förmedlingen av ansökan till utlandet fördröjs, om det EU-ansökningspaket som pensionsanstalten skickat till Pensionsskyddscentralen är bristfälligt.

Om en sökande har kryssat för att han också ansöker om FPL-pension, distribueras pensionsansökan också till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå.

När fattas ett provisoriskt beslut

Om rätt till pension uppkommer enligt finsk lagstiftning och försäkringsperioderna i ett annat EU-land sannolikt inverkar på pensionsbeloppet (invalidpension och individuell förtidspension), beviljar den teoretiska anstalten genom ett provisoriskt beslut pension enligt nationell lagstiftning och meddelar detta till Pensionsskyddscentralen genom ett pensionsfallsmeddelande. Ifall det är sannolikt att ett annat EU-lands perioder inte inverkar på pensionsbeloppet, kan ett slutligt beslut genast fattas (ålderspension).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Pensionsanstalten kan också på basis av ansökan och bilagorna beräkna pensionsbeloppet från EU-landet för det provisoriska beslutet. Då kan pensionsanstalten enligt nordiska konventionen dela den återstående tiden i den helegående pensionen genom att uppskatta de utländska försäkringsperioderna. Om pensionsanstalten har beviljat pension med ett provisoriskt beslut och uppgifterna om de utländska försäkringsperioderna avsevärt ändrar pensionsbeloppet, kan pensionsanstalten ge ett nytt provisoriskt beslut utan att vänta på ett slutligt beslut från det andra landet.

3.3.4

Ansökan till FPA

Om pensionsansökan också gäller FPL-pension och lämnas in till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå, sköter Folkpensionsanstalten i egenskap av utredande anstalt kontakten både till utlandet och till den teoretiska anstalten.

Då tar Folkpensionsanstalten också kontakt med Pensionsskyddscentralen bl.a. för att få ett intyg över den sökandes försäkringsperioder. Folkpensionsanstalten anhängiggör ansökan som en EU-ansökan och verifierar den sökandes personuppgifter ur det centrala befolkningsregistret. En anteckning görs på ansökningsblanketten. Lokalbyrån sänder en kopia av ansökan och alla handlingar som gäller arbetet utomlands jämte U-bilaga direkt till den teoretiska anstalten för vidare åtgärder.

Lokalbyrån fyller i E-pensionsansökningsblanketten, också blankett E 207, och sänder ansökningshandlingarna till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden, som i praktiken sköter den utredande anstaltens uppgifter.

När Folkpensionsanstalten är utredande anstalt, sänder Pensionsskyddscentralen automatiskt två intyg över försäkringsperioderna av vilka det ena sänds till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden.

Om pensionsanstalten ber om ett intyg över försäkringsperioderna först efter att ansökan blivit anhängig, sänder Pensionsskyddscentralens dataserviceavdelning intyget över försäkringsperioderna också till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden.

Arbetspensionsanstalten behöver inte mera sända intyget över försäkringsperioderna till Folkpensionsanstalten.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3.3.5

Utredande anstalter - EU

Vid pensionsansökningsförfarandet sköts kontakten till pensionsanstalterna i de olika länderna koncentrerat av en anstalt, dvs. anstalten i den sökandes bosättningsland, som kallas **utredande anstalt**.

De utredande anstalterna i Finland är Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten.

Pensionsskyddscentralen

Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt när ansökan har lämnats in till arbetspensionssystemets eget betjäningsställe. Fr.o.m. 1.1.1997 är Pensionsskyddscentralen utredande anstalt också i det fall att FPL-pension inte har sökts, trots att ansökan har lämnats in till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå.

Den utredande anstaltens kontaktande uppgifter sköts på Pensionsskyddscentralen av teamet för utländska pensionsärenden på data-serviceavdelningen.

Pensionsskyddscentralen
Sektionen för utländska ärenden
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Telefon (09) 1511

Folkpensionsanstalten

Folkpensionsanstalten är i sin tur utredande anstalt när ansökan har tagits emot av dess lokalbyrå och ansökan också gäller FPL-pension. Den utredande anstaltens uppgifter sköts då av Helsingfors lokalbyrås grupp för internationella ärenden.

Folkpensionsanstalten
Helsingfors lokalbyrå
PB 82
00601 HELSINGFORS

Telefon (09) 77 703 443

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3.3.6

Utredande anstalt i vissa situationer

Den utredande anstalten bestäms enligt det land som den sökande är bosatt i. Om den som ansöker om pension senast arbetat i Sverige och bor i Finland, är den utredande anstalten i Finland, även om den sökande inte alls har rätt till arbetspension från Finland. I fall den sökande inte har rätt till arbetspension är FPA utredande anstalt. Om den sökande bor utomlands, är den utredande anstalten i bosättningslandet.

Om den sökande flyttar medan behandlingen av ansökan pågår, fortsätter samma utredande anstalt behandlingen, d.v.s. det land som påbörjat utredningen sköter pensionsärendet tills det är slutbehandlat.

I allmänhet är den utredanden anstalten densamma, om samma person lämnar in en ny EU-ansökan senare. Den utredande anstalten kan dock ändras om pension inte har utbetalats på två år.

FPA som utredande anstalt

När den som ansöker om pension har anmält att han har arbetat i Sverige före 1960, i Norge före 1967 och i Danmark före 1964, har han inte uppfyllt försäkringsperioder som ger rätt till arbetspension i dessa länder. Den arbetspension som beviljas från Finland är då räknad på rent nationell basis. Eftersom folkpensionen likväl också i dessa fall räknas som en EU-pension, behandlas också arbetspensionsärendet som ett EU-ärende. Ansökan anhängiggörs alltså som en EU-ansökan. Ett slutligt beslut ges dock genast och sänds till Folkpensionsanstalten för att fogas till ett beslutssammandrag.

Den som ansöker om pension kan nämligen ha rätt till folkpension enligt EU-bestämmelserna och den nordiska konventionen om social trygghet, även om han har arbetat i något nordiskt land före de år som angivits ovan eller arbetat så kort tid att han inte har haft rätt till arbetspension. Sökanden kan ha rätt till folkpension trots att han bara varit bosatt i dessa länder. Folkpensionsanstalten är alltid utredande anstalt i dylika fall.

Om Pensionsskyddscentralen i egenskap av utredande anstalt konstaterar att en sökande inte har haft arbete som ger rätt till arbetspension i något annat nordiskt land än Finland, sänds pensionsansökningshandlingarna till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå med ett meddelande om att den utredande anstalten har ändrats. Om Pensionsskyddscentralen inte vet vilken lokalbyrå den skall kontakta, sänder Pensionsskyddscentralen ansökningshandlingarna till Folkpensionsanstaltens grupp för

Juridiska avdelningen

19.12.1996

internationella ärenden. I sådana fall ändrar Pensionsskyddscentralen den utredande anstalten i handläggningsuppgifterna.

Om pensionsansökan har lämnats in till arbetspensionsanstalten sänder denna en kopia av ansökningshandlingarna till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå och meddelar Pensionsskyddscentralen att den utredande anstalten har ändrats.

Pensionsskyddscentralen som utredande anstalt

Alltid när en pensionsansökan enbart gäller arbetspensionssystemet, överför Folkpensionsanstalten den utredande anstaltens uppgifter till Pensionsskyddscentralen.

Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt också när arbetspensionsanstalten har sänt en förhandsifylld blankett för ansökan om ålderspension hem till den försäkrade och den försäkrade skickar tillbaka blanketten ifylld till sin arbetspensionsanstalt eller till något av arbetspensionssystemets betjäningstillägen.

Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten utreder på hösten 1997 hur kontakten vid handläggningen av utländska pensionsärenden i praktiken skall kunna skötas så, att Pensionsskyddscentralen alltid är enda utredande anstalt och att Folkpensionsanstalten alltid är enda förbindelseorgan.

3.3.7

Den utredande anstaltens åtgärder

Utgående från uppgifterna i den finska pensionsansökan som arbetspensionsanstalten förmedlat, fylls på Pensionsskyddscentralen i ansökningsblankett E 202 (ålderspensionsansökan) eller E 204 (invalidpensionsansökan).

Pensionsskyddscentralen meddelar den teoretiska anstalten i Finland och i en bilaga till ansökan också det andra EU-landet anställningsperioderna i Finland på blankett E 205 FIN (se cirkulär A 73/93 Intyg över försäkringsperioder E 205 FIN). Det andra EU-landet får också uppgifter från Pensionsskyddscentralen om bosättningsperioderna i Finland, vilka Pensionsskyddscentralen i sin tur får från Folkpensionsanstalten.

Pensionsskyddscentralen sänder blanketterna E 202 eller E 204, E 205 FIN och E 207 (försäkringshistorik) jämte eventuella läkarintyg till det andra EU-landets förbindelseorgan.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Om Folkpensionsanstalten är utredande anstalt, sköter dess grupp för internationella ärenden ovannämnda uppgifter. Folkpensionsanstalten får uppgifterna om anställningsperioderna från Pensionsskyddscentralen.

När det andra EU-landets försäkringsanstalt har tagit emot EU-pensionsansökan med bilagor från Finland, verifierar den försäkringsperioderna i det egna landet och sänder uppgifterna om dem på blankett E 205 till Pensionsskyddscentralen eller till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden, om Folkpensionsanstalten är utredande anstalt.

Den utredande anstalten vidarebefordrar uppgifterna om försäkringsperioderna i det andra EU-landet till den teoretiska pensionsanstalten och till Folkpensionsanstaltens lokalbyrå på den ort där den sökande är bosatt för att de skall kunna räkna ut pensionen. Uppgifterna vidarebefordras an efter som de kommer in.

I egenskap av utredande anstalt förmedlar Pensionsskyddscentralen eller Folkpensionsanstalten uppgifter om försäkringsperioderna i alla EU-länder till alla dessa länder (t.ex. uppgifter om perioder i Sverige till Portugal och vice versa), för att anstalterna skall kunna räkna ut pensionen.

3.4

Intyg över försäkringsperioder (E 205)

För att komma i åtnjutande av EU-ländernas sociala förmåner behövs intyg över försäkringsperioderna. Förmånerna kan gälla invaliditet, ålderdom eller familjeförmåner.

Intyget över försäkringsperioderna tjänar två syften: anställningsperioder för vilka försäkringsavgifter har uppburits, anställningsperioder som berättigar till pension. I vissa länder har det första syftet med intyget betydelse när väntetider skall uppfyllas. Det andra syftet med intyget har betydelse när EU-pensionen skall räknas ut.

För att en sökande skall kunna beviljas pension behöver det finska arbetspensionssystemet också uppgifter om försäkringsperioder som verifierats av de berörda EU-länderna, när den sökande förutom i Finland också har arbetat i något annat EU-land.

Pensionsskyddscentralen verifierar försäkringsperioder som baserar sig på arbete i Finland och Folkpensionsanstalten i sin tur verifierar bosättningsbaserade försäkringsperioder. Försäkringsperioderna i

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Finland framgår av intyget över försäkringsperioder med koden E 205 FIN. Det intyg som Folkpensionsanstalten utfärdar har samma kod.

När intyget över försäkringsperioder har anlänt sänder Folkpensionsanstalten i allmänhet en pensionsansökan som enligt anteckning är en EES-ansökan. Om Folkpensionsanstalten är utredande anstalt, sänds intyget över försäkringsperioder som bilaga till ansökan utomlands. Om Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt, sänder Folkpensionsanstalten intyget över försäkringsperioder till Pensionsskyddscentralen för att vidarebefordras till utlandet. Om den utredande anstalten är utomlands, sänder Folkpensionsanstalten själv intyget över försäkringsperioder direkt dit.

När försäkringsperioder som baserar sig på arbete i Finland verifieras, beaktas arbete i arbets- eller tjänsteförhållande som omfattas av någon av arbetspensionslagarna eller verksamhet som egenföretagare. Likaså beaktas den pensionsgrundande pensionstiden samt arbetslöshets- och utbildningsperioder som berättigar till arbetspensionstillägg (se punkten 4.4.3 Intyg över försäkringsperioder i Finland).

Om det senare sker en betydande förändring i de verifierade försäkringsperioderna, måste den teoretiska anstalten be om ett nytt intyg över försäkringsperioderna, som Pensionsskyddscentralen också distribuerar till Folkpensionsanstalten.

När ansökan om invalidpension avslås och den pensionssökandes anställningsförhållande pågår, räknar Pensionsskyddscentralen försäkringsperioderna fram till den dag man bett om upplysningar och antecknar i intyget över försäkringsperioder att anställningsförhållandet pågår.

3.5 Specialfall

3.5.1 Ansökan om fortsatt invalidpension

I Finland är enbart ett läkarintyg tillräckligt som ansökan om fortsatt invalidpension. Vissa arbetspensionsanstalter sänder några månader före utsatt tid en VA- och KJ-blankett till den sökande för en ansökan om fortsatt pension.

Om den sökande bor i Finland och har i Finland beviljats tidsbestämd invalidpension samtidigt som han också beviljats tidsbestämd invalidpension i ett annat EU-land, skall enligt huvudregeln för fortsatt

Juridiska avdelningen

19.12.1996

invalidpension lämnas in en EU-pensionsansökan på blankett E 204 och sändas till det andra EU-landet.

När arbetspensionssystemets eget betjämningsställe har tagit emot läkarintyget eller när ansökan inte gäller FPL-pension, skall en kopia av läkarutlåtandet sändas till Pensionsskyddscentralen. I följesedeln meddelas att det gäller ansökan om fortsatt invalidpension. Pensionsskyddscentralen fyller i ansökningsblankett E 204 på basis av dessa uppgifter och registeruppgifterna.

Om Folkpensionsanstalten är utredande anstalt fyller lokalbyrån i ansökningsblankett E 204.

Om alla nödvändiga handlingar om den sökande redan en gång har distribuerats till det andra EU-landet, sänder den utredande anstalten inte längre annat än en EU-pensionsansökan och nya läkarintyg till det andra EU-landet.

Om pensionsfallet för en tidsbestämd invalidpension har inträffat före 1.1.1994 och det första pensionsbeslutet har getts före 1.1.1994, ändras inte pensionen vid en ansökan om fortsatt invalidpension så att den anpassas till EU-bestämmelserna.

Om tidsbestämd invalidpension har beviljats första gången efter 1.1.1994 i enlighet med EU-bestämmelserna, tillämpas inte fullt EU-förfarande vid ansökan om fortsatt pension. Ett nytt sammandrag av besluten görs inte längre för beslut om fortsatt pension. Pensionsanstalten behöver inte heller sända en kopia av besluten till den utredande anstalten.

När Pensionsskyddscentralen tar emot en E 204-blankett från utlandet och det ur pensionsfallsregistret framgår när pensionsfallet har inträffat och att det är fråga om en ansökan om en fortsättning på invalidpension som börjat före 1.1.1994, anhängiggörs inte ansökan om fortsatt pension som en EU-ansökan.

3.5.2

Individuell förtidspension

Vid ansökan om individuell förtidspension anhängiggörs förhandsansökan om individuell förtidspension som en EU-ansökan, om Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt. Den sökande måste först meddela att han tar emot pensionen enligt förhandsbeslutet innan en kopia av pensionsansökan sänds till Pensionsskyddscentralen. Då fyller Pensionsskyddscentralen i EU-ansöknings-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

blanketten E 204, som distribueras med de nödvändiga bilagorna till utlandet. (Cirkulär C 7/93).

När Folkpensionsanstalten är utredande anstalt, sänder den pensionsanstalt som gett förhandsbeslutet inte några kopior av ansökningshandlingarna till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden. Arbetspensionsanstalten kan per telefon meddela den lokalbyrå som tagit emot ansökan om den slutliga ansökan, men i allmänhet brukar Folkpensionsanstaltens lokalbyrå vänta på ett meddelande från den sökande själv.

I förhandsbeslutet om individuell förtidspension kan en uppskattning av pensionen enligt den nationella lagstiftningen ges. Om den sökande har arbetat i ett annat EU-land, nämns i beslutet att pension som tjänats in i utlandet kan ändra beloppet av den pension som nämns i förhandsbeslutet.

Om den som bor i Finland senast har arbetat i ett annat EU-land och han har rätt till återstående tid enligt EU-bestämmelserna, men inte mera enligt finsk nationell lagstiftning, kan ett "tekniskt avslag på individuell förtidspension" (inte rätt till återstående tid) inte ges utan att granska om arbetet i det andra EU-landet ger rätt till återstående tid. Pensionsanstalten ber då via den utredande anstalten om uppgifter om försäkringsperioderna från det andra EU-landet. Först när den sökande ansöker om ett slutligt beslut, skall pensionsanstalten sända pensionsansökningshandlingarna till den utredande anstalten (Pensionsskyddscentralen), för att EU-pensionsansökan skall kunna sändas till det andra EU-landet.

3.5.3

Delinvalidpension

När invalidpensionen betalas i form av delinvalidpension är beviljandep Praxis för delinvalidpension densamma som för individuell förtidspension. Först ges ett förhandsbeslut om delinvalidpensionen på samma sätt som för den individuella förtidspensionen och först när den sökande meddelar att han tar emot delinvalidpension, ger pensionsanstalten det slutliga pensionsbeslutet.

Pensionsansökan anhängiggörs genast som en EU-ansökan, men ansökan sänds inte till den utredande anstalten så länge som ansökan är under behandling för förhandsbeslutet. Först när den sökande meddelar att han tar ut delinvalidpension, sänds handlingarna för EU-ansökan till Pensionsskyddscentralen.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

3.5.4

Arbetslöshetspension och förtida ålderspension i Sverige

Svensk förtida ålderspension hindrar utbetalning av arbetslöshetsdagpenning i Finland. Därför borde ansökan om förtida ålderspension från Sverige göras först, när den sökande har fått ett intyg för ansökan om arbetslöshetspension. Arbetslöshetspension från Finland kan betalas samtidigt med förtida ålderspension från Sverige.

Ansökan om arbetslöshetspension sänds till den utredande anstalten, som meddelar den sökande att utbetalning av arbetslöshetsdagpenning från Finland upphör, om den sökande beviljas förtida ålderspension från Sverige. Om den sökande vill ansöka om förtida ålderspension från Sverige, inleds ansökningsförfarandet när ansökan om arbetslöshetspension lämnas in i Finland. Vid det här laget har den sökande redan fått ett intyg från arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

Den som ansökt om arbetslöshetspension kan meddela att han inte ämnar ansöka om ålderspension från något annat EU-land. Då behandlas ansökan uteslutande enligt den nationella lagstiftningen.

3.5.5

Deltidspension

Den som får pension från något annat EU-land kan inte få deltidspension från Finland. Därför sänds ansökan om deltidspension inte till utlandet om den sökande inte uttryckligen kräver det.

3.5.6

Ålderspension vid en lägre pensionsålder

När ålderspension enligt StPL eller KTAPL beviljas den som har rätt till pension vid 63 år eller vid en tidigare ålder och den sökande vill ansöka om ålderspension också från ett annat EU-land redan före den pensionsålder som gäller för landet, behandlas pensionsansökan som en EU-ansökan.

Den sökande kan besluta om han vill ansöka om ålderspension också från andra EU-länder. Om han inte ansöker om ålderspension från något annat EU-land vid den sänkta pensionsåldern, behandlas ansökan i Finland uteslutande enligt den nationella lagstiftningen. Ansökan anhängiggörs alltså inte som en EU-ansökan. När APL- och FPL-ålderspension senare skall beviljas, behandlas ansökan i det skedet som en EU-ansökan.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Samma förfarande gäller också APL-pensioner som har beviljats vid en lägre pensionsålder.

3.6

När den som ansöker om pension bor utomlands

3.6.1

Den utredande anstaltens åtgärder

När den som har varit pensionsförsäkrad i Finland bor i ett annat EU-land, är försäkringsanstalten i bosättningslandet utredande institution vid ansökan om pension.

I de flesta länder finns det många utredande institutioner. Pensions-skyddscentralen sköter för arbetspensionsanstaltens del kontakten från Finland till den utredande institutionen i utlandet medan Folk-pensionsanstaltens grupp för internationella ärenden sköter kontakten för folkpensionens del. Förbindelseorganen i Finland är således två till antalet.

Pensions-skyddscentralen och Folkpensionsanstalten utreder på hösten 1997 hur kontakten vid handläggningen av utländska pensionsärenden i praktiken skall kunna skötas så, att Folk-pensionsanstalten alltid är enda förbindelseorgan och Pensions-skyddscentralen alltid är enda utredande anstalt.

Om den sökande bor i ett land som inte är ett EU-land, sänds ansökan till det EU-land där den sökande senast var försäkrad eller där han senast var medborgare.

Exempel: En finsk medborgare hade arbetat i Finland och senast i Sverige. Han ansöker om pension medan han bor i Estland. Han borde sända sin pensionsansökan till Sverige. Om ansökan däremot sänds till Finland, överförs den från Finland till Sverige och den utredande institutionen är då i Sverige.

I Sverige är den utredande institutionen den lokala försäkringskassan på den ort där den sökande bor. Om den sökande inte bor i Sverige, sköter utrikesavdelningen på försäkringskassan i Stockholms län förbindelseorganens uppgifter.

Om den sökande flyttar bort från Sverige medan pensionsansökan ännu är under behandling, överförs den utredande institutionens uppgifter från försäkringskassans lokalbyrå på den ort där den sökande har bott till utrikesavdelningen på försäkringskassan i Stockholms län.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

När den sökande fyller i pensionsansökan för sitt bosättningsland uppger han också eventuellt arbete och boende i Finland. Den utredande institutionen i bosättningslandet sänder till förbindelseorganen i Finland, både Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten, blanketten E 202 eller E 204 som motsvarar ansökan, intyget över försäkringsperioderna E 205 och blanketten E 207 som innehåller uppgifter om den sökandes försäkringsperioder i utlandet samt eventuella läkarintyg. I dylika fall sköter förbindelseorganen självständigt kontakterna till utlandet och Pensionsskyddscentralen sköter kontakterna till den teoretiska anstalten.

Om den som bor utomlands sänder en ansökan som gjorts på en finsk pensionsansökningsblankett direkt till pensionsanstalten, vet den utredande institutionen i bosättningslandet inte nödvändigtvis att ansökan har anhängiggjorts. Därför ber pensionsanstalten vid behov Pensionsskyddscentralen att också skaffa en E-blankett från det andra EU-landet. På den antecknas då samma datum för anhängiggörandet som finns på den finska ansökningsblanketten, ifall den sistnämnda blivit anhängig tidigare än ansökan på blankett E.

En VE-pensionsansökningsblankett sänds inte mera till sökande som bor i ett EU-land.

3.6.2

Hur bestäms den teoretiska anstalten

Den privata sektorn Inom den privata sektorn är teoretisk anstalt den anstalt där det sista pensionsgrundande anställningsförhållandet är försäkrat, trots att återstående tid skall fogas till det tidigare minst sex månader långa anställningsförhållandet (fribrev), som har försäkrats i en annan arbetspensionsanstalt för den privata sektorn.

Om återstående tid enligt bilaga VI till förordningen skall fogas till den närmast föregående fribrevspensionen, byts således den teoretiska anstalten inte mera till en annan.

Flera pensionssystem

Om det sista under sex månader långa anställningsförhållandet är försäkrat i en arbetspensionsanstalt för den privata sektorn och det närmast föregående statliga anställningsförhållandet är försäkrat i en pensionsanstalt för den offentliga sektorn med eventuell rätt till återstående tid enligt bilaga VI till förordningen (beroende på om sökanden har blivit arbetsoförmögen under pågående anställning eller

Juridiska avdelningen

19.12.1996

inte), är teoretisk anstalt den pensionsanstalt som eventuellt beviljar pension med rätt till återstående tid.

På motsvarande sätt förfar man, om arbetspensionsanstalten för den offentliga sektorn är sista anstalt och rätt till återstående tid enligt flottörsbestämmelsen och bilaga VI till förordningen eventuellt fogas till det närmast föregående anställningsförhållandet inom den privata sektorn (fribrev).

Den teoretiska anstalten byts således i dessa situationer omedelbart och inte först efter det att man har utrett, om rätt till återstående tid enligt bilaga VI till förordningen ingår i pensionen eller inte.

3.6.3

Pensionsskyddscentralens åtgärder

Ansökningar med bilagor som anlänt från utlandet förmedlas av Pensionsskyddscentralen genast oförändrade till arbetspensionsanstalten. Pensionsskyddscentralen behåller inga kopior av de inkomna handlingarna, som skickats till arbetspensionsanstalten (se punkten 3.6.5 Uppgifterna i ansökan kontrolleras och tilläggsuppgifter inbegärs).

Pensionsskyddscentralen jämför uppgifterna i blankett E 207 med uppgifterna i anställningsregistret. Om blanketten innehåller uppgifter som saknas i registret, överför Pensionsskyddscentralen utredningen om bristerna till pensionsanstalten om arbetsgivaren har en försäkring. Om arbetsgivaren saknar försäkring överläts utredningen till rådgivnings- och övervakningsavdelningen på Pensionsskyddscentralen.

I samband med att EU-ansökan anhängiggörs sänder Pensionsskyddscentralen ett intyg över försäkringsperioder E 205 FIN till den teoretiska anstalten och Folkpensionsanstalten samt till den utredande anstalten i det land där sökanden är bosatt.

Folkpensionsanstalten sänder separat ett intyg över bosättningsperioderna till den utredande anstalten utomlands.

3.6.4

När ansökan blir anhängig

Pensionsansökan blir anhängig också i andra medlemsländer den dag ansökan togs emot av försäkringsanstalten i något medlemsland. Detta gäller också när försäkringsanstalten sänder ansökan vidare till den behöriga anstalten i ett annat EU-land (artikel 86 i förordningen

Juridiska avdelningen

19.12.1996

1408/71; EG-domstolens beslut Camera (92/81) och Picard (C-335/95) se punkten 3.3.2).

Dagen när ansökan anhängiggörs har betydelse när pensionen beviljas retroaktivt i Finland men inte i fråga om dröjsmålshöjningen.

Dagen när ansökan blir anhängig i ett nordiskt land

I de nordiska länderna avgörs dagen när ansökan blir anhängig enligt det datum som finns antecknat på E-blanketten, även om pensions-tagaren redan har fått pension, som har börjat före 1.1.1994 och som har betalats före den dag ansökan har blivit anhängig enligt E-blanketten.

I dylika fall har tidigare gjorts en nationell ansökan som inte har distribuerats till Finland. Enligt den tidigare nordiska konventionen godkändes inte dagen när ansökan har blivit anhängig i ett annat nordiskt land, utan ansökan blev anhängig först när den anlände till Finland.

Om således dagen när ansökan har blivit anhängig enligt E-blanketten infaller före 1.1.1994, har ansökan blivit anhängig i Finland 1.1.1994.

Exempel: Dagen när ansökan har blivit anhängig enligt E-blanketten är 10.11.1993. Invalidpension från Sverige började 1.2.1990. E-blanketten anlände till Finland i februari 1994. Ansökan blev anhängig i Finland 1.1.1994. Invalidpension från Finland beviljas retroaktivt ett år från den dag ansökan blev anhängig enligt E-blanketten, dvs. fr.o.m. 1.2.1993.

Om dagen när ansökan har blivit anhängig enligt E-blanketten infaller efter 1.1.1994, är detta datum också den dag ansökan har blivit anhängig i Finland, även om den sökande har ansökt (eller fått) om pension från Sverige redan före 1.1.1994.

Exempel: Dagen när ansökan har blivit anhängig enligt E-blanketten är 15.4.1994. Invalidpension från Sverige började 1.2.1992. Invalidpension från Finland beviljas ett år retroaktivt från den dag ansökan blev anhängig enligt E-blanketten, dvs. fr.o.m. 1.5.1993.

Om dagen när ansökan har blivit anhängig inte har antecknats på E-blanketten, anses den dag blanketten undertecknades som den dag ansökan har blivit anhängig. Underteckningsdatumet avgör också när ansökan har blivit anhängig i Finland enligt vad som angetts ovan. Om pensionsanstalten vill ha reda på när ansökan har blivit anhängig

Juridiska avdelningen

19.12.1996

på riktigt och beviljar pensionen retroaktivt enligt det riktiga datumet, utreder Pensionsskyddscentralen frågan.

Tidigare anvisningar om när ansökan blir anhängig (cirkulär A 19/95, punkt 1.1) baserar sig på artiklarna 94, 6 och 7 i förordningen 1408/71. Bestämmelsen gäller dock enbart när redan beviljade pensioner **omräknas** enligt förordningen. Bestämmelsen gäller också i sådana fall där pension har beviljats, men inte betalats till utlandet enligt 9 a § 1 mom. APL. I sådana fall skall ansökan lämnas in före 31.12.1995 för att pensionen skall kunna omräknas fr.o.m. 1.1.1994. De tidigare anvisningarna är således vilseledande i situationer där en pensionsansökan första gången anländer till Finland.

Ansökan som lämnats in före 1.1.1994 i övriga avtalsländer

Finland måste godkänna bestämmelserna om när en ansökan blir anhängig i tidigare överenskommelser om social trygghet. Dagen när en ansökan blir anhängig i ett annat land godkänns i allmänhet i Finland (Tyskland, Österrike, Storbritannien).

I överenskommelserna med Spanien, Grekland och Luxemburg finns en begränsning, enligt vilken ansökan om pension från Finland skall lämnas hit inom 6 månader från den dag den ursprungliga ansökan blev anhängig. Om ansökan lämnas in senare, blir ansökan anhängig samma dag som den lämnas in till Finland.

Sammandrag av anhängigdagarna för ansökningar som har lämnats in före 1.1.1994

Pensionsansökan som har blivit anhängig i ett annat EU-land före 1.1.1994 har i Finland blivit anhängig:

- 1.1.1994, om ansökan gäller ett annat nordiskt land eller ett land som Finland inte har haft överenskommelse om social trygghet med (Nederländerna, Belgien, Irland, Frankrike och Portugal)
- den dag ansökan har blivit anhängig i Storbritannien, Tyskland eller Österrike och som lämnats in i dessa länder
- när ansökan har lämnats in i Spanien, Grekland eller Luxemburg
- på anhängigdagen i det land där ansökan har lämnats in, om ansökan anlände till Finland

Juridiska avdelningen

19.12.1996

innan sex månader hade förflutit från det ansökan lämnades in;

- på ankomstdagen i Finland, om ansökan anlände till Finland efter det att över sex månader hade förflutit från den dag ansökan lämnades in och före 1.1.1994;
- 1.1.1994, om ansökan anlände till Finland efter det att över sex månader hade förflutit från det ansökan lämnades in och efter 1.1.1994.

Exempel: Om ansökan har lämnats in i Spanien 12.5.1993 och ankomstdagen i Finland är 16.9.1993, blev ansökan anhängig i Finland 12.5.1993 (enligt överenskommelsen om social trygghet, ansökan anlände till Finland inom sex månader).

Om ansökan har lämnats in i Spanien 12.5.1993 och den anlände till Finland 16.12.1993, blev ansökan anhängig i Finland 16.12.1993 (enligt överenskommelsen om social trygghet, ansökan anlände till Finland efter det att sex månader hade förflutit).

Om ansökan har lämnats in i Spanien 12.5.1993 och den anlände till Finland 16.2.1994, blev ansökan anhängig i Finland 1.1.1994 (ansökan anlände till Finland efter det att sex månader hade förflutit, anhängigdagen bestäms fr.o.m. 1.1.1994 enligt EU-bestämmelserna).

När antecknas dagen för anhängiggörandet

Om ansökningsblanketten från utlandet till Finland saknar datum för när ansökan har blivit anhängig, antecknar Pensionsskyddscentralen på blanketten det datum när ansökan har blivit undertecknad. Om underteckningsdatumet inte heller har antecknats, antecknar Pensionsskyddscentralen den dag ansökan lämnades in till Pensionsskyddscentralen som den dag ansökan blev anhängig. Om pensionen skall beviljas retroaktivt, kan pensionsanstalten be Pensionsskyddscentralen utreda den faktiska dagen när ansökan har blivit anhängig.

3.6.5

Uppgifterna i ansökan kontrolleras och tilläggsuppgifter inbegärs

När en ansökan har anlämt till Finland efter 1.1.1997, kontrolleras uppgifterna på E-ansökningsblanketten enbart av Folkpensions-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

anstaltens grupp för internationella ärenden. Folkpensionsanstalten sänder vid behov en förfrågan angående pensionsansökan på en blankett för ändamålet och sänder en kopia av förfrågan till den teoretiska anstalten. Då vet den teoretiska anstalten vilka uppgifter Folkpensionsanstalten har begärt från utlandet. Om den teoretiska anstalten vid behandlingen av pensionsärendet behöver de tilläggsuppgifter som Folkpensionsanstalten har bett om, väntar den tills uppgifterna har anlänt.

På blanketten Förfrågan angående EU-pensionsansökan begär Folkpensionsanstalten att den utländska teoretiska institutionen sänder tillbaka blanketten ifylld både till Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten. När blanketten har sänts tillbaka från utlandet sänder Pensionsskyddscentralen omedelbart blanketten eller en kopia av den till den teoretiska anstalten.

Det kan hända att den utländska utredande institutionen trots begäran inte återsänder förfrågningsblanketten till båda systemen. Om den teoretiska anstalten inte har fått svar inom rimlig tid på den förfrågan som Folkpensionsanstalten har sänt till utlandet, frågar den teoretiska anstalten av Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden om förfrågningsblanketten har anlänt dit.

Den teoretiska anstalten kan via Pensionsskyddscentralen skriftligt påskynda Folkpensionsanstaltens förfrågan om tilläggsuppgifter. Då behöver Pensionsskyddscentralen den utländska utredande institutionens namn och adress samt en kopia av förfrågningsblanketten, eftersom Pensionsskyddscentralen i dessa fall inte har några ansökningshandlingar.

3.6.6

Pensionsanstaltens åtgärder

Om den teoretiska anstalten behöver ytterligare uppgifter utöver dem som Folkpensionsanstalten redan har begärt på blanketten Förfrågan angående EU-pensionsansökan, fyller den teoretiska anstalten i blankett E 001 och bifogar förfrågningsblanketten på vilken den teoretiska anstalten kryssar för de uppgifter som behövs. Blanketterna sänds till Pensionsskyddscentralen som vidarebefordrar dem till utlandet. Den teoretiska anstalten sänder en kopia av sin förfrågningsblankett till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden.

Folkpensionsanstalten behöver alla uppgifter på blanketten utom den uppgift där det frågas, om återstående tid ingår i pensionen. Om den teoretiska anstalten endast frågar efter denna tilläggsuppgift, streckar den över Folkpensionsanstaltens

Juridiska avdelningen

19.12.1996

adress på blanketten och då behöver en kopia av blanketten. Förfrågan angående EU-pensionsansökan inte sändas till Folkpensionsanstalten. I övriga fall ber man alltid den utländska institutionen sända tillbaka förfrågningsblanketten ifylld till båda systemen och en kopia av den förfrågningsblankett som den teoretiska anstalten har fyllt i sänds till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden.

Om pensionsanstalten ber Pensionsskyddscentralen begära tilläggsuppgifter från den utländska utredande anstalten till pensionsansökan, antecknas på förfrågningsblanketten också från vilken institution (och adressen) uppgifterna inbegärs. Pensionsskyddscentralen behåller inga kopior av pensionsansökningshandlingarna. I Pensionsskyddscentralens register finns inte heller uppgifter om den utredande anstalten.

Oftast har pensionsansökan enbart en bilaga som är det sista läkarintyget. Pensionsanstalten kan be Pensionsskyddscentralen skaffa också tidigare läkarutlåtanden, om det är nödvändigt för att man skall kunna fastställa tidpunkten för pensionsfallet eller besluta om pensionsrätten. Begäran görs på blanketten Förfrågan angående EU-pensionsansökan, som har en särskild punkt för detta ändamål.

Juridiska avdelningens meddelande 23/96

Pensionsanstalten kan i handläggningsregistret på sektionen för utländska pensionsärenden se vilka förfrågningar som Pensionsskyddscentralen sänt till utlandet.

Juridiska avdelningens meddelande 13/95

Ny läkarundersökning

Om den sökande bor utomlands, kan pensionsanstalten via Pensionsskyddscentralen också be pensionsanstalten på den sökandes vistelse- eller bosättningsort ordna ny läkarundersökning. Den anstalt som ber om en ny läkarundersökning skall enligt EU-bestämmelserna svara för undersökningskostnaderna (artikel 105 i tillämpningsförordningen 574/72).

Den teoretiska anstalten meddelar via Pensionsskyddscentralen på förfrågningsblanketten eller i ett brev den utländska utredande institutionen hurudan läkarundersökning anstalten vill att skall göras. Pensionsskyddscentralen förmedlar begäran om läkarundersökning till den utredande institutionen, som står i kontakt med den som ansöker om pension.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

De nordiska länderna har tillsammans med Österrike, Luxemburg och England kommit överens om att avstå från de utgifter som nämns i EU-bestämmelserna.

Om en pensionsanstalt via Pensionsskyddscentralen ber t.ex. en lokal försäkringskassa i Sverige skaffa nytt läkarutlåtande om den sökande, skaffar den lokala försäkringskassan läkarutlåtandet på egen bekostnad.

När det är fråga om Tyskland, Belgien och Holland uppbärs däremot utgifterna för läkarundersökningarna i normal ordning.

Pensionsanstalten kan också be om en ny utredning direkt av sökanden.

Provisoriskt beslut

Pensionsanstalten på den ort där den sökande bor börjar betala pensionen provisoriskt om den sökande får rätt till pension enligt landets lagstiftning. Om den sökande inte får rätt till pension, meddelar anstalten detta i samband med ansökan och uppmanar det andra EU-landets anstalt att betala pensionen provisoriskt. Så tryggar man den sökandes möjlighet att genast få pension från något EU-land.

Även om anstalten i det andra EU-landet börjar betala pension provisoriskt, kan också de finska arbetspensionsanstalterna om de så önskar börja betala pension genom ett provisoriskt beslut innan det slutliga beloppet av pensionen enligt EU-bestämmelserna blivit klart. Pensionsanstalten kan om den så önskar i sitt provisoriska beslut beakta försäkringsperioderna som uppskattats på basis av blankett E 207 och bevilja den återstående tiden för pensionen som en pro rata-pension.

1 ANSÖKAN	Bilagan avser ansökan ☐ VE ☐ T ☐ TT ☐ P ¹⁾			Blanketten avser ☐ sökande ☐ förmåns- lätare	
	2 SÖKANDE / FÖRMÅNS- LÄTARE	Sökandens efternamn och alla förnamn			Personbeteckning
Förmånslätarens efternamn och alla förnamn			Personbeteckning		
3 BOSÄTTNING OCH ARBETE INOM EU- / EES- OMRÅDET	a) Har Ni bott i Belgien, Danmark, Frankrike, Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland, Grekland, Irland, Island, Italien, Liechtenstein, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Sverige, Tyskland eller Österrike? ☐ Nej ☐ Ja; uppge				
	land	ort	bosättnings- tid	försäkringsnummer	
b) Har Ni arbetat i något av ovan uppräknade länder? ☐ Nej ☐ Ja; uppge					
land	ort	arbets- period	försäkringsnummer		
1				
2				
3				
befattning / uppdrag		arbetsgivarens namn och adress / arten av företagarverksamhet			
1				
2				
3				
4 BOSÄTTNING OCH ARBETE I ANDRA AV- TALSLÄNDER	Har Ni bott eller arbetat i Schweiz, i Amerikas Förenta Stater eller i Kanada (Quebec)? ☐ Nej ☐ Ja; uppge				
	land	bosättnings- tid	arbets- period	försäkringsnummer	
.....					
5 BOSÄTTNING OCH ARBETE I ÖVRIGA LÄNDER	Har Ni bott eller arbetat i andra länder än de i punkt 3 - 4 uppräknade? ☐ Nej ☐ Ja; uppge				
	land	bosättnings- tid	arbets- period	försäkringsnummer	
.....					
6 BETALNINGS- ADRESS FÖR UTLÄNSK PENSION	Önskar Ni få pension från land som nämns i punkt 3 - 4 utbetalad ☐ till samma konto som Er pension från Finland? ☐ till annan betalningsadress?				
	Bank, kontor och adress:				
.....					
Fullständigt kontonummer:					
Punkt 7 ifylls bara vid ansökan om ålderspension					
7 UPPSKJUTET PENSIONS- UTTAG	Önskar Ni skjuta upp ansökan om ålderspension från något EU- / EES-land? ☐ Nej ☐ Ja; vilket lands pension?				
				

- Tietojen saamista koskeva pyyntö,
 Tiedoksi antaminen,
 Lomakepyyntö,
 Muistutus,

joka koskee

- työntekijää
 itsenäistä ammatinharjoittajaa
 rajatyöntekijää
 eläkkeensaajaa
 eläkkeenhakijaa
 työtöntä
 huollettavaa

Asetus 1408/71: 84 artikla

Lomakkeen lähettävä laitos täyttää A osan ja lähettää lomakkeesta kaksi kappaletta laitokselle, jolle lomake on osoitettu. Laitos, jolle lomake on osoitettu täyttää B osan ja palauttaa yhden kappaleen lomakkeen lähettäneelle laitokselle. Lomake on tarkoitettu täydentämään muita lomakkeita tai laitosten väliseen tietojen vaihtoon, kun asiasta ei vielä ole lomaketta. Lomaketta ei saa käyttää muiden lomakesarjojen lomakkeiden asemesta.

1	Laitos, jolle lomake osoitetaan
1.1	Nimi
1.2	Osoite ⁽²⁾ :

2	Vakuutettua koskevat tiedot ⁽³⁾
2.1	Sukunimi ⁽⁴⁾
2.2	Sukunimi syntyessä ⁽⁴⁾ :
2.3	Etunimet ⁽⁵⁾ :
2.4	Entiset sukunimet ⁽⁶⁾ :
2.5	Sukupuoli ⁽⁷⁾
2.6	Isän suku- ja etunimet ⁽⁴⁾
2.7	Äidin suku- ja etunimet ⁽⁸⁾

3	Kansalaisuus ⁽⁹⁾ :	D.N.I. ⁽¹⁰⁾ :
---	-------------------------------------	--------------------------------

4	Syntymätiedot
4.1	Syntymäaika ⁽¹¹⁾ :
4.2	Syntymäpaikka ⁽¹¹⁾ :
4.3	Maakunta, alue tai lääni (departementti) ⁽¹²⁾ :
4.4	Maa ⁽¹³⁾ :

5	Vakuutusnumero
5.1	Lähettävässä laitoksessa
5.2	Vastaanottavassa laitoksessa

6	Osoite ⁽²⁾ :
---	-------------------------------

7	Tiedot asiakirjoista
7.1	Etuuden laji:
7.2	Lomakkeen lähettävän laitoksen asiakirjaviite:
7.3	Lomakkeen vastaanottavan laitoksen asiakirjaviite:

8 Huollettava⁽¹⁴⁾

8.1 Sukunimi⁽⁴⁾:

8.2 Etunimet

8.3 Syntymäpaikka⁽¹¹⁾:

8.4 Sukupuoli

8.5 Osoite⁽²⁾:

Sukunimi syntyessä⁽⁴⁾:

Syntymäaika

Kansalaisuus

D.N.J.⁽⁹⁾

9 Pyyntö Muistutus pyyntöön (päivämäärä)

Pyydämme lähettämään 2 8 kohdassa ilmoitetusta henkilöstä

9.1 seuraavat lomakkeet:

9.2 seuraavat asiakirjat:

9.3 seuraavat tiedot:

9.4 Pyyntöön syy:

10 Muutos olosuhteissa; seuraavat muutokset ovat tapahtuneet

.....

.....

.....

11 Lisätiedot

.....

.....

.....

12 A osan täyttänyt laitos

12.1 Nimi:

12.2 Osoite⁽²⁾:

12.3 Leima

12.4 Päivämäärä:

12.5 Allekirjoitus

Koodinumero⁽¹⁵⁾:

Maa	Henkilötunnus (2)	Vakuutuslaitos (yhteyselin tarvittaessa)
1)
2)
3)
4)
5)

VANHUUSELÄKEHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Asetus 1408/71: 44–50 art.; 77 art.

Asetus 574/72: 36–38 art.; 41–43 art.; 45–47 art.; 49 art.; 90(**) art.; 111 art.

Käsittelevä laitos täyttää lomakkeen ja lähettää siitä yhden kappaleen jokaiseen laitokseen, jossa palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on ollut vakuutettuna (vakuutuslaitokset) tai yhteyselimelle.

1.	Laitos, jolle lomake osoitetaan (muu laitos tai yhteyselin)
1.1	Nimi
1.2	Osoite (3)

A. Tiedot vakuutetusta (4)

2		
2.1	Sukunimi (5)
2.2	Sukunimi syntyessä (5)
2.3	Etunimet (5)
2.4	Entiset nimet (7)
2.5	Sukupuoli (8)
2.6	Isän sukunimi ja etunimet (9)
2.7	Äidin sukunimi ja etunimet (9)
2.8	Siviilisääty	
	☐ naimaton	☐ eronnut (10)
	☐ naimisissa alkaen (11)	alkaen (11)
	☐ avoliitossa alkaen (12) (4)	☐ avioitunut uudelleen (10)
		alkaen (11)
		☐ asumuserossa
		alkaen (11)
		☐ leski
		alkaen (11)
2.9	Verovelvollisen numero (13)
	Veropiirin tunnus
2.10	Sofi-numero (14)

3	Kansalaisuus (15)	D.N.I. (16)
---	-------------------------	-------------------

4	Syntymätiedot
4.1	Syntymäaika (17)
4.2	Syntymäpaikka (18)
4.3	Maakunta, alue tai lääni (departementti) (19)
4.4	Maa (20)

(**) Asetuksen 574/72 90 artiklaa ei sovelleta Alankomaissa.

5	Osoite ja pankkiyhteystiedot	
5.1	Osoite ⁽³⁾ ⁽²¹⁾ ⁽²²⁾
5.2	Pankkiyhteystiedot tai suora maksuosoite	
	Pankin tunnustama etuudensaajan nimi
	Pankin nimi
	Pankin osoite
	Pankin tunnus
	Pankkitilin numero

6		
6.1	Käsittelylaitoksen vakuutusnumero
6.2	Käsittelylaitoksen asiakirjan viitenumero

7			
7.1	☐ Vakuutettu harjoittaa edelleen ammattia	☐ palkattuna työntekijänä	☐ itsenäisenä ammatinharjoittajana
		☐ johon kuuluu pakollinen eläkevakuutusurva ⁽²³⁾	
7.2	☐ Vakuutettu ei enää harjoita ammattia	☐ palkattuna työntekijänä	☐ itsenäisenä ammatinharjoittajana alkaen
7.3	☐ Vakuutettu aikoo jäädä eläkkeelle	☐ palkattuna työntekijänä	☐ itsenäisenä ammatinharjoittajana alkaen
7.4	☐ Vakuutettu aikoo aloittaa ansiotyön ⁽²⁴⁾	☐ palkattuna työntekijänä	☐ itsenäisenä ammatinharjoittajana (toiminnan luonne)
7.5	Tulon määrä ☐ palkka	☐ liike- ja ammattitulo	☐ muut tulot
 ⁽²⁵⁾		
7.6	Muun tulon laji	
7.7	☐ Vakuutettu ilmoittaa, ettei hänellä ole tuloja ⁽²⁶⁾		

8			
8.1	Vakuutettu	on hakenut seuraavia etuuksia	saa seuraavia etuuksia
8.2	Sairausajan palkka	☐	☐
8.3	Sairausvakuutuksen rahaetuudet kykenemättömyydestä työhön	☐	☐
8.4	Kuntoutusavustukset	☐	☐
8.5	Työkyvyttömyyseläke ⁽²⁷⁾	☐	☐
8.6	Vanhuseläke ⁽²⁷⁾	☐	☐
8.7	Perhe-eläke ⁽²⁷⁾	☐	☐
8.8	Työtapaturma- tai ammattitautieläke	☐	☐
8.9	Eläketyyppinen etuus, jota maksetaan pakollisen liikennevakuutuksen perusteella (liikennevakuutuskorvaus) ⁽²⁸⁾	☐	☐
8.10	Työttömyysetuudet tai varhaiseläke-etuudet	☐	☐
8.11	Perhe-etuus ⁽²⁹⁾	☐	☐
8.12	Vakuutusmaksujen palautus	☐	☐
8.13	Vakuutusmaksujen siirto ⁽³⁰⁾	☐	☐
8.14	Muut etuudet (täsmennettävä)	☐ Kyllä	☐ Ei
8.15	Laitokset, jotka vastaavat 8.3—8.11 kohdassa ilmoitettujen etuuksien maksamisesta; nimi, osoite ⁽³⁾		
	8.....
	8.....
	8.....
	8.....

9 Lisätietoja päällekkäisiä etuuksia koskevien määräysten soveltamiseksi

9.1 Kun vakuutuslaitos tai -laitokset myöntävät samanlaisia etuuksia, käsittelevän laitoksen laskemaa eläkettä voidaan vähentää

 Kyllä Ei Ei vielä päätetty

9.2 Käsittelevän laitoksen laskemaa eläkettä voidaan vähentää

 Kyllä Ei Ei vielä päätetty

— koska yksi tai useampi 8 kohdassa tarkoitettu etuus otetaan huomioon

8 8 8 8

— muun kuin 8 kohdassa tarkoitetun tulon vuoksi

 ansio-/yrittäjäntulo muu

(32)

9.3 Vakuutuslaitosta pyydetään täsmentämään eläkkeen vapaaehtoisista vakuutusmaksuista kertyvä osuus (lomakkeen E 210 kohta 6.7)

 Kyllä Ei

9.4 Käsittelevästä laitoksesta saatava etuus perustuu (osittain tai kokonaan) vapaaehtoisin vakuutusmaksuihin

 Kyllä Ei

10 Tiedot, jotka annetaan, jos lomake lähetetään Tanskan (10.1, 10.2 ja 10.3), Saksan, Kreikan, Espanjan, Itävallan (10.1 ja 10.2), Ranskan (10.1, 10.2 ja 10.4), Islannin (10.2 ja 10.3), Portugalin, Suomen tai Norjan (10.2) laitoksiin

10.1 Hakija (33) ilmoittaa olevansa kykenemätön työhön (ks. liitteenä oleva lääkärinlausunto) ei ilmoita olevansa kykenemätön työhön10.2 Hakija (33) (34) ilmoittaa tarvitsevansa jatkuvasti toisen henkilön apua selviytyäkseen päivittäisistä toimista (ks. liitteenä oleva lääkärinlausunto) ei ilmoita tarvitsevansa jatkuvasti toisen henkilön apua selviytyäkseen päivittäisistä toimista ilmoittaa, että hänen toimintakykynsä on sairauden tai vamman vuoksi heikentynyt siinä määrin, ettei hän pysty selviytymään päivittäisistä toimista ilman toisen henkilön apua tai että sairaus tai vamma aiheuttaa hänelle pitkäaikaisia taloudellisia lisärasitteita (28)10.3 Hakija (33) ilmoittaa, ettei hänellä ole riittävää toimeentuloa

10.4 Käsittelevä laitos myöntää etuuksien korotuksen siinä tapauksessa, että hakija ei pysty selviytymään päivittäisistä toimista ilman apua

 Kyllä Ei Ei vielä päätetty

— Edellä 8 kohdassa tarkoitetun etuuden lisäksi hakija saa lisäetuuden, jos hän ei pysty selviytymään päivittäisistä toimista

— Lisäetuutta voidaan vähentää jos toinen vakuutuslaitos myöntää samanaista etuutta

 Kyllä Ei Ei vielä päätetty

B. Tiedot vakuutetun perheenjäsenistä (4)

11	☐ Aviopuoliso	☐ Avopuoliso (12) (35)
11.1	Sukunimi (5)
11.2	Etunimet	Entiset nimet
11.3	Syntymäaika	Syntymäpaikka (18)
11.4	Kansalaisuus
11.5	Osoite (3)
11.6	Sofi-numero (14)
11.7	Avioliiton/avoliiton solmimispäivä
11.8	Avio-/avopuoliso	☐ harjoittaa ☐ ei harjoita ammattia
11.9	Jos hän harjoittaa ammattia, ilmoitetaan	
	☐ viikkotulot (36)	☐ vuositulot (37)
11.10	Jos avio-/avopuoliso on 60–65-vuotias, ilmoittaako hän	
	☐ että on työkykyinen	☐ että ei ole työkykyinen (33)
11.11	Avio-/avopuoliso	
	☐ on hakenut eläkettä	☐ työntekijöiden järjestelmästä
	☐ saa eläkettä	☐ itsenäisten ammatinharjoittajien järjestelmästä
	☐ ei saa eläkettä	☐ asumisperusteisesta järjestelmästä
	Tarvittaessa ilmoitetaan	
11.12	Eläkelaji (38)
11.13	Eläkenumero (16)
11.14	Eläkkeen maksamisesta vastaava laitos
11.15	Eläkkeen määrä	☐ kuukaudessa ☐ vuosineljännekseltä ☐ vuodessa
11.16	Avio-/avopuoliso	☐ saa ☐ ei saa muita etuuksia (39)
	☐ työttömyydestä ☐ sairaudesta ☐ työkyvyttömyydestä ☐ muusta syystä	
11.17	Etuuksien alkamispäivämäärä
11.18	Määrä	☐ kuukaudessa ☐ vuosineljännekseltä ☐ vuodessa
11.19	Muut tunnetut tulolähteet	Tulon laji

	Määrä (40)
11.20	Edellä 11.11 kohdassa tarkoitettu etuus perustuu (31):	
	☐ hakijan omaan vakuutuskausiin; katso lomake E 205	
	☐ (entisen) aviopuolison vakuutuskausiin; katso lomake E 205	

12	Lapset			
12.1	Sukunimi (5)	Etunimet	Syntymä-, aviotumis- tai kuolinpaikka ja -päivä (41)	Sukulaisuus (avioliitossa/avio- liiton ulkopuolella syntynyt, kasvatilapsi)
	1.
	2.
	3.
	4.
12.2	Seuraava laitos on toimivaltainen myöntämään asetuksen 1408/71 77 artiklan nojalla etuuksia			
	☐ käsittelevä laitos			
	☐ seuraava nimetty laitos			
12.3	Käsittelevä laitos			
	☐ myöntää 12.1 kohdan riveillä N:o luetelluille lapsille etuuksia			
 asti, mainittu päivä mukaan lukien			
	eläkkeen korotuksen ja lapsilisän määrä lasta kohden (42)			
	☐ ei myönnä 12.1 kohdan riveillä N:o luetelluille lapsille etuuksia (43)			
	☐ ei ole vielä tehnyt päätöstä oikeudesta etuuksiin			
12.4	Osoite (3) (44)			
12.5	Huomautuksia (45) (46)			

C. Lisätiedot

13	☐ Hakemuksen jättöpäivä		
	☐ Hakijan valitsema eläkkeen alkamisaika		
	☐ Eläkkeen alkamisaika maassa, jossa käsittelevä laitos sijaitsee		
	Hakija on pyytänyt maksujen suorittamista (47)		
	☐ suoraan asuinmaahan		
	☐ kotimaassaan olevalle edustajalle		
	Lisätietoja Suomen laitoksia varten		
	☐ Hakija haluaa saada päätöksen	☐ suomeksi	☐ ruotsiksi

- 14 Hakija on pyytänyt ei ole pyytänyt
 lykkäämään vanhuuseläkettä, johon hänellä on oikeus
 Tarvittaessa ilmoitetaan maa

- 15 Käsittelyvä laitos maksaa etuudet ei maksa etuuksia
 asetuksen 574/72 45 artiklan 1 kohdan nojalla väliaikaisesti
 15.1 Jos edelliseen vastattiin ei, laitoksia pyydetään tutkimaan mahdollisuus maksaa etuudet asetuksen 574/72 45 artiklan 2 kohdan
 nojalla väliaikaisesti

- 16 On perusteet Ei ole perusteita
 vähentää liikaa maksettu määrä asetuksen 574/72 111 artiklan mukaisesti

- 16.1 Kaikki eläke-erät
 voidaan ei voida
 maksaa suoraan eläkkeensaajalle

- 17.1 Liitteenä lomakkeet E 205 E 206 E 207 (48)

- 17.2 Pyydetään lähettämään E 205 E 210 Päätös Eräantyneet
 eläke-erät

Huomautuksia

.....

.....

18 Käsittelyvä laitos

- 18.1 Nimi
- 18.2 Osoite (3)
- 18.3 Leima
- 18.4 Päivämäärä
- 18.5 Allekirjoitus

OHJEET

Lomake täytetään ainoastaan pisteiviivoille ja painokirjaimin. Lomakkeeseen kuuluu yhdeksän sivua, joista kaikki on liitettävä mukaan, vaikka niitä ei olisi täytetty.

VIITTEET

Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.

- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (2) Jos lomake lähetetään Tanskan laitokseen, ilmoitetaan CPR-numero; Suomen laitokseen ilmoitetaan Suomen henkilötunnus; Ruotsin laitokseen Ruotsin henkilönnumero; Islannin laitokseen ilmoitetaan Islannin henkilöllisyystunnuksen numero (kennitala); Liechtensteinin laitokseen ilmoitetaan AHV-vakuutusnumero; Norjan laitokseen ilmoitetaan Norjan henkilöllisyysnumero (fødselsnummer).
- (3) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (4) Norjan laitosta varten täytetään myös lomake E 202/lisäsivu 3.
- (5) — Sukunimeksi ilmoitetaan käytössä oleva sukunimi tai avioliitossa otettu sukunimi. Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, nykyiseksi sukunimeksi ilmoitetaan aviopuolison tai edellisen aviopuolison sukunimi.
— Syntymässä saatu sukunimi ilmoitetaan aina; jos se on sama kuin nykyinen nimi, ilmoitetaan "idem". Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, syntyessä saaduksi sukunimeksi ilmoitetaan tyttönimi.
— Ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
— Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntymässä saadut sukunimet.
— Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimi, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa, henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.
- (6) Etunimet ilmoitetaan siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (7) Ilmoitetaan erityisesti otolasten tai käytössä olevien muiden nimien osalta; ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (8) Mies = "M" ja Nainen = "F".
- (9) Tieto tarvitaan, jos työntekijä on Espanjan kansalainen tai muualta kuin Ranskassa syntynyt Ranskan kansalainen.
- (10) Täytetään, jos mahdollista, kun lomake lähetetään Saksan, Belgian, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Liechtensteinin tai Norjan laitokseen. Jos lomakkeen lähettävällä laitoksella ei ole tätä tietoa, toimivaltainen laitos ottaa suoraan yhteyden henkilöön, jonka etua asia koskee.
- (11) Belgian, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Liechtensteinin laitoksia varten täytetään myös viereisen kohdan päivämäärä.
- (12) Täytetään Alankomaiden, Suomen, Islannin ja Norjan laitoksia varten. Tieto perustuu asianomaisen henkilön omaan ilmoituksen. Alankomaiden yleisen vanhuusvakuutusta koskevan lain mukaisesti seuraavia henkilöitä pidetään "naimisissa olevana" tai "aviopuolisona": samaa tai eri sukupuolta olevat naimattomat henkilöt, jotka asuvat yhteistaloudessa pysyvästi, elleivät he ole verisukulaisia ensimmäisessä tai toisessa polvessa. Yhteistalous tarkoittaa, että kaksi naimatonta henkilöä huolehtii yhdessä asumiskustannuksistaan molempien osallistuessa talousmenoihin tai huolehtii toistensa toimeentulosta muulla tavoin.
- (13) Täytetään ainoastaan, jos lomake toimitetaan Portugalin laitokseen.
- (14) Mikäli tiedossa, täytetään Alankomaiden laitoksia varten.
- (15) Tarvittaessa ilmoitetaan päivämäärä, jona kansalaisuus on myönnetty.
- (16) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa (D.N.I) mahdollisesti oleva numero, vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, merkitään "ei ole".
- (17) Päivä ja kuukausi ilmoitetaan kumpikin kahdella numerolla ja vuosi neljällä numerolla (esimerkiksi 1 päivänä elokuuta 1921 = 01.08.1921).
- (18) Ranskan kaupunkien osalta ilmoitetaan kaupunginosan numero (esimerkiksi Pariisi 14). Portugalin paikkakuntien osalta merkitään myös seurakunta ja kunta. Alankomaiden kaupunkien osalta ilmoitetaan myös kunnan nimi.
- (19) Nämä tiedot ovat pakollisia niiden vakuutettujen osalta, jotka ovat Espanjan, Ranskan tai Italian kansalaisia; tähän kohtaan ilmoitetaan maan mukaan alue, johon syntymäkuunta kuuluu (esimerkiksi Ranskassa: jos syntymäkuunta on Liite, merkitään syntymädepartementiksi Nord ja sen jälkeen departementin tunnus, jos vakuutettu tietää sen, tässä tapauksessa "59". Eli "Nord 59"). Espanjassa syntyneiden osalta merkitään ainoastaan maakunta.
- (20) Vakuutetun synnyinmaan tunnus merkitään moottorijoneuvojen kansallisuustunnuksen mukaisesti.
- (21) Jos lomake lähetetään Saksan, Itävallan tai Liechtensteinin laitokseen, oikeudellisen edustajan (oikeudellinen neuvonantaja, holhooja) osoite ilmoitetaan tarvittaessa alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

- (22) Jos lomake lähetetään Tanskan, Suomen, Islannin tai Norjan laitokseen, hakijan viimeisin osoite kyseisessä maassa ilmoitetaan alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

- (23) Espanjan laitoksia varten.
- (24) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Saksan, Espanjan, Irlannin, Luxemburgin, Portugalin, Itävallan tai Norjan laitokseen.
- (25) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Islannin tai Norjan laitokseen (määrä vuodessa) tai Kreikan tai Portugalin laitokseen (määrä kuukaudessa). Jos lomake lähetetään Italian laitokseen, ilmoitetaan kaikki tulot seuraavia lukuun ottamatta: hakijan koti, perhe-etuudet, työtapaturmasta tai ammattitaudista saatavat rahaetuudet, pelkät avustusetuudet.
- (26) Täytetään, jos lomake lähetetään Italian tai Kreikan laitokseen. Italiassa tulona ei pidetä seuraavia tulolähteitä: hakijan koti, perhe-etuudet, työtapaturmasta tai ammattitaudista saatavat korvaukset, pelkät avustusetuudet.
- (27) Liechtensteinin laitoksia varten ilmoitetaan myös, hakiko saiko vakuutettu työeläkettä käteiskorvauksena.
- (28) Suomen laitoksia varten.
- (29) Täytetään, jos lomake lähetetään Italian laitokseen.
- (30) Liechtensteinin laitoksia varten.
- (31) Täytetään Alankomaiden laitoksia varten.
- (32) Ilmoitetaan tulon laji, jonka käsittelevä laitos ottaa huomioon etuuksien päällekkäisyyttä estäviä sääntöjään soveltaessaan.
- (33) Kreikan, Espanjan, Ranskan ja Itävallan laitokset voivat myöhemmin pyytää lomakkeen E 213.
- (34) Portugalin laitoksia varten täytetään myös lomake E 202/lisäsivu 2.
- (35) Alankomaiden laitoksia varten olisi samanaikaisesti toimitettava E 205 -lomake (entisen) avio-/avopuolison osalta.
- (36) Täytetään myös, jos lomake lähetetään Irlannin, Itävallan tai Yhdistyneen kuningaskunnan laitokseen.
- (37) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Islannin tai Norjan laitokseen. Alankomaiden laitoksia varten on myös liitettävä todisteet.
- (38) Espanjan, Ranskan, Itävallan tai Liechtensteinin laitoksia varten ilmoitetaan, mikä eläke on kysymyksessä (työkyvyttömyyseläke, vanhuuseläke) ja onko oikeus eläkkeeseen väitön vai välillinen.
- (39) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Espanjan, Ranskan, Irlannin, Italian, Alankomaiden, Itävallan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (40) Täytetään, jos lomake lähetetään Tanskan, Espanjan, Alankomaiden, Itävallan, Islannin tai Norjan laitokseen (määrä vuodessa) tai Ranskan laitokseen (määrä neljännesvuodessa) tai Italian laitokseen (määrä kuukaudessa).
- (41) Päivämäärän yhteydessä käytetään seuraavia symboleita viitattaessa:
* syntymään, ∞ avioliittoon, † kuolemaan.
- (42) Ilmoitetaan eläkkeen myöntämispäivänä sovellettavien eläketariffien yksityiskohdat sekä mahdollisesti myöhemmin tehdyt eläketariffimuutokset.
- (43) Lomake E 202/lisäsivu 1 täytetään, jos lomake lähetetään Italian tai Norjan laitokseen. Lisätietoja annetaan myös lisäsivulla 1, jos vakuutuslaitos pyytää niitä erikseen.
- (44) Ilmoitetaan yhteinen osoite. Jos joku lapsista asuu eri osoitteessa, hänen osoitteensa ilmoitetaan alla olevassa kohdassa.

Sukunimi ja etunimet

Osoite (3)

- (45) Espanjan laitoksia varten ilmoitetaan, ovatko lapset taloudellisesti riippuvaisia vakuutetusta ja onko joku lapsista työkyvytön. Jälkimmäisessä tapauksessa ilmoitetaan, saako lapsi omaa työkyvyttömyyseläkettä.
- (46) Ilmoitetaan, onko lapsi naimisissa, työkyvytön, kuollut (kuolinpäivä), harjoittelija tai opiskelija. Liechtensteinin laitosta varten olisi liitettävä jäljennös oppisopimuksista tai koulutuskeskuksen todistuksesta jokaisen 18—25-vuotiaan lapsen osalta, joka on opiskelija tai harjoittelija.
- (47) Täytetään, jos lomake lähetetään Italian tai Kreikan laitokseen.
- (48) Jos lomake E 202 lähetetään Liechtensteinin laitokseen, lomake (lomakkeet) E 207 liitetään mukaan vakuutetun osalta ja tarvittaessa vakuutetun (nykyisen ja entisen) puolison (puolisojen) osalta.

12 KOHTA "LAPSET"
LISÄTIETOJA
(kutakin lasta kohden täytetään eri sivu)

- 1 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitettu lapsi
 harjoittaa ammattia ei harjoita ammattia
- 1.1 Jos lapsi harjoittaa ammattia, ilmoitetaan:
 Ammatin laatu (palkattu työntekijä vai itsenäinen ammatinharjoittaja)
- Tulon määrä (1) viikossa kuukaudessa vuodessa
- 2 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitetulla lapsella
 on muita tulolähteitä ei ole muita tulolähteitä
- 2.1 Jos lapsella on muita tulolähteitä, ilmoitetaan:
 — tulon laji:
 sosiaaliturvaetuudet
 määrä viikossa kuukaudessa vuodessa
- muu tulo (2)
 määrä viikossa kuukaudessa vuodessa
- 3 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitetun lapsen osalta seuraavalla henkilöllä
 (nimi)
 (osoite)
-
 on oikeus perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin ammatillisen tai kaupallisen toiminnan harjoittamisen vuoksi
 (asetuksen 1408/71 79 artiklan 3 kohta)
- Määrä
- Alkaen (päivämäärä)
- 3.1 Seuraavat laitokset ovat vastuussa näiden perhe-etuuksien tai perheavustuksien maksamisesta:
 (nimi)
 (osoite)
-
 (nimi)
 (osoite)
-
- 4 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitettu lapsi on kykenemätön tekemään työtä. Liitetään lomake E 404.

(1) Ilmoitetaan kaikki tulot, lukuun ottamatta erorahoja, perhe-etuuksia, palkkasaatavia, työtapaturman tai ammattitaudin vuoksi maksettavia elinkorkoja, sotaeläkkeitä, varusmiespalveluksen aikana tapahtuneesta vammautumisesta maksettavia eläkkeitä, hoitotukia, matkakorvauksia.
 (2) "Muu tulo" tarkoittaa kiinteistö- tai pääomatuloa (pankki- tai postitalletukset tai sikkulit, valtion, obliigaatiot, investointirahastot, osakkeet ja muut arvopaperit).

**10.2 KOHTA
LISÄTIETOJA PORTUGALIN LAITOKSIA VARTEN**

Täytetään, jos hakija on ilmoittanut tarvitsevänsä avustajaa selviytyäkseen päivittäisistä toimista.

1 Tiedot avustajasta

1.1 Sukunimi

Etunimet

1.2 Osoite (lähiosoite, postinumero, alue, maa)

.....

2 Käsittelevän laitoksen antamat tiedot

2.1 Olemme todenneet, että edellä ilmoitettu henkilö avustaa hakijaa selviytymään päivittäisistä toimista (esimerkiksi henkilökohtainen hygienia, ateriointi, liikkuminen)

2.2 Edellä ilmoitetun avustajan antamaa apua ei ole todettu

3 Onko avun tarve jonkin kolmannen osapuolen aiheuttama?

Kyllä

Ei

4 Saako henkilö, jonka etua asia koskee, avustuskorvausta kolmannelta osapuolelta tai vastaavia etuuksia?

Kyllä

Ei

4.1 Maksavan laitoksen nimi ja osoite

.....

4.2 Määrä kuukaudessa

.....

LISÄTIETOJA NORJAN LAITOKSIA VARTEN

- 1 Hakija on hakenut saa
- 1.1 Perusetuuksia, joilla katetaan kroonisesta sairaudesta johtuvat ylimääräiset kustannukset
- 1.2 Avustusetuudet

- 2 Puoliso
- on hakenut eläkettä ei-työntekijänä
- saa eläkettä ei-työntekijänä
- ei saa eläkettä ei-työntekijänä

3 Lapset

- 3.1 Ovatko kaikki lapset hakijan elätettävänä Kyllä Ei

Jos eivät, ilmoitetaan lapsen (lasten) nimi ja lapsen vuosittaisen tulon määrä:

.....

- 3.2 Jos vanhemmat ovat naimisissa:
Asuvatko kaikki lapset molempien vanhempien kanssa? Kyllä Ei

Jos eivät, ilmoitetaan kyseessä oleva(t) lapsi (lapset):

.....

.....

- 3.3 Jos vanhemmat eivät ole naimisissa:
Asuvatko kaikki lapset molempien vanhempien kanssa? Kyllä Ei

Jos asuvat, annetaan tiedot toisesta vanhemmasta:

Nimi

Syntymäaika

Vuosittainen tulo (Kaikki tulot. Eriteltävä)

.....

Lapsen (lasten) nimi, jos kyseessä eivät ole kaikki lapset

.....

.....

4 Avopuoliso

- 4.1 Onko hakija ollut aiemmin naimisissa avopuolison kanssa?

Kyllä Ei

- 4.2 Onko hakijalla tai onko hänellä ollut lapsia avopuolisonsa kanssa?

Kyllä Ei

Maa	Henkilötunnus (2)	Vakuutuslaitos (yhteyselin tarvittaessa)
1)		
2)		
3)		
4)		
5)		

PERHE-ELÄKEHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Asetus 1408/71: 44—50 art.; 78 art.

Asetus 574/72: 36—38 art.; 41—43 art.; 45—47 art.; 49 art.; 90 art. (**); 111 art.

Käsittelyä varten täytetään lomake ja lähetetään siitä yhden kappaleen jokaiseen laitokseen, jossa työntekijä on ollut vakuutettuna (vakuutuslaitokset) tai yhteyselimelle.

1	Laitos, jolle lomake osoitetaan (muu laitos tai yhteyselin)
1.1	Nimi
1.2	Osoite (3)

A. Tiedot edunjättäjästä

2	
2.1	Sukunimi (4)
2.2	Sukunimi syntyessä (4)
2.3	Etunimet (5)
2.4	Entiset nimet (6)
2.5	Sukupuoli (7)
2.6	Isän sukunimi ja etunimet (8)
2.7	Äidin sukunimi ja etunimet (8)
2.8	Siviilisääty
	☐ naimaton
	☐ eronnut (9)
	☐ asumuserossa
	☐ naimisissa alkaen
	alkaen (10)
	☐ avioitunut uudelleen (9)
	alkaen (10)
	☐ leski
	alkaen (10)
	☐ avoliitossa alkaen (11)

3	Kansalaisuus (12)	D.N.I. (13)
---	-------------------------	-------------------

4	Syntymätiedot
4.1	Syntymäaika (14)
4.2	Syntymäpaikka (15)
4.3	Maakunta, alue tai lääni (departementti) (16)
4.4	Maa (17)

5	Edunjättäjän viimeinen osoite (3) (18)

(**) Asetuksen 574/72 90 artiklaa ei sovelleta Alankomaissa.

6

- 6.1 Käsittelyvähennyksen vakuutusnumero
- 6.2 Käsittelyvähennyksen asiakirjan viitenumero

7 Kuolemaansa asti edunjättäjä

- harjoitti ammattia ei harjoittanut ammattia

8

- 8.1 Kuolinaika ja -paikka
- 8.2 Kuolema (19) oletetaan ei oleteta
työtapaturman (20) tai ammattitaudin seuraukseksi
- 8.3 Kuolema (21) oletetaan ei oleteta
kolmannen henkilön aiheuttamaksi
- 8.4 Kuolema (22) oletetaan ei oleteta
liikenneonnettomuuden aiheuttamaksi (pakollinen liikennevakuutus) (22)
- 8.5 Kadonneen henkilön osalta päivä, jona hänestä on viimeksi kuultu
- virallisesti vahvistettu
kuolinpäivä (23) (24)

9

- 9.1 Avioliiton solmimispäivänään vakuutettu (25) sai ei saanut
eläkettä työntekijöiden järjestelmästä itsenäisten ammatinharjoittajien järjestelmästä
- 9.2 Kuolinpäivänään vakuutettu sai ei saanut
eläkettä työntekijöiden järjestelmästä itsenäisten ammatinharjoittajien järjestelmästä
 asumisperusteisesta eläkejärjestelmästä
- 9.3 Kuolinpäivänään edunjättäjä (palkattu työntekijä) oli ei ollut
vakuutettuna perhe-eläkettä koskevan lain mukaisesti (26)
- Tarvittaessa ilmoitetaan
- 9.4 — Eläkelaji
- 9.5 — Eläkenumero
- 9.6 — Eläkkeen maksamisesta vastaava laitos
- 9.7 — Eläkkeen alkamisaika
- 9.8 — Tarvittaessa eläkkeen lakkaamisaika
- 9.9 Edellä 9.4 kohdassa tarkoitettu etuus perustuu (26):
 edunjättäjän omiin vakuutuskausiin, ks. E 205
 (entisen) puolison vakuutuskausiin, ks. E 205

- 10 Edunjättäjä oli pyytänyt ei ollut pyytänyt
lykkäämään vanhuuseläkettä, johon hänellä olisi ollut oikeus.
Tarvittaessa ilmoitetaan maa

- 10.1 Edunjättäjä Puoliso on saanut
 oli hakenut on saanut
- vakuutusmaksujen palautusta
 vakuutusmaksujen siirtoa
 kuolleen henkilön vakuutuksen kertosuoritusta

12

Edellä 11 kohdassa ilmoitettu henkilö

- 12.1 on ei ole ansiotyössä
- 12.2 toimii ei toimi itsenäisenä ammatinharjoittajana
- 12.3 ilmoittaa, ettei hänellä ole tuloja ⁽³⁶⁾
- 12.4 Tarvittaessa ilmoitetaan vuositulot ⁽³⁷⁾ vuonna
- 12.5 Edellä 11 kohdassa ilmoitettu henkilö
- 12.6 oli ei ollut edunjättäjän huollettavana ⁽³⁸⁾
- 12.7 on ei ole
- pysyvästi kykenemätön työhön
- tilapäisesti kykenemätön työhön yli kolmen kuukauden ajan ⁽³⁹⁾
- 12.8 tarvitsee ⁽⁴⁰⁾ ei tarvitse jatkuvasti toisen henkilön apua ⁽⁴¹⁾
- 12.9 Edellä 11 kohdassa ilmoitettu henkilö on hakenut saa
- Perusetuuksia, joilla katetaan pysyvästä sairaudesta johtuvat ylimääräiset kustannukset
- Avustusetuuksia
- Leskille tarkoitettua koulutusetuutta
- Leskelle työskentelyn tai opiskelun vuoksi aiheutuvat lastenhoitokulut kattavaa etuutta
- 12.10 Edellä 11 kohdassa ilmoitettu henkilö
- saa eläkettä alkaen asti
- ei saa eläkettä saattaa olla oikeutettu saamaan (perhe-)eläkettä
- 12.11 Eläkelaji ⁽⁴²⁾
- 12.12 Eläkenumero
- 12.13 Määrä hakemispäivänä
- 12.14 Eläkkeen maksamisesta vastaava laitos
- 12.15 Edellä 11 kohdassa ilmoitetulla henkilöllä ⁽⁴³⁾
- on oikeus perhe-eläkkeeseen seuraavan laitoksen tapaturmavakuutuksen perusteella
-
- Eläkenumero
- 12.16 Leskellä ⁽⁴⁴⁾
- on huollettavana lapsi ei ole huollettavaa lasta,
- jota varten hän saa perheavustusta tai orvon eläkettä Kyllä Ei
- 12.17 Edellä tarkoitetun avustuksen tai eläkkeen maksamisesta vastuussa oleva laitos
- 12.18 Jos 11 kohdassa ilmoitettu henkilö on raskaana, ilmoitetaan laskettu synnytyisaika
- 12.19 Edellä 11 kohdassa ilmoitettu henkilö on oikeutettu käsittelevän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisiin sairaanhoitoetuuksiin
- Kyllä Ei Ei vielä päätetty

13

- 13.1 Muut lesken tulolähteet ⁽⁴⁵⁾ tulon-laji
määrä ⁽⁴⁶⁾ vuonna.....
- ei ole
- 13.2 Muut tulon laji
määrä ⁽⁴⁶⁾ vuonna.....

14 Lisätietoja päällekkäisiä etuuksia koskevien määräysten soveltamiseksi (nämä tiedot eivät koske orpoja)

14.1 Kun vakuutuslaitos tai -laitokset myöntävät samanlaisia etuuksia, käsittelevän laitoksen laskemaa eläkettä voidaan vähentää

Kyllä Ei Ei vielä päätetty

14.2 Käsittelevän laitoksen laskemaa eläkettä voidaan vähentää

Kyllä Ei Ei vielä päätetty

— koska yksi tai useampi 12 kohdassa tarkoitettu etuus otetaan huomioon

12 12 12 12

— muun kuin 12 kohdassa tarkoitetun etuuden vuoksi

ansio-/yrittäjätulo

muu

(47)

14.3 Vakuutuslaitosta pyydetään täsmentämään eläkkeen vapaaehtoisista vakuutusmaksuista kertyvä osuus (lomakkeen E 210 kohta 6.7)

Kyllä Ei

14.4 Käsittelevästä laitoksesta saatava summa perustuu (osittain tai kokonaan) vapaaehtoisin vakuutusmaksuihin

Kyllä Ei

15 Lapset (48) (49)

15.1	Sukunimi (4)	Etinimet	Kansalaisuus	Syntymä-, avioliiton- tai kuolinpaikka ja -päivä (50)	Sukulaisuus (avioliiton ulkopuolella syntynyt, kasvattilapsi) (51)
1.
2.
3.
4.

15.2 Seuraava laitos on toimivaltainen myöntämään etuuksia asetuksen 1408/71 78 artiklan nojalla

käsittelevä laitos

seuraava nimetty laitos

15.3 Käsittelevä laitos

myöntää 15.1 kohdan riveillä N:o tuetuille lapsille etuuksia, asti mainittu päivä mukaan lukien,

orvon eläkkeen ja perheavustuksen määrä yhtä lasta kohden

(52)

ei myönnä etuuksia 15.1 kohdan riveillä N:o

..... tuetuille lapsille (53)

ei ole tehnyt vielä päätöstä etuuksista

15.4 Osoite (3) (54)

15.5 Huomautuksia (55) (56) (57)

C. Lisätiedot

16	☐ Hakemuksen jättöpäivä				
	☐ Eläkkeen alkamisaika maassa, jossa käsittelevä laitos sijaitsee				
	Hakija on pyytänyt maksujen suorittamista (58)				
	☐ suoraan asuinmaahan				
	☐ hänen kotimaassaan olevalle edustajalle				
	Lisätietoja Suomen laitoksia varten				
	☐ Hakija haluaa saada päätöksen	☐ suomeksi	☐ ruotsiksi		
17	Käsittelevä laitos	☐ maksaa etuudet	☐ ei maksa etuuksia		
	asetuksen 574/72 45 artiklan 1 kohdan nojalla väliaikaisesti				
17.1	Jos edelliseen vastattiin ei, laitoksia pyydetään tutkimaan mahdollisuus maksaa etuudet asetuksen 574/72 45 artiklan 2 kohdan nojalla väliaikaisesti				
18	☐ On perusteet	☐ Ei ole perusteita			
	vähentää liikaa maksettu määrä asetuksen 574/72 111 artiklan mukaisesti				
18.1	Kaikki eläke-erät				
	☐ voidaan	☐ ei voida			
	maksaa suoraan eläkkeensaajalle				
19.1	Litteenä lomakkeet	☐ E 205	☐ E 206	☐ E 207 (59)	
19.2	Pyydetään lähettämään	☐ E 205	☐ E 210	☐ Päätös	☐ Eräänntyneet eläke-erät
	Huomautuksia				
				
				
20	Käsittelevä laitos				
20.1	Nimi			
20.2	Osoite (3)			
20.3	Leima				
		20.4	Päivämäärä	
		20.5	Allekirjoitus	

OHJEET

Lomake täytetään ainoastaan pisteiviivoille ja painokirjaimin. Lomakkeeseen kuuluu yhdeksän sivua, joista kaikki on liitettävä mukaan, vaikka niitä ei olisi täytetty.

VIITTEET

- * Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.
- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (2) Jos lomake lähetetään Tanskan laitokseen, ilmoitetaan CPR-numero; Suomen laitokseen ilmoitetaan Suomen henkilötunnus; Ruotsin laitokseen Ruotsin henkilönnumero; Islannin laitokseen ilmoitetaan Islannin henkilöllisyystunnuksen numero (kennitala); Liechtensteinin laitokseen ilmoitetaan AHV-vakuutusnumero; Norjan laitokseen ilmoitetaan Norjan henkilöllisyysnumero (fødselsnummer).
- (3) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (4) — Sukunimeksi ilmoitetaan nykyinen sukunimi tai avioliitossa otettu sukunimi. Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, nykyiseksi sukunimeksi ilmoitetaan aviopuolison tai edellisen aviopuolison sukunimi.
— Syntyessä saatu sukunimi ilmoitetaan aina; jos se on sama kuin nykyinen nimi, ilmoitetaan "idem". Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, syntyessä saaduksi sukunimeksi ilmoitetaan tyttönimi.
— Ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
— Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntyessä saadut sukunimet.
— Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimi, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa, henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.
- (5) Etunimet ilmoitetaan siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (6) Ilmoitetaan erityisesti ottolasten tai käytössä olevien muiden nimien osalta; ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (7) Mies = "M" ja Nainen = "F".
- (8) Tieto tarvitaan, jos työntekijä on Espanjan kansalainen tai muualla kuin Ranskassa syntynyt Ranskan kansalainen.
- (9) Täytetään, jos mahdollista, kun lomake lähetetään Belgian, Saksan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Ruotsin, Liechtensteinin tai Norjan laitokseen.
- (10) Belgian, Ruotsin, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Liechtensteinin laitoksia varten täytetään myös viereisen kohdan päivämäärä.
- (11) Tieto perustuu asianomaisen henkilön omaan ilmoitukseen. Norjan laitoksia varten täytetään myös lisäsivu 5.
- (12) Tarvittaessa ilmoitetaan päivämäärä, jona kansalaisuus on myönnetty.
- (13) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa (D.N.I.) mahdollisesti oleva numero, vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, merkitään "ei ole". Jos lomake lähetetään Suomen laitokseen, Suomen henkilötunnus ilmoitetaan 11.3 kohdassa.
- (14) Päivä ja kuukausi ilmoitetaan kumpikin kahdella numerolla ja vuosi neljällä numerolla (esimerkiksi 1 päivänä elokuuta 1921 = 01.08.1921).
- (15) Ranskan kaupunkien osalta ilmoitetaan kaupunginosan numero (esimerkiksi Pariisi 14). Portugalin paikkakuntien osalta merkitään myös seurakunta ja kunta. Alankomaiden kaupunkien osalta ilmoitetaan myös kunnan nimi.
- (16) Nämä tiedot ovat pakollisia niiden vakuutettujen osalta, jotka ovat Espanjan, Ranskan tai Italian kansalaisia; tähän kohtaan ilmoitetaan maan mukaan alue, johon syntymäkunta kuuluu (esimerkiksi Ranskassa: jos syntymäkunta on Lille, merkitään syntymädepartementiksi Nord ja sen jälkeen departementin tunnus, jos vakuutettu tietää sen, tässä tapauksessa "59". Eli "Nord 59"). Espanjassa syntyneiden osalta merkitään ainoastaan maakunta.
- (17) Vakuutetun synnyinmaan tunnus merkitään moottoriajoneuvojen kansallisuustunnuksen mukaisesti.
- (18) Jos lomake lähetetään Tanskan, Suomen, Islannin tai Norjan laitokseen, kuolleen henkilön viimeinen osoite kyseisessä maassa ilmoitetaan alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

- (19) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Saksan, Kreikan, Espanjan, Irlannin, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin, Yhdistyneen kuningaskunnan, Suomen, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (20) Belgian ja Luxemburgin laitoksia varten merkitään rasti ensimmäiseen rutuun minkä tahansa onnettomuuden tapauksessa.

- (21) Täytetään, jos lomake lähetetään Saksan, Kreikan, Espanjan, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin tai Liechtensteinin laitokseen.
- (22) Täytetään, jos lomake lähetetään Suomen laitokseen.
- (23) Jos lomake lähetetään Kreikan, Ranskan, Suomen tai Ruotsin laitokseen, ilmoitetaan poliisille tehdyn katoamisilmoituksen päivämäärä.
- (24) Espanjan, Suomen, Ruotsin tai Liechtensteinin laitoksille ilmoitetaan myös katoamiseen liittyvät olosuhteet.
- (25) Täytetään, jos lomake lähetetään Kreikan, Ranskan, Luxemburgin tai Itävallan laitokseen.
- (26) Alankomaiden laitokset vaativat tätä tietoa.
- (27) Jos 11 kohdassa on ilmoitettava useita henkilöitä, heidät on ilmoitettava yhdellä tai useammalla sivun 3 jäijennössivulla, koska 11 ja 12 kohdat on täytettävä erikseen kunkin henkilön osalta. On huomattava, että Alankomaissa leskeksi jääneet, eronneet tai asumuserossa asuvat naiset voivat olla oikeutettuja leskeneläkkeeseen, jos he ovat alle 65-vuotiaita. Yli 65-vuotiaat leskeksi jääneet, eronneet tai asumuserossa asuvat naiset ovat oikeutettuja vanhuuseläkkeeseen. Tällaisissa tapauksissa on täytettävä lomake E 202 kyseessä olevan naisen nimissä.
 Portugalissa perhe-eläke maksetaan kuolleen henkilön takenevassa polvessa oleville sukulaisille, jos he olivat kuolleen henkilön huolettavia ja jos ei ole muita, etuuksiin oikeutettuja perheenjäseniä (aviopuoliso, entinen aviopuoliso ja sukulaiset alenevassa polvessa).
 Liechtensteinissa leskeksi jäänyt ja eronnut tai asumuserossa asuva vaimo voi olla oikeutettu leskeneläkkeeseen, jos hän on alle 62-vuotias. Tämä oikeus päättyy uuteen avioliittoon. Yli 62-vuotiaat leskeksi jääneet, eronneet tai asumuserossa asuvat vaimot voivat hakea vanhuuseläkettä. Tällaisessa tapauksessa on täytettävä lomake E 202 kyseessä olevan naisen nimissä.
 Norjassa sekä asumuserossa asuvat että eronneet puoliset voivat olla oikeutettuja leskeneläkkeeseen.
- (28) Italian laitoksia varten täytetään myös lisäsivu 1.
 Ruotsin laitoksia varten täytetään myös lisäsivut 6—8.
- (29) Jos lomake lähetetään Saksan, Itävallan tai Liechtensteinin laitokseen, oikeudellisen edustajan (oikeudellinen neuvonantaja, hohhooja) osoite ilmoitetaan tarvittaessa alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

.....

- (30) Jos lomake lähetetään Tanskan, Suomen, Islannin tai Norjan laitokseen, hakijan viimeisin osoite kyseisessä maassa ilmoitetaan alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

.....

- (31) Täytetään ainoastaan, jos lomake toimitetaan Portugalin laitokseen.
- (32) Mikäli tiedossa, täytetään Alankomaiden laitoksia varten.
- (33) Suomen tai Ruotsin laitoksia varten.
- (34) Espanjan ja Ruotsin laitoksia varten ilmoitetaan, onko kysymyksessä erillään asuminen vai virallinen asumusero.
- (35) Liechtensteinin laitoksia varten ilmoitetaan myös aviopuolison syntymäaika.
- (36) Täytetään, jos lomake lähetetään Italian tai Kreikan laitokseen. Italiassa seuraavia tulolähteitä ei pidetä tulona: hakijan koti, perhe-etuudet, työtapaturmasta tai ammattitaidusta saatavat korvaukset, pelkät avustusetuudet.
- (37) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Portugalin, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Suomen, Ruotsin, Islannin tai Norjan laitokseen. Jos lomake lähetetään Italian laitokseen, ilmoitetaan kaikki tulot seuraavia lukuun ottamatta: hakijan koti, perhe-etuudet, työtapaturmasta tai ammattitaidusta saatavat korvaukset, pelkät avustusetuudet.
- (38) Täytetään, jos lomake lähetetään Saksan, Kreikan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin, Suomen, Ruotsin tai Islannin laitokseen.
- (39) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Alankomaiden tai Ruotsin laitokseen (liitetään mukaan lomake E 213).
- (40) Portugalin laitoksia varten täytetään myös lisäsivu N:o 3.
- (41) Täytetään, jos lomake lähetetään Kreikan, Ranskan, Irlannin, Itävallan tai Yhdistyneen kuningaskunnan laitokseen.
- (42) Jos lomake lähetetään Belgian, Saksan, Espanjan, Ranskan, Italian, Itävallan, Portugalin tai Suomen laitokseen, täsmennetään, onko kyse henkilökohtaisesta vai perhe-eläkkeestä.
- (43) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Saksan, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin tai Suomen laitokseen.
- (44) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Saksan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Suomen, Ruotsin, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (45) Suomen laitoksia varten ilmoitetaan korko-, vuokra- ja osinkotulot.
- (46) Täytetään, jos lomake lähetetään Tanskan, Espanjan, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Islannin tai Norjan laitokseen (määrä vuodessa), Ranskan laitokseen (määrä neljännesvuodessa) tai Italian laitokseen (määrä kuukaudessa).
- (47) Ilmoitetaan tulon laji, jonka käsittelevä laitos ottaa huomioon etuuksien päällekkäisyyttä estäviä sääntöjään soveltaessaan.

- (48) Täytetään, jos lomake lähetetään Tanskan, Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Irlannin, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Suomen, Ruotsin, Yhdistyneen kuningaskunnan, Islannin tai Liechtensteinin laitokseen. Jos lomake lähetetään Portugalin laitokseen, ilmoitetaan kaikkien kuolleen henkilön huolettavina olleiden lapsipuolien nimet ja hänen kaikkien lastenlapsiensa nimet. Italian laitoksia varten täytetään myös lomake E 203/lisäsivu N:o 2, jos edunsaaja on ainoa lapsi.
- (49) Norjan laitoksia varten ilmoitetaan ainoastaan kuolleen henkilön lapset.
- (50) Päivämäärän yhteydessä käytetään seuraavia symboleita viitattaessa:
* syntymään, ∞ avioliittoon, † kuolemaan. Jos lomake lähetetään Suomen laitokseen, ilmoitetaan Suomen henkilötunnus.
- (51) Jos lomake lähetetään Suomen laitokseen, ilmoitetaan, onko kyseessä lesken ja kuolleen henkilöön yhteinen lapsi vai onko lapsi ainoastaan kuolleen henkilön tai lesken. Ilmoitetaan myös, onko lapsi lesken huollettavana. Adoption tapauksessa on ilmoitettava myös kansalaisuus.
- (52) Tämä tieto olisi annettava vanhemman kuolinpäivältä ja ilmoitettava mahdollisesti myöhemmin tehdyt eläketariffimuutokset.
- (53) Jos lomake lähetetään Saksan tai Italian laitokseen, täytetään myös "lisäsivu N:o 2". Jos lomake lähetetään Portugalin laitokseen, täytetään myös "lisäsivu N:o 4".
- (54) Ilmoitetaan yhteinen osoite. Jos joku lapsista asuu eri osoitteessa, hänen osoitteensa ilmoitetaan alla.

Sukunimi ja etunimet
Osoite (3)

- (55) Ilmoitetaan, onko lapsi naimisissa, työkyvytön, kuollut (kuolinpäivä), harjoittelija tai opiskelija. Portugalin laitoksia varten täytetään lisäsivu N:o 3, jos työkyvytön lapsi tarvitsee toisen henkilön apua. Liechtensteinin laitosta varten olisi liitettävä jäljennös oppisopimuksista tai koulutuskeskuksen todistuksesta jokaisen 18—25-vuotiaan lapsen osalta, joka on opiskelija tai harjoitteilija.
- (56) Espanjan ja Norjan laitoksia varten ilmoitetaan, ovatko lapset taloudellisesti riippuvaisia vakuutetusta ja onko joku lapsista työkyvytön. Jälkimmäisessä tapauksessa ilmoitetaan, saako lapsi omaa työkyvyttömyyseläkettä.
- (57) Portugalin tai Norjan laitoksia varten täytetään alla oleva kohta, jos jollain lapsista on muu laillinen edustaja kuin muilla lapsilla.

Lapsi	
— Sukunimi
— Etunimet
Oikeudellinen edustaja	
— Sukunimi
— Etunimet
— Osoite (3)

- (58) Täytetään, jos lomake lähetetään Italian tai Kreikan laitokseen.
- (59) Jos lomake lähetetään Liechtensteinin laitokseen, lomake E 207 liitetään mukaan edunjättäjän osalta ja hänen (viimeisen ja entisen/entisten) puolisonsa/puolisojensa osalta.

11 KOHTA "HAKIJAT, LAPSIA LUKUUN OTTAMATTA"
LISÄTIETOJA ITALIAN LAITOKSIA VARTEN

Täytetään, jos kuolleen työntekijän ainoa jälkeenjäänyt vanhempi, naimaton veli tai naimaton sisar hakee eläkettä ulkomailla.

1 Jos hakija on ainoa jälkeenjäänyt vanhempi, ilmoitetaan, jäikö kuolleelta työntekijältä

☐ aviopuoliso	☐ kyllä	☐ ei
☐ lapsia	☐ kyllä	☐ ei

2 Jos hakija on kuolleen työntekijän veli tai sisar, ilmoitetaan, jäikö kuolleelta työntekijältä

☐ aviopuoliso	☐ kyllä	☐ ei
☐ lapsia	☐ kyllä	☐ ei
☐ vanhempia	☐ kyllä	☐ ei
-

15 KOHTA "LAPSET"
LISÄTIETOJA
(kutakin lasta kohden täytetään eri sivu)

- 1 Edellä 15.1 kohdan rivillä N:o ilmoitettu lapsi
 harjoittaa ammattia ei harjoita ammattia
- 1.1 Jos lapsi harjoittaa ammattia, ilmoitetaan:
 Ammatin laatu (palkattu työntekijä vai itsenäinen ammatinharjoittaja)
- Tulon määrä (1) viikossa kuukaudessa vuodessa
- 2 Edellä 15.1 kohdan rivillä N:o ilmoitetulla lapsella
 on muita tulolähteitä ei ole muita tulolähteitä
- 2.1 Jos lapsella on muita tulolähteitä, ilmoitetaan:
 — tulon laji:
 sosiaaliturvaetuudet
 määrä viikossa kuukaudessa vuodessa
- muu tulo (2)
 määrä viikossa kuukaudessa vuodessa
- 3 Edellä 15.1 kohdan rivillä N:o ilmoitetun lapsen osalta seuraavalla henkilöillä
 (nimi)
 (osoite)
-
 on oikeus perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin ammatillisen tai kaupallisen toiminnan harjoittamisen vuoksi
 (asetuksen 1408/71 79 artiklan 3 kohta)
- Määrä
- Alkaen (päivämäärä).....
- 3.1 Seuraavat laitokset ovat vastuussa näiden perhe-etuuksien tai perheavustuksien maksamisesta:
 (nimi)
 (osoite)
-
 (nimi)
 (osoite)
-
- 4 Edellä 15.1 kohdan rivillä N:o ilmoitettu lapsi on kykenemätön tekemään työtä. Liitetään lomake E 404.

(1) Ilmoitetaan kaikki tulot, lukuun ottamatta erorahoja, perhe-etuuksia, palkkasaatavia, työtaturman tai ammattitaudin vuoksi maksettavia elinkorkoja, sotaeläkkeitä, varusmiespalveluksen aikana tapahtuneesta vammautumisesta maksettavia eläkkeitä, hoitotukia, matkakorvauksia.

(2) "Muu tulo" tarkoittaa kiinteistö- tai pääomatuloa (pankki- tai postitalletukset tai šekkitilit, valtion obligaatiot, investointirahastot, osakkeet ja muut arvopaperit).

12 (12.8) KOHTA
LISÄTIETOJA PORTUGALIN LAITOKSIA VARTEN

Täytetään, jos hakija on ilmoittanut tarvitsevansa avustajaa selviytyäkseen päivittäisistä toimista.

1 Kolmannen henkilön tiedot

1.1 Sukunimi

Etunimet

1.2 Osoite (lähiosoite, postinumero, alue, maa)

.....

2 Käsittelevän laitoksen antamat tiedot

2.1 Olemme todenneet, että edellä ilmoitettu henkilö avustaa hakijaa selviytymään päivittäisistä toimista (esimerkiksi henkilökohtainen hygienia, ateriointi, liikkuminen)2.2 Edellä ilmoitetun avustajan antamaa apua ei ole todettu

3 Onko avun tarve jonkin kolmannen osapuolen aiheuttama?

 Kyllä Ei

4 Saako henkilö, jonka etua asia koskee, avustuskorvausta kolmannelta osapuolelta tai vastaavia etuuksia?

 Kyllä Ei

4.1 Maksavan laitoksen nimi ja osoite

.....

4.2 Määrä kuukaudessa

15 KOHTA "LAPSET"
LISÄTIETOJA PORTUGALIN LAITOKSIA VARTEN

Edellä 15.1 kohdassa ilmoitetut jälkeläiset ovat:

- 1 koululaisia tai opiskelijoita: ilmoitetaan kunkin lapsen osalta, onko kyse peruskoulusta, keskiasteen oppilaitoksesta vai yliopistosta tai onko suoritettava kurssi tutkintoon valmistava vai jatko-opintoihin kuuluva

.....
.....
.....

- 2 ammatillisessa koulutuksessa: ilmoitetaan kunkin lapsen osalta kyseessä olevan kurssin suorittamiseen mahdollisesti vaadittava koulutustaso (peruskoulu, keskiaste tai korkeakoulu)

.....
.....
.....

- 3 työelämässä: ilmoitetaan kunkin lapsen osalta hänen kuukausittain saamansa tulo

.....
.....
.....

- 4 työkyvyttömiä: ilmoitetaan kunkin lapsen osalta, saako hän työkyvyttömyytensä vuoksi sosiaaliturvaväetuksia, työkyvyttömyyden laatu ja kuukausittain saatu määrä

.....
.....
.....

LISÄTIETOJA NORJAN LAITOKSIA VARTEN

1 Täytetään, ellei hakija ollut naimisissa edunjättäjän kanssa tämän kuollessa:

1.1 Oliko hakija aiemmin naimisissa edunjättäjän kanssa?

Kyllä

Ei

1.2 Onko hakijalla / onko hakijalla ollut lapsia edunjättäjän kanssa?

Kyllä

Ei

2 Täytetään, jos leski asuu avoliitossa toisen henkilön kanssa:

2.1 Onko hakija ollut aiemmin naimisissa avopuolisonsa kanssa?

Kyllä

Ei

2.2 Onko hakijalla / onko hakijalla ollut lapsia avopuolisonsa kanssa?

Kyllä

Ei

11 KOHTA
LISÄTIETOJA RUOTSIN LAITOKSIA VARTEN

1 Asuuko hakija alle 21-vuotiaan lapsen kanssa, jota varten haetaan tai saadaan lapseneläkettä/elinkorkoa?

Ei

Kyllä

2 Onko hakijalla lapsi edunjättäjän kanssa?

Ei

Kyllä

Täytetään, jos hakija oli naimisissa edunjättäjän kanssa tämän kuollessa

3.1 Asuiko hakija edunjättäjän kanssa tämän kuollessa?

Ei

Kyllä

alkaen (päivämäärä)

3.2 Jos vastaus 3.1 kohdassa on ei, oliko jälkeenyäännyt taloudellisesti riippuvainen edunjättäjästä?

Ei

Kyllä

4 Asuiko hakija edunjättäjän kuollessa alle 12-vuotiaan lapsen kanssa, joka oli hakijan ja/tai edunjättäjän huollettavana?

Ei

Kyllä

Nuorimman lapsen nimi

Ruotsin henkilönnumero / syntymäaika

Täytetään, jos hakija oli naimisissa edunjättäjän kanssa, mutta ei asunut hänen kanssaan

5 Asuiko hakija sen jälkeen, kun hän ei enää asunut yhdessä aviopuolisonsa kanssa, mutta ennen tämän kuolemaa, yhdessä henkilön kanssa, jonka kanssa hän oli aiemmin naimisissa tai jonka kanssa hänellä on tai on ollut lapsi?

Ei

Kyllä

Täytetään, jos hakija ei ollut naimisissa edunjättäjän kanssa tämän kuollessa

6 Oliko hakija aiemmin naimisissa edunjättäjän kanssa?

Ei

Kyllä

7 Onko hakijalla / onko hakijalla ollut lapsia edunjättäjän kanssa?

Ei

Kyllä

8 Odottiko hakija edunjättäjän kuollessa tämän lasta?

Ei

Kyllä

Laskettu synnytyisaika

(vuosi, kuukausi, päivä)

9 Vastataan kysymykseen numero 4

Vuonna 1944 tai aiemmin syntyneiden naisten osalta täytettävä sen arvioimiseksi, ovatko he oikeutettuja leskeneläkkeeseen/ elinkorkoon aiemman lainsäädännön mukaisesti

10 Oliko hakija naimisissa edunjättäjän kanssa milloinkaan ennen 31 päivää joulukuuta 1989?

Ei Kyllä

11 Oliko hakijalla yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa 31 päivänä joulukuuta 1989 tai aiemmin?

Ei Kyllä

12 Asuiko hakija yhdessä edunjättäjän kanssa 31 päivänä joulukuuta 1989?

Ei Kyllä

13 Hakijan siviilisääty 31 päivänä joulukuuta 1989

Naimaton Naimisissa Leski Eronnut

14 Edunjättäjän siviilisääty 31 päivänä joulukuuta 1989

Naimaton Naimisissa Leski Eronnut

Täytetään, jos hakija oli edunjättäjän kuollessa alle 50-vuotias ja/tai jos hän ei ollut edunjättäjän kuollessa ollut naimisissa tai asunut yhdessä tämän kanssa vähintään viiteen vuoteen.

15 Asuiko hakija alle 16-vuotiaan lapsen kanssa, joka on hänen huollettavanaan?

Ei Kyllä

Nuorimman lapsen nimi

Ruotsin henkilönnumero / syntymäaika

16 Asuiko kyseinen lapsi edunjättäjän kuollessa vakituisesti hakijan kanssa tai hakijan ja edunjättäjän yhteisessä kodissa?

Ei Kyllä

17 Ellei lapsi ole hakijan, on liitettävä jäljennös tuomioistuimen päätöksestä tai muusta asiakirjasta, josta käy ilmi, kuka on lapsen huoltaja.

Vuonna 1945 tai myöhemmin syntyneiden naisten täytettävä sen arvioimiseksi, ovatko he oikeutettuja leskeneläkkeeseen/elinkorkoon aiemman lainsäädännön mukaisesti

18 Vastataan kysymyksiin 11—15

19 Asuiko hakija 31 päivänä joulukuuta 1989 alle 16-vuotiaan lapsen kanssa, joka oli hänen huollettavanaan?

Ei Kyllä

Nuorimman lapsen nimi

Ruotsin henkilönnumero / syntymäaika

20 Asuiko kyseinen lapsi 31 päivänä joulukuuta 1989 vakituisesti hakijan kanssa tai hakijan ja edunjättäjän yhteisessä kodissa?

Ei

Kyllä

Täytetään, jos hakija oli naimisissa edunjättäjän kanssa 31 päivänä joulukuuta 1989

21 Asuiko hakija erillään aviomiehestään 31 päivänä joulukuuta 1989?

Ei

Kyllä

22 Asuiko hakija sen jälkeen, kun hän ei enää asunut yhdessä aviomiehensä kanssa, mutta ennen tämän kuolemaa, yhdessä miehen kanssa, jonka kanssa hän on ollut aiemmin naimisissa tai jonka kanssa hänellä on tai on ollut lapsi?

Ei

Kyllä

23 Asuiko hakija 31 päivänä joulukuuta 1989 huollettavanaan olevan alle 16-vuotiaan lapsen kanssa?

Ei

Kyllä

Nuorimman lapsen nimi

Ruotsin henkilönnumero / syntymäaika

24 Asuiko kyseinen lapsi 31 päivänä joulukuuta 1989 vakituisesti hakijan kanssa tai hakijan ja edunjättäjän yhteisessä kodissa?

Ei

Kyllä

Täytetään, jos hakija oli edunjättäjän kuollessa alle 50-vuotias ja/tai ei ollut edunjättäjän kuollessa ollut naimisissa tai asunut tämän kanssa vähintään viiteen vuoteen

Vastataan kysymyksiin n:o 16—18

Maa	Henkiötunnus (2)	Vakuutuslaitos (yhteyselin tarvittaessa)
1)
2)
3)
4)
5)

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKEHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Asetus 1408/71: 44—50 art.; 77 art.

Asetus 574/72: 36—38 art.; 41—43 art.; 45—47 art.; 49 art.; 90 art. (*); 111 art.

Käsittelyä varten laitos täyttää lomakkeen ja lähettää siitä yhden kappaleen jokaiseen laitokseen, jossa työntekijä on ollut vakuutettuna (vakuutuslaitokset) tai yhteyselimelle.

1	Laitos, jolle lomake osoitetaan (muu laitos tai yhteyselin)
1.1	Nimi
1.2	Osoite (3)

A. Tiedot vakuutetusta

2			
2.1	Sukunimi (4)	
2.2	Sukunimi syntymässä (4)	
2.3	Etunimet (5)	
2.4	Entiset nimet (6)	
2.5	Sukupuoli (7)	
2.6	Isän sukunimi ja etunimet (8)	
2.7	Äidin sukunimi ja etunimet (8)	
2.8	Siviilisääty		
	☐ naimaton	☐ eronnut (9)	☐ asumuserossa
		alkaen (10)	alkaen (10)
	☐ naimisissa alkaen (10)	☐ avioitunut uudelleen (9)	☐ leski
		alkaen (10)	alkaen (10)
	☐ avoliitossa alkaen (11) (12) (13)
2.9	Verovelvollisen numero (14)	
	Veropiiriin tunnus	
2.10	Sofi-numero (15)

3	Kansalaisuus (16)	D.N.I. (17)
---	-------------------------	-------------------

4	Syntymätiedot
4.1	Syntymäaika (18)
4.2	Syntymäpaikka (19)
4.3	Maakunta, alue tai lääni (departementti) (20)
4.4	Maa (21)

(*) Asetuksen 574/72 90 artikkaa ei sovelleta Alankomaissa.

5 Osoite ja pankkiyhteystiedot

- 5.1 Osoite ⁽³⁾ ⁽²²⁾ ⁽²³⁾
- 5.2 Pankkiyhteystiedot tai suora maksuosoite
 Pankin tunnistama etuudensaajaj nimi
- Pankin nimi
- Pankin osoite
- Pankin tunnus
- Pankkitilin numero

6

- 6.1 Käsittelylaitoksen vakuutusnumero
- 6.2 Käsittelylaitoksen asiakirjan viitenumero

7

- 7.1 Työkyvyttömyyden vahvistettu alkamispäivä
- 7.2 Päivä, jona työkyvyttömyyteen johtanut kykenemättömyys työhön alkoi
- 7.3 Hakija
 on yhä ei ole enää
 ansiotyössä itsenäisenä ammatinharjoittajana
- 7.4 Jos hän on palkatussa työssä, ilmoitetaan ⁽²⁴⁾
 palkan määrä Työtunnit viikossa
- 7.5 Työnteon lopettamispäivä
 työntekijänä
- itsenäisenä ammatinharjoittajana
- 7.6 Työn tai ammatin laji
- 7.7 Jos hakija toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana, ilmoitetaan liike- ja ammattitulon määrä ⁽²⁵⁾
- Työn tai ammatin luonne
- 7.8 Muut tunnetut tulolähteet (määrä ja laji) ⁽²⁶⁾
- 7.9 Hakija ilmoittaa, ettei hänellä ole tuloja ⁽²⁷⁾
- 7.10 Työkyvyttömyys
 on oletettavasti ei oletettavasti ole kolmannen vastuussa olevan osapuolen aiheuttama
 on seurausta ei ole seurausta työtapaturmasta tai ammattitautista ⁽²⁸⁾
 on seurausta ei ole seurausta muusta tapaturmasta kuin työtapaturmasta tai ammattitautista ⁽²⁹⁾
- 7.11 Työhön kykenemättömyyden alkaessa hakija
 oli työntekijänä vakuutettu työkyvyttömyyden varalta
 oli muutoin kuin työntekijänä vakuutettu työkyvyttömyyden varalta
 ei ollut vakuutettu työkyvyttömyyden varalta

8

- 8.1 Työhön kykenemättömyyden alkamisen jälkeen hakija
 on saanut ammatillista kuntoutusta
 ei ole saanut ammatillista kuntoutusta
 Tarvittaessa ilmoitetaan
- 8.2 millaista ammattia varten
- 8.3 työnantaja, jolle työntekijä työskentelee uudessa työssään
 Työnantajan nimi tai toiminimi
- Osoite ⁽³⁾
- 8.4 Edellä tarkoitetun työn alkamis- ja päättymispäivä

9

9.1 Vakuutettu	on hakenut seuraavia etuuksia	saa seuraavia etuuksia
9.2 Sairausajan palkka	☐	☐
9.3 Sairausvakuutuksen rahaetuudet kykenemättömydestä työhön	☐	☐
9.4 Kuntoutusavustukset	☐	☐
9.5 Työkyvyttömyyseläke ⁽³⁰⁾	☐	☐
9.6 Vanhuuseläke ⁽³⁰⁾	☐	☐
9.7 Perhe-eläke ⁽³⁰⁾	☐	☐
9.8 Työtapaturma- tai ammattitautieläke	☐	☐
9.9 Työttömyysetuudet tai varhaiseläke-etuus	☐	☐
9.10 Toisen henkilön avun tarpeen vuoksi myönnettävät etuudet ⁽³¹⁾	☐	☐
9.11 Perhe-etuus ⁽³²⁾	☐	☐
9.12 Vakuutusmaksujen palautus	☐	☐
9.13 Vakuutusmaksujen siirto ⁽³³⁾	☐	☐
9.14 Muut etuudet (täsmennettävä)	☐	☐
9.15 Laitos, joka vastaa 9.2—9.11 kohdassa ilmoitettujen etuuksien maksamisesta (nimi, osoite ⁽³⁾)	☐ Kyllä	☐ Ei
9.....		
9.....		
9.....		
9.....		

9.16 Lisätietoja 9.2—9.11 kohdassa luetelluista etuuksista

Etuudet kohdassa	Viite N:o	Ajalta (kausi tai päivämäärä)	Määrä
9.....			☐ päivittäin ☐ viikoittain ☐ kuukausittain ☐ vuosittain
9.....			☐ päivittäin ☐ viikoittain ☐ kuukausittain ☐ vuosittain
9.....			☐ päivittäin ☐ viikoittain ☐ kuukausittain ☐ vuosittain
9.....			☐ päivittäin ☐ viikoittain ☐ kuukausittain ☐ vuosittain

9.17 Seuraava pidetään haetun eläkkeen ennakkona

- sairausvakuutusetuudet kykenemättömyydestä työhön
 työttömyysetuudet

9.18 Vakuutettu on oikeutettu käsittelevän laitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisiin sairaanhoitoetuuksiin

- Kyllä Ei Ei vielä päätetty

9.19 Käsittelevä laitos myöntää etuuksien korotuksen siinä tapauksessa, että hakija ei pysty selviytymään päivittäisistä toimista ilman apua

- Kyllä Ei Ei vielä päätetty

— 9 kohdassa tarkoitetun etuuden lisäksi hakija saa lisäetuuden, jos hän ei pysty selviytymään päivittäisistä toimista

— Lisäetuutta voidaan vähentää, jos toinen vakuutuslaitos myöntää samanlaisen etuuden

- Kyllä Ei Ei vielä päätetty

10 Lisätietoja päällekkäisiä etuuksia koskevien määräysten soveltamiseksi

10.1 Kun vakuutuslaitos tai -laitokset myöntävät samanlaisia etuuksia, käsittelevän laitoksen laskemaa eläkettä voidaan vähentää

- Kyllä Ei Ei vielä päätetty

10.2 Käsittelevän laitoksen laskemaa eläkettä voidaan vähentää

- Kyllä Ei Ei vielä päätetty

— koska yksi tai useampi 9 kohdassa tarkoitettu etuus otetaan huomioon

9 9 9 9

— muun kuin 9 kohdassa tarkoitetun tulon vuoksi

työ-yrittäjäntulo

muu (34)

10.3 Vakuutuslaitosta pyydetään täsmentämään eläkkeen vapaaehtoisista vakuutusmaksuista kertyvä osuus (lomakkeen E 210 kohta 6.7)

- Kyllä Ei

10.4 Käsittelevästä laitoksesta saatava etuus perustuu (osittain tai kokonaan) vapaaehtoisin vakuutusmaksuihin

- Kyllä Ei

B. Tiedot vakuutetun perheenjäsenistä

11	☐ Aviopuoliso (13) (35)	☐ Avopuoliso (11)
11.1	Sukunimi (4)	
11.2	Etunimet	Entiset nimet
11.3	Syntymäaika	Syntymäpaikka (19)
11.4	Osoite (3)	
11.5	Avioliiton/avoliiton solmimispäivä	
11.6	Avio-/avopuoliso	☐ harjoittaa ☐ ei harjoita ammattia ☐ saa ☐ ei saa muuta tuloa
11.7	Tarvittaessa ilmoitetaan	
	☐ viikkotulot (36)	☐ kuukausitulot (37) vuositulot (38)
11.8	Avio-/avopuoliso	
	☐ on hakenut eläkettä	☐ työntekijöiden
	☐ saa	☐ itsenäisten ammantinharjoittajien järjestelmästä
	Jos hän saa eläkettä, ilmoitetaan	
11.9	Eläkelaji	
11.10	Eläkenumero (17)	
11.11	Eläkkeen maksamisesta vastaava laitos	
11.12	Eläkkeen määrä	☐ kuukaudessa ☐ vuosineljännekseltä ☐ vuodessa
11.13	Avio-/avopuoliso	☐ saa ☐ ei saa muita etuuksia (39) ☐ työttömyydestä ☐ sairaudesta ☐ työkyvyttömyydestä ☐ muusta
11.14	Alkamispäivä	
11.15	Määrä	☐ kuukaudessa ☐ vuosineljännekseltä ☐ vuodessa
11.16	Muut tunnetut tulolähteet	Tulon laji
		Määrä (40)

12 Lapset ⁽¹³⁾

12.1	Sukunimi ⁽⁴⁾	Etunimet	Syntymä-, aviotumis- tai kuolinpaikka ja -päivä ⁽⁴¹⁾	Sukulaisuus (avioliitossa/avioliiton ulkopuo- lella syntynyt, kasvattilapsi)
1.
2.
3.
4.
12.2	Seuraava laitos on toimivaltainen myöntämään asetuksen 1408/71 77 artiklan nojalla etuuksia			
	☐ käsittelevä laitos			
	☐ seuraava nimetty laitos			
12.3	Käsittelevä laitos			
	☐ myöntää 12.1 kohdan riveillä N:o luetelluille lapsille etuuksia			
	asti, mainittu päivä mukaan lukien			
	perheavustuksen ja orvoneläkkeen määrä yhtä lasta kohden ⁽⁴²⁾			
	☐ ei myönnä 12.1 kohdan riveillä N:o luetelluille lapsille etuuksia ⁽⁴³⁾			
	☐ ei ole vielä tehnyt päätöstä oikeudesta etuuksiin			
12.4	Osoite ⁽³⁾ ⁽⁴⁴⁾			
12.5	Huomautuksia ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾			

13 Takenevassa polvessa olevat sukulaiset ja muut perheenjäsenet ⁽⁴⁷⁾

13.1	Sukunimi ⁽⁴⁾	Etunimet	Syntymäaika	Sukulaisuus

13.2	Osoite ⁽³⁾ ⁽⁴⁴⁾			
13.3	Huomautuksia			

C. Lisätiedot

14. Hakemuksen jättöpäivä
- Eläkkeen alkamisaika maassa, jossa käsittelevä laitos sijaitsee

- 14.1 Hakija on pyytänyt maksujen suorittamista ⁽⁴⁸⁾
- suoraan asuinmaahan
- hänen kotimaassaan olevalle edustajalle

15. Käsittelevä laitos maksaa etuudet ei maksa etuuksia
- asetuksen 574/72 45 artiklan 1 kohdan nojalla väliaikaisesti

- 15.1 Jos edelliseen vastattiin ei, laitoksia pyydetään tutkimaan mahdollisuus maksaa etuudet asetuksen 574/72 45 artiklan 2 kohdan nojalla väliaikaisesti

16. On perusteet Ei ole perusteita
- vähentää liikaa maksettu määrä asetuksen 574/72 111 artiklan mukaisesti

- 16.1 Kaikki eläke-erät
- voidaan ei voida
- maksaa suoraan eläkkeensaajalle

- 17.1 Liitteenä lomakkeet E 205 E 206 E 207 ⁽⁴⁹⁾ E 213

- 17.2 Pyydetään lähettämään E 205 E 210 päätös eräänntyneet eläke-erät

Huomautuksia

.....

.....

18. Käsittelevä laitos

- 18.1 Nimi
-
- 18.2 Osoite ⁽³⁾
-
- 18.3 Leima
- 18.4 Päivämäärä
- 18.5 Allekirjoitus
-

OHJEET

Lomake täytetään ainoastaan pisteiviivoille ja painokirjaimin. Lomakkeeseen kuuluu yhdeksän sivua, joista kaikki on liitettävä mukaan, vaikka niitä ei olisi täytetty.

VIITTEET

- * Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, Sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.
- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (2) Jos lomake lähetetään Tanskan laitokseen, ilmoitetaan CPR-numero; Suomen laitokseen ilmoitetaan Suomen henkilötunnus; Ruotsin laitokseen Ruotsin henkilönnumero; Islannin laitokseen ilmoitetaan Islannin henkilöllisyystunnuksen numero (kennitala); Liechtensteinin laitokseen ilmoitetaan AHV-vakuutusnumero; Norjan laitokseen ilmoitetaan Norjan henkilöllisyysnumero (fødselsnummer).
- (3) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (4) — Sukunimeksi ilmoitetaan käytössä oleva sukunimi tai avioliitossa otettu sukunimi. Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, nykyiseksi sukunimeksi ilmoitetaan aviopuolison tai edellisen aviopuolison sukunimi.
— Syntyessä saatu sukunimi ilmoitetaan aina; jos se on sama kuin nykyinen nimi, ilmoitetaan "idem". Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, syntyessä saaduksi sukunimeksi ilmoitetaan tyttönimi.
— Ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
— Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntyessä saadut sukunimet.
— Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimi, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa, henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.
- (5) Etunimet ilmoitetaan siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (6) Ilmoitetaan erityisesti otolasten tai käytössä olevien muiden nimien osalta; ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (7) Mies = "M" ja Nainen = "F".
- (8) Tieto tarvitaan, jos työntekijä on Espanjan kansalainen tai muualla kuin Ranskassa syntynyt Ranskan kansalainen.
- (9) Täytetään, jos mahdollista, kun lomake lähetetään Saksan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan tai Liechtensteinin laitokseen. Jos lomakkeen lähettävällä laitoksella ei ole tätä tietoa, toimivaltainen laitos ottaa suoraan yhteyden henkilöön, jonka etua asia koskee.
- (10) Belgian, Ruotsin, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Liechtensteinin laitoksia varten täytetään myös viereisen kohdan päivämäärä.
- (11) Täytetään Belgian, Alankomaiden, Suomen, Islannin ja Norjan laitoksia varten.
- (12) Tieto perustuu asianomaisen henkilön omaan ilmoitukseen.
Alankomaiden yleisen vanhuusvakuutusta koskevan lain mukaisesti seuraavia henkilöitä pidetään "naimisissa olevana" tai "aviopuolisona": samaa tai eri sukupuolta olevat naimattomat henkilöt, jotka asuvat yhteistaloudessa pysyvästi, elleivät he ole verisukuaaisia ensimmäisesä tai toisessa polvessa. Yhteistalous tarkoittaa, että kaksi naimatonta henkilöä huolehtii yhdessä asumiskustannuksistaan molempien osallistuessa talousmenoihin tai huolehtii toistensa toimeentulosta muulla tavoin.
- (13) Norjan laitoksia varten täytetään lomake E 204 / lisäsivu N:o 5.
- (14) Täytetään ainoastaan, jos lomake toimitetaan Portugalin laitokseen.
- (15) Mikäli tiedossa, täytetään Alankomaiden laitoksia varten.
- (16) Tarvittaessa ilmoitetaan päivämäärä, jona kansalaisuus on myönnetty.
- (17) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa (D.N.I.) mahdollisesti oleva numero, vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, merkitään "ei ole".
- (18) Päivä ja kuukausi ilmoitetaan kumpikin kahdella numerolla ja vuosi neljällä numerolla (esimerkiksi 1 päivänä elokuuta 1921 = 01.08.1921).
- (19) Ranskan kaupunkien osalta ilmoitetaan kaupunginosan numero (esimerkiksi Pariisi 14). Portugalin paikkakuntien osalta merkitään myös seurakunta ja kunta.
- (20) Nämä tiedot ovat pakollisia niiden vakuutettujen osalta, jotka ovat Espanjan, Ranskan tai Italian kansalaisia; tähän kohtaan ilmoitetaan maan mukaan alue, johon syntymäkuunta kuuluu (esimerkiksi Ranskassa: jos syntymäkuunta on Lille, merkitään syntymädepartementiksi Nord ja sen jälkeen departementin tunnus, jos vakuutettu tietää sen, tässä tapauksessa "59". Eli "Nord 59"). Espanjassa syntyneiden osalta merkitään ainoastaan maakunta. Alankomaiden kaupunkien osalta ilmoitetaan myös kunnan nimi.
- (21) Vakuutetun synnyinmaan tunnus merkitään moottoriajoneuvojen kansallisuustunnuksen mukaisesti.
- (22) Jos lomake lähetetään Saksan, Itävallan tai Liechtensteinin laitokseen, oikeudellisen edustajan (oikeudellinen neuvonantaja, holhooja) osoite ilmoitetaan tarvittaessa alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

.....

- (23) Jos lomake lähetetään Tanskan, Ranskan, Suomen, Islannin tai Norjan laitokseen, hakijan viimeisin osoite kyseisessä maassa ilmoitetaan alla olevassa kohdassa.

Osoite (3)

- (24) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Saksan, Kreikan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Ruotsin, Yhdistyneen kuningaskunnan, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (25) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (26) Täytetään, jos lomake lähetetään Tanskan, Espanjan, Italian, Itävallan, Portugalin, Islannin tai Norjan laitokseen. Jos lomake lähetetään Italian laitokseen, ilmoitetaan kaikki tulot seuraavia lukuun ottamatta: hakijan koti, perhe-etuudet, työtapaturmasta tai ammattitaudista saatavat korvaukset, peikät huoltoetuudet.
- (27) Täytetään, jos lomake lähetetään Italian tai Kreikan laitokseen. Italiassa tulona ei pidetä seuraavia tuloilähteitä: hakijan koti, perhe-etuudet, työtapaturmasta tai ammattitaudista saatavat korvaukset, peikät huoltoetuudet.
- (28) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Itävallan, Portugalin tai Norjan laitokseen.
- (29) Täytetään ainoastaan, jos lomake lähetetään Kreikan, Espanjan tai Luxemburgin laitokseen.
- (30) Liechtensteinin laitoksia varten ilmoitetaan myös, hakiko saiko vakuutettu työeläkettä käteiskorvauksena.
- (31) Portugalin laitoksia varten täytetään myös lisäsivu N:o 2, jos vakuutettu tarvitsee toisen henkilön apua.
- (32) Täytetään Italian laitoksia varten.
- (33) Liechtensteinin laitoksia varten.
- (34) Ilmoitetaan tulon laji, jonka käsittelevä laitos ottaa huomioon kumulaation vastaisia sääntöjään soveltaessaan.
- (35) Liechtensteinin laitoksia varten täytetään sivulla 5 oleva 11 kohta kunkin eronneen tai asumuserossa asuvan vaimon osalta.
- (36) Täytetään, jos lomake lähetetään Irlannin, Itävallan tai Yhdistyneen kuningaskunnan laitokseen.
- (37) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian laitokseen.
- (38) Täytetään, jos lomake lähetetään Tanskan, Ranskan, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (39) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian, Tanskan, Saksan, Ranskan, Irlannin, Italian, Alankomaiden, Itävallan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Islannin tai Norjan laitokseen.
- (40) Täytetään, jos lomake lähetetään Tanskan, Italian, Espanjan, Alankomaiden, Islannin tai Norjan laitokseen (määrä vuodessa); Ranskan laitokseen (määrä neljännesvuodessa) tai Belgian, Saksan, Kreikan tai Itävallan laitokseen (määrä kuukaudessa).
- (41) Päivämäärän yhteydessä käytetään seuraavia symboleita viittaessa:
* syntymään, ∞ avioliittoon, † kuolemaan.
- (42) Ilmoitetaan eläkkeen myöntämispäivänä sovellettavien eläketariffien yksityiskohdat sekä mahdollisesti myöhemmin tehdyt eläketariffimuutokset.
- (43) "Lisäsivu" N:o 1 täytetään, jos lomake lähetetään Saksan, Italian tai Norjan laitokseen.
- (44) Ilmoitetaan yhteinen osoite. Jos joku lapsista asuu eri osoitteessa, hänen osoitteensa ilmoitetaan jäljempänä olevassa kohdassa.

Sukunimi ja etunimet

Osoite (3)

- (45) Ilmoitetaan, onko lapsi naimisissa, työkyvytön, kuollut (kuolinpäivä), harjoittelija tai opiskelija ja saako hän etuuksia tai onko hänellä omia tuloja. Liechtensteinin laitosta varten olisi liitettävä jäljennös oppisopimuksista tai koulutuskeskuksen todistuksesta jokaisen 18—25-vuotiaan lapsen osalta, joka on opiskelija tai harjoittelija.
- (46) Espanjan ja Norjan laitoksia varten ilmoitetaan, ovatko lapset taloudellisesti riippuvaisia vakuutetusta ja onko joku lapsista työkyvytön. Viimeksi mainitussa tapauksessa ilmoitetaan, saako lapsi omaa työkyvyttömyyseläkettä.
- (47) Täytetään, jos lomake lähetetään Belgian tai Yhdistyneen kuningaskunnan laitokseen.
- (48) Täytetään Italian ja Kreikan laitoksia varten.
- (49) Jos lomake E 204 lähetetään Liechtensteinin laitokseen, lomake (lomakkeet) E 207 liitetään mukaan vakuutetun osalta ja tarvittaessa vakuutetun (nykyisen ja entisen) aviopuolison (-puolisojen) osalta.

**12 KOHTA "LAPSET"
LISÄTIETOJA**

(kutakin iasta kohden täytetään eri sivu)

- 1 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitettu lapsi
 harjoittaa ammattia ei harjoita ammattia
- 1.1 Jos lapsi harjoittaa ammattia, ilmoitetaan:
 Ammatin laatu (palkattu työntekijä vai itsenäinen ammatinharjoittaja)
- Tulon määrä (1) viikossa kuukaudessa vuodessa
- 2 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitetulla lapsella
 on muita tulolähteitä ei ole muita tulolähteitä
- 2.1 Jos lapsella on muita tulolähteitä, ilmoitetaan:
 — tulon laji:
 sosiaaliturvaetuudet
 määrä viikossa kuukaudessa vuodessa
- muu tulo (2)
 määrä viikossa kuukaudessa vuodessa
- 3 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitetun lapsen osalta seuraavalla henkilöllä
 (nimi)
 (osoite)
-
 on oikeus perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin ammatillisen tai kaupallisen toiminnan harjoittamisen vuoksi
 (asetuksen 1408/71 79 artiklan 3 kohta)
- Määrä
 Alkaen (päivämäärä)
- 3.1 Seuraavat laitokset ovat vastuussa näiden perhe-etuuksien tai perheavustuksien maksamisesta:
 (nimi)
 (osoite)
-
 (nimi)
 (osoite)
-
- 4 Edellä 12.1 kohdan rivillä N:o ilmoitettu lapsi on kykenemätön tekemään työtä. Liitetään lomake E 404.

(1) Ilmoitetaan kaikki tulot, lukuun ottamatta erorahoja, perhe-etuuksia, palkkasaatavia, työtapaturman tai ammattitaidin vuoksi maksettavia elinkorkoja, sotaeläkkeitä, varusmiespalveluksen aikana tapahtuneesta vammautumisesta maksettavia eläkkeitä, hoitotukia, matkakorvauksia.

(2) "Muu tulo" tarkoittaa kiinteistö- tai pääomatuloa (pankki- tai postitalletukset tai sekkitilit, valtion obligaatiot, investointirahastot, osakkeet ja muut arvopaperit).

9 (9.10) KOHTA
LISÄTIETOJA PORTUGALIN LAITOKSIA VARTEN

Täytetään, jos hakija on ilmoittanut tarvitsevansa avustajaa selviytyäkseen päivittäisistä toimista.

1 Kolmannen henkilön tiedot

1.1 Sukunimi

Etunimet

1.2 Osoite (tähtiosoite, postinumero, alue, maa)

.....

2 Käsittelevän laitoksen antamat tiedot

2.1 Olemme todenneet, että edellä ilmoitettu henkilö avustaa hakijaa selviytymään päivittäisistä toimista (esimerkiksi henkilökohtainen hygienia, ateriointi, liikkuminen)2.2 Edellä ilmoitetun avustajan antamaa apua ei ole todettu

3 Onko avun tarve jonkin kolmannen osapuolen aiheuttama?

 Kyllä Ei

4 Saako henkilö, jonka etua asia koskee, avustuskorvausta kolmannelta osapuolelta tai vastaavia etuuksia?

 Kyllä Ei

4.1 Maksavan laitoksen nimi ja osoite

.....

4.2 Määrä kuukaudessa

LISÄTIETOJA SUOMEN LAITOKSIA VARTEN

1 Hakija haluaa saada päätöksen

suomeksi

ruotsiksi

9 kohta "Vakuutettu"

2 Saako tai hakeeko hakija mitään kausittaisia eläketyyppisiä etuuksia, joita ei ole ilmoitettu lomakkeen E 204 9 kohdassa (esimerkiksi liikenneonnettomuuden vuoksi pakollisen liikennevakuutuksen mukaisesti maksettavat etuudet)?

Jos vastaus on myönteinen, ilmoitetaan

2.1 Etuuden laji

2.2 Etuuden bruttomäärä kuukaudessa

2.3 Etuuden maksava laitos

2 kohta "Vakuutettu"

3 Hakijan koulutus

3.1 Peruskoulutus

3.2 Jatkokoulutus ja harjoittelu (tutkinnot, ammattikoulutus, kurssit; ilmoitetaan päivämäärät)

4 Työskentely — viimeisin työsuhde

4.1 Hakijan pääasiallinen ammatti

4.2 Pääasiallisessa ammatissa työskentelyn kesto

4.3 Ilmoitetaan vaihtoehdot, jotka kuvaavat parhaiten hakijan työtä

- kevyt
- suhteellisen raskas
- raskas
- sisätyö
- ulkotyö
- osa-aikainen; päivittäinen tuntimäärä
- kokopäivätyö
- tuntipalkka
- urakkapalkka
- istumatyö
- seisomatyö
- päivätyö
- yötyö

4.4 Työn kuvaus (tehtävät, työasennot, työtahti)

4.5 Työympäristön ja -olosuhteiden kuvaus (melu, pöly, veto, kuumeisuus, kylmyys, mahdollisesti haitalliset aineet, onnettomuusvaara jne.)

4.6 Ovatko hakijan työtehtävät muuttuneet?

Eivät

Kyllä, milloin ja miten

4.7 Onko hakija vähentänyt vapaaehtoisesti työtuntejaan?

Ei

Kyllä. Ilmoitetaan, miten ja milloin hakijan työ väheni ja missä määrin hakija on työssä ja mitä työtä hän tekee (tuntimäärä viikossa/kuukaudessa, palkan määrä ja luontoisedut)

.....

4.8 Hakijan viimeisen työnantajan nimi ja osoite

.....

4.9 Hakijan työtehtävät viimeisessä työpaikassa

.....

4.10 Milloin hakijan viimeisin työsuhde alkoi?

.....

4.11 Jos työsuhde on vielä voimassa, milloin se päättyi (mikäli tiedossa)?

.....

5 Itsenäiset ammatinharjoittajat

5.1 Onko hakija toiminut itsenäisenä ammatinharjoittajana?

Ei → siirtykää 6 kohtaan

Kyllä

5.2 Jos vastaus on myönteinen, ilmoitetaan ajankohta

.....

5.3 Toimiiko hakija tällä hetkellä itsenäisenä ammatinharjoittajana?

Ei

Kyllä

5.4 Omistajuutta koskevat tiedot

yritys on yhä hakijan ja/tai hänen puolisonsa omistuksessa

yritys on myyty

yritys on vuokrattu

6 Työttömyys

6.1 Onko hakija ollut työttömänä viimeisten kolmen vuoden aikana?

Ei

Kyllä

6.2 Jos vastaus on myönteinen, onko hakija saanut tai hakenut työttömyysetuuksia viimeisten kolmen vuoden aikana?

Ei

Hakija on saanut tai saa työttömyysetuuksia

Hakija hakee työttömyysetuuksia; ilmoitetaan etuus ja laitos

7 Kansaneläkelain mukainen eläkkeensaajien hoitotuki

Eläkkeensaajien hoitotukea voidaan myöntää henkilölle, jonka toimintakyky on sairauden tai vamman vuoksi heikentynyt siinä määrin, että hänneei kykene selviytymään päivittäisistä toiminna ilman toisen henkilön apua, tai jos sairaus tai vamma aiheuttaa pitkäaikaisia taloudellisia lisärasitteita.

7.1 Hakeeko hakija eläkkeensaajien hoitotukea?

Ei

Kyllä

LISÄTIETOJA NORJAN LAITOKSIA VARTEN

1 Hakija

- 1.1 Hakija on ollut palkattuna työntekijänä/itsenäisenä ammatinharjoittajana
Tulot nykyistä työkyvyttömyyttä välittömästi edeltävällä kaudella vuodessa
Viikoittaiset työtunnit ennen työkyvyttömyyttä
- 1.2 Hakija on nykyistä työkyvyttömyyttä välittömästi edeltävällä kaudella ollut osa-aikatyössä palkattuna työntekijänä/itsenäisenä ammatinharjoittajana

1.3 Hakija on hakenut saa

- 1.3.1 Perusetuuksia, joilla katetaan kroonisesta sairaudesta johtuvat ylimääräiset kustannukset
- 1.3.2 Huoltoetuksia

2 Puoliso

- on hakenut eläkettä ei-työntekijänä
 saa eläkettä ei-työntekijänä
 ei saa eläkettä ei-työntekijänä

3 Lapset

- 3.1 Ovatko kaikki lapset hakijan elätettävänä Kyllä Ei

Jos eivät, ilmoitetaan lapsen (lasten) nimi ja lapsen vuosittaisen tulon määrä:

.....

- 3.2 Jos vanhemmat ovat naimisissa:
Asuvatko kaikki lapset molempien vanhempien kanssa? Kyllä Ei

Jos eivät, ilmoitetaan kyseessä oleva(t) lapsi (lapset):

.....

- 3.3 Jos vanhemmat eivät ole naimisissa:
Asuvatko kaikki lapset molempien vanhempien kanssa? Kyllä Ei

Jos asuvat, annetaan tiedot toisesta vanhemmasta:

Nimi

Syntymäaika

Vuosittainen tulo (Kaikki tulot. Eriteltävä)

.....

Lapsen (lasten) nimi, jos kyseessä eivät ole kaikki lapset

.....

.....

4 Avopuoliso

- 4.1 Onko hakija ollut aiemmin naimisissa avopuolison kanssa?

Kyllä Ei

- 4.2 Onko hakijalla tai onko hänellä ollut lapsia avopuolionsa kanssa?

Kyllä Ei

TODISTUS VAKUUTUSHISTORIASTA SUOMESSA

Asetus 1408/71: 38 art.; 45 art.; 48 art.; 57 art. 5 k.
Asetus 574/72: 42 art. 1 k.; 43 art. 1—3 k.; 69 art.

Käsittelyä laitos ilmoittaa soveltamansa lainsäädännön mukaiset vakuutuskaudet tässä lomakkeessa; tämä lomake liitetään tarvittaessa lomakkeisiin E 202, E 203 tai E 204. Kaikki muut laitokset merkitsevät lomakkeelle soveltamansa lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutuskaudet ja lähettävät sen käsittelevään laitokseen.

1	Laitos, jolle lomake osoitetaan (käsittelevä laitos tai muu laitos)
1.1	Nimi
1.2	Osoite (2)

Tiedot vakuutetusta

2	
2.1	Sukunimi (3)
2.2	Sukunimi syntyessä (3)
2.3	Etunimet (4)
2.4	Entiset nimet (5)
2.5	Sukupuoli (6)
2.6	Isän sukunimi ja etunimet (7)
2.7	Äidin sukunimi ja etunimet (7)

3	Kansalaisuus (8)	D.N.I. (8a)
---	------------------------	-------------------

4	Syntymätiedot
4.1	Syntymäaika (9)
4.2	Syntymäpaikka (10)
4.3	Maakunta, alue tai lääni (departementti) (11)
4.4	Maa (12)

5	Osoite (2)

6	
6.1	Käsittelevän laitoksen vakuutusnumero
6.2	Käsittelevän laitoksen asiakirjan viitenumero
6.3	Muun laitoksen asiakirjan viitenumero

7	Hakija (13)
7.1	Sukunimi
7.2	Etunimet
	Sukunimi syntyessä
	Syntymäpaikka (10)
7.3	Syntymäaika (9)
	Sukupuoli
	Kansalaisuus
	D.N.I. (8a)
7.4	Osoite (2)

- 9 Vakuutettu, joka on ollut alle yhden vuoden vakuutettuna
 voi saada ei voi saada
 eläkettä kansallisen lainsäädännön mukaan (asetuksen 1408/71 48 artiklan 1 kohta)

10	Lomakkeen täyttänyt laitos	
10.1	Nimi
10.2	Osoite (2)
10.3	Leima	
	10.4	Päivämäärä
	10.5	Allekirjoitus

OHJEET

Lomake täytetään ainoastaan pisteviivoille ja painokirjaimin. Lomakkeeseen kuuluu neljä sivua, joista kaikki on liitettävä mukaan, vaikka niitä ei olisi täytetty.

VIITTEET

- * Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.
- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen: FIN = Suomi.
- (2) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (3) — Sukunimeksi ilmoitetaan käytössä oleva sukunimi tai avioliitossa otettu sukunimi. Jos vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, nykyiseksi sukunimeksi ilmoitetaan aviopuolison tai edellisen aviopuolison sukunimi.
 — Syntymässä saatu sukunimi ilmoitetaan aina; jos se on sama kuin nykyinen nimi, ilmoitetaan "idem". Jos vakuutettu tai oikeudenomistaja on avioliitossa oleva tai aiemmin avioliitossa ollut nainen, syntyessä saaduksi sukunimeksi ilmoitetaan tyttönimi.
 — Ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
 — Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntymässä saadut nimet.
 — Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa, henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.
- (4) Etunimet ilmoitetaan siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (5) Ilmoitetaan erityisesti ottolasten tai käytössä olevien kaksiosaisien nimien osalta; ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (6) Mies = "M" ja Nainen = "F".
- (7) Tieto tarvitaan, jos työntekijä on Espanjan kansalainen tai muualla kuin Ranskassa syntynyt Ranskan kansalainen.
- (8) Tarvittaessa ilmoitetaan päivämäärä, jona kansalaisuus on myönnetty.
- (8a) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa (D.N.I.) mahdollisesti oleva numero, vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, merkitään "Ei ole".
- (9) Päivä ja kuukausi ilmoitetaan kumpikin kahdella numerolla ja vuosi neljällä numerolla (esim. 1. elokuuta 1921 = 01.08.1921).
- (10) Ranskan kaupunkien osalta ilmoitetaan kaupunginosan numero (esim. Pariisi 14). Portugalin paikkakuntien osalta merkitään myös seurakunta ja kunta.
- (11) Nämä tiedot ovat pakollisia niiden vakuutettujen osalta, jotka ovat Espanjan, Ranskan tai Italian kansalaisia. Tähän kohtaan ilmoitetaan maan mukaan alue, johon syntymäkuunta kuuluu (esimerkiksi Ranskassa: jos syntymäkuunta on Lille, merkitään syntymädepartementiksi Nord ja sen jälkeen departementin tunnus, jos vakuutettu tietää sen, tässä tapauksessa "59". Eli "Nord 59"). Espanjassa syntyneiden osalta merkitään ainoastaan maakunta.
- (12) Vakuutetun synnyinmaan tunnus merkitään moottoriajoneuvojen kansallisuustunnuksen mukaisesti.
- (13) Täytetään tarvittaessa.
- (14) Espanjan laitoksia varten olisi merimiesten tapauksessa liitettävä jäljennös todistuksen antavan maan merimieskirjasta tai -kirjoista.

E 207

(1)

TIEDOT VAKUUTETUN VAKUUTUSHISTORIASTA

Asetus 1408/71: 38 art.; 45 art., 48 art.; 57 art. 5 k.
Asetus 574/72: 42 art. 1 k.; 69 art.

Käsittelyvä laitos täyttää tämän lomakkeen ja se liitetään lomakkeisiin E 202, E 203 ja E 204.

Jäljempänä 7 kohdan tiedot on saatu henkilöltä, jonka etua asia koskee, ja ne lähetetään laitokselle, jota asia koskee.

Tiedot vakuutetusta (2)

1	
1.1	Sukunimi (3)
1.2	Sukunimi syntyessä (3)
1.3	Etunimet (4)
1.4	Entiset nimet (5)
1.5	Sukupuoli (6)
1.6	Isän sukunimi ja etunimet (7)
1.7	Äidin sukunimi ja etunimet (7)
2	Kansalaisuus (8) D.N.I. (8a)
3	Syntymätiedot
3.1	Syntymäaika (9)
3.2	Syntymäpaikka (10)
3.3	Maakunta, alue tai lääni (departementti) (11)
3.4	Maa (12)
4	Osoite (13) (14)
5	Vakuutusnumero käsittelyvässä laitoksessa (15)
6	Käsittelyvä laitos
6.1	Nimi
6.2	Osoite (13)
6.3	Leima
6.4	Päivämäärä
6.5	Allekirjoitus

7		Kulakin kautta koskevat tiedot (palkketyö, itsenäinen ammatin harjoittaminen, asuminen ja koulutus) (16)						
1	Kaudet (17)		2	3	4	5	6	7
	alkaen	asiin						
1							(a) Vakuutuslaitos tai -järjestelmä (15) (b) Vakuutuksen numero (20) (c) Vakuutuksen laji (21)	Asuinpaikka työskenelykaudella (22)
2							(a) (b) (c)	
3							(a) (b) (c)	
4							(a) (b) (c)	
5							(a) (b) (c)	
6							(a) (b) (c)	
7							(a) (b) (c)	
8							(a) (b) (c)	

..... Päivämäärä

..... Allekirjoitus

..... (23)

OHJEET

Lomake on täytettävä kirjoittamalla painokirjaimin pisteiviivoille. Lomakkeeseen kuuluu koime sivua, joista kaikki on liitettävä mukaan, vaikka niitä ei olisi täytetty. Jos tila sivulla 2 ei riitä henkilön, jonka etua asia koskee, kaikkien vakuutuskausia koskevien vaiheiden ilmoittamiseen, voidaan samanlaisia sivuja täyttää lisää niin, että muutetaan sivun vasemmassa reunassa olevaa numerointia (korvataan numerot 1, 2, 3... numeroilla 9, 10, 11...).

HUOMAUTUKSET

- * Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, Sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.
- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen A-osan: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (2) Jos lomake lähetetään ruotsalaiseen laitokseen, liitetään mukaan lisäsivu N:o 1.
- (3) — Sukunimeksi ilmoitetaan käytössä oleva sukunimi tai avioliitossa otettu sukunimi. Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on naimisissa oleva tai eronnut nainen, nykyiseksi sukunimeksi ilmoitetaan aviopuolison tai edellisen aviopuolison sukunimi.
— Sukunimi syntyessä ilmoitetaan aina; jos se on sama kuin nykyinen sukunimi, ilmoitetaan "idem". Jos lomake täytetään Alankomaiden laitoksessa ja vakuutettu tai oikeudenomistaja on naimisissa oleva tai eronnut nainen, syntymässä saaduksi sukunimeksi ilmoitetaan tyttönimi.
— Ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
— Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntyessä saadut sukunimet.
— Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.
- (4) Etunimet ilmoitetaan siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (5) Ilmoitetaan erityisesti otolasten tai käytössä olevien kaksiosaisien nimien osalta; ilmaisut "kutsutaan", "alias" ja muut sukunimen etuliitteet ilmoitetaan täydellisinä siinä järjestyksessä kuin ne ovat syntymätodistuksessa.
- (6) Mies = "M" ja Nainen = "F".
- (7) Tieto tarvitaan, kun työntekijä on Espanjan kansalainen tai muualla kuin Ranskassa syntynyt Ranskan kansalainen.
- (8) Tarvittaessa ilmoitetaan päivämäärä, jona kansalaisuus on myönnetty.
- (8a) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa (D.N.I.) mahdollisesti oleva numero, vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, merkitään "ei ole".
- (9) Päivä ja kuukausi ilmoitetaan kumpikin kahdella numerolla ja vuosi neljällä numerolla (esimerkiksi 1 päivänä elokuuta 1921 = 01.08.1921).
- (10) Ranskan kaupunkien osalta ilmoitetaan kaupunginosan numero (esim. Pariisi 14). Portugalin paikkakuntien osalta merkitään myös seurakunta ja kunta.
- (11) Nämä tiedot ovat pakollisia niiden vakuutettujen osalta, jotka ovat Espanjan, Ranskan tai Italian kansalaisia; tähän kohtaan ilmoitetaan maan mukaan alue, johon syntymäkuunta kuuluu (esimerkiksi Ranskassa: jos syntymäkuunta on Lille, merkitään syntymäalueeksi Nord ja sen jälkeen alueen tunnus, jos vakuutettu tietää sen, tässä tapauksessa "59". Eli "Nord 59"). Espanjassa syntyneiden osalta merkitään ainoastaan maakunta.
- (12) Vakuutetun synnyinmaan tunnus merkitään moottoriajoneuvojen kansallisuustunnuksen mukaisesti.
- (13) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (14) Norjalaisille laitoksille on ilmoitettava nykyinen osoite, viimeinen Norjan osoite sekä maastamuuttopäivä.
- (15) Espanjan laitokselle mukaan on liitettävä jäljennös Espanjan merimiesrekisteristä, jos kyseinen laitos on ISM (Instituto Nacional de la Marina) tai jos kyseessä on merimiehiä koskeva erityisjärjestelmä.
- (16) Mukaan on liitettävä kutakin kautta koskevat oikeaksi todistetut asiakirjajäljennökset (esimerkiksi eläkekortit, palkkalaskelmat, vakuutusmaksutositteet).
- (17) Jos lomake lähetetään Tanskan, Alankomaiden, Suomen, Islannin, Liechtensteinin tai Norjan laitokseen, ilmoitetaan myös työntekijän Tanskassa, Alankomaissa, Suomessa, Islannissa, Liechtensteinissa tai Norjassa täytyneet asumiskaudet. Tämän vuoksi ilmoitetaan tarkka osoite kyseisessä maassa.
- (18) Ilmoitetaan suoritettu työ (palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana), esimerkiksi mekaanikko, myymäläapulainen, itsenäinen viljelijä. Tarvittaessa: koulu tai ammatillinen koulutus (ilmoitetaan kurssi ja saadut todistukset); kaudet ilman palkattua työtä (esimerkiksi kotirouva, työtön, sairas jne.); varusmiespalvelus (maa). Jos henkilö, jonka etua asia koskee, on ollut Italian asevoimien palveluksessa, jäljennös sotilaspassista ("foglio matricolare") tai palvelutiedoista ("stato di servizio") liitetään, jos se on mahdollista, lomakkeeseen E 207.
- (19) Jos toimintaa on harjoitettu Ranskassa, ilmoitetaan alueen ("département") nimi.
- (20) Jos lomake lähetetään Tanskan laitokseen, ilmoitetaan CPR-numero.
Jos lomake lähetetään Islannin laitokseen, ilmoitetaan islantilainen henkilötunnus.
Jos lomake lähetetään Liechtensteinin laitokseen, ilmoitetaan AHV-vakuutusnumero.
- (21) Ilmoitetaan, onko vakuutus pakollinen, vapaaehtoinen vai vainnainen jatkuva vai onko kausi vakuuttamaton.
- (22) Jos henkilö, jonka etua asia koskee, on vakuutettu OGA:ssa, ilmoitetaan kunta ja alue Kreikassa.
- (23) Jos oikeudenomistaja täyttää sivun 2 itse, hänen on allekirjoitettava ja päivättävä lomake. Irlannin osalta oikeudenomistajan täyttämä kansallisen lomakkeen jäljennös liitetään mukaan.

LISÄTIETOJA RUOTSIN LAITOKSIA VARTEN

Asumiskaudet 16 ja 65 ikävuoden välisenä aikana		Työeläkejärjestelmän alaiset kaudet		Yhteensä			Osoitteet Ruotsissa
alkaen	asti	alkaen	asti	vuotta	kuukautta	päivää	

Perhe-eläkkeen osalta yllä mainitut kaudet ovat kuolleen henkilön kausia.

Jos oikeudenomistaja / kuollut henkilö on toiminut palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana Ruotsissa ennen vuotta 1960, mukaan olisi liitettävä työtodistus, jos mahdollista.

YKSITYISKOHTAINEN LÄÄKÄRINLAUSUNTO

Asetus 1408/71: 39—41 art.; 87 art.

1.1 Laitos, jolle lausunto osoitetaan

1.1.1 Nimi
1.1.2 Osoite (2)
1.1.3 Viite

1.2 Tutkittava henkilö

1.2.1 Sukunimi (3)		
1.2.2 Etunimet	Entiset nimet (3)	Syntymäpaikka (4)	
1.2.3 Syntymäaika	Sukupuoli	Kansalaisuus	D.N.I. (5)
1.2.4 Osoite (2)		
1.2.5 Viimeisin ammatti (6)		
1.2.6 ☐ Vakuutuksen numero		
1.2.7 ☐ Eläkkeen numero		
1.2.8 Asiakirjan numero		
1.2.9 Eläkehakemuksen jättöpäivä		
1.2.10 Tilan huononemisen vuoksi tehdyn uudelleen käsittelypyynnön jättöpäivä		

1.3 Lausunnon antanut lääkäri

1.3.1 Sukunimi	Etunimet
1.3.2 Osoite (2)		
1.3.3 Erkoisala (7)		

1.4 Lääkärintarkastuksen suorittamista pyytänyt laitos

1.4.1 Nimi		
1.4.2 Osoite (2)		
1.4.3 Asiakirjan viitenumero		
1.4.4 Leima	1.4.5 Päivämäärä	
	1.4.6 Allekirjoitus	

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

2.1 Lausunto perustuu lääkärintarkastukseen, jonka on tehnyt

(päivämäärä)

2.2 Lausunto perustuu lääkärinlausuntoon, jonka on antanut

(päivämäärä)

3 Anamneesi

3.1 Aikaisemmat sairaudet

3.2 Nykyiset pääoireet

3.2.1 Tämänhetkinen hoitava lääkäri

3.3 Nykyinen hoito

3.4 Sosiaalinen tausta ja työhistoria (6)

3.4.1 Onko vakuutettu tällä hetkellä ansiotyössä?

 Kyllä Ei Työaika viikossa

Nykyinen toimenkuva

3.4.2 Työtapaturmat/Ammattitaudit

3.4.3 Viimeisimmän työpaikan toimenkuva

3.4.4 Työkyytön

 alkaen

Keskeyttänyt työn

 päivämäärä

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

4 Löydökset

4.1 Yleistila

Pituus cm Paino kg

Ravitsemustila: hyvä ylipainoinen alipainoinen

Limakalvot

Iho

Henkinen tila, mieliala

Huomautukset

.....

.....

.....

4.2 Pää

4.2.1 Näkö

4.2.2 Kuulo

4.2.3 Muut aistit

.....

4.3 Kaula

4.3.1 Kilpirauhanen

4.3.2 Imusolmukkeet

4.3.3 Muut

.....

4.4 Hengityselimet

.....

.....

.....

.....

4.5 Verenkierroelimet

4.5.1 Sydän

4.5.2 Syke

4.5.3 Verenpaine (levossa)

4.5.4 Verenpaine (toinen mitta)

4.5.5 Ääreisverisuonet

4.5.6 Turvotus

4.5.7 EKG (levossa)

4.6 Abdomen

4.6.1 Ruoansulatuselimet ja niihin liittyvät sisäelimet

.....

4.6.2 Maksa

4.6.3 Perna

4.6.4 Endokriininen järjestelmä

4.7 Virtsa- ja sukupuolielimet

.....

.....

.....

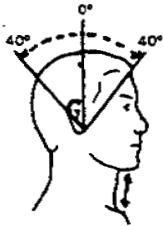
Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

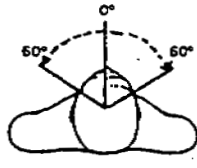
Lisäsivu Neutral-O-menetelmää varten tuki- ja liikuntaelinten tutkimiseksi

Tälle sivulle merkitään ainoastaan patologiset löydökset tai välttämättömät normaalit löydökset.

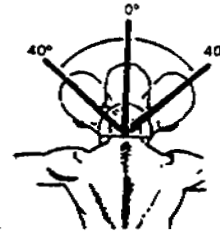
Selkäranka

oijennus/koukistus
40-0-40°
_____ °
leuan ja rintalastan
välinen etäisyys
_____ cm

kiertoliike oik./vas.
60-0-60°
_____ °

sivuttaistaiutus oik./vas.
40-0-40°
_____ °

Schoberin testi
8-10-15 cm
-10- _____ cm
FBA _____ cm

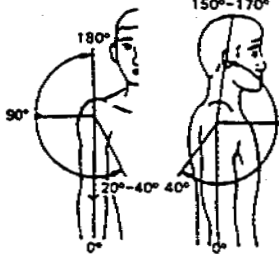

kiertoliike oik./vas.
50-0-50°
_____ °

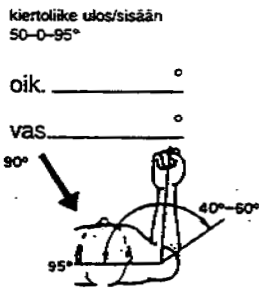

sivuttaistaiutus oik./vas.
30-0-30°
_____ °

Olkaniivel

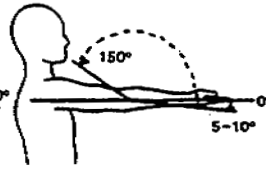

loitonuus/lähennys
180-0-40°
oik. _____ °
vas. _____ °

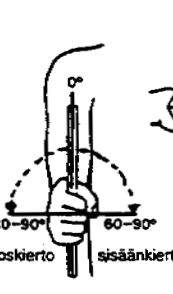

kiertoliike ulos/sisään
50-0-95°
oik. _____ °
vas. _____ °
taakse/eteen
40-0-160°
oik. _____ °
vas. _____ °

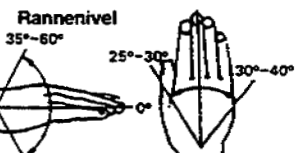
Kyynärniivel

oijennus/koukistus
10-0-150°
oik. _____ °
vas. _____ °

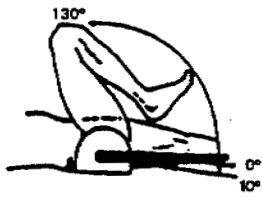

uloskierto/sisäänkierto
85-0-85°
oik. _____ °
vas. _____ °

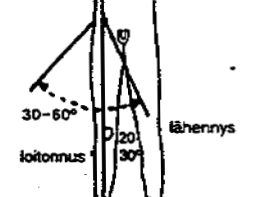

Rannenivel
35°-60°
25°-30°
30°-40°
oijennus/koukistus
50-0-50°
oik. _____ °
vas. _____ °
loitonuus/lähennys
35-0-25°
oik. _____ °
vas. _____ °

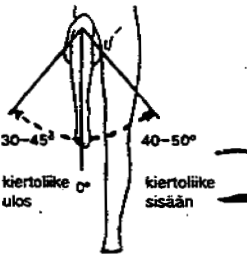
Lonkkanivel

oijennus/koukistus
10-0-130°
oik. _____ °
vas. _____ °

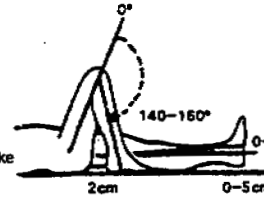

loitonuus/lähennys
50-0-25°
oik. _____ °
vas. _____ °

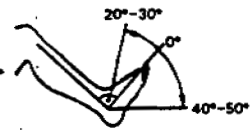
kiertoliike ulos/sisään
35-0-45°
oik. _____ °
vas. _____ °

Polvinivel

oijennus/koukistus
5-0-150°
oik. _____ °
vas. _____ °

Niikka

oijennus/koukistus
40-0-25°
oik. _____ °
vas. _____ °

ympärysmitta cm
olkavarsi (15 cm lateraalisen epikondyylin yläp.)
kyynärniivel
kyynärvarsi (10 cm lateraalisen epikondyylin alap.)
ranne
kärmen (ilman peukaloa)

	oik.	vas.

ympärysmitta cm
reisi (20 cm mediaalisen nivetraon yläp.)
polviumpion keskikohta
sääri (15 cm mediaalisen nivetraon alap.)
sääri, pienin ympärysmitta
kehräs

	oik.	vas.

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

4.8 Tuki- ja liikuntaelimet (tarvittaessa käytetään Neutral-O-menetelmää, katso sivu 4)

4.8.1 Selkäranka

.....

.....

.....

.....

4.8.2 Yläraajat

.....

.....

.....

.....

.....

4.8.3 Alaraajat

.....

.....

.....

.....

.....

4.9 Imusolmukkeet

.....

.....

4.10 Neurologiset löydökset

Liikkuminen

 normaali jäykkä hidastunut heikko

(lihasvoima ja lihasjänteys):

Käynti

 tavanomainen raskas oikeanpuoleisesti
häiriytynyt vasemman-
puoleisesti
häiriytynyt

.....

.....

Refleksit

.....

.....

4.11 Psykosomaattiset ja autonomisen hermoston oireet

.....

.....

.....

.....

4.12 Muut (allergiat jne.)

.....

.....

.....

.....

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

5 Toiminta- ja muut kokeet (tarvittaessa)

5.1 Keuhkojen toiminta

.....
.....
.....
.....

5.2 Sydämen toiminta/rasitus-EKG

.....
.....

5.3 Doppler-ultraäänitutkimus (Sydän ja verisuonet)

.....
.....

5.4 Kuvantamistutkimukset (päivämäärä ilmoitettava)

5.4.1 Tämänpäiväisen röntgentutkimuksen löydökset

.....
.....
.....
.....

5.4.2 Aikaisemmat löydökset / muualla tehdyt röntgentutkimukset

.....
.....
.....

5.4.3 Ultraäänitutkimus (abdomen ym.)

.....
.....
.....

5.4.4 Magneettikuvaus ja muut erikoistutkimukset

.....
.....

5.5 Laboratoriokoetulokset

.....
.....

5.6 Muut tutkimukset

.....
.....

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

6 Lisä sivu erikois lääkeiden muita löydöksiä ja täydentäviä varten (täytetään tarvittaessa)

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

7 Diagnoosi

(suositellaan ICD-koodin käyttöä)

Table with 6 columns and 5 rows.

8 Yhteenveto

.....

Taudinkulku

.....

Terveystilat

.....

Toimintakyvyn rajoitukset

.....

Edelliseen lausuntoon (päiväty) verrattuna tutkittavan tila on

parantunut [] huonontunut [] ennallaan []

9 Vakuutettu kykenee edelleen seuraavanlaiseen työhön:

- raskas []
keskiraskas []
kevyt []

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

10 Seuraavat rajoitukset on otettava huomioon

10.1 Työhön ei saa liittyä seuraavia tekijöitä:

kosteus	☐	kylmyys	☐
kuumuus	☐	melu	☐
savu, kaasut, höyryt	☐		
vuorotyö	☐	yövuorot	☐
toistuva kumartuminen, nostaminen,
taakkojen kantaminen	☐		
kippeäminen rampeja, tikkaita tai portaita
pitkin	☐	putoamisvaara	☐

10.2 Työtä voi tehdä vain seuraavin ehdoin:

vain istuma-asennossa	☐	pitäen enemmän taukoja	☐
vain sisätiloissa	☐	(tavanomaisten taukojen lisäksi)
taucojen lukumäärä ja kesto	
jos työasento vaihtelee	☐	vain sellainen työ, jossa vuorotellen
kävellään, seisotaan, istutaan	☐
vain työ, johon ei sisälly erityistä
aikapainetta	☐		

10.3 Työkyky on alentunut, koska vakuutettu käyttää rajallisesti aistejaan,
käsiään jne.
on allerginen

11. Lisäkysymykset

11.1 Voiko vakuutettu tehdä näyttöpäätetyötä?

Kyllä Ei

Jos ei, ilmoitetaan syy

11.2 Voiko vakuutettu työskennellä työpaikalla ilman toisen henkilön apua?

Kyllä Ei

Jos ei, ilmoitetaan syy

11.3 Voiko vakuutettu työskennellä kotona ilman toisen henkilön apua?

Kyllä Ei

Jos ei, ilmoitetaan syy

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

11.4 Kykenikö vakuutettu täysipäiväiseen työhön viimeisimmässä työssään
(työtehtävä mainittava)

Kyllä Ei

Jos ei, ilmoitetaan enimmäistyöaika (prosentteina työpäivän tunneista):
.....

11.5 Kykeneekö hän mukautettuihin työtehtäviin?

Kyllä Ei

Jos kyllä, mainitaan joitakin esimerkkejä mukautetuista työtehtävistä:
.....

11.6 Voidaanko mukautettuja työtehtäviä tehdä täysipäiväisesti?

Kyllä Ei

Jos ei, ilmoitetaan enimmäistyöaika (prosentteina työpäivän tunneista):
.....

11.7 Asuinmaan lainsäädännön mukaisesti työkyvyttömyys viimeisimmän ammatin osalta on

 täydellinen osittainen

Jos osittainen, ilmoitetaan työkyvyttömyysaste
(Ei koske Saksaa ja Alankomaita)

11.8 Asuinmaan lainsäädännön mukainen työkyvyttömyysaste muussa työssä, johon tutkittava soveltuu
(Ei koske Saksaa, Irlantia, Luxemburgia ja Alankomaita)

11.9 Asuinmaan lainsäädännön mukainen työkyvyttömyysluokka
(Täytetään ainoastaan, jos lääkärintarkastus on tehty työkyvyttömyyseläkehakemusta koskevan päätöksen tekemiseksi)
(Ei koske Saksaa ja Alankomaita)

11.10 Todetut rajoitukset

a) ovat pysyviä

..... alkaen

b) ovat tilapäisiä

..... alkaen asti

11.11 Voidaanko nykyistä terveydentilaa kohentaa?

Kyllä Ei Mahdotonta vastata

Jos kyllä, ilmoitetaan toimenpiteet
.....
.....

Sukunimi, etunimet:

Päivämäärä:

11.12 Voidaanko työkykyä parantaa

lääkinällisellä kuntoutuksella

ammatillisella kuntoutuksella

Kyllä

Ei

Ei mahdollista

12. Onko uusi lääkärintarkastus tarpeen?

Kyllä

Ei

Jos kyllä, ilmoitetaan päivämäärä

Lääkärin allekirjoitus

Leima

OHJEET

Lomake on täytettävä kirjoittamalla painokirjaimin pisteviivoille. Lomakkeeseen kuuluu kolmetoista sivua, joista kaikki on liitettävä mukaan, vaikka niitä ei olisi täytetty.

HUOMAUTUKSET

- * Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, Sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.
- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (2) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (3) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntyessä saadut sukunimet. Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat henkilölisyysohjeistuksessa tai passissa.
- (4) Portugalin paikkakuntien osalta merkitään myös seurakunta ja kunta.
- (5) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilölisyysohjeistuksessa (D.N.I.) mahdollisesti oleva numero, vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, merkitään "ei ole".
- (6) Jos mahdollista, luetellaan kaikki ammatit, joissa vakuutettu on työskennellyt. Nämä tiedot ilmoitetaan sen jälkeen, kun henkilö, jonka etua asia koskee, on antanut lausuntonsa. Tarvittaessa käytetään lisä sivuja.
- (7) Ei koske Norjaa.

LISÄTIETOJA ALANKOMAIDEN LAITOKSIA VARTEN

Kysymykset	Vastaukset				
Kykeneekö vakuutettu	ei	satunnaisesti	joskus	säännöllisesti	ilman rajoituksia
<ol style="list-style-type: none"> 1. istumaan? 2. seisomaan? 3. kävelemään? 4. polvistumaan/ryömimään/kyykistymään? 5. työskentelemään kumartuneena? 6. kumartumaan tai oikaisemaan selkänsä vuoro- tellen? 7. taivuttamaan kaulaansa? 8. pitämään käsivarret ojennettuina? 9. pitämään käsivarret kohotettuina? 10. käyttämään käsiään/sormiaan? 11. nostamaan ja kantamaan enintään ... kiloa? 12. työskentelemään seuraavissa olosuhteissa: <ul style="list-style-type: none"> — alltiina äkillisille lämpötilan muutoksille? — hyvin kosteassa ympäristössä (> 90 %)? — hyvin kuivassa ympäristössä (< 35 %)? — alltiina voimakkaille ilmaston muutoksille? 13. sietämään intensiivistä (iho)kosketusta kiinteisiin ja nestemäisiin aineisiin? 14. sietämään tärinää? 15. käyttämään suojavarusteita? 16. ylläpitämään vaativaa työtahtia? 17. sietämään joutenoloa? 18. selviytymään omista työtehtävistä aiheutuvista ristiriitaisista vaatimuksista? 19. selviytymään ristiriidoista? 20. tekemään yksitoikkoista työtä? 21. tekemään jaksoittain toistuvaa työtä? 22. kantamaan vastuuta? 23. työskentelemään yksin? 24. työskentelemään muiden kanssa? 					

LISÄTIETOJA YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN LAITOKSIA VARTEN

A. Täytetään aina

1. Kohdassa 1.2 mainitun henkilön lääkärin nimi ja osoite

.....

B. Täytetään, jos henkilöllä on mielenterveysongelma

2. Merkitään rasti ruutuun, jos henkilöllä on jokin seuraava sairaus tai vamma:

- psykiatrinen sairaus (ilmoitetaan täsmällisesti)
- vaikea-asteinen persoonallisuushäiriö
- vaikea oppimishäiriö
- riippuvuus alkoholista tai muusta aineesta
- elimellisestä sairaudesta tai aivovammasta johtuva aivojen vajaatoiminta

Jos edellä kohdassa 2 merkittiin yksi tai useampi rasti, täytetään myös kohdat 3—7:

3. Onko henkilöllä ilmennyt vainoharhaisuutta, harhakuvitelmia, aistiharhoja tai muita selvästi psykoottisia oireita / psykoottista käyttäytymistä viimeisten kuuden kuukauden aikana?

Kyllä Ei

4. Käyttääkö henkilö neuroleptejä ja/tai mielialälääkkeitä, jotka voidaan antaa suun kautta tai depotvalmisteena (pitkäaikainen injektiohoito)?

Kyllä Ei

5. Tarvitseeko henkilö jatkuvaa huolenpitoa tai valvontaa kohdassa 2 merkittyjen seikkojen vaikutusten vuoksi?

Kyllä Ei

Jos kyllä, onko henkilö hoidettavana kotona tai hoitolaitoksessa?

Kotona Hoitolaitoksessa

6. Käykö henkilö päiväsairalassa (jossa on jatkuvasti tarjolla sairaanhoitoa) vähintään yhtenä päivänä viikossa?

Kyllä Ei

7. Konsultoidun psykiatrin nimi ja osoite

.....

8. Mahdolliset lisähuomautukset, jotka voivat helpottaa henkilön mielenterveysongelman vakavuuden arviointia, vaikka kohtaan 2 ei olisikaan merkitty yhtään rastia.

.....

LISÄTIETOJA NORJAN LAITOKSIA VARTEN

- 1 Jos työkyvyttömyyteen ovat vaikuttaneet muut tekijät kuin sairaus, nämä tekijät kuvaillaan lyhyesti ja arvioidaan niiden vaikutus työkyvyttömyyteen:

.....
.....
.....
.....
.....

- 2 Onko potilas nykyistä työkyvyttömyyttä välittömästi edeltävänä kautena ollut osittain työssä kotona ja osittain palkattuna työntekijänä / itsenäisenä ammatinharjoittajana?

Kyllä

Ei

- 3 Aiheuttaako sairaus potilaalle pysyvästi ylimääräisiä kuljetuskustannuksia, ruokavaliioon liittyviä vaatimuksia jne., joita mikään sosiaaliturvajärjestelmä ei korvaa kokonaan tai osittain?

Kyllä

Ei

Jos kyllä, ilmoitetaan ylimääräisten kustannusten luonne ja määrä

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Päivämäärä/Datum

EU / ETA-ELÄKEHAKEMUKSEN TIEDUSTELU/FÖRFRÅGAN ANGÅENDE EU/EES-PENSIONSANSÖKAN

Sukunimi/Efternamn	
Etunimet/Alla förnamn	
Suomen henkilötunnus/Personbeteckning i Finland	Vakuutusnumero/Personnummer

Pyydämme rastitetut tiedot/Vi ber om följande ikryssade uppgifter

Entiset nimet/Tidigare namn		
☐		
Syntymäpaikka/Födelseort	Kansalaisuus/Medborgarskap	
☐	☐	
Avopuolison sukunimi/Sambos efternamn	Etunimet/Alla förnamn	☐ Syntymäaika/Födelsedatum
☐	☐	
Mistä maista/Från vilka länder?		
☐ E207	☐ E205	
Lääkärintuoto/Läkarutlåtande	Ajalta/För (ange tiden)	
☐	☐ Kaikki/Alla	
Uusi lääkärintutkimus/Ny läkarundersökning		
☐		
Sairastumispäivä/Datum när personen insjuknade	Viimeinen työssäolopäivä/Sista arbetsdagen	
☐	☐	
Sairausvakuutuksen rahoitukset työkyvyttömyydestä/ Kontantförmåner från sjukförsäkringen vid arbetsförmåga	Ajalta/För (ange tiden)	
☐		
Hakemuksen vireilletulopäivämäärä/Datum när ansökan inkom		
☐		
Onko eläke myönnetty/Har pension beviljats?	Alkamisaika/Datum när pensionen började	Päätymisaika/Datum när pensionen upphörde
☐	☐	☐
Eläkkeen määrä/Pensionens belopp	Eläkelaji/Pensionslag	
☐	☐	
Onko eläkkeessä tulevaa aikaa/Har pensionen beviljats med antagandetid?		
☐		
Onko eläke hylätty/Har pensionen avslagits?	Hylkäyssyy/Orsak till avslaget	
☐	☐	
Muut eläkkeet ja korvaukset/Andra pensioner och ersättningar	Laji/Pensionslag	Maksaja/Betalare
☐		
Eläkkeensaajan maksuyhteys/Pensionstagarens bank och kontonummer		
☐		
Eläkkeen nostaja/Vem lyfter pensionen?	Maksuyhteys/Bank och kontonummer	
☐	☐	
Muita lisätietoja, mitä/Andra tilläggsuppgifter		
☐		

Pyydämme leskeä koskevat rastitetut tiedot/Vi ber er sända uppgifter om den efterlevande maken

Lesken oma eläke tai eläkekertymä vaikuttaa Suomen leskeneläkkeen määrään/Den efterlevande makens egen pension eller intjänade pension inverkar på den finska efterlevandepensionens belopp

Lesken sukunimi/Den efterlevande makens efternamn		Etunimet/Alla föramn	
Syntymäaika/Födelsedatum	Suomen henkilötunnus/Personbeteckning i Finland	Vakuutusnumero/Personnummer	
☐ Lesken vakuutuskausitodistus E205/Intyg över den efterlevande makens försäkringspenoder E205	☐ Mistä maista/Från vilka länder?		
☐ Lesken oman eläkkeen määrä ja laji/Den efterlevande makens egen pension, belopp och pensionsslag	☐ tai/eller	☐ Arvio lesken oman eläkkeen määrästä/Beräkning av den efterlevande makens egen pension	☐ Ajankohta/Tidpunkt
Työtulot/Förvärvsinkomster ☐			
Edunjättäjän eläkkeen määrä kuolinpäivänä/Beloppet för förmånslätarens pension vid dödsfallet		☐ Eläkelaji/Pensionsslag	
☐ Lesken muut eläkkeet ja korvaukset/Den efterlevande makens andra pensioner och ersättningar	☐ Laji/Pensionsslag	☐ Määrä/Belopp	☐ Maksaja/Betalare

Asetuksen 574/72 111 artiklan mukainen vaatimuksenne/Ert krav i enlighet med artikel 111 i förordningen 574/72

☐ Suomen takautuva eläke alkaa/Datum när den finska retroaktiva pensionen börjar	☐ Minkä etuuden liikamaksun korvaamiseksi eläkettä pyydetään/Ange vilken förmån som har utbetalats till ett för stort belopp och som pensionen skall ersätta		
☐ Aika, jolta eläkettä pyydetään/Tid för vilken begäran om pension gäller	☐ Vaatimuksen määrä/Kravbeloppet	☐ Ei vaatimuksia/Inga krav	
☐ Pankkiyhteys ja tilinumero, jolle suositus maksetaan/Bank och kontonummer för pensionsutbetalningen			

Muita lisätietoja, mitä/Andra tilläggsuppgifter**Vastauksen antajan tiedot/Frågorna besvarades av**

Laitoksen nimi ja osoite/Anstaltens namn och adress		Leima/Stämpel
Päivämäärä/Datum	Allekirjoitus/Underskrift	Puhelinnumero/Telefonnummer

Lähetätkää tiedot molemmilla osoitteilla/Vi ber er sända uppgifterna på bägge adresserna

ELÄKETURVAKESKUS/ PENSIONSSKYDDSCENTRALEN Ulkomaiset eläkeasiat/ Utländska pensionsärenden FIN-00065 ELÄKETURVAKESKUS FINLAND	KANSANELÄKELAITOS/FOLKPENSIONSANSTALTEN Helsingin paikallistoimiston kansainvälisten asiain ryhmä/ Gruppen för internationella ärenden vid Helsingfors lokalbyrå PL 82/PB 82 FIN-00601 HELSINKI FINLAND
--	--

Laitos/Anstalten	Käsittelijä/Handläggare	Puhelinnumero/Telefonnummer
------------------	-------------------------	-----------------------------

Kopio tiedustelusta lähetetty (laitos ja päivämäärä):

Päivämäärä/Date

EU / ETA-ELÄKEHAKEMUKSEN TIEDUSTELU/REQUEST CONCERNING EU/EEA PENSION APPLICATION

Sukunimi/Surname	
Etunimet/Forenames	
Suomen henkilötunnus/Insurance number in Finland	Vakuutusnumero/Insurance number

Pyydämme rastitettua tietoa/Please supply the following information as indicated

Entiset nimet/Previous names		
☐		
Syntymäpaikka/Place of birth	Kansalaisuus/Nationality	
☐	☐	
☐ Avopuolison sukunimi/Surname of cohabiting spouse	☐ Etunimet/Forenames	☐ Syntymäaika/Date of birth
Mistä maista/From which countries?		
☐ E207	☐ E205	
Lääkärinlausunto/Medical certificate	Ajalta/For (period)	☐ Kaikki/All
☐	☐	
Uusi lääkärintutkimus/New medical examination		
☐		
Sairastumispäivä/Date of commencement of incapacity	Viimeinen työssäolopäivä/Last working day	
☐	☐	
Sairausvakuutuksen rahaetuudet työkyvyttömyydestä/ Sickness insurance cash benefits for incapacity for work	Ajalta/For (period)	
☐	☐	
Hakemuksen vireilletulopäivämäärä/Date on which the pension application was filed		
☐		
Onko eläke myönnetty/Has a pension been awarded?	Alkamisaika/Payment of pension started on	Päättymisaika/Payment of pension ended on
☐	☐	☐
Eläkkeen määrä/Amount of pension	Eläkelaji/Which pension benefit?	
☐	☐	
Onko eläkkeessä tulevaa aikaa/Has the post-contingency period been credited in the pension?		
☐		
Onko eläke hylätty/Has the pension been rejected?	Hylkäyssyy/Why?	
☐	☐	
Muut eläkkeet ja korvaukset/Other pensions and indemnities	Laji/Which benefit?	Maksaja/Paid by
☐	☐	☐
Eläkkeensaajan maksuyhteys/Bank and account number of the pensioner		
☐		
Eläkkeen nostaja/Pension withdrawn by	Maksuyhteys/Bank and account number	
☐	☐	
Muita lisätietoja, mitä/Other additional information, if any		
☐		

Pyydämme leskeä koskevat rastitetut tiedot/Please send us data on the survivor

Lesken oma eläke tai eläkekertymä vaikuttaa Suomen leskeneläkkeen määrään/The pension received by the survivor in his/her own right and the pension accrued by him/her affects the amount of the Finnish survivor's pension.

Lesken sukunimi/Surname of the survivor		Etunimet/Forenames	
Syntymäaika/Date of birth	Suomen henkilötunnus/Insurance number in Finland	Vakuutusnumero/Insurance number	
☐ Lesken vakuutuskausi E205/ Certificate of insurance history for the survivor, E205	Mistä maista/From which countries?		
☐ Lesken oman eläkkeen määrä ja laji/Amount of pension in his/her own right, including pension benefit	tai/or	☐ Arvio lesken oman eläkkeen määrästä/ Estimate of the pension in his/her own right	Ajankohta/ Period
Työtulot/Earnings			
☐			
Edunjättäjän eläkkeen määrä kuolinpäivänä/Amount of the pension of the deceased		Eläkelaji/Which pension benefit?	
☐		☐	
Lesken muut eläkkeet ja korvaukset/Other pensions and indemnities received by the survivor	Laji/Which benefit?	Määrä/Amount	Maksaja/Paid by
☐			

Asetuksen 574/72 111 artiklan mukainen vaatimuksenne/Your claim under Article 111 of Regulation 574/72

Suomen takautuva eläke alkaa/Finnish retroactive pension payable from	Minkä etuuden liikamaksun korvaamiseksi eläkettä pyydetään/Indicate the benefit paid out in excess to be compensated for by the pension	
☐	☐	
Aika, jolta eläkettä pyydetään/Time for which pension is requested	Vaatimuksen määrä/Amount of claim	Ei vaatimuksia/ No claims
☐	☐	☐
Pankkiyhteys ja tilinumero, jolle suoritus maksetaan/Bank and account number for payment of pension		
☐		

Muita lisätietoja, mitä/Other additional information, if any

Vastauksen antajan tiedot/Information supplied by

Laitoksen nimi ja osoite/Name and address of institution	Leima/Stamp	
Päivämäärä/Date	Allekirjoitus/Signature	Puhelinnumero/Telephone number
☐		

Lähetätkää tiedot molemmilla osoitteilla/Please supply the information to both addresses

ELÄKETURVAKESKUS/ THE CENTRAL PENSION SECURITY INSTITUTE Ulkomaiset eläkeasiat/ International pension affairs FIN-00065 ELÄKETURVAKESKUS FINLAND	KANSANELÄKELAITOS/THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION Helsingin paikallistoimiston kansainvälisten asiain ryhmä/ Helsinki local office Group for International Affairs PL 82/P.O.Box 82 FIN-00601 HELSINKI FINLAND
--	--

Laitos/Pension institution	Käsittelijä/Person in charge	Puhelinnumero/Telephone number

Kopio tiedustelusta lähetetty (laitos ja päivämäärä):

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4 BERÄKNINGSREGLERNA FÖR EU-PENSION

4.1 Inledning	3
4.2 Bestämmelserna om beräkning av EU-pension	3
4.3 De allmänna principerna för hur EU-pensionen bestäms	4
4.3.1 Ansökan	4
4.3.2 Beräkning	4
a) Enbart enligt nationell lag	5
b) Nationell pension enligt förordningen	5
c) Pro rata-pension	7
Återstående tid	9
Nytt villkor för rätt till återstående tid	9
4.4 Beaktande av försäkringsperioder i den teoretiska pensionen	10
4.4.1 Anmälan av försäkringsperioder	10
4.4.2 Hur försäkringsperioder i andra EU-länder beaktas i Finland	10
4.4.3 Det finska intyget över försäkringsperioder	13
APL	14
KAPL, KoPL	14
SjPL	14
KTAPL	15
StPL	15
KyPL	16
Finlands bank, FPA	16
Arbetspensionstillägg	16
4.5 Försäkringsperioder kortare än ett år i andra EU-länder	17
4.6 Ålderspension	18
4.6.1 Rätt till ålderspension	18
4.6.2 Ålderspensionens belopp	19
4.6.3 Högre intjäningsprocent	19
4.6.4 Förtida ålderspension	20
4.6.5 Uppskjuten ålderspension	21
4.7 Invalidpension	21
4.7.1 Rätt till invalidpension	21
4.7.2 Rätt till återstående tid	22
4.7.3 Pro rata-pension med återstående tid från Finland	23
Flottörsstadgande	25
4.7.4 Sambandet mellan begränsningsstadgandet och den återstående tiden	28
4.7.5 Heleffektiv pension med återstående tid från Finland	29
Proportionerad återstående tid, nordiska konventionen	30

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Försäkringsperioder i andra EU-länder och proportionerad återstående tid	32
Jämförelse med pro rata-pensionen	33
Arbete före 23 års ålder	33
4.7.6 Samtidigt förvärvsarbete	34
Proportionerad återstående tid och samtidigt förvärvsarbete	35
4.7.7 Invalidpension från Finland på tidigare grunder	36
4.7.8 Överenskommelser om social trygghet med Tyskland och Österrike	36
4.7.9 Begynnelsepunkten för invalidpension	36
4.8 Individuell förtidspension	37
Heleffektiv från Finland	37
Pro rata-pension med återstående tid	37
4.9 Rehabiliteringsstöd	38
4.10 Beräkning av rehabiliteringspenning	38
4.11 Arbetslöshetspension	39
4.12 Hur pension tjänas in under pensioneringstid	39
4.13 Samordning av EU-pensioner	40
4.13.1 Pension enligt nationell lag	40
Rätt till samordning	40
Samordning av SOLITA-ersättningar	42
Samordningstekniken	42
Samordning när Tyskland och Österrike är involverade	43
4.13.2 Teoretisk pension, pro rata-pension	44
4.13.3 Sammandrag av samordningen av EU-pensioner fr.o.m. 1.7.1994	45
BILAGOR Räkneexempel	
Hur återstående tid räknas till godo i EU-/EES-ländernas invalidpensioner	
Hur antagandetid räknas till godo i den svenska pensionen	

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4 BERÄKNINGSREGLERNA FÖR EU-PENSION

4.1

Inledning

Även om syftet med EU-bestämmelserna om social trygghet enbart är att koordinera den sociala tryggheten mellan medlemsländerna, går de längre än en vanlig överenskommelse om social trygghet i fråga om beräkningsreglerna för pension. Utöver bestämmelser om jämställande av sysselsättningsperioderna (försäkringsperioderna) i olika medlemsländer upptas också regler om tillgodoräknande av återstående tid i pensionen, beräkning av pension och samordning av pensioner.

EU-bestämmelserna har betydelse för beräkningen av den finska ålderspensionen, invalidpensionen, individuella förtidspensionen, arbetslöshetspensionen och familjepensionen. Störst är betydelsen för beräkning av invalidpension och barnpension. Om familjepension lämnas separata anvisningar i cirkuläret A 20/95.

I detta avsnitt finns en bilaga med räkneexempel.

4.2

Bestämmelserna om beräkning av EU-pension

Bestämmelser om beräkningen av ålderspension ingår i artiklarna 44-51 i förordningen 1408/71. Om beräkningen av invalidpension ingår bestämmelser i artikel 40, men i artikeln hänvisas till beräkningsreglerna för ålderspension. Viktiga med tanke på samordningen är också artikel 12 och artikel 7 i tillämpningsförordningen 574/72. Om omvandlingen av försäkringsperioder stadgas i artikel 15 i tillämpningsförordningen.

Administrativa kommissionen har gett följande beslut om beräkningen av pension: nr 78 (samordning) 79 (beaktande av anställningar kortare än ett år), 91 och 95 (beräkning) 96, 136 och 137 (beaktande av försäkringsperioder).

EG-domstolen har gett flera beslut om beräkningen av EU-pension och samordningen av förmåner. Till de viktigaste besluten hänvisas senare i varje enskild punkt.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4.3

De allmänna principerna för hur EU-pensionen bestäms

4.3.1

Ansökan

En EU-pensionsansökan innebär alltid ansökan om pension från alla de medlemsländer vilkas lagstiftning den sökande har omfattats av (artikel 44.2 i förordningen och artikel 36.4 i tillämpningsförordningen).

Den sökande har likväl rätt att särskilt be om att ålderspensionen skjuts upp. Då gäller ansökan inte det land vars ålderspension den sökande vill få uppskjuten. I övriga fall har den sökande inte rätt att bestämma när ansökan skall bli anhängig (se punkten 4.6).

4.3.2

Beräkning

Om den sökande har arbetat i två eller flera EU-länder, bestäms pensionen

- a) **enbart enligt nationell lag**, dvs. med tillämpning av enbart finsk arbetspensionslagstiftning, eller
- b) **enligt nationell lag med tillämpning av förordningen**, dvs. så att pensionen beräknas enligt finsk arbetspensionslagstiftning men med beaktande av dels samordningsbestämmelserna i förordningen, dels bestämmelserna i en överenskommelse om social trygghet (i det sistnämnda fallet kallas pensionen **nationell pension beräknad enligt överenskommelse om social trygghet**)
- c) som en **pro rata-pension**, dvs. så att pensionen först beräknas med beaktande av den sökandes hela yrkesbana som om den sökande endast hade arbetat i Finland. Med ledning av den så erhållna sammanlagda pensionen (=teoretiska pensionen) beräknas därefter en andel som motsvarar sysselsättningstiden i Finland.

Om den pensionssökande har arbetat i minst två EU-länder, beräknas EU-pensionen alltid på två sätt: **enligt nationell lag med tillämpning av förordningen** och enligt förordningen som en **pro rata-pension** (artikel 46.2 och artikel 49.1 i förordningen 1408/71). Den större av pensionerna beviljas (artikel 46.3 och artikel 49.1.b.ii i förordningen).

EG-domstolen har i flera beslut funnit att även om den sökande endast har fått rätt till pension med stöd av lagstiftningen i ett medlemsland, skall pensionen beviljas beräknad enligt förordningen om detta beräkningssätt ger en större pension (bl.a. Greco (37/77), Mura (2/77 och 236/78), Schaap

Juridiska avdelningen

19.12.1996

(98/77), van der Bunt-Craig (238/81), Sinatra (296/84), Pian (C-108/89), Di Prinzio (C-5/91) och Di Crescenzo (C-90/91). I enlighet med dessa beslut har artikel 49 i förordningen ändrats så att pensionen får beviljas enbart enligt nationell lag endast om den är större än pro rata-pensionen enligt förordningen.

a) Enbart enligt nationell lag

Pensionen beräknas enbart enligt nationell lag, dvs. med tillämpning av enbart de finska arbetspensionslagarna endast om en person som har arbetat i två eller flera EU-länder

- har rätt till heffektiv arbetspension endast i Finland och
- förvärvsarbete i andra EU-länder inte behöver beaktas för att rätt till pension eller rätt till återstående tid skall uppkomma (artikel 49.1.b.ii i förordningen).

Under sådana omständigheter är pensionen beräknad enbart enligt nationell lag alltid större än pro rata-pensionen enligt förordningen.

Exempel: En person som ansöker om individuell förtidspension har senast arbetat i Finland och före det i Sverige. Vid tidpunkten för pensionsfallet för individuell förtidspension har efterkarenstiden efter den över ett år långa anställningen i Finland inte ännu gått ut och den sökande har således rätt till heffektiv pension i Finland. I Sverige avslås pensionsansökan. Individuell förtidspension beviljas i Finland enbart enligt nationell lag, eftersom Sverige inte beviljar pension och försäkringsperioder i Sverige inte behöver beaktas för att rätt till återstående tid och rätt till pension skall uppkomma och eftersom den nationella heffektiva pensionen är större än pro rata-pensionen enligt förordningen.

b) Nationell pension enligt förordningen

När den finska arbetspensionen beräknas enligt nationell lag med tillämpning av förordningen tillämpas den finska arbetspensionslagstiftningen. Dessutom tillämpas förordningen och dess bestämmelser som begränsar samordningen av den nationella pensionen. Enligt förordningen får endast den del av arbetspensionen från ett annat EU-land som har beräknats för den återstående tiden samordnas med den nationella pensionen (artikel 46b.2.b i förordningen).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Länder som helt eller delvis räknar till godo återstående tid i pensionen:

- Finland
- Island*
- Italien
- Luxemburg
- Norge*
- Sverige*
- Tyskland
- Österrike

Beräkningssättet för pensionen med återstående tid varierar från land till land. De norska och svenska pensionssystemen påminner mycket om varandra. Där inverkar den återstående tiden på pensionsprocenten och räknas till godo i den pensionsgrundande tid som krävs för rätt till full pension. I Sverige är intjänandetiden för full pension 30 år och i Norge 40 år.

I Österrike, Luxemburg och Tyskland beaktas återstående tid till en viss ålder. I Österrike är åldersgränsen 56 år och i Luxemburg 55 år. I Tyskland är åldersgränsen 55 år och av tiden efter 55 år beaktas högst en tredjedel (20 mån) fram till 60 års ålder (se bilaga 2).

Det är också möjligt enligt förordningen att förhindra att återstående tid från flera länder sammanträffar genom att in ta bestämmelser om det i en överenskommelse om social trygghet (artikel 46b.2.b.i i förordningen). En sådan överenskommelse skall anges i bilaga IV till förordningen. Finland har för bilagan uppgett den nordiska konventionen om social trygghet, eftersom artikel 15 i konventionen innehåller en bestämmelse i syfte att förhindra sammanträffande av återstående tid från flera länder. Om länderna har ingått en överenskommelse om social trygghet i syfte att förhindra sammanträffande av återstående tid, får pensionerna från länderna inte längre samordnas på annat sätt. Andelen pension för den återstående tiden för dessa länder beaktas således inte vid samordningen enligt 8 § 4 mom. APL. I förteckningen är länderna märkta med en stjärna*.

Efter förhandlingar har en bestämmelse som motsvarar artikel 15 i nordiska konventionen intagits i överenskommelserna med Österrike och Tyskland, men överenskommelserna har inte ännu trätt i kraft. Av dessa länders pensioner kan således tills vidare andelen pension för den återstående tiden samordnas med den nationella pensionen som har beräknats enligt förordningen.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Med en nationell pension enligt förordningen avses således antingen en begränsat samordnad pension eller en nationell pension som har beräknats enligt ovan nämnda överenskommelse om social trygghet.

I samband med förordningen och överenskommelserna om social trygghet kan samordning innebära koordinering av förmåner i en vidare bemärkelse än vad som avses i 8 § APL. Också bestämmelsen i nordiska konventionen i syfte att förhindra sammanträffande av återstående tid från flera nordiska länder faller inom ramen för detta vidare begrepp (se punkten 4.7.5). I detta cirkulär används ordet samordning i den traditionella inhemska betydelsen och andra uttryck används om andra slag av koordinering av förmåner.

Samordningen av den nationella pensionen enligt förordningen har dessutom begränsats så att den endast delvis kan samordnas med SOLITA-ersättningen om denna också samordnas med pensionen från ett annat EU-land (se punkten 4.13.1)

c) Pro rata-pension

Pro rata-pensionen enligt förordningen beräknas så att pensionen först beräknas enligt de finska arbetspensionslagarna som om den sökande enbart hade arbetat i Finland (**teoretisk pension**). Med ledning av den teoretiska pensionen beräknas sedan den andel som motsvarar den pensionsgrundande tiden i Finland så att den teoretiska pensionen divideras med de sammanlagda sysselsättningsperioderna (försäkringsperioderna) och multipliceras med försäkringsperioderna i Finland (=pro rata-pension eller proportionell pension).

Teoretisk pension =

Med återstående tid:

$$\frac{\text{Försäkringstid i samtliga EU-länder}}{\text{Försäkringstid i Finland}} \times \text{fribrev} + \text{pension för den återstående tiden}$$

Utan återstående tid:

$$\frac{\text{Försäkringstid i samtliga EU-länder}}{\text{Försäkringstid i Finland}} \times \text{fribrev}$$

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Pro rata-pension =

$$\frac{\text{Försäkringstid i Finland}}{\text{Försäkringstid i samtliga EU-länder}} \times \text{teoretisk pension}$$

Pro rata-pensionen utgör således en lika stor del av den teoretiska pensionen som försäkringstiden i Finland utgör av försäkringstiden i samtliga EU-länder.

Angående definitionerna på termerna se punkten
1.9 Begrepp

Vid beräkning av den teoretiska pensionen och pro rata-pensionen kan samordning inte förrättas med arbetspensionen från ett annat EU-land, men nog med SOLITA-ersättningen från ett annat EU-land (se punkten 4.13.2).

Den större beviljas

Pensionerna enligt nationell lag beräknas separat för varje enskilt arbetspensionssystem. Pensionernas sammanlagda belopp jämförs med den för alla finska pensionssystem enligt EU-bestämmelserna beräknade, sammanlagda pro rata-pensionen och den större av pensionerna beviljas.

Av APL-pensionen ingår i jämförelsen pensionen enligt nationell lag endast till grundskyddet, eftersom också pro rata-pensionen för APL:s del beräknas enligt grundskyddet. Efter jämförelsen läggs APL-tilläggs pensionens andel till den arbetspension för den privata sektorn som beviljas, dvs. antingen till pensionen enligt nationell lag eller till pro rata-pensionen.

Beträffande statens och kommunernas pensionssystem skall bestämmelserna om tilläggs pensionsskyddet i tillämpliga delar beaktas också vid beräkningen av den teoretiska pensionen.

Inom statens och kommunernas pensionssystem har personer födda före 1940 rätt till tilläggs pensionsskydd om de uppfyller vissa karenstider och omfattas av anställningsförhållandet inom den offentliga sektorn fram till pensionsfallet. Genom de ändringar i statens och kommunernas pensionssystem som trädde i kraft 1.1.1995 ändrades rätten till pension för anställda födda efter 1939 så att de fr.o.m. 1.1.1995 har ett pensionsskydd som motsvarar APL. De har likväl rätt att fram till 31.12.1994 få pensionen för statens eller kommunens anställningsförhållande enligt tilläggs pensionsskyddet, om de uppfyller ovan nämnda karenstider och fram till pensionsfallet är anställda i ett

Juridiska avdelningen

19.12.1996

anställningsförhållande som omfattas av samma pensionssystem för den offentliga sektorn.

StPL- och KTAPL-pensionen enligt förordningen beräknas enligt grundpensionsskyddet, när villkoren för tilläggspension enligt StPL/KTAPL inte uppfylls.

Om återstående tid inte kan räknas till godo i statens eller kommunens pension utan tillämpning av förordningen men nog enligt bilaga VI till förordningen, beräknas pensionen således enligt grundpensionsskyddet. Den återstående tiden enligt grundpensionsskyddet beräknas alltid fram till 65 års ålder.

Återstående tid

EG-förordningarna inverkar på den återstående tiden på två sätt:

- Enligt förordningen kan pro rata-pensionen från Finland beräknas med återstående tid på basis av arbete utomlands, även om den sökande inte längre har rätt till återstående tid i Finland (dvs. efterkarenstiden har gått ut, bilaga VI.M.2 till förordningen).
- Enligt förordningen kan pensionen beräknas med återstående tid, även om arbetstagaren inte har bott i Finland minst fem år före arbetsoförmågans inträde. Villkoret om bosättningsperiod anses vara uppfyllt om arbetstagaren har fullgjort sammanlagt minst fem år bosättnings- eller försäkringsperioder i EU-länderna.

Nytt villkor för rätt till återstående tid

Om pensionsfallet har inträffat 1.1.1996 eller senare, förutsätts likväl alltid ytterligare att den sökande under minst **12 månader** inom en tid som omfattar pensionsfallsåret och de **tio** kalenderåren omedelbart före det har haft **ett förvärvsarbete som skall försäkras i Finland** och som ger rätt till grundpension. I 6 a § 1 mom. APL stadgas hur bestämmelsen skall tillämpas på KAPL- och KoPL-löner.

Alla finska fribrev beräknas således inte längre med återstående tid med stöd av bilaga VI till förordningen (se räkneexempel 5).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4.4

Beaktande av försäkringsperioder i den teoretiska pensionen

4.4.1

Anmälan av försäkringsperioder

Eftersom den teoretiska pensionen i alla EU-länderna beräknas som om den sökande endast hade arbetat i ett land, behövs också uppgifter om pensionsgrundande försäkringstider i de andra EU-länderna för pensionsberäkningen. Varje EU-land anger sin pensionsgrundande försäkringstid i försäkringsperioder. Försäkringsperioderna kan antingen bestå enbart av sysselsättningstid eller också av andra jämförbara perioder, såsom arbetslöshetsperioder eller barnavårdstid, beroende på vilka perioder som ger rätt till pension i landet.

Varje land anmäler således sådana försäkringsperioder som ger rätt till pension i landet och som därför skall beaktas vid beräkningen av pensionen. Det land som räknar ut pensionen beaktar därefter försäkringsperioderna enligt sina egna bestämmelser om minimitid och åldersgränser, ikraftträdelsebestämmelser m.m. De olika länderna skiljer sig från varandra t.ex. i fråga om när pensionssystemet har införts (APL i Finland 8.7.1961) och vid vilken ålder pension börjar intjänas (enligt APL i Finland vid 23 års ålder). Minimilönen (enligt APL i Finland 1135,14 mk år 1997) och karenstiderna (för APL en månad) för inträde i systemet varierar likaså.

4.4.2

Hur försäkringsperioder i andra EU-länder beaktas i Finland

Försäkringsperioder i andra EU-länder skall beaktas som om de hade fullgjorts enligt finsk arbetspensionslagstiftning (artikel 45.1 i förordningen).

På utländska försäkringsperioder tillämpas samma karenstider för rätt till pension som på anställningar och företagaverksamhet i Finland (enligt APL är karenstiden för försäkringsperioder före 1.1.1965 sex månader, före 1.7.1971 fyra månader och för försäkringsperioder efter 1.7.1971 en månad).

Vid beräkningen bortses från försäkringsperioder i andra EU-länder som har upphört före 8.7.1961. Halva tiden före 1.7.1962 beaktas enligt den årliga intjäningsprocenten 1%, om anställningen har pågått 8.7.1961 eller senare.

Företagarperioder i andra EU-länder beaktas från 1.1.1970. Försäkringsperioder före 1.1.1970 som anmäls av andra EU-länder betraktas

Juridiska avdelningen

19.12.1996

som anställningar, om det inte framgår av försäkringsperioden att det varit fråga om företagaverksamhet.

Vid beräkningen av den teoretiska pensionen och pro rata-förhållandet i Finland beaktas försäkringsperioderna i andra EU-länder landsvis i hela månader. Restdagar beaktas inte.

Tidsgränserna, de lägre åldersgränserna och minimitiderna i den finska arbetspensionslagstiftningen tillämpas således på försäkringsperioderna i andra EU-länder. Avseende fästs däremot inte vid vilket slag av perioder det varit fråga om. Sådana perioder som ett annat EU-land anmäler som försäkringsperioder som skall beaktas vid pensionsberäkningen men som inte ger rätt till pension enligt finsk lag (t.ex. barnår eller utbildningstid) beaktas också. Inkomstgränserna enligt de finska arbetspensionslagarna följs inte heller, utan anställnings- och företagarkerperioderna beaktas enligt det andra EU-landets anmälan.

Arbetslöshets-, utbildnings- och rehabiliteringsperioder i andra EU-länder ger likväl inte rätt till arbetspensionstillägg i den finska pensionen. Sådana perioder beaktas inte heller vid fastställandet av efterkarenstiden för rätt till återstående tid.

Sverige Företagarverksamhet i Sverige anges på det svenska intyget över försäkringsperioder (adb-listan) i kolumnen PPB. I kolumnen PPA anges arbetsåren och i kolumnen SA summan av dem. Åren med pensionspoäng på förteckningen över pensionspoäng räknas om till månader genom multiplikation med 12. Om den sökande t.ex. har tjänat in poäng för åren 1967, 1968 och 1969, blir försäkringsperioderna i Sverige $3 \times 12 = 36$ månader. Bosättningsperioderna saknar betydelse för beräkningen av arbetspension.

Sverige anmäler poängen från 1960. Om den sökande har tjänat in poäng för åren 1960, 1961 och 1962, betraktas anställningen som en kontinuerlig anställning, likaså om den sökande har tjänat in poäng för åren 1960 och 1961 eller 1961 och 1962. Tiden före 1.7.1962 halveras enligt den normala beräkningsregeln.

I försäkringsperioderna från Sverige saknas i allmänhet det sista året för vilket beskattningen inte ännu har färdigställts. Försäkringsperioderna beaktas det oaktat fram till pensionsfallsdagen, om det inte av handlingarna tydligt framgår att anställningen har upphört före pensionsfallet.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Tid med sjukpenning räknas som ett ATP-poängår. Även tid med sjukbidrag och förtidspension ger ATP-poäng, men de förlänger inte efterkarenstiden.

Tyskland Av försäkringsperioder i Tyskland beaktas de perioder som anges på blanketten E 205 med ovan nämnda begränsningar enligt följande:

- I punkten Versicherungszeiten: alla anmälda tider
- I punkten Gleichgestellte Zeiten: alla andra tider förutom Berücksichtigungszeit och Pauschale Anrechnungszeit (den sistnämnda hänför sig alltid till tiden före 1.1.1957)

England Storbritannien anger försäkringsperioderna i veckor. Veckorna räknas om i månader så att de först multipliceras med 7 och därefter divideras med 30, dvs.

$$\frac{\text{vecka} \times 7}{30}$$

I Storbritannien kan den lagstadgade försäkringen ersättas med en frivillig försäkring. Också perioder som har fullgjorts enligt ett system som ersätter den lagstadgade försäkringen anges på intyget över försäkringsperioder och de behandlas på samma sätt som andra försäkringsperioder i EU-länder.

Frankrike Frankrike anger sina försäkringsperioder i tredjedels år. Försäkringsperioderna räknas om i månader så att det sammanlagda antalet godkända månader multipliceras med fyra.

Om omräkningen i månader av andra EU-länders försäkringsperioder, som anges i dagar, veckor eller år, stadgas i artikel 15 i tillämpningsförordningen.

Belgien anger sina perioder i dagar.

Italien anger de perioder som har fullgjorts enligt det allmänna systemet i veckor och de perioder som har fullgjorts enligt specialsystem delvis i månader och delvis (INPDAl) i dagar.

England och Irland anger sina perioder i veckor.

Spanien, Holland, Island, Danmark och Finland anger perioderna enligt d/mån/år.

Grekland anger en del av sina perioder i dagar (IKA), en del i år (OGA) och en del enligt d/mån/år (TEBE).

Österrike, Portugal, Tyskland och Liechtenstein anger försäkringsperioderna i hela månader. Luxemburg anger sina perioder i månader, med undantag av perioderna enligt tjänstemannasystemet, som fram till 31.12.1987 anges i dagar.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Sverige och Norge anger sysselsättningsperioderna i hela år och Frankrike i tredjedels år.

Vid beräkningen av den finska arbetspensionen bortses från bosättningsperioder som av ett annat EU-land anmäls såsom försäkringsperioder. Begynnelse- och slutdagen för sådana försäkringsperioder i andra EU-länder som baserar sig på förvärvsarbete rättas inte heller så att de motsvarar bosättningsperioderna (t.ex. hela året räknas med i sysselsättningsperioderna i Sverige, fastän det av bosättningsperioderna framgår att den sökande har flyttat till Finland mitt under året).

EG-domstolens beslut i fallet Malfitano (76/82): Bosättningsperioder i andra EU-länder beaktas endast inom sådana system där bosättningsperioder utgör ett villkor för beviljande av förmåner.

4.4.3

Det finska intyget över försäkringsperioder

På basis av uppgifterna i registret över arbetsförhållanden, handläggningsregistret och pensionsfallsregistret utarbetar Pensionsskyddscentralen maskinellt ett intyg över försäkringsperioder med uppgifter om sysselsättningsperioderna i Finland. På intyget anges

- de perioder för vilka försäkringsavgifter har betalats (periods of employment, of unemployment and other equivalent periods; det sammanlagda antalet månader i punkten total length of periods) och
- de sysselsättningsperioder som skall beaktas när pensionen räknas ut (total periods to be taken into account for calculation of benefits only).

FPA utarbetar separat sitt eget intyg över försäkringsperioder med uppgifter om bosättningsperioder. Det är lokalbyrån som utfärdar intyget och det bifogas alltid EU-pensionsansökan och sänds utomlands.

De försäkringsperioder för vilka försäkringsavgifter har betalats kan pensionsanstalten i ett annat EU-land räkna med i sina försäkringsperioder för att karenstiden i landet skall uppfyllas. I många EU-länder är karenstiderna långa och omspannar i regel alltid flera år, i Italien hela 15 år.

Från försäkringsperioderna i Finland utesluts alltid sammanträffande perioder (t.ex. samtidiga anställningsförhållanden eller arbetslöshetsdagar, utbildningsdagar och pensioneringstid samtidigt med förvärvsarbete). För beräkningen av de anställningsdagar som skall beaktas när pensionen räknas ut läggs restdagarna tills vidare samman. EU-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

pensionen beräknas enligt de försäkringsperioder som anges på intyget över försäkringsperioder.

Pensionsskyddscentralen har planer på att utveckla framställningen av intyget över försäkringsperioder. Då kan man också frångå sammanslagningen av restdagarna, och den tid som enligt intyget skall beaktas vid pensionsberäkningen kommer följaktligen att motsvara den pensionsgrundande tiden.

APL

Såsom försäkringsperioder enligt APL beaktas sådana perioder som ger rätt till pension enligt APL (arbete mellan 23 och 65 års ålder). Anställningstiden före 1.7.1962 halveras. Såsom med sysselsättningsperioderna jämförbara perioder anges de perioder som ger rätt till APL-pension, bl.a. tid med heffektiv pension i Finland och utbildnings- och arbetslöshetsdagar. Perioder med frivillig APL-försäkring (1 c § APL) och perioder med försäkring för förtroendeuppdrag beaktas likaså.

KAPL, KoPL

Av anställningstiderna enligt KAPL och KoPL anges för pensionsberäkningen det sammanlagda antalet inkomst månader under de år då KAPL- och KoPL-lönerna överstiger den nedre gränsen för lagarna.

Tiden före 23 års ålder och tiden efter 65 års ålder beaktas likväl inte, eftersom dessa tider inte ger pension. Av perioder före 1.1.1977 anges för pensionsberäkningen också året då 23 års ålder uppnåddes, eftersom det inte finns några exakta datum. Alla dessa perioder anmäls likväl till de andra EU-länderna såsom KAPL- och KoPL-försäkringsperioder, eftersom varje land tillämpar åldersgränserna i sin egen lagstiftning när de räknar ut pensionen.

Tiden räknas i hela månader, med undantag av de försäkringsperioder som har bildats av KAPL-löner före 1977. Dessa fastställs så att om också annat förvärvsarbete (t.ex. APL, FöPL, StPL) finns registrerat för samma år, dras den tid detta förvärvsarbete har pågått av från 360 dagar och antalet KAPL-försäkringsperioder fastställs på basis av de återstående dagarna. KAPL- arbete före 1.1.1977 beaktas med andra ord endast om inte 360 dagar i året fullgörs genom annat förvärvsarbete eller arbetslöshetsdagar.

SjPL

Rätt till SjPL-pension uppkommer också på basis av anställningar som är kortare än en månad. Om minst 15 dagar blir över vid beräkningen av anställningstiden för anställningar som är kortare än en månad, anses dessa motsvara en månad (3 § 2 mom. SjPF). När SjPL-pensionen fastställs, anses en arbetstagares alla sådana anställningar som har pågått kortare tid än 15 dagar under samma kalenderår bilda en anställning (11 § 3 mom. SjPL).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Pensionsskyddscentralen får separat uppgifter om SjöPL-perioderna av Sjömanspensionskassan för intyget över försäkringsperioder. Intyget kan i sådana fall inte utarbetas maskinellt på basis av uppgifterna i registret över arbetsförhållanden, utan det redigeras med textbehandlingsprogrammet.

KTAPL

Av KTAPL-perioder beaktas anställningsförhållanden efter 23 års ålder och tiden före 1.7.1962 halveras beträffande grundpensionen. Även anställningsförhållanden som har upphört före 1.7.1962 kan ge rätt till tilläggspension. Kommunernas pensionsförsäkring sänder separat uppgifter om sådana perioder till Pensionsskyddscentralen. Även när Kommunernas pensionsförsäkring har gett sitt beslut före 1.1.1989 kontrolleras KTAPL-uppgifterna med Kommunernas pensionsförsäkring.

StPL

Även anställningsförhållanden som har upphört före 1.7.1962 kan ge rätt till pension enligt StPL. Pensionsskyddscentralen får separat uppgifter om StPL-perioderna av Statskontoret för intyget över försäkringsperioder. I sådana fall kan intyget inte utarbetas maskinellt på basis av uppgifterna i registret över arbetsförhållanden, utan det redigeras med textbehandlingsprogrammet. Om Ålands landskapsstyrelse har gett ett pensionsbeslut, kontrolleras uppgifterna med Statskontoret.

En person har rätt till pension för StPL-anställningsförhållanden före 1.7.1962, även om de varit kortvariga, om han har haft ett till StPL-pension berättigande anställningsförhållande som har pågått 4 månader och som har upphört 1.7.1962 eller senare. Anställningstid från 21 års ålder räknas såsom pensionsgrundande tid. I och med att StPL trädde i kraft 1.1.1967 förkortades karenstiden till en månad, medan den ålder från vilken anställningstid räknas som pensionsgrundande då höjdes till 23 år. Tiden före 1.7.1962 halveras vid beräkning av grundpensionen, men inte vid beräkning av tilläggspensionen.

Med stöd av en överenskommelse som gäller nordiska statsanställda medborgare (överenskommelse mellan Finland, Norge, Sverige och Danmark om anpassning av rätten till pension enligt staternas pensionssystem) räknar ett annat nordiskt land med StPL-anställning i Finland i sin pensionsgrundande tid. I sådana fall räknas StPL-anställningen inte med i försäkringsperioderna i Finland när den finska arbetspensionen beräknas.

Statskontoret anmäler till Pensionsskyddscentralen vilka försäkringsperioder som skall beaktas vid pensionsberäkningen och Pensionsskyddscentralen för över perioderna på intyget över försäkringsperioder enligt Statskontorets anmälan. Om

Juridiska avdelningen

19.12.1996

StPL-försäkringsperioderna redan har anmälts såsom finska perioder och det senare framgår att ett annat nordiskt land har beaktat StPL-anställningen i sin pension, sänder Statskontoret en rättelseanmälan. På basis av den utarbetar Pensionskyddscentralen ett nytt intyg över försäkringsperioder.

Även om StPL-anställning i Finland inte har upptagits bland försäkringsperioderna för ett annat nordiskt land, läggs StPL-försäkringsperioderna till landets försäkringsperioder när den finska arbetspensionen räknas ut, om Statskontoret har gjort en rättelseanmälan om försäkringsperioderna i Finland.

KyPL

Intyget över försäkringsperioder utarbetades tidigare på basis av uppgifterna i registret över arbetsförhållanden (23 års åldersgräns och halvering av tiden före 1.7.1962), men sedan november 1996 har utskriften misslyckats. Uppgifterna kontrolleras numera med Kyrkans centralfond.

Finlands bank, FPA

Uppgifterna överförs från registret över arbetsförhållanden till intyget över försäkringsperioder. Anställningstid före 23 års ålder beaktas inte och anställningstid före 1.7.1962 halveras på samma sätt som enligt APL.

Arbetspensionstillägg

Sådana arbetslöshets-, utbildnings- och rehabiliteringsperioder i Finland som ger rätt till arbetspensionstillägg räknas till godo i den teoretiska pensionen och pro rata-pensionen på två sätt. På basis av perioderna räknas ett arbetspensionstillägg in i den teoretiska pensionen. Dessutom räknas perioderna med i de försäkringsperioder som inverkar på pro rata-förhållandet. Perioderna räknas således med både i försäkringstiden i Finland och i den sammanlagda försäkringstiden för EU-länderna.

Om de dagar som ger rätt till arbetspensionstillägg har infallit före 23 års ålder, anmäls de inte bland de perioder som skall beaktas vid pensionsberäkningen, om de inte har infallit under det år då den sökande uppnådde 23 års ålder. De dagar som har infallit under det år då begäran om intyget har gjorts räknas inte med i de perioder som skall beaktas vid pensionsberäkningen. Om pensionsbeslutet redan har utfärdats, anmäls pensionsfallsåret, dvs. året för arbetsförmågans inträde i pensionsfallsregistret, inte bland de perioder som skall beaktas vid pensionsberäkningen. Förmånsdagarna beaktas inte längre än till utgången av det år då den sökande uppnår 64 års ålder.

När en arbetstagare för första gången omfattas av de finska arbetspensionslagarna (dvs. av den privata eller den offentliga

Juridiska avdelningen

19.12.1996

sektorns pensionslagar vid 23 år ålder eller av KAPL eller KoPL när det årliga gränobeloppet nås) anmäls inte detta år eller tiden före det bland de perioder som skall beaktas vid pensionsberäkningen. Däremot räknas de med i de sammanlagda försäkringsperioderna.

4.5

Försäkringsperioder kortare än ett år i andra EU-länder

EU-länderna har rätt att uppställa som villkor för pension att den pensionsökande har fullgjort åtminstone en försäkringsperiod på minst ett år i landet (artikel 48 i förordningen, administrativa kommissionens beslut nr 79).

Om pensionsansökan har avslagits i ett annat land på den grunden att den sökande inte i landet uppfyller den ovan nämnda karenstiden ett år, kan försäkringsperioden ge rätt till pension i Finland, förutsatt

- att försäkringsperioden skulle ge rätt till pension i Finland om den hade fullgjorts i Finland såsom omtalas på sidan 7 ovan och
- att försäkringsperioden är för kortvarig för att ge rätt till pension i sysselsättningslandet.

Försäkringsperioder kortare än ett år som har fullgjorts i andra EU-länder läggs till försäkringsperioderna för den teoretiska pensionen, men räknas inte med i divisorn för pro rata-pensionen (artikel 45.2 i förordningen).

Om den sökande förutom i Finland endast har arbetat i ett annat EU-land och i detta EU-land kortare tid än 12 månader, beviljar den teoretiska anstalten i Finland således pension också för den kortvariga försäkringsperioden i det andra EU-landet. Härvid förutsätts att rätt till pension inte enligt det andra EU-landets lagstiftning uppkommer på basis av förvärvsarbete som är kortare än ett år. Exempel: Den sökande har arbetat i Tyskland 8 månader, vilket inte ger honom rätt till pension i Tyskland. I Finland har han arbetat 360 månader. Den finska arbetspensionen beräknas och beviljas som teoretisk pension på basis av 368 månader. Ingen pro rata-pension beräknas.

Om den sökande beviljas pension i flera EU-länder, fördelas rätten till pension för en försäkringsperiod som är kortare än ett år mellan de länder som beviljar pension och i förhållande till försäkringsperiodernas längd. I försäkringsperioderna för den teoretiska pensionen räknas då alla försäkringsperioderna

Juridiska avdelningen

19.12.1996

med, men i divisorn för pro rata-pensionen räknas endast försäkringsperioderna i Finland och i det andra landet som beviljar pension med. Exempel: Den sökande har arbetat i Sverige 36 månader, i Finland 240 månader och i Tyskland 8 månader. För den teoretiska pensionen räknas alla sysselsättningsperioderna med ($36 + 240 + 8 = 284$ månader). Den finska pro rata-pensionen beräknas på den så erhållna teoretiska pensionen ($240/276 \times$ den teoretiska pensionen). Den svenska pro rata-pensionen beräknas på samma sätt ($36/276 \times$ den teoretiska pensionen). Perioderna i Tyskland fördelas således mellan Finland och Sverige i förhållande till försäkringsperioderna i länderna.

Enligt EG-domstolens beslut i fallet Malfitano (76/82) skall försäkringsperioder som är kortare än ett år och därför inte ger rätt till pension i det land där de har fullgjorts räknas med i den pensionsgrundande tiden för det medlemsland där den sökande har uppfyllt karenstiden. Den sökande behöver inte vara försäkrad i detta medlemsland när pensionsfallet inträffar. Eftersom många EU-länder förutsätter att den försäkrade har fullgjort minst ett år försäkringstid innan han omfattas av pensionssystemet och karenstiden i Finland är endast en månad, kommer denna bestämmelse ofta att tillämpas i Finland.

Enligt EG-domstolens beslut i fallet Vermaut (55/81) får för sådana perioder som är kortare än ett år inga försäkringsavgifter uppbäras hos arbetstagaren i det landet där de beaktas.

4.6

Ålderspension

4.6.1

Rätt till ålderspension

För rätt till ålderspension förutsätts att den sökande har uppnått den allmänna pensionsåldern enligt nationell lag. Varje EU-land beviljar således ålderspension vid den allmänna pensionsåldern i landet. Invalidpensionen övergår i ålderspension först vid landets egen pensionsålder, även om pensionstagaren redan får ålderspension i ett annat EU-land. EG-domstolens beslut i fallet Di Prinzio (C-5/91).

EG-domstolens beslut i fallet Iacobelli (C-275/91): Om ett medlemsland har sänt en ansökan om invalidpension till ett annat medlemsland och den sökande redan har uppnått den allmänna pensionsåldern i det senare landet, kan den sökande i detta land beviljas ålderspension i stället för invalidpension, om ålderspensionen är större.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Exempel: En i Finland bosatt person som ansöker om ålderspension har också arbetat i Norge. I Finland är pensionsåldern 65 år, i Norge 67 år. Ansökan förmedlas likväl till Norge på E 202 blanketten, om inte den sökande har meddelat att han skjuter upp ansökan om ålderspension från Norge.

4.6.2

Ålderspensionens belopp

Om ålderspensionen inte beräknas med högre intjäningsprocent och samordningen av SOLITA-ersättning enligt förordningen inte inverkar på pensionens belopp, är ålderspensionen enligt nationell lag lika stor som pro rata-pensionen enligt förordningen. Därför kan ålderspensionen i regel beviljas enbart enligt nationell lag.

Om en ansökan om ålderspension på blanketten E 202 anländer till Finland och den sökande redan i Finland har blivit beviljad ålderspension vid 65 års ålder eller tidigare, räknas ålderspensionen inte om, om inte den sökande har arbetat utomlands efter 60 års ålder (högre intjäningsprocent enligt APL).

4.6.2

Högre intjäningsprocent

Enligt EU-bestämmelserna skall försäkringsperioder i andra EU-länder jämföras med försäkringsperioder i Finland. En person som ansöker om ålderspension har därför rätt att få en del av pensionen beräknad enligt den högre intjäningsprocenten om han har varit anställd eller verksam som egenföretagare i något EU-land vid en ålder som ger rätt till högre intjäningsprocent.

Höjningens andel räknas in i den teoretiska pensionen som ett särskilt tillägg. Den högre intjäningsprocenten fastställs enligt bestämmelserna och pensionslönen för den anställning i Finland dit den återstående tiden hade anslutits. Särbestämmelserna för pensionsystemen för den offentliga sektorn skall också beaktas när bestämmelsen om högre intjäningsprocent tillämpas.

Exempel: ålderspension

Juridiska avdelningen

19.12.1996

APL-pensionslön = 10 000 mk/mån
APL-fribrev = 2 250 "

Eftersom den sökande har arbetat i ett annat EU-land efter 60 års ålder, skall andelen motsvarande den högre intjäningsprocenten räknas in i pensionen som ett särskilt tillägg.

I exempelfallet beräknas den teoretiska pensionen så att APL-fribrevet uppräknas med förhållandet mellan försäkringsperioderna och till det läggs en andel motsvarande den en procent högre intjäningsprocenten för fem år.

Teoretisk pension =

$$25/15 \times 2\,250 + 5 \times 1\% \times 10\,000 = 4\,250 \text{ mk/mån}$$

Pro rata-pension =

$$15/25 \times 4\,250 = 2\,550 \text{ mk/mån}$$

Sverige anmäler ATP-poängen för hela det år under vilket den pensionssökande fyller 65 år. Den svenska ålderspensionen börjar från och med den månad under vilken den sökande fyller 65 år. Den finska ålderspensionen börjar en månad senare. Vid beräkning av den högre intjäningsprocenten räknas försäkringsperioderna i Sverige fram till utgången av månaden före den svenska ålderspensionens början, om det inte framgår att den pensionssökande har fortsatt att arbeta efter denna tidpunkt.

4.6.4

Förtida ålderspension

Om en EU-ansökan om ålderspension anländer till Finland innan den sökande har fyllt 65 år, behandlas den som en ansökan om förtida ålderspension. Pensionsanstalten kan då ge ett beslut med uppgifter om hur stor förtidsminskningen är och hur stor pensionen skulle vara vid 65 års ålder. Samtidigt uppmanar pensionsanstalten den pensionssökande att före besvärstidens utgång återta sin ansökan, om han inte vill ta ut den finska ålderspensionen i förtid.

Innan pension beviljas kan pensionsanstalten också be den sökande skriftligen meddela om han vill ta ut den finska ålderspensionen i förtid. I ett brev till den sökande anges då hur stor minskningen i pensionen är till följd av det förtida uttaget. Om den pensionssökande

Juridiska avdelningen

19.12.1996

meddelar att han inte vill ta ut ålderspensionen i förtid, låter pensionsanstalten pensionsansökan förfalla.

Förtidsminskningen görs alltid först sedan pro rata-pensionen har beräknats (se räkneexempel 4).

I Tyskland kan förtida ålderspension också delvis beviljas på basis av nedsatt arbetsförmåga. Om Tyskland har sänt en ansökan om ålderspension (E 202) försett med läkarutlåtande, skall pensionsanstalten också handlägga ansökan som en ansökan om invalidpension. Om den sökande inte har rätt till invalidpension i Finland på basis av den bifogade utredningen, beviljas pensionen som förtida ålderspension. Pensionsanstalten kan också fråga den sökande om han vill ta ut pensionen i förtid.

4.6.5

Uppskjuten ålderspension

Den sökande kan skjuta upp ansökan om ålderspension. Uppskovsförhöjning räknas då in i ålderspensionen på normalt sätt. Det görs alltid först efter pro rata-beräkningen.

4.7

Invalidpension

4.7.1

Rätt till invalidpension.

Rätten till invalidpension fastställs enligt nationella bestämmelser. EU-länderna kan i bilaga V ange sådana länder vilkas begrepp på arbetsförmåga de anser motsvara sitt eget och därför godkänner (artikel 40.4 i förordningen). Finland har inte uppgett några sådana länder och rätten till invalidpension i Finland avgörs således alltid självständigt. Vid bedömningen av arbetsoförmåga skall alla handlingar, läkarutlåtanden och andra uppgifter som pensionsanstalten har fått av anstalterna i de andra medlemsländerna beaktas (artikel 40 i tillämpningsförordningen).

Vid handläggningen av EU-pensionsansökningar följer FPA och Pensionsskyddscentralen det normala förfarandet med förhandsbesked.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4.7.2

Rätt till återstående tid

Bestämmelserna i förordningen och i den nordiska konventionen om social trygghet inverkar på den finska invalidpensionens belopp på tre sätt:

- försäkrings- och bosättningsperioder i andra EU-länder räknas också med för att villkoret om fem års bosättning i Finland för rätt till återstående tid skall uppfyllas (artikel 45.1 i förordningen) och
- den sökande kan med stöd av punkten M.2 i bilaga VI till förordningen på nytt få rätt till återstående tid på basis av arbete utomlands, även om han inte längre har rätt till återstående tid i Finland,

Ordalydelsen är följande

"Om anställning eller verksamhet som egenföretagare i Finland har upphört och försäkringsfallet inträffar under anställning eller verksamhet som egenföretagare i en annan medlemsstat och pension enligt den finska lagstiftningen om försäkringspension inte längre omfattar perioden mellan försäkringsfallet och pensionsåldern (antagandetid) skall försäkringsperioden enligt lagstiftningen i en annan medlemsstat beaktas vad avser villkoren för antagandetid som om de vore försäkringsperioder i Finland. "

- den återstående tiden i en heleffektiv pension kan minskas i enlighet med bestämmelsen om förhindrande av sammanträffande återstående tid från flera länder i en överenskommelse om social trygghet (artikel 15 i den nordiska konventionen).

Den finska arbetspensionen anses bestå av två delar: den intjänade pensionen och pensionen för den återstående tiden. För rätt till återstående tid har ytterligare villkor uppställts i Finland.

För rätt till återstående tid förutsätts alltid att den sökande under minst 12 månader inom en period som omfattar pensionsfallsåret och de omedelbart föregående 10 senaste åren har haft ett förvärvsarbete som omfattas av de finska arbetspensionslagarna (6 a § APL), om pensionsfallet har inträffat 1.1.1996 eller senare. Om detta villkor inte uppfylls, har den sökande endast rätt till den intjänade pensionen.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Den finska arbetspensionen som beviljas i form av invalidpension till följd av EU-pensionsansökan kan vara

- fribrevspension eller
- fribrevspension i vilken återstående tid har räknats till godo i förhållande till förvärvsarbetet i Finland och hela yrkesbanan (**pro rata-pension med återstående tid**) eller
- heleffektiv pension beräknad med återstående tid på normalt sätt (**enbart enligt nationell lag**) eller
- heleffektiv pension med mindre andel återstående tid till följd av att ett annat nordiskt land också beviljar pensionen med återstående tid (med stöd av artikel 15 i nordiska konventionen; **nationell pension beräknad enligt överenskommelse om social trygghet**).

4.7.3

Pro rata-pension med återstående tid från Finland

Om den sökande har rätt till pension i Finland men inte längre rätt till återstående tid enligt finsk lagstiftning (till exempel av den anledningen att han länge har arbetat utomlands efter anställningen i Finland), kan han få rätt till återstående tid på basis av förvärvsarbetet i något annat EU-land. Villkor för rätt till återstående tid är att pensionsfallet enligt definitionen i de finska arbetspensionslagarna inträffade medan den sökande arbetade i det andra EU-landet (bilaga VI.M.2 till förordningen).

Om pensionsfallet har inträffat 1.1.1996 eller senare, förutsätter rätt till pension för den återstående tiden ytterligare att den sökande under minst 12 månader inom en period som omfattar pensionsfallsåret och de omedelbart föregående 10 senaste åren **har haft ett arbete som omfattas av de finska arbetspensionslagarna** (6 a § APL). Om detta villkor inte uppfylls, har den sökande endast rätt till den intjänade pensionen.

Hela den återstående tiden räknas likväl inte till godo i den finska pensionen, utan den beaktas endast i förhållande till försäkringsperioderna. Pensionen beräknas då som en pro rata-pension enligt förordningen.

Pensionen beräknas som en pro rata-pension enligt förordningen också när invalidpension endast beviljas från Finland (artikel 49.1.b.ii i förordningen).

Exempel: En person som är bosatt i Sverige har blivit sjukledig och fått sjukpenning i Sverige fr.o.m.1.3.1994. Han har under

Juridiska avdelningen

19.12.1996

anställningen i Sverige blivit arbetsförmögen också i den bemärkelse som avses i de finska arbetspensionslagarna. Sverige har beviljat den sökande förtidspension efter sjukpenningperioden.

[REDACTED]
Anställning i Sverige sjukpenning pension

[REDACTED]
APL-anställning

[REDACTED]
APL-pension fr.o.m. 1.3.1994:
pro rata-pension med återstående tid

Fastän den svenska pensionen börjar löpa först sedan dagpenningperioden har gått ut, beräknas den finska invalidpensionen genast från 1.3.1994 som en pro rata-pension med återstående tid, eftersom detta beräkningssätt ger en större pension (bestämmelsen i bilaga VI och artikel 49.1.b.ii). Den svenska sjukpenningen skjuter inte fram begynnelsestidpunkten för den finska invalidpensionen, eftersom pensionsfallet inträffade före 1.1.1996. Då trädde en lagändring i kraft enligt vilken sjukdagpenning från utlandet inverkar på begynnelsestidpunkten för den finska arbetspensionen.

Rätt till återstående tid förutsätter att det inte finns något avbrott mellan pensionsfallsdagen och den dag då arbetet upphör. Om detta inte framgår av pensionshandlingarna från det andra EU-landet, reder Pensionsskyddscentralen ut ärendet på pensionsanstaltens begäran.

Pensionsfallet enligt finsk lagstiftning är avgörande för rätten till återstående tid enligt bilaga VI. Om pensionsfallet enligt finsk lagstiftning inte inträffar medan den sökande är anställd eller verksam som egenföretagare i den andra medlemsstaten, har den sökande inte rätt till återstående tid i Finland.

Finsk arbetspensionslagstiftning tillämpas också på fastställandet av pensionsfallet i Finland. Eftersom skillnaderna i lagstiftningen gör det möjligt att på lindrigare grunder få sjukpenning och pension från Sverige än från Finland, kan tidpunkten då den sökande uteblev från arbetet och den svenska sjukpenningen började löpa inte alltid fastställas som pensionsfallstidpunkt. När pensionsfallstidpunkten enligt finsk lagstiftning fastställs beaktas utöver läkarintyg också uppgifter om den svenska sjukpenningen, hur länge sjukpenning har betalats och om utbetalningen har skett utan avbrott. Dessutom beaktas de svenska A-intygen, orsaken till arbetsförmågan, den sökandes yrkesbana m.m. på samma sätt som i fall som avgörs enbart på nationella grunder.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

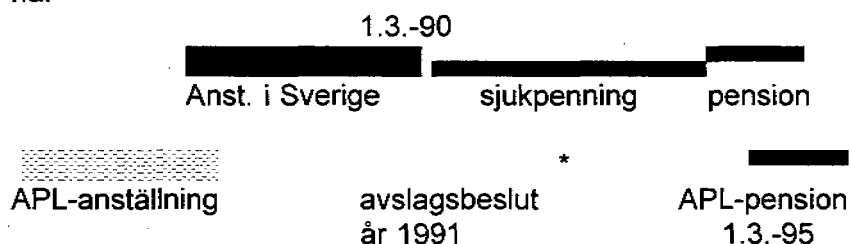
Till E-ansökningsblanketten fogas ofta endast det sista läkarutlåtandet. Vid behov utreder Pensionsskyddscentralen på pensionsanstaltens begäran när den sökande senast har arbetat och ber om tidigare utlåtanden (se punkten 3.6.6 Pensionsanstaltens åtgärder).

För att rätt till återstående tid skall kunna anslutas till ett fribrev förutsätts att den sökande i det land där han har blivit arbetsoförmögen har fullgjort försäkringsperioder som skall beaktas när den finska arbetspensionen beräknas. Försäkringsperioderna behöver likväl inte nödvändigtvis gälla den anställning under vilken pensionsfallet inträffade. Pensionen beräknas med återstående tid enligt bestämmelsen i bilaga VI, även om den anställning under vilken pensionsfallet inträffade hade pågått kortare tid än en månad.

Rätt till återstående tid förutsätter inte att också det landet där pensionsfallet inträffade beviljar invalidpension. Om en olycka var orsak till pensionsfallet, kan det hända att det andra EU-landet endast beviljar olycksfallsersättning (eller -pension) men den finska invalidpension som beviljas som fribrev beräknas det oaktat med återstående tid.

Exempel: En i Sverige bosatt person blir sjukledig och får sjukpenning i Sverige fr.o.m. 1.3.1990. Han har också ansökt om pension från Finland. I Finland har ansökan avslagits (inte arbetsoförmögen). I Sverige har den sökande beviljats förtidspension som fortsättning på sjukpenningen.

Den sökande ansöker på nytt om pension från Finland. Enligt den nya utredningen är han fr.o.m. 28.2.1995 arbetsoförmögen i den bemärkelse som avses i de finska arbetspensionslagarna.

Den sökande har inte rätt till återstående tid i APL-fribrevet (dvs. pro rata-pension med återstående tid), eftersom han har blivit arbetsoförmögen i den bemärkelse som avses i finsk lagstiftning först sedan arbetet i Sverige upphört.

Flottörsstadgande

När återstående tid ansluts till ett finskt fribrev med stöd av bilaga VI till förordningen, kan också flottörsstadgandet bli tillämpligt. Vid tillämpningen av flottörsstadgandet betraktas som pensionsfallstidpunkt den tidpunkt då det sista arbets- eller tjänsteförhållandet eller den

Juridiska avdelningen

19.12.1996

sista perioden av företagaverksamhet enligt den finska arbetspensionslagstiftningen dit återstående tid hade kunnat anslutas upphörde. Av anställningen förutsätts således att den har pågått minst en månad (företagarverksamhet minst fyra månader) och att lönen uppgick till minimigränsen enligt APL eller till gränsbeloppet för lönerna för rätt till återstående tid enligt KAPL (s.k. övre gränsbeloppet).

Om det sista förvärvsarbetet enligt arbetspensionslagarna i Finland är KAPL-arbete och KAPL-årslönerna inte uppgår till det gränsbelopp som ger rätt till återstående tid, ansluts återstående tid inte till KAPL-arbetet. I stället ansluts återstående tid då till den anställning eller period av företagaverksamhet till vilken den hade anslutits om den sökande hade blivit arbetsoförmögen när anställningen eller företagaperioden upphörde (se räkneexempel 6). Om ingen sådan anställning finns, beviljas inte pension med återstående tid från Finland.

Om den sista anställning som i princip ger rätt till pension med återstående tid varade kortare tid än sex månader, ansluts återstående tid på basis av flottörsstadgandet till den i ordningen första anställning som har upphört inom det senaste året, på samma sätt som när pensionen beräknas enbart enligt nationell lag. Om det inte finns någon sådan anställning, ansluts den återstående tiden till en anställning som har pågått kortare tid än sex månader.

Om den sökande inte har rätt till pension med återstående tid enligt nationell lag, beräknas pro rata-pensionen alltid med återstående tid fram till 65 års ålder.

Såsom grund för lönen för den återstående tiden används pensionslönen eller den pensionsgrundande arbetsinkomsten för den anställning eller den företagaperiod dit den återstående tiden ansluts. Pensionen för den återstående tiden kan också beräknas med ledning av den s.k. utjämningslönen (7 b § APL).

Bestämmelsen om utjämningslön tillämpas likväl inte om det faktiska pensionsfallet enligt finsk lag har inträffat innan bestämmelsen trädde i kraft, dvs. före 1.1.1989.

Om den teoretiska pensionen beräknas med återstående tid men den sökande inte har rätt till återstående tid i pensionen enligt nationell lag, betraktas pro rata-pensionen som är beräknad med återstående tid inte som en helegativ pension (se punkten 4.12).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Exempel: invalidpension

APL 15 år	EU 9 år	återst. tid 10 år
-----	*-----*	*-----*
	AOF	65 år

APL-pensionslön	= 10 000 mk/mån
APL-fribrev	= 2 250 "

Personen i exempelfallet har arbetat i Finland och i ett annat EU-land. Han blir arbetsoförmögen medan han arbetar i EU-landet varför den återstående tiden räknas till godo i pensionen. Den återstående tiden ansluts till APL-anställningen och som grund för lönen används pensionslönen för denna anställning.

I den teoretiska pensionen räknas också EU-tiden med, vilket ger

Teoretisk pension =

$$24/15 \times 2\,250 + 5 \times 1,2\% \times 10\,000 + 5 \times 0,8\% \times 10\,000 = 4\,600 \text{ mk/mån}$$

Eftersom den teoretiska pensionen beräknas med tillämpning av finsk pensionslagstiftning, begränsas pensionen så att den högst motsvarar samordningsgränsen.

Pro rata-pension

På basis av den teoretiska pensionen beräknas den s.k. pro rata-pensionen som utgör samma proportionella andel av den samordnade teoretiska pensionen som den faktiska pensionsgrundande försäkringstiden enligt de finska pensionslagarna utgör av den faktiska sammanräknade försäkringstiden i EU-länderna. Arbetspensionen beviljas som pro rata-pension, om pro rata-pensionen är större än pensionen beräknad enligt nationell lag.

Pro rata-pension =

$$15/24 \times 4\,600 = 2\,875 \text{ mk/mån}$$

I pro rata-pensionen beräknas pensionen för den återstående tiden enligt de nya intjäningsprocenterna för den återstående tiden (1,5, 1,2 och 0,8) om pensionsfallet inträffar 1.1.1996 eller senare.

Pro rata-pensionen med återstående tid kan också beräknas med högre intjäningsprocent.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Bestämmelse i bilagan för Sverige

I bilaga VI till förordningen har Sverige en motsvarande bestämmelse som Finland. För att antagandetid skall kunna anslutas till ett svenskt fribrev behöver den sökande emellertid inte ha blivit arbetsförmögen medan anställningen pågick, utan det räcker om den sökande var försäkrad i något annat EU-land när pensionsfallet inträffade. Sverige har tolkat bestämmelsen så att en del av antagandetiden alltid ansluts till det svenska fribrevet om den sökande beviljas heffektiv invalidpension i Finland, t.ex. på basis av efterkarenstiden (gäller således också långvarigt arbetslösa). (En promemoria om beräkningen av antagandetiden i Sverige i bilaga 3.)

För Norge finns ingen motsvarande bestämmelse i bilagan.

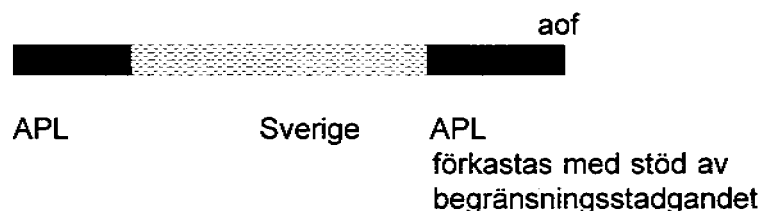
4.7.4

Sambandet mellan begränsningsstadgandet och den återstående tiden

Om en person har arbetat i Finland efter en anställning i ett annat EU-land och begränsningsstadgandet tillämpas på den sista anställningen, bildas ett fribrev av pensionen för anställningarna före den anställning som har förkastats med stöd av begränsningsstadgandet. Det här beror på att bestämmelsen för Finland i bilaga VI tillämpas endast om den sökande har blivit arbetsförmögen medan anställningen utomlands pågår.

Däremot kan pensionen från det andra landet beräknas med återstående tid.

Exempel: Den sökande har arbetat i Finland och Sverige. Den sista anställningen i Finland förkastas med stöd av begränsningsstadgandet. Återstående tid ansluter sig inte till det finska fribrevet. Däremot ansluter sig återstående tid till den svenska pensionen med stöd av bestämmelsen för Sverige i bilaga VI, eftersom den sökande var försäkrad i Finland när pensionsfallet inträffade. Den svenska pensionen är heffektiv och på den tillämpas inte artikel 15 i nordiska konventionen, eftersom Finland beviljar pensionen som fribrev utan återstående tid.

En anställning som förkastas med stöd av begränsningsstadgandet skall anges på det finska intyget över försäkringsperioder bland de

Juridiska avdelningen

19.12.1996

grundande tid i den teoretiska pensionen men inte i divisorn för pro rata-pensionen (Menzies 793/79). Samma ståndpunkt företräds också i Administrativa kommissionens beslut nr 95. I Finland ger detta beräkningssätt en pension som är mindre än den nationella pensionen enligt förordningen i vilken hela den återstående tiden räknas till godo (bestämmelserna om proportionering av den återstående tiden i överenskommelse om social trygghet har inte tillämpats). Därför beviljar Finland i sådana fall nationell pension enligt förordningen.

Proportionerad återstående tid, nordiska konventionen

Om beräkningen av arbetspension innehåller den nordiska konventionen om social trygghet endast en bestämmelse i syfte att förhindra att återstående tid från flera nordiska länder sammanträffar (artikel 15). Arbetspensionen beräknas med återstående tid förutom i Finland också i Sverige, Norge och Island.

Om heffektiv pension med återstående tid beviljas i Finland

- på basis av ett pensionsfall som har inträffat medan anställningen i Finland pågår eller
- på basis av ett pensionsfall som har inträffat efter det att anställningen upphört men innan efterkarenstiden har gått ut

och den sökande också har rätt till pension med återstående tid från ett annat nordiskt land, proportioneras den återstående tiden mellan de nordiska länderna i förhållande till försäkringsperiodernas längd. På så sätt beviljar vardera nordiska landet återstående tid i pensionen i förhållande till den tid som den sökande har arbetat i landet.

När ett annat nordiskt land beviljar pension med återstående tid får Finland rätt att proportionera den återstående tiden om det är fråga om

- en heffektiv pension enligt landets nationella bestämmelser (med stöd av "efterkarenstiden") eller
- en pension med återstående tid som har beviljats med stöd av bilaga VI till förordningen.

Enligt artikel 15 i nordiska konventionen proportioneras den återstående tiden endast mellan de nordiska länder som beviljar den sökande pension med återstående tid. Danmark beviljar aldrig pen-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

sion med återstående tid och försäkringsperioder i Danmark beaktas heller aldrig vid proportioneringen av den återstående tiden.

Den återstående tiden proportioneras i förhållande till försäkringsperioderna. Den nordiska konventionen tillämpas endast på den nationella pensionen som beräknas enligt förordningen.

Pensionen med återstående tid beräknas på normalt sätt enligt intjäningsprocenterna för pensionen för den återstående tiden (1,5 % och om pensionsfallet inträffar 1.1.1996 eller senare, även 1,2 % och 0,8 %). Denna pension multipliceras med förhållandet mellan försäkringsperioderna i Finland och de sammanlagda försäkringsperioderna i de andra länderna (=de nordiska länderna som beviljar pension med återstående tid). Det andra nordiska landet tillämpar på motsvarande sätt sina egna bestämmelser vid proportioneringen av den återstående tiden. Därför kan de nordiska länderna tillämpa sinsemellan olika relationstal på proportioneringen av den återstående tiden.

Exempel: Den sökande har arbetat 36 månader i Sverige och 100 månader i Finland. Försäkringsperioderna är således sammanlagt 136 månader. Den återstående tiden från pensionsfallet till pensionsåldern omfattar 105 månader. Finlands andel av den återstående tiden är $100/136 \times 105 = 77$ månader, medan Sveriges andel av den återstående tiden är $36/136 \times 105 = 27$ månader. Den finska pensionen beräknas först på normalt sätt så att hela den återstående tiden räknas till godo i pensionen och den så erhållna pensionen multipliceras därefter med relationstalet 100/136 (se räkneexempel 11).

Enligt den tidigare nordiska konventionen beviljades pensionen med återstående tid endast från det land där andelen återstående tid var störst. Den nya konventionen tillämpas också på pensioner vilkas utbetalning har inletts före EES, men först fr.o.m. 1.1.1994 då EES trädde i kraft (se punkten 8 Omräkning av pension).

Artikel 15 i nordiska konventionen kan inte tillämpas om inte den sökande faktiskt kommer att få pension med återstående tid från minst två nordiska länder. Om det ena nordiska landet t.ex. ger avslag på ansökan om invalidpension på den grunden att personen inte betraktas som arbetsoförmögen, kan artikeln inte tillämpas. Det land som beviljar pension räknar då till godo hela den återstående tiden i pensionen.

I Sverige krävs 30 år med ATP-poäng för full pension. Om en person som har arbetat så länge i Sverige blir beviljad helefektiv pension i Finland, kan Finland proportionera den återstå-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

ende tiden, eftersom den sökande har rätt till pension med återstående tid i två nordiska länder, även om den svenska pensionen i själva verket inte beräknas med återstående tid.

Om Sverige beviljar heffektiv pension och också den finska pensionen beräknas med återstående tid (med stöd av bilaga VI till förordningen eller med stöd av efterkarenstiden i Finland), proportionerar Sverige sin återstående tid enligt artikel 15 i nordiska konventionen.

Den svenska ATP-pensionen kan vara heffektiv, även om personen inte har blivit arbetsförmögen medan anställningen i Sverige pågick. I detta fall ansluts inte återstående tid till det finska fribrevet. Eftersom den finska pensionen inte i detta fall beräknas med återstående tid, kan Sverige inte proportionera den återstående tiden med stöd av nordiska konventionen, utan hela den återstående tiden räknas till godo i den svenska pension som beviljas.

I Sverige beräknas pensionen enligt pro rata-regeln endast om den pensionssökande inte har tjänat in tre år med ATP-poäng i Sverige. I ett sådant fall måste Sverige beakta försäkringsperioder i andra länder för att rätt till pension i Sverige skall uppkomma, eftersom den sökande inte annars har rätt till ATP-pension i Sverige (kravet är minst tre ATP-år av vilka två kan fullgöras genom försäkringsperioder i andra EU-länder). I annat fall är den svenska nationella pensionen beräknad enligt förordningen alltid större än pro rata-pensionen. Om den sökande sammanlagt har fullgjort mindre än tre år försäkringsperioder, har han över huvud taget inte rätt till pension i Sverige.

Sverige kallar en pension som har beviljats med stöd av bilaga VI till förordningen "nationell pension enligt förordningen" med den återstående tiden proportionerad med stöd av artikel 15 i nordiska konventionen. Finland talar i motsvarande fall om "pro rata-pension med återstående tid".

Försäkringsperioder i andra EU-länder och proportionerad återstående tid

Vid proportioneringen av den återstående tiden beaktas försäkringsperioderna i de nordiska länder som beviljar pension med återstående tid men inte försäkringsperioder i andra länder. Om t.ex. Danmark, Sverige och Finland beviljar pension, beaktas endast försäkringsperioderna i Sverige och Finland vid proportioneringen av den återstående tiden, eftersom den danska pensionen aldrig beräknas med återstående tid.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Vid beräkningen av pro rata-pensionen beaktas försäkringsperioderna i samtliga EU-länder. Därför är den finska pro rata-pensionen i sådana fall alltid mindre än den nationella pensionen beräknad enligt en överenskommelse om social trygghet.

Vid proportioneringen av den återstående tiden beaktas inga andra EU-länder förutom de nordiska länderna. När de nya överenskommelserna med Tyskland och Österrike har trätt i kraft, beaktas också försäkringsperioderna i dessa länder, eftersom vardera överenskommelsen kommer att innehålla en bestämmelse om proportionering av den återstående tiden som motsvarar artikel 15 i nordiska konventionen.

I övrigt grundar sig proportioneringen av den återstående tiden på samma försäkringsperioder som beräkningen av pro rata-pensionen (t.ex. också dagar med arbetslöshetsdagpenning m.m. räknas med).

I Sverige tjänas ATP-poäng in också för dagar med dagpenning, varför poängen ökar ännu efter det finska pensionsfallet. Finland beräknar likväl sin egen pension enligt sina egna regler och de försäkringsperioder i Sverige som infaller efter det finska pensionsfallet beaktas inte vid proportioneringen av den återstående tiden.

Jämförelse med pro rata-pensionen

Om villkoren för proportionering av den återstående tiden uppfylls, beräknas inte någon annan nationell pension över huvud taget. Däremot beräknas den teoretiska pensionen och pro rata-pensionen alltid också när proportionering av den återstående tiden blir aktuell. Eftersom samma försäkringsperioder ligger till grund för dem, är pro rata-pensionen i allmänhet lika stor som den nationella pensionen enligt överenskommelse om social trygghet. Situationen kan likväl förändras till följd av samordningsbestämmelserna. Då jämförs den nationella pensionen beräknad enligt överenskommelse om social trygghet med pro rata-pensionen och den större beviljas.

Den finska heffektiva pensionen med den återstående tiden proportionerad kan också beräknas med högre intjäningsprocent (se räkneexempel 3).

Arbete före 23 års ålder

Om en person har rätt till heffektiv pension i Finland före 23 års ålder och återstående tid också räknas till godo i den nationella pensionen för ett annat nordiskt land, tillämpas artikel 15 i nordiska konventionen. Vid proportioneringen av den återstående tiden använder

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Finland landets relationstal som anges på intyget över försäkringsperioder. Finland multiplicerar med andra ord den återstående tiden med det tal som erhålls när det ovan nämnda relationstalet dras av från talet 1 (se räkneexempel 16).

Om den sökande inte längre har rätt till återstående tid i den nationella pensionen från ett annat nordiskt land, men landet beviljar pensionen med återstående tid med stöd av bilaga VI till förordningen, förfars på samma sätt men landets pro rata-relationstal dras då av från talet 1.

Om en person som är under 23 år senast har arbetat i Sverige och före det i Finland och han inte längre har rätt till återstående tid i Finland, har han inte rätt till pension i Finland.

Om en person har arbetat i Sverige före 23 års ålder och i Finland också efter 23 års ålder, är pro rata-pensionen större än den nationella pensionen enligt förordningen. Det här beror på att försäkringsperioder före 23 års ålder inte beaktas i den teoretiska pensionen, som således endast baserar sig på försäkringsperioder i Finland. I sådana fall beviljas pensionen således enligt förordningen och i pensionen räknas hela den återstående tiden i Finland till godo.

4.7.6

Samtidigt förvärsarbete

Om försäkringsperioder enligt de finska pensionslagarna eller försäkringsperioder i Finland och försäkringsperioder i andra EU-länder sammanfaller, beaktas de samtidiga försäkringsperioderna endast en gång när den teoretiska pensionen och pro rata-förhållandet beräknas.

Om försäkringsperioder i Finland sammanfaller, ansluts återstående tid till bägge försäkringsperioderna även när återstående tid ansluts till fribrev med stöd av bilaga VI till förordningen (se räkneexempel 7). Enligt huvudregeln är den pensionsanstalt som beviljar pension för anställningen med den högre lönen teoretisk anstalt, men pensionsanstalterna kan också sinsemellan komma överens om annat.

Försäkringsperioderna i Sverige (ATP-poängen) registreras på årsnivå oberoende av anställningstiden. Ett ATP-poängår motsvarar således 12 månader i försäkringsperioder. Om en anställning samtidigt finns registrerad i Finland, beaktas försäkringstiden i Sverige så att anställningstiden i Finland dras av från den. T.ex om en person har tjänat in ett år med ATP-poäng i Sverige och haft en fyra månader lång anställning i Fin-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

land, beaktas 8 månader såsom försäkringstid i Sverige och 4 månader såsom försäkringstid i Finland (artikel 15.1.e tillämpningsförfordningen).

Om en sysselsättningsperiod och en pensionsperiod eller en försäkringsperiod i ett annat EU-land som baserar sig på annat än förvärvsarbete sammanfaller, räknas sysselsättningsperioden med i försäkringsperioderna (EG-domstolens beslut i fallet Guissart, 12/67).

Exempel: En person som får delinvalidpension i Finland har samtidigt förvärvsarbetat i Sverige. Delpensionen har senare dragits in. Om den sökande senare på basis av ett nytt pensionsfall beviljas pension, räknas den tid som den sökande fått delinvalidpension inte med i försäkringsperioderna i Finland, utan endast det samtidiga förvärvsarbetet i Sverige räknas med i försäkringsperioderna i Sverige.

Proportionerad återstående tid och samtidigt förvärvsarbete

Bestämmelserna i förordningen utgår från att den anställda försäkras endast i ett land. Om han förvärvsarbetar i flera EU-länder samtidigt, försäkras han endast i bosättningslandet om han också arbetar där (artikel 14.2.b.i). Om personen samtidigt är anställd i ett EU-land och verksam som egenföretagare i ett annat EU-land, kan han försäkras separat för anställningen och företagaverksamheten (se punkten 2.3.5 Egenföretagare).

Enligt den tidigare nordiska konventionen försäkrades samtidiga anställningar i två nordiska länder var för sig enligt lagstiftningen i sysselsättningslandet. Om personen före 1.1.1994 var anställd t.ex. i Tornedalen i samtidiga anställningar i Finland och Sverige, ansluts återstående tid till bägge anställningarna och den återstående tiden proportioneras mellan länderna (se räkneexempel 5). Enligt artikel 14.2.b.i i förordningen 1408/71 skall sådana anställningar fr.o.m. 1.1.1994 försäkras endast i det land där arbetstagaren bor. Om de samtidiga anställningarna likväl efter 1.1.1994 har försäkrats var för sig i två nordiska länder och ingen anhållan om att försäkringsbeslutet undanröjs inlämnas, beräknas pensionen såsom i räkneexempel 15.

Samtidiga försäkringsperioder räknas endast med en gång också vid tillämpningen av bestämmelserna om proportionering av den återstående tiden i nordiska konventionen (se räkneexempel 15).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4.7.7

Invalidpension från Finland på tidigare grunder

Heleffektiv pension - men inte pro rata-pension med återstående tid - kan beviljas från Finland på tidigare grunder. Om pensionstagaren då också har rätt till återstående tid i pensionen från ett annat nordiskt land, tillämpar Finland bestämmelserna i artikel 15 och proportionerar den återstående tiden. I övrigt förblir de tidigare grunderna för den finska pensionen oförändrade, dvs. försäkringsperioderna räknas fram till det föregående pensionsfallet och återstående tid ansluts till den anställning dit den hade anslutits i den tidigare beviljade pensionen.

Ett nytt intyg över försäkringsperioder begärs av Pensionsskyddscentralen med omnämmandet att pensionen beräknas på tidigare grunder.

Om ett annat nordiskt land beviljar fribrevspension, beviljar Finland heleffektiv pension på tidigare grunder enligt Finlands nationella bestämmelser, utan proportionering av den återstående tiden.

4.7.8

Överenskommelser om social trygghet med Tyskland och Österrike

Finland har med Tyskland och Österrike förhandlat fram en liknande överenskommelse som med de nordiska länderna, men överenskommelserna har inte ännu trätt i kraft. Proportionering av den återstående tiden i den nationella pensionen är således ännu inte möjlig när den sökande har fullgjort försäkringsperioder både i Finland och Tyskland eller både i Finland och Österrike. Till dess att den nya överenskommelsen har trätt i kraft kan den del av pensionen från Tyskland eller Österrike som motsvarar den återstående tiden samordnas. (se punkten 4.13.1)

4.7.9

Begynnelsestidpunkten för invalidpension

När en person som är bosatt i ett annat EU-land blir beviljad invalidpension från Finland för samma tid för vilken bosättningslandet beviljar dagpenning, är sjukdagpenningen från det andra landet i ett års tid primär i förhållande till den finska invalidpensionen och skjuter fram begynnelsestidpunkten för den finska invalidpensionen med ett år. När pensionsfallet har inträffat före 1.1.1996, betalas pensionen likväl enligt de dåvarande finska bestämmelserna, dvs. samtidigt med dagpenningen från det andra landet.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Pensionen kan beviljas ett år retroaktivt från det att ansökan blivit anhängig (se punkten 3.6.4 När ansökan blir anhängig)

4.8

Individuell förtidspension

Heleffektiv från Finland

Om den sökande beviljas heleffektiv individuell förtidspension från Finland, kan den återstående tiden proportioneras om också ett annat nordiskt land beviljar den sökande pension med återstående tid.

Sverige kan i sådana fall bevilja förtidspension med en del av antagandetiden i enlighet med bestämmelsen i bilaga VI till förordningen.

Pro rata-pension med återstående tid

Beviljande av individuell förtidspension förutsätter rätt till återstående tid. Om den sökande inte längre har rätt till återstående tid i Finland, men uppfyller de övriga villkoren för individuell förtidspension medan han fortsätter att arbeta i ett annat EU-land, beräknas den individuella förtidspensionen som en pro rata-pension med återstående tid. Rätt till individuell förtidspension uppkommer inte på basis av arbete utomlands, om inte pensionsfallet för individuell förtidspension har inträffat under en pågående anställning eller period av företagarkerksamhet.

Pensionsnämnden har gett ett beslut enligt vilket rätt till återstående tid enligt nationella bestämmelser inte förutsätts för rätt till individuell förtidspension, utan det räcker med att rätt till återstående tid har uppkommit med stöd av EU-bestämmelserna (28.2.1994, 4475/93).

Exempel: En person har blivit arbetsförmögen i den mån att han har rätt till individuell förtidspension och han uppfyller också de övriga villkoren för individuell förtidspension (med undantag av villkoret om återstående tid) medan han arbetar i Sverige. I Sverige beviljas han inte förtidspension. Han har inte längre rätt till individuell förtidspension med stöd av de nationella bestämmelserna, eftersom efterkarenstiden för återstående tid har gått ut efter den sista anställningen i Finland. Med stöd av bestämmelsen i bilaga VI får han likväl rätt till återstående tid och därmed rätt till individuell förtidspension.

Den individuella förtidspensionen beräknas i enlighet med artikel 46.2 i förordningen 1408/71 med beaktande av försäkringsperioderna i Sverige, dvs. som en pro rata-pension med åter-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

stående tid. Till den finska fribrevspensionen läggs således en andel återstående tid som motsvarar försäkringsperioderna. Försäkringsperioderna i Sverige räknas till godo för rätt till individuell förtidspension och för pro rata-pensionen. Bestämmelserna i nordiska konventionen tillämpas inte, eftersom pension inte ännu beviljas i Sverige.

Om Sverige senare efter sjukpenningen beviljar heffektiv förtidspension, kan Sverige proportionera den återstående tiden med stöd av artikel 15 i nordiska konventionen, eftersom personen redan från Finland får pension i vilken en del av den återstående tiden har räknats med.

Exempel: En person som är bosatt i Sverige blev sjukledig 1.2.1996. Han uppfyllde då alla övriga villkor för individuell förtidspension utom åldersvillkoret. Han fyllde 58 år 30.11.1996. Pensionsfallet för individuell förtidspension inträffar den dag då det sista av villkoren för pensionen uppfylls, dvs. i detta fall 30.11.1996. Eftersom pensionsfallet inträffade först sedan arbetet utomlands hade upphört, har den sökande inte rätt till individuell förtidspension.

4.9

Rehabiliteringsstöd

Rehabiliteringsstöd beräknas enligt EU-bestämmelserna på samma sätt som invalidpension.

Angående visstidspensioner som har börjat före 1.1.1994 se juridiska avdelningens meddelande 7/96 (på finska).

4.10

Beräkning av rehabiliteringspenning

Om den som ansöker om rehabiliteringspenning har arbetat i ett EU-land, tillämpas bestämmelserna i bilaga VI till förordningen 1408/71 när rätten till återstående tid prövas. Ibland måste uppgifter om försäkringsperioderna utomlands inhämtas för att rätten till rehabiliteringspenning skall kunna utredas.

Om en pensionstagare ansöker om rehabiliteringspenning, beräknas rehabiliteringstillägget 33 % på den pension som pensionstagaren får. Ingen EU-behandling inleds således för rehabiliteringstillägget. Om pensionen har beviljats före 1.1.1994, är rehabiliteringstillägget 33 % av pensionen. Om pensionen har beviljats enligt EU-bestämmelserna, är rehabiliteringstillägget 33 % av pro rata-pensionen eller den nationella pensionen, dvs. av den pension som pensionstagaren beviljats.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

För en person som inte får pension beräknas rehabiliteringspenningen på invalidpensionen enligt nationella bestämmelser. Ingen pro rata-pension räknas då ut.

4.11

Arbetslöshetspension

En i Finland bosatt person som ansöker om arbetslöshetspension kan samtidigt ansöka om förtida ålderspension eller invalidpension från ett annat EU-land. Arbetslöshetspensionen beräknas först som heffektiv pension. Om det andra landet är ett nordiskt land, görs en eventuell proportionering av den återstående tiden från början av månaden efter den då den teoretiska anstalten fick veta att ett annat nordiskt land beviljar pension med återstående tid.

Rätt till återstående tid är ett villkor för arbetslöshetspension. Rätt till återstående tid uppkommer inte på basis av förvärvsarbete i ett annat EU-land, för pensionsfallet för arbetslöshetspensionen infaller inte mitt under en pågående anställning. I Sverige beviljas inte arbetslöshetspension, men arbetslöshet beaktas vid bedömningen av om den sökande är arbetsoförmögen till den grad att han har rätt till förtidspension.

4.12

Hur pension tjänas in under pensioneringstid

Om en person har blivit beviljad heffektiv pension med stöd av nationella bestämmelser i Finland och han arbetar i Finland samtidigt som han får pension, försäkras den samtidiga anställningen inte och den ger honom inte heller rätt till pension (6 § 1 mom. APL). Bestämmelsen gäller också heffektiv pension med den återstående tiden proportionerad med stöd av nordiska konventionen. Den som får heffektiv pension från ett annat EU-land tjänar inte heller in ny pension för en samtidig anställning och anställningen i Finland försäkras inte heller. Heffektiv pension från utlandet jämföres således med heffektiv pension från Finland.

Om en person förvärvsarbetar i Finland samtidigt som han får pro rata-pension med återstående tid i Finland, skall den samtidiga anställningen däremot försäkras och den ger honom ny pension, om han inte får heffektiv pension från något annat land. En sådan pro rata-pension med återstående tid är inte en heffektiv pension, fastän den har beräknats med återstående tid.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

4.13

Samordning av EU-pensioner

Det räcker i allmänhet länge att från andra länder få de uppgifter som behövs för samordningen. Eftersom fribrevspensionens belopp mycket sällan ändras till följd av samordningen av den teoretiska pensionen, har man kommit överens om att den följande anstalten på normalt sätt med ett slutgiltigt beslut genast kan bevilja fribrevspension som har samordnats enligt nationella bestämmelser.

Om den teoretiska anstalten beviljar pensionen som pro rata-pension, erhålls den teoretiska anstaltens andel av pro rata-pensionen så att beloppet av den fribrevspension som har beviljats av den följande anstalten efter samordning enligt nationella bestämmelser (och efter pensionsjämkning om det är fråga om familjepension) dras av från den sammanlagda pro rata-andelen för de olika pensionssystemen.

Om den teoretiska anstalten beviljar pensionen enbart enligt nationell lag eller som en nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet, samordnas pensionen på samma sätt som en vanlig nationell pension.

Om SOLITA-ersättningar eller pensionsdelen för den återstående tiden samordnas med pensionen förfars enligt punkterna 4.13.1 ja 4.13.2.

4.13.1

Pension enligt nationell lag

Rätt till samordning

För att pensionen från ett annat EU-land över huvud taget skall kunna beaktas vid samordningen, skall bestämmelser om samordning ingå i den nationella lagstiftningen. I den finska lagstiftningen ingår samordningsbestämmelserna i 8 § 10 mom. APL.

Förordningen indelar samordnade förmåner i förmåner av samma slag och förmåner av annat slag (artiklarna 12.1 och 12.2 och artiklarna 46a.1 och 46a.2 i förordningen). Om samordningen har också administrativa kommissionen gett ett beslut, nr 78.

Förmåner av samma slag är ålders-, invalid- och familjepensioner som har beviljats på basis av försäkringsperioderna för en och samma person.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Enligt EG-domstolens beslut i fallen van Gastel (37/86) och Valentini (171/82) betraktas socialtrygghetsförmåner som förmåner av samma slag oberoende av kännetecknena för den nationella lagstiftningen, när deras syfte och ändamål, beräkningsgrunder och villkor för beviljande motsvarar varandra. Å andra sidan är rent formella kännetecknen inte väsentliga med tanke på klassificeringen.

I beslutet i fallet Pian (C-108/89) ansåg domstolen att förvärvsbaserad förtida ålderspension och invalidpension var förmåner av samma slag. På motsvarande sätt i beslutet i fallet D'Amico (4/80) ansåg domstolen att invalidförmån som övergått i ålderspension och invalidpension var förmåner av samma slag.

I beslutet i fallet Stefanutti (197/85) har EG-domstolen prövat att förmåner som grundar sig på olika personers försäkringsperioder inte är förmåner av samma slag (t.ex. invalidpension som grundar sig på den sökandes eget arbete och efterlevandepension som grundar sig på makens förvärvsarbete). Dessa förmåner samordnas inte enligt finsk arbetspensionslagstiftning (märk likväl pensionsjämknigen). Likaså Schmidt (C-43/93).

Enligt förordningen kan en pension från ett annat EU-land samordnas med arbetspensionen enligt nationell lag i två situationer.

- Samordning kan alltid förrättas när pensionen från det andra landet är en förmån av annat slag (t.ex. SOLITA-ersättning, artikel 46.2 och artikel 46c i förordningen).
- Den finska arbetspensionen kan samordnas med arbetspensionen från ett annat EU-land endast om återstående tid ingår både i den finska arbetspensionen och i arbetspensionen från det andra EU-landet. Av pensionen från det andra EU-landet beaktas då vid samordningen endast pensionen för den återstående tiden. Andelen återstående tid i pro rata-pensionen för ett annat EU-land kan då också samordnas (artikel 46b i förordningen).

Arbetspensionen från ett annat EU-land kan inte samordnas, om Finland och det andra EU-landet har ingått en överenskommelse om social trygghet i syfte att förhindra att återstående tid från flera länder sammanträffar (artikel 46b.2.b.1 i förordningen). De nordiska länderna har ingått en sådan överenskommelse (se punkten 4.7.5).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Samordning av SOLITA-ersättningar

Om SOLITA-ersättningen från det andra EU-landet är primär i förhållande till landets arbetspension eller om förmånen och arbetspensionen betalas ut samtidigt, beaktas SOLITA-ersättningen vid samordningen av den finska arbetspensionen.

Om SOLITA-ersättningen från det andra landet är subsidiär i förhållande till landets arbetspension, såsom i Sverige, beaktas förmånen inte vid samordningen av den finska arbetspensionen.

I förteckningen i bilaga 3 anges för varje EU-land om olycksfallspensionen är primär eller subsidiär i förhållande till arbetspensionen. Trafikförsäkringsersättningens betydelse för pensionerna i EU-länderna utreds fall för fall.

Samordningstekniken

Militärskade-, olycksfalls- och trafikförsäkringsersättning kan inte heller alltid samordnas till fullt belopp. Om det andra EU-landet inte tar SOLITA-ersättningen i betraktande vid samordningen, kan den beaktas till fullt belopp i den finska arbetspensionen (gäller både SOLITA-ersättningar som betalas från Finland och sådana som betalas från andra länder).

Om däremot samma SOLITA-ersättning samordnas (med arbetspensionen) i två eller flera EU-länder, divideras den överskjutande del med vilken samordningsgränsen överskrids till följd av SOLITA-ersättningen med antalet berörda EU-länder innan arbetspensionen minskas (SOLITA-ersättningen fördelas således mellan länderna). Detta gäller också SOLITA-ersättningar som beviljas i Finland. Så förfars också när det andra EU-landet beviljar pro rata-pension. Före samordningen ber arbetspensionsanstalten det andra EU-landet meddela om förmånen samordnas i landet, om uppgifter om detta inte finns till hands.

I förordningen 1408/71 definieras inte hur den återstående tiden i sammanträffande arbetspensioner skall proportioneras mellan EU-länderna vid samordningen. I Finland beaktas de övriga EU-ländernas förmåner för den återstående tiden vid samordningen på samma sätt som SOLITA-ersättningarna ovan. Andelen återstående tid i de andra EU-ländernas arbetspensioner räknas med andra ord samman med den finska arbetspensionen och den så uppkommande överskjutande delen divideras med antalet berörda EU-länder innan arbetspensionen minskas.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Tyskland tolkar EU-bestämmelserna så att minskningen i pensionen till följd av samordningen skall halveras mellan de länder som förrättar samordning. Denna tolkning leder till skillnader i sådana fall där hälften av den överskjutande del med vilken samordningsgränsen överskrids leder till att ingen arbetspension utbetalas. Om endast minskningen halveras, betalas alltid minst hälften av pensionen ut (artikel 7 i förordningen 574/72).

Minskningen i arbetspensionen på grund av andelarna pension för den återstående tiden från andra EU-länder får likväl inte vara större än andelen återstående tid från Finland. Först beräknas det sammanlagda beloppet arbetspension från Finland före samordning och till det läggs de andelar arbetspension från de andra EU-länderna som skall samordnas. I detta skede, dvs. innan eventuella SOLITA-ersättningar beaktas, undersöks hur mycket samordningsgränsen överskrids på grund av arbetspensionerna från EU-länderna. På basis av den överskjutande delen beräknas minskningen till följd av arbetspensionerna från EU-länderna och begränsas så att den högst motsvarar andelen återstående tid i de finska arbetspensionerna före samordning (se räkneexempel 9).

Andelen återstående tid anges inte separat på pensionsbesluten från de andra EU-länderna. Arbetspensionsanstalten kan beräkna den med stöd av uppgifterna om försäkringsperioder eller be den utländska pensionsanstalten uppge den.

Samordningen när Tyskland och Österrike är involverade

EG-domstolen har funnit att pensionstagaren har rätt att få pensionen beräknad enligt överenskommelse om social trygghet om detta beräkningssätt ger en större pension (Rönfeldt C-227/89). Numera har EG-domstolen funnit att denna rätt endast gäller personer som har arbetat i något avtalsland före förordningens ikraftträdande (Thévenon, C-475/93).

Österrike och Finland har skriftligen kommit överens om att den tidigare överenskommelsen om social trygghet inte skall gälla dem som omfattas av EU:s bestämmelser om social trygghet. Därför beräknas pensionen för dessa personer inte längre enligt överenskommelsen om social trygghet.

Eftersom en sådan överenskommelse inte har ingåtts med Tyskland, skall den tidigare överenskommelsen om social trygghet i princip tillämpas vid sidan av EU-bestämmelserna till dess att den nya överenskommelsen träder i kraft. Enligt den gällande överenskommelsen

Juridiska avdelningen

19.12.1996

om social trygghet med Tyskland har den återstående tiden halverats om den sökande har haft rätt till återstående tid både i Finland och i Tyskland. Eftersom detta beräkningssätt knappt någonsin ger en pension som är större än den nationella pensionen enligt förordningen, i vilken hela den återstående tiden har räknats till godo, kan beräkningssättet enligt överenskommelsen om social trygghet frångås.

Då de nya överenskommelserna om social trygghet med Tyskland och Österrike träder i kraft, beräknas den nationella finska arbetspensionen enligt förordningen på samma sätt som när artikel 15 i nordiska konventionen tillämpas (se punkten 4.7.5).

4.13.2

Teoretisk pension, pro rata-pension

Den teoretiska pensionen som ligger till grund för pro rata-pensionen beräknas med tillämpning av nationell lagstiftning, vilket också innebär att den teoretiska pensionen inte får överstiga samordningsgränsen. När det enbart är fråga om arbetspension (inte SOLITA-ersättningar), får ingen annan samordning förrättas när den teoretiska pensionen beräknas.

När SOLITA-ersättning har betalats, dras från den teoretiska pensionen av ett belopp med vilket den teoretiska pensionen och SOLITA-ersättningarna sammanlagt överskrider samordningsgränsen. Även SOLITA-ersättning från ett annat EU-land kan då beaktas. Den återstående teoretiska pensionen fördelas enligt pro rata-förhållandet.

Vid samordningen av den teoretiska pensionen beaktas SOLITA-ersättningarna till fullt belopp, även om samma SOLITA-ersättning också samordnas i ett annat EU-land. Hela minskningen i den teoretiska pensionen till följd av samordningen överförs likväl inte till pro rata-pensionen, utan minskningen i pro rata-pensionen är lika med minskningen i den teoretiska pensionen multiplicerad med pro rata-förhållandet. Inte heller i detta fall kan SOLITA-ersättningen således leda till en dubbel eller mångdubbel minskning av de sammanlagda pensionerna från EU-länderna.

Om den teoretiska pensionen begränsas till samordningsgränsen eller efter samordningen av SOLITA-ersättningarna, görs minskningen i första hand i andelen återstående tid i den teoretiska pensionen, därefter i den andel som är beräknad med högre intjäningsprocent och först därefter i fribreven. Målet är att fribreven enligt de olika lagarna skall förbli så oförändrade som möjligt.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Enligt förordningen kan pro rata-pensionen inte samordnas. Själva beräkningen av pro rata-andelen är en åtgärd som kan jämföras med samordningen.

4.13.3

Sammandrag av samordningen av EU-pensioner fr.o.m. 1.7.1994

Vid beräkning av pensionen enligt nationell lag

- SOLITA-ersättning 1)
- arbetspension från ett annat EU-land, ingen överenskommelse om social trygghet 2)
- arbetspension från ett annat EU-land, överenskommelse om social trygghet 2)

Vid beräkning av den teoretiska pensionen

- SOLITA-ersättningar 3)
- arbetspension från ett annat EU-land -

Pro rata-pension

Samordnas ej

1) Om samma SOLITA-ersättning beaktas vid samordningen i två eller flera EU-länder, är minskningen i det sammanlagda beloppet arbetspension från Finland till följd av samordningen = den överskjutande del med vilken samordningsgränsen överskrids dividerad med antalet berörda EU-länder.

2) Arbetspensionen från ett annat EU-land kan samordnas endast till den del som den återstående tiden i pensionen sammanträffar. I andra EU-länder beaktas andelen pension för den återstående tiden vid samordningen så att den överskjutande del med vilken samordningsgränsen överskrids divideras med antalet berörda EU-länder. Samordning får likväl inte förrättas om Finland och det andra EU-landet har ingått en överenskommelse om social trygghet i syfte att förhindra att den återstående tiden sammanträffar.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

³⁾ Den teoretiska pensionen begränsas så att den tillsammans med SOLITA-ersättningarna inte överskrider samordningsgränsen enligt finsk lagstiftning.

Om den teoretiska anstalten beviljar EU-pensionen enbart enligt nationell lag eller som en nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet, samordnas pensionen på samma sätt som en vanlig pension.

Enligt de bestämmelser som gällde 1.1-30.6.1996 kunde arbetspension från ett annat EU-land beaktas vid samordningen endast med stöd av den nordiska konventionen (fördelning av den återstående tiden). I övrigt hade bestämmelserna samma innehåll som nu.

Exempel 1 (invalidpension)

Arbetstagaren är född 30.5.1943 och blir arbetsoförmögen 1.6.1996 medan han arbetar i Frankrike.

APL- anställning: 1.6.1967 - 31.5.1987 = 20 år = 240 mån
 Pensionslön: 10 000 mk/mån
 Intjänad pension: 3 000 mk/mån

Frankrike: 1.6.1987 - 31.5.1996 = 9 år = 108 mån
 Återstående tid: 1.6.1996 - 30.5.2008 = 12 år = 144 mån
 EU-tid: 348 mån

APL	Frankrike	Återstående tid
240 mån	108 mån AOF	144 mån

Arbetstagaren blev arbetsoförmögen medan han var anställd i ett EU-land och hans pension beräknas således med återstående tid. Den återstående tiden ansluts till den APL-anställning som har pågått 20 år.

Pensionen enligt nationell lag är 3 000 mk/mån.

Teoretisk pension:

$348/240 \times \text{fbr} + \text{andelen återstående tid (84 månader med intjäningsprocenten 1,2 \% och 60 månader med intjäningsprocenten 0,8 \%)} =$

$$348/240 \times 3\,000 + 84 \times 10\,000/1000 + 60 \times 10\,000/1500 =$$

$4\,350 + 840 + 400 = 5\,590$ mk/mån. Samordningen inverkar inte på pensionens belopp.

Pro rata-pension:

$240/348 \times \text{den teoretiska pensionen} =$

$$240/348 \times 5\,590 = 3\,855,17 \text{ mk/mån.}$$

Arbetspensionen beviljas till beloppet av pro rata-pensionen, eftersom pro rata-pensionen är större än pensionen enligt nationell lag.

Exempel 2 (invalidpension)

Arbetstagaren har arbetat i Finland (StPL och APL) och i England. Han blir arbetsoförmögen efter 1.1.1996 medan han arbetar i England.

StPL-anställning: 5 år = 60 mån
 Pensionslön: 8 000 mk/mån
 Intjänad pension: 800 mk/mån

APL-anställning: 15 år = 180 mån
 Pensionslön: 10 000 mk/mån
 Intjänad pension: 2 250 mk/mån

England: 96 mån
 EU-tid sammanlagt: 28 år = 336 mån

StPL	APL	England	Återstående tid
-----	*-----*	*-----*	*-----*
60 mån	180 mån	96 mån	AOF 60 mån

Pensionen enligt nationell lag (StPL + APL) är 3 050 mk/mån.

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$$336/240 \times 3\,050 + 400 = 4\,670 \text{ mk/mån}$$

Pro rata-pension:

$$240/336 \times 4\,670 = 3\,335,71 \text{ mk/mån (StPL + APL)}$$

Pro rata-pensionen enligt pensionslag:

$$\text{APL: } 2\,250 + 240/336 \times 400 = 2\,535,71 \text{ mk/mån}$$

$$\text{StPL: } 800 \text{ mk/mån}$$

I pension skall beviljas 3 335,71 mk/mån.

Statskontoret (den följande anstalten) kan genom ett slutgiltigt beslut bevilja fribrevspensionen som samordnats enligt nationella bestämmelser innan den teoretiska anstalten (APL-anstalten) avger sitt slutliga beslut. Den teoretiska anstalten drar av den enligt nationella bestämmelser samordnade StPL-pensionen 800 mk/mån från pro rata-pensionen 3 335,71 mk/mån och beviljar skillnaden 2 535,71 mk/mån i pension.

Exempel 3 (invalidpension och högre intjäningsprocent)

Arbetstagaren har arbetat i Finland och i Tyskland. Han blir arbetsoförmögen vid 62 års ålder år 1996 medan han arbetar i Tyskland.

APL-anställning: 15 år = 180 mån

Pensionslön: 10 000 mk/mån

Intjänad pension: 2 250 mk/mån

Tyskland: 9 år = 108 mån, varav 24 månader med högre intjäningsprocent.

EU-tid: 288 mån

APL	Tyskland	60 år	62 år	Återstående tid
180 mån	108 mån	AOF		36 mån

Den nationella pensionen är 2 250 mk/mån och på den inverkar samordningen inte.

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$$288/180 \times 2\,250 + 24 \times 10\,000/1200 + 36 \times 10\,000/1500$$

$$= 3\,600 + 200 + 240 = 4\,040 \text{ mk/mån (samordningen inverkar inte)}$$

Pro rata-pension:

$$180/288 \times 4\,040 = 2\,525 \text{ mk/mån}$$

I pension skall beviljas 2 525 mk/mån

Exempel 4 (högre intjäningsprocent, förtida ålderspension)

Personen har arbetat i Finland och i Sverige. Han tar ut ålderspensionen i förtid vid 62 års ålder.

APL	Sverige	60 år	62 år
-----	*-----*	*-----*	*-----*
180 mån	108 mån		

APL-anställning: 15 år = 180 mån

Pensionslön: 10 000 mk/mån

Intjänad pension: 2 250 mk/mån

Sverige : 9 år = 108 mån, varav 24 mån med högre intjäningsprocent

EU-tid: 288 mån

Den nationella pensionen är 2 250 mk/mån och på den inverkar samordningen inte.

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$288/180 \times 2\,250 + 24 \times 10\,000/1200 = 3\,800$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

$180/288 \times 3\,800 = 2\,375$ mk/mån

Pro rata-pensionen är större än den nationella pensionen och förtidsminskningen görs på pro rata-pensionen. Den förtida ålderspensionen vid 62 års ålder är

$0,82 \times 2\,375 = 1\,947,50$ mk/mån

I pension skall beviljas 1 947,50 mk/mån.

Exempel 5 (ingen återstående tid)

Personen har arbetat i Finland och omfattats av APL och KAPL. Han blir arbetsförmögen 1.9.1996 medan han arbetar i Österrike.

APL-anställning: 1.1.1976 - 31.10.1982 = 6 år 10 mån = 82 mån
 Pensionslön: 10 000 mk/mån
 Intjänad pension: 1 025 mk/mån

KAPL-löner år 1988: 8 000 mk (ind. 1760)
 Intjänad KAPL: 10 mk/mån
 Tid: 2 mån

Österrike: 1.1.1990 - 31.8.1996 = 6 år 8 mån = 80 mån
 EU-tid: 164 mån

APL	KAPL	Österrike	AOF
-----	*-----*	*-----*	
82 mån	2 mån	80 mån	

Den nationella pensionen uppgår till 1 035 mk/mån (APL + KAPL) och på den inverkar samordningen inte.

Eftersom personens sista förvärvsarbete i Finland omfattas av KAPL och KAPL-lönerna inte uppgår till det gränobelopp som ger rätt till återstående tid, kan återstående tid inte räknas till godo i pensionen för KAPL-arbetet. Återstående tid kan inte heller anslutas till APL-anställningen, eftersom personen inte under minst 12 månader inom en period som omfattar det året då arbetsförmågan inträdde och de omedelbart föregående tio åren har haft ett förvärvsarbete som omfattas av lagen om pension för arbetstagare (6a § APL).

Pro rata-pension

Teoretisk pension:

$$164/84 \times 1\,035 = 2\,020,71 \text{ mk/mån (samordningen inverkar inte)}$$

Pro rata -pension:

$$84/164 \times 2\,020,71 = 1\,035 \text{ mk/mån}$$

Pensionen beviljas enligt nationella bestämmelser och uppgår till 1035 mk/mån (den nationella pensionen och pro rata-pensionen är lika stora).

Exempel 6 (flottörsstadgandet)

Personen har arbetat i Finland och omfattats av APL och KAPL. Han blir arbetsförmögen 1.9.1996 medan han arbetar i Österrike.

APL-anställning: 1.1.1976 - 31.10.1987 = 11 år 10 mån = 142 mån

Pensionslön: 10 000 mk/mån

Intjänad pension: 1 775 mk/mån

KAPL-löner år 1989: 8 000 mk (ind. 1760)

Intjänad KAPL: 10 mk/mån

Tid: 2 mån

Österrike: 1.1.1990 - 31.8.1996 = 6 år 8 mån = 80 mån

Återstående tid: 5 år = 60 mån

EU-tid: 224 mån

APL	KAPL	Österrike	Återstående tid
-----	*-----*	*-----*	*-----*
142 mån	2 mån	80 mån	AOF 60 mån

Den nationella pensionen är 1 785 mk/mån (APL + KAPL) och på den inverkar samordningen inte.

Pro rata-pension:

Pensionen skall beräknas med återstående tid (bilaga VI M.2 till förordningen). Den återstående tiden ansluts med stöd av flottörsstadgandet till APL-anställningen, eftersom KAPL-lönerna inte uppgår till det gränobelopp som ger rätt till återstående tid enligt KAPL.

Teoretisk pension:

$224/144 \times 1\,785 + 400 = 3\,176,67$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

$144/224 \times 3\,176,67 = 2\,042,14$ mk/mån

Den pension som som beviljas uppgår till 2 042,14 mk/mån.

Exempel 7 (APL och FöPL samtidigt, arbetslöshetstid och rehabiliteringstid, pensionsfall 2006)

APL A	Arbetslös	APL B	Rehab	APL C	Sverige	Återst. tid
-----	*-----*	*-----*	*-----*	*-----*	*-----*	*-----*
120 mån	12 mån	24 mån	12 mån	36 mån	60 mån	AOF 120 mån
					FöPL	Återst. tid
					-----	*-----*
					60 mån	120 mån

APL:

Intjänad APL A: 2 000 mk/mån

Intjänad APL B: 250 "

Intjänad APL C: 450 "

PI för APL C: 10 000 "

Koefficient för
arbetspensionstillägg 0,05**FöPL:**

Intjänad FöPL: 375 mk/mån

Arbetsinkomst: 5 000 mk/mån

Koefficient för
arbetspensionstillägg: 0,02439Finland: 120 + 12 + 24 + 12 + 60 + 36 - 36 = 228 mån
(sammanträffande tid endast en gång)

Sverige: 60 mån

EU-tid: 288 mån

Nationell pension:APL + FöPL + arbetspensionstillägg = 2 835 + 384,15
= 3 219,15 mk/mån**Pro rata-pension:**APL och FöPL har varit samtidiga och till bägge skall således åters-
tående tid anslutas.**Teoretisk pension:** $(288/228 \times 2\,835 + 288/228 \times 384,15) + (1\,000 \times 1,05 + 500 \times 1,02439) = 5\,628,49$ mk/mån**Pro rata-pension:** $228/288 \times 5\,628,49 = 4\,455,89$ mk/mån

I pension skall beviljas 4 455,89 mk/mån.

Bestämmelserna om arbetspensionstillägget trädde i kraft 1.1.1994. I exempelfallet berättigar rehabiliteringsförmånen till arbetspensionstillägg endast om pensionsfallet inträffar 2006 eller senare.

Exempel 8 (KAPL-pension, arbetslöshetstid)

Arbetstagaren är född 31.1.1945. Han arbetade i Finland under åren 1976-1987 och flyttade år 1988 till Sverige där han började förvärvsarbete 1.2.1988. Han blir arbetsoförmögen 30.9.1996 medan han arbetar i Sverige.

År	Index- justerade KAPL-löner	Beräk- nade mån.	Faktiska inkomst- mån.	Arbets- löshets- dagar
1976	100 000	12	12	
1977	70 000	12	6	
1978	90 000	12	11	
1979	120 000	12	10	
1980	140 000	12	12	
1981	180 000	12	10	
1982	190 000	12	11	
1983	160 000	12	6	180
1984	250 000	12	12	
1985	200 000	12	7	150
1986	230 000	12	8	44
1987	240 000	12	11	
Sml.	1 970 000	144	116	374

KAPL + arb.lösh.tid	Sverige	Återstående tid
-----		*-----*
116 + 17 = 133 mån	104	AOF 160 mån

Koefficient för arbetspensionstillägget: 0,034908

Den intjänade pensionen uppgår till 1,5 % av de sammanlagda inkomsterna uppräknade med arbetspensionstillägget:

$$2\,462,50 + 85,96 = 2\,548,46 \text{ mk/mån}$$

Medellönen är de sammanlagda inkomsterna dividerade med de beräknade inkomstmånaderna 144, efter avdrag för arbetslöshetstiden (17 mån) = 127 mån.

KAPL-medellönen:

$$1\,970\,000/127 = 15\,511,81 \text{ mk/mån}$$

Försäkringsperioder i Finland: $116 + 17 = 133$ mån
Försäkringsperioder i Sverige: 104 mån

EU-perioderna tillsammans: $133 + 104 = 237$ mån

Pensionen enligt nationell lag uppgår till 2 548,46 mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$$237/133 \times 2\,548,46 + 2\,171,65 \times 1,034908 =$$

$$4\,541,24 + 2\,247,46 = 6\,788,70 \text{ mk/mån}$$

Samordningen inverkar inte.

Pro rata-pension:

$$133/237 \times 6\,788,70 = 3\,809,69 \text{ mk/mån}$$

I pension skall beviljas 3 809,69 mk/mån.

Exempel 9 (samordning)

Personen har varit anställd i Finland i ett APL-arbetsförhållande och har arbetat i två repriser i Tyskland, där han blir arbetsoförmögen under en pågående anställning. Återstående tid räknas till godo i vardera landets nationella pension. Det finns ingen överenskommelse om social trygghet. Pensionsfallet inträffar efter 1.1.1996.

Tyskland	APL	Tyskland	Återstående tid
-----		*-----*	*-----*
54 mån	300 mån	6 mån	AOF 60 mån

APL-lön: 10 000 mk/mån

Intjänad pension: 3 750 mk/mån

Pension för den återstående tiden: 400 mk/mån

Samordningsgräns: 6 000 mk/mån

Pension för den återstående tiden från Tyskland: 2 800 mk/mån

Den nationella pensionen före samordning: 4 150 mk/mån

Vid samordningen beaktas andelen återstående tid från Tyskland. Samordningsgränsen 6 000 mk/mån överskrids således med beloppet:

$$4\ 150 + 2\ 800 = 6\ 950 - 6\ 000 = 950\ \text{mk/mån}$$

Minskningen i den finska arbetspensionen skulle vara hälften av den överskjutande delen, dvs. 475 mk/mån (den överskjutande delen dividerad med antalet EU-länder), men minskningen skall begränsas till beloppet för pensionen för återstående tid från Finland = 400 mk/mån.

Den nationella pensionen efter samordning:

$$4\ 150 - 400 = 3\ 750\ \text{mk/mån}$$

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$$360/300 \times 3\ 750 + 400 = 4\ 900\ \text{mk/mån (samordningen inverkar inte)}$$

Pro rata-pension:

$$300/360 \times 4\ 900 = 4\ 083,33\ \text{mk/mån}$$

I pension skall beviljas 4 083,33 mk/mån.

Exempel 10 (samordning)

Arbetstagaren har varit anställd i Finland i ett APL-arbetsförhållande och arbetat i två repriser i Tyskland där han blir arbetsoförmögen under en pågående anställning. Han får olycksfallspension som vardera EU-landet beaktar vid samordningen. Återstående tid ansluts till vardera landets nationella pension. Det finns ingen överenskommelse om social trygghet. Pensionsfallet inträffar efter 1.1.1996.

Tyskland	APL	Tyskland	Återstående tid
-----		*-----*	*-----*
54 mån	300 mån	6 mån AOF	60 mån
APL-lön:	10 000 mk/mån		
Intjänad pension:	3 750 mk/mån		
Pension för den återstående tiden:	400 mk/mån		

Samordningsgräns: 6 000 mk/mån

Pension för den återstående tiden från Tyskland: 2 800 mk/mån
Olycksfallspension: 500 mk/mån

Den nationella pensionen före samordning: 4 150 mk/mån

Vid samordningen beaktas olycksfallspensionen och andelen återstående tid i den tyska arbetspensionen. Samordningsgränsen 6 000 mk/mån överskrids således med beloppet:

$4\ 150 + 2\ 800 + 500 - 6\ 000 = 1\ 450$ mk/mån, varav 500 mk/mån utgör överskjutande del på grund av olycksfallspensionen och 950 mk/mån överskjutande del på grund av arbetspensionen.

$500 : 2 = 250$ mk/mån

$950 : 2 = 475$ "

Sml. = 725 mk/mån

Minskningen i den finska arbetspensionen skulle vara 725 mk/mån (den överskjutande delen dividerad med antalet EU-länder):

De överskjutande delen 475 mk/mån som dras av från arbetspensionen skall likväl begränsas till beloppet för pensionen för den återstående tiden från Finland = 400 mk/mån.

Den nationella pensionen efter samordning:

$$4\ 150 - 250 - 400 = 3\ 500 \text{ mk/mån}$$

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$360/300 \times 3\ 750 + 400 = 4\ 900 \text{ mk/mån}$ (samordningen inverkar inte, eftersom olycksfallspensionen 500 mk/mån och den teoretiska pensionen 4 900 mk/mån inte tillsammans överskrider samordningsgränsen 6 000 mk/mån)

Pro rata-pension:

$$300/360 \times 4\ 900 = 4\ 083,33 \text{ mk/mån}$$

I pension skall beviljas 4 083,33 mk/mån.

Exempel 11 (överenskommelse om social trygghet, invalidpension)

Personen är född 31.5.1936 och har arbetat i Sverige och Finland.
Han blir arbetsoförmögen 1.6.1997 medan han arbetar i Finland.

APL-anställning: 20 år = 240 mån
Pensionslön: 10 000 mk/mån
Intjänad pension: 3 100 mk/mån

Sverige: 9 år = 108 mån
EU-tid: 348 mån

Sverige	APL	60 år	Återstående tid
-----	*-----*	*-----*	*-----*
108 mån	240 mån	AOF	48 mån

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

$$3\,100 + 240/348 \times 48 \times 10\,000/1\,500 = 3\,100 + 220,69$$

$$= 3\,320,69 \text{ mk/mån (samordningen inverkar inte)}$$

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$$348/240 \times 3\,100 + 48 \times 10\,000/1\,500 = 4\,495 + 320 = 4\,815 \text{ mk/mån}$$

(samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

$$240/348 \times 4\,815 = 3\,320,69 \text{ mk/mån}$$

Pensionen beviljas som nationell pension beräknad enligt överenskommelse om social trygghet = 3 320,69 mk/mån (den nationella pensionen och pro rata-pensionen är lika stora).

Exempel 12 (överenskommelse om social trygghet, invalidpension)

Personen har arbetat i Danmark, Sverige och Finland. Han blir arbetsförmögen år 1996 medan han arbetar i Finland.

Danmark	Sverige	APL	Återst. tid
-----	*-----*	*-----*	*-----*
72 mån	90 mån	150 mån	AOF 90 mån

APL-anställning: 12 år 6 mån = 150 mån
 Pensionslön: 10 000 mk/mån
 Intjänad pension: 1 875 mk/mån

Sverige: 7 år 6 mån = 90 mån
 Danmark: 6 år = 72 mån
 EU-tid: 312 mån

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

Pensionen från Danmark beräknas inte med återstående tid och försäkringsperioder i Danmark beaktas således inte vid proportioneringen. Vid pro rata-beräkningen beaktas försäkringsperioderna i Danmark däremot.

$1\ 875 + (150/240 \times 700) = 2\ 312,50$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$312/150 \times 1\ 875 + 700 = 4\ 600$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

$150/312 \times 4\ 600 = 2\ 211,54$ mk/mån

I pension skall beviljas 2 312,50 mk/mån.

Exempel 13 (överenskommelse om social trygghet, APL och FöPL samtidigt, bägge med återstående tid, pensionsfall efter 1.1.1996)

Sverige	APL	Återstående tid
-----	*-----*	*-----*
144 mån	180 mån	AOF 96 mån
		FöPL Återstående tid

		60 mån AOF 96 mån

Intjänad APL-pension:	2 250 mk/mån
Pensionslön:	10 000 mk/mån
Andelen återstående tid:	760 mk/mån
Intjänad FöPL-pension:	375 mk/mån
Arbetsinkomst:	5 000mk/mån
Andelen återstående tid:	380 mk/mån

De intjänade pensionerna sammanlagt: 2 625 mk/mån

Tid i Finland: $180 + 60 - 60 = 180$ mån (sammanträffande tid endast en gång)

Tid i Sverige: 144 mån

Finland + Sverige: $180 + 144 = 324$ mån

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

APL-pension = $2\ 250 + (180/324 \times 760) = 2\ 672,22$ mk/mån

FöPL-pension = $375 + (180/324 \times 380) = 586,11$ mk/mån

APL + FöPL = $2\ 672,22 + 586,11 = 3\ 258,33$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$324/180 \times 2\ 625 + 760 + 380 = 5\ 865$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

APL-delen i den teoretiska pensionen:

$324/180 \times 2\ 250 + 760 = 4\ 810$

FöPL-delen i den teoretiska pensionen:

$$324/180 \times 375 + 380 = 1\,055 \text{ mk/mån}$$

Pro rata-pension:

$$180/324 \times 5\,865 = 3\,258,33 \text{ mk/mån}$$

$$\text{APL-delen i pro rata-pensionen: } 180/324 \times 4\,810 = 2\,672,22 \text{ mk/mån}$$

$$\text{FöPL-delen i pro rata-pensionen: } 180/324 \times 1\,055 = 586,11 \text{ mk/mån}$$

Penionen beviljas som nationell pension beräknad enligt överenskommelse om social trygghet = 3 258,33 mk/mån (den nationella pensionen och pro rata-pensionen är lika stora).

Exempel 14 (överenskommelse om social trygghet, återstående tid både från den offentliga och den privata sektorn)

En person född 30.11.1939 och bosatt i Finland blir arbetsförmögen 30.11.1939. Återstående tid ansluter sig både till pensionen enligt StPL och till pensionen enligt APL.

KTAPL	Sverige	StPL	Återstående tid
-----	*-----*	*-----*	*-----*
84 mån	60 mån	156 mån	AOF 72 mån
		APL	Återstående tid
		-----	*-----*
		180 mån	AOF 96 mån

StPL = 3 432 mk/mån Pensionslön = 12 000 mk/mån
(tilläggs pensionsskydd)
APL = 1 125 mk/mån Pensionslön = 5 000 mk/mån
KTAPL = 1 400 mk/mån Pensionslön = 10 000 mk/mån
Sml. 5 957 mk/mån

Andelen återstående tid enligt StPL: 720 mk/mån
Andelen återstående tid enligt APL: 380 mk/mån

Tid i Finland: 84 + 156 + 180 - 156 = 264 mån
Tid i Sverige: 60 mån
Finland + Sverige: 324 mån

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

StPL-pension enligt tilläggs skyddet:

$$3\,432 + 264/324 \times 720 = 4\,018,67 \text{ mk/mån}$$

APL-pension:

$$1\,125 + 264/324 \times 380 = 1\,434,62 \text{ mk/mån}$$

KTAPL-pension: 1 400 mk/mån

StPL + APL + KTAPL =

$$4\,018,67 + 1\,434,62 + 1\,400 = 6\,853,29 \text{ mk/mån (samordningen in-
verkar inte)}$$

Pro rata -pension:

Teoretisk pension:

 $324/264 \times 5\,957 + 720 + 380 = 8\,410,86$ mk/mån (samordningen in-
verkar inte)

StPL-delen i den teoretiska pensionen:

 $324/264 \times 3\,432 + 720 = 4\,932$ mk/mån

APL-delen i den teoretiska pensionen:

 $324/264 \times 1\,125 + 380 = 1\,760,68$ mk/mån

KTAPL-delen i den teoretiska pensionen:

 $324/264 \times 1\,400 = 1\,718,18$ mk/mån

Pro rata-pension:

 $264/324 \times 8\,410,86 = 6\,853,29$ mk/mån

StPL-delen i pro rata-pensionen:

 $264/324 \times 4\,932 = 4\,018,66$ mk/mån

APL-delen i pro rata-pensionen:

 $264/324 \times 1\,760,68 = 1\,434,63$ mk/mån

KTAPL-delen i pro rata-pensionen:

 $264/324 \times 1\,718,18 = 1\,400$ mk/mån

Pensionen beviljas som en nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet = 6 853,29 mk/mån (den nationella pensionen och pro rata-pensionen är lika stora).

Vid samtidigt förvärvsarbete skall pensionsanstalterna komma överens om vilkendera anstalten som är teoretisk anstalt. Statskontoret och LEL Arbetspensionskassan har kommit överens om att LEL Arbetspensionskassan är teoretisk anstalt när personen samtidigt varit försäkrad enligt StPL och KAPL.

Exempel 15 (överenskommelse om social trygghet, samtidigt förvärvsarbete i Torneå och Haparanda)

En person född 23.3.1940 och bosatt i Haparanda blir arbetsoförmögen 1.1.1994 medan han arbetar i Torneå och Haparanda.

APL-anställning i Finland 1.9.1981 - 31.12.1993 = 148 mån

Pensionslön: 14 000 mk/mån

Intjänad pension: 2 590 mk/mån

Sverige A: 87 mån

Sverige B: 24 mån

Finland + Sverige: $148 + 111 - 24 = 235$ mån (samtidig tid endast en gång)

Återstående tid: 134 mån

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

Eftersom återstående tid ansluter sig både till den finska och den svenska pensionen, proportioneras den återstående tiden i förhållande till försäkringsperioderna i dessa länder.

$2\,590 + 148/235 \times 2\,345 = 4\,066,85$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

Teoretisk pension:

$235/148 \times 2\,590 + 2\,345 = 6\,457,50$ mk/mån (samordningen inverkar inte)

Pro rata-pension:

$148/235 \times 6\,457,50 = 4\,066,85$ mk/mån

Pensionen beviljas som en nationell pension beräknad enligt överenskommelse om social trygghet = 4 066,85 mk/mån (den nationella pensionen och pro rata-pensionen är lika stora).

Sedan 1.1.1995 skall samtidiga anställningar endast försäkras i bosättningslandet.

Exempel 16 (överenskommelse om social trygghet, arbetsförmåga före 23 års ålder)

Personen har arbetat i Sverige och Finland och blir arbetsförmögen i Finland före 23 års ålder. Återstående tid skall räknas till godo i både den finska och den svenska nationella pensionen.

Sverige	APL	AOF	23 år
24 mån	12 mån	11 mån	504 mån

Pensionslönen för APL-anställningen: 10 000 mk/mån

Pensionsgrundande anställningstid: = 11 + 504 = 515 mån, varav enligt artikel 15 i den nordiska konventionen beaktas $1 - 24/36 = 1/3$.

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

$1/3 \times 5\,787,50 = 1\,929,17$ mk/mån. Samordningen inverkar inte.

I pension skall beviljas 1 929,17 mk/mån.

Ingen pro rata-pension uppkommer om personen endast har förvävsarbete före 23 års ålder.

Exempel 17 (heleffektiv KAPL-pension, artikel 15 i den nordiska konventionen, proportionerad återstående tid)

Personen är född 25.12.1949. Han arbetade i Sverige under åren 1976-1982 och i Finland med KAPL-arbete under åren 1983-1996. Han blir arbetsoförmögen 8.9.1996 i Finland.

Försäkringsperioder:	Finland	11 år 8 mån = 140 mån
	Sverige	6 år = 72 mån
	Sammanlagt	17 år 8 mån = 212 mån

Sverige	Finland KAPL	Återstående tid
-----	*-----*	*-----*
72 mån	140 mån	AOF 219 mån

KAPL-löner:

År	Faktiska KAPL-löner	Index-justerade	Beräknade mån. och d.	Arbetslöshets-dagar
1983	66980,00	128835,85	12	
1984	72561,83	126947,14	12	
1985	1300,00			
1986	67900,00	102578,54	12	90
1987	85890,00	123401,14	12	
1988	57523,00	78420,20	12	100
1989	95878,40	121662,57	12	
1990	99704,60	118487,57	12	
1991	109094,80	120380,47	12	
1992	26195,90	27410,69	12	209
1993	127226,50	132653,22	12	71
1994	139560,00	145512,80	12	
1995	152880,50	157166,87	12	
1996	54300,00	52437,51	8 mån 8 d	
Sammanlagt		1 435 894,57	152 mån 8 d	470

På lönerna för 1996 görs ett avdrag enligt koefficienten för arbetstagarers pensionsavgift 0,03430.

Den intjänade pensionen enligt intjäningsprocenten 1,5 % av de sammanlagda lönerna 1 435 894,57 är 1 794,87 mk/mån och 1 872,91

mk/mån uppräknade med koefficienten för arbetspensionstillägget 0,043478.

Personen har rätt till återstående tid i KAPL-pensionen eftersom KAPL-lönerna under 540 dagar före arbetsförmågans inträde uppgår till minst 14 080 mk.

För lönen för den återstående tiden beräknas den genomsnittliga KAPI-månadslönen så att de sammanlagda lönerna divideras med de beräknade månaderna 152 efter avdrag för arbetslöshetstiden (arbetslöshetsdagarna omvandlas till månader genom division med 22). Den genomsnittliga KAPL-lönen för den återstående tiden är 10 969,40 mk/mån.

Försäkringsperioderna och de beräknade perioderna skiljer sig från varandra. Såsom försäkringsperioder beaktas de faktiska löneutbetalningsmånaderna enligt registret över arbetsförhållanden, medan året beräknas med 12 månader vid beräkning av medellönen.

Den återstående tiden omfattar 219 månader. KAPL-lönesummorna fördelas mellan de olika intjäningsprocenterna för den återstående tiden och multipliceras med intjäningsprocenten:

	Lön	Intjäningsprocent
Aof - 50 år	39 x 10969,40 = 427 806,60	1,5
50 år - 60 år	120 x 10969,40 = 1 316 328,00	1,2
60 år - 65 år	60 x 10969,40 = 658 164,00	0,8

Pensionen för den återstående tiden uppräknad med arbetspensionstillägget är 2 389,43 mk/mån.

Beräknad enbart enligt nationell lag skulle KAPL-pensionen vara: intjänad pension 1 872,91 + pensionen för den återstående tiden 2 389,43 = 4 262,34 mk/mån.

Eftersom personen också i Sverige blivit beviljad förtidspension med återstående tid, proportioneras den finska pensionen för den återstående tiden i förhållande till försäkringsperioderna i enlighet med artikel 15 i nordiska konventionen.

Finlands andel av pensionen för den återstående tiden =

$$140/212 \times 2\,389,43 = 1\,577,92 \text{ mk/mån}$$

Nationell pension enligt överenskommelse om social trygghet:

Intjänad pension + proportionerad pension för den återstående tiden =

$$1\ 872,91 + 1\ 577,92 = 3\ 450,82 \text{ mk/mån}$$

Pro rata -pension:

Teoretisk pension:

212/140 x intjänad pension + pensionen för den återstående tiden =

$$212/140 \times 1\ 872,91 + 2\ 389,43 = 5\ 225,55 \text{ mk/mån}$$

KAPL-årslönen för 1995, dvs. 13 097,24 mk/mån, är samordningsgrund. Samordningen inverkar varken på beloppet för den nationella eller den teoretiska pensionen.

Pro rata-pension:

$$140/212 \times 5\ 225,55 = 3\ 450,82 \text{ mk/mån}$$

Eftersom den nationella pensionen och pro rata-pensionen är lika stora, beviljas pensionen som en KAPL-pension enligt nationell lag till beloppet 3 450,82 mk/mån fr.o.m. 1.10.1996.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

HUR ÅTERSTÅENDE TID RÄKNAS TILL GODO I EU- OCH EES-LÄNDERNAS INVALIDPENSIONER

1

Allmänt

I denna promemoria redogörs för hur den s.k. återstående tiden från pensionsfallet till pensionsåldern räknas till godo i EU- och EES-ländernas invalidpensioner. Länderna kan indelas i två grupper:

Länder där återstående tid inte räknas till godo:

- Belgien
- Danmark
- Frankrike
- Grekland
- Irland
- Nederländerna
- Portugal
- Spanien
- Storbritannien

Irland, Storbritannien och Danmark har alla ett allmänt lagstadgat pensionssystem som betalar ut jämnstora pensioner i vilka återstående tid inte ingår. Återstående tid räknas inte heller till godo inom förvärvspensionssystemet i Storbritannien. I dessa länder omfattas en stor del av de anställda av sådana avtalsbaserade eller företagsbundna tilläggspensionssystem som ofta beviljar pension med återstående tid. Förordningen 1408/71 tillämpas likväl inte på dessa tilläggspensionssystem.

I Nederländerna, Belgien, Spanien och Frankrike bestäms invalidpensionen så att inkomstnivån före pensionsfallet bibehålls trots att återstående tid inte räknas till godo i pensionen. Pensionen bestäms i procent av den genomsnittliga inkomstnivån före pensioneringen (granskningsperioden varierar). Denna procentandel är i sin tur i de flesta fall beroende av invaliditetsgraden.

Länder där återstående tid räknas till godo i pensionen helt eller delvis:

- Finland
- Island
- Italien
- Luxemburg
- Norge

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

- Sverige
- Tyskland
- Österrike

De nordiska länderna har kommit överens om bestämmelser i syfte att förhindra att återstående tid från två eller flera länder sammanträffar (artikel 15 i nordiska konventionen om social trygghet). Motsvarande överenskommelser har ingåtts med Österrike och Tyskland, men de har inte ännu trätt i kraft. Förhandlingar pågår också om en revidering av överenskommelsen om social trygghet med Luxemburg.

2.1

Återstående tid räknas inte till godo i pensionen

2.1.1

Nederländerna

Nederländerna har ett folkförsäkringssystem som betalar ut jämnstora ålders-, invalid- och familjepensioner till alla dem som är bosatta i landet. Alla löntagare omfattas dessutom av invalidpensionsförsäkringen, som betalar ut inkomstrelaterade invalidpensioner. Egenföretagare kan på vissa villkor frivilligt ansluta sig till försäkringen.

Den inkomstrelaterade lagstadgade invalidpensionen motsvarar 70 - 14 % av den tidigare dagslönen beroende på invaliditetsgrad. Lönen beaktas till ett visst maximibelopp. För personer under 33 år och för personer över 33 år med långvarig arbetsförmåga är pensionen endast delvis bunden till personens egen dagslön. Pensionen samordnas med den jämnstora invalidpensionen som betalas från folkpensionsförsäkringen. Huruvida återstående tid räknas till godo i pensionen eller inte saknar betydelse, eftersom försäkringstiden inte har någon inverkan på pensionens belopp.

2.1.2

Belgien

Flertalet anställda omfattas av pensionssystemet för löntagare. Egenföretagarna, tjänstemännen inom den offentliga sektorn och vissa specialbranscher har sina egna pensionssystem.

Invalidpensionsförmånerna till dem som omfattas av pensionssystemet för löntagare betalas från sjukförsäkringen. Invalidpensionen motsvarar 40, 45 eller 65 % av den tidigare lönen, beroende på familjeförhållanden, högst likväl 75 % av lönebortfallet. Förmånen betalas fram till den allmänna pensionsåldern. Beloppet justeras enligt förändringarna i konsumentprisindex. Återstående tid behöver inte särskilt räknas till godo i pensionen, eftersom försäkringstidens längd inte inverkar på förmånens belopp.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

2.1.3

Spanien

Det allmänna pensionssystemet för löntagare är det mest omfattande av pensionssystemen för löntagare. De förmåner som betalas enligt pensionssystemen för specialbranscherna för den privata sektorn, för offentliga sektorn och för egenföretagarna sammanfaller i stort sett med förmånerna enligt det allmänna pensionssystemet.

Invalidpensionerna bestäms enligt invaliditetsgraden och arten av arbetsoförmåga i procent (55, 75, 100 eller 150 %) av medellönen för de vanligtvis åtta sista åren. För varje yrkesgrupp har en nedre och en övre gräns för de pensionsgrundande inkomsterna fastställts och inkomsterna justeras med konsumentprisindex, med undantag av inkomsterna för de två sista åren. Eftersom pensionens belopp inte är beroende av försäkringstidens längd, behöver återstående tid inte särskilt räknas till godo i pensionen.

2.1.4

Irland

Irland har ett allmänt socialförsäkringssystem som omfattar alla arbetstagare. Enligt systemet utbetalas jämnstora ålders- och familjepensioner som är beroende av försäkringstidens längd samt jämnstora invalidpensioner. Invalidpensionsförsäkringen omfattar likväl inte egenföretagare. Om en person inte har rätt till förmåner enligt det allmänna pensionssystemet, kan han få en pension som är beroende av inkomst- och förmögenhetsprövning. Över hälften av befolkningen omfattas av avtalsbaserade eller företagsbundna tilläggs-pensionssystem. Förordningen 1408/71 tillämpas inte på dessa tilläggs-pensionssystem.

Eftersom jämnstora invalidpensioner utbetalas enligt det allmänna lagstadgade pensionssystemet, räknas inte återstående tid till godo i pensionen. Försäkringstidens längd har endast betydelse för om rätt till pension uppkommer eller inte.

2.1.5

Storbritannien

Enligt det allmänna lagstadgade pensionssystemet betalas jämnstora grundpensioner till alla dem som har betalat tillräckligt mycket i försäkringsavgifter. I Storbritannien finns dessutom ett allmänt pensionssystem för anställda (SERPS) enligt vilket inkomstrelaterade förmåner betalas. Förmånerna är ålders-, invalid- och familjepension. I stället för SERPS kan arbetstagaren också välja ett företagsbundet eller branschspecifikt pensionssystem eller teckna en privat pensionsförsäkring.

Invalidpensionerna enligt SERPS betalas ut till det belopp som personen har tjänat in fram till pensionsfallet och ingen återstående tid räknas till godo i pensionen.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

Inom de företagsbundna eller branschspecifika pensionssystemen som ersätter SERPS varierar reglerna för bestämmande av invalid- och familjepension. Enligt en enkät som gjordes 1991 är 82 % av tilläggspensionssystemen inom den privata sektorn sådana som ersätter SERPS och dessa system omfattar över 90 % av de privatanställda. Omkring 60 % av systemen räknar till godo återstående tid i invalidpensionen helt eller delvis eller så bestäms pensionen enligt den genomsnittliga inkomstnivån före arbetsförmågans inträde, varför det saknar betydelse om återstående tid räknas till godo eller inte.

2.1.6

Grekland

I Grekland omfattas alla anställda av ett obligatoriskt grund- och tilläggspensionsskydd. Tilläggspensionsskyddet är ordnat i kassor enligt yrkesbransch. Inom vissa branscher sköter kassorna också grundpensionsskyddet. Det finns särskilda pensionssystem för de offentligt anställda och för dem som arbetar inom lantbruket. Pensionssystemen betalar ut ålders-, invalid- och familjepension, som bestäms enligt försäkringstiden och lönen.

Invalidpensionerna enligt grundpensionssystemet och tilläggspensionssystemet för anställda bestäms enligt intjänad pensionsrätt och i dem räknas inte återstående tid till godo. Pensionssystemet för lantbruket betalar ut jämnstora förmåner.

2.1.7

Portugal

I Portugal omfattas den största delen av löntagarna och egenföretagarna av pensionsförsäkringen för det allmänna socialförsäkringssystemet. Vissa specialbranscher har sina egna pensionssystem, staten likaså. Avtalsbaserade och företagsbundna tilläggspensionssystem förekommer inte ännu allmänt.

Återstående tid räknas inte till godo i de pensioner som betalas enligt det allmänna pensionssystemet, utan pensionerna bestäms enligt intjänad pensionsrätt. Invalidpensionen är lika stor som den intjänade ålderspensionen. För ålderspensionen har ett minimi- och ett maximumbelopp fastställts och intjäningsprocenten för pensionen är 2,2 % i året.

2.1.8

Frankrike

Omkring 70 % av de anställda i Frankrike omfattas av det allmänna pensionssystemet för löntagare. Dessutom har flera specialbranscher sina egna pensionssystem. Nästan alla löntagare omfattas av obligatoriska avtalsbaserade tilläggspensionssystem. Förordningen 1408/71 tillämpas inte på tilläggspensionssystemen.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

Den invalidpension som betalas enligt pensionssystemet för löntagare är, beroende på invaliditetsgrad, 30 % eller 50 % av medellönen för de tio bästa åren före arbetsförmågans inträde, dock högst 50 % av taket på försäkringsavgifterna. Huruvida återstående tid räknas till godo i pensionen eller inte saknar således betydelse.

2.1.9

Danmark

Enligt de danska folkpensions- och tilläggspensionssystemen betalas jämnstora pensioner i vilka återstående tid inte ingår.

2.2

Högre invalidpension till följd av återstående tid

Återstående tid räknas till godo i invalidpensionen enligt systemen för Island, Italien, Österrike, Luxemburg, Norge, Sverige, Tyskland och Finland.

De norska och svenska pensionssystemen påminner mycket om varandra. När återstående tid räknas till godo i pensionen har det betydelse för pensionens belopp, eftersom tiden räknas till godo i den försäkringstid som ger rätt till full pension, som är 30 år i Sverige och 40 år i Norge. De beräknade pensionspoängen som fastställs för den återstående tiden kan också höja den pensionsgrundande inkomsten.

I Österrike, Luxemburg och Tyskland räknas återstående tid till godo fram till en viss ålder. I Österrike är åldersgränsen 56 år och i Luxemburg 55 år. I Tyskland är åldersgränsen likaså 55 år och av tiden efter 55 års ålder beaktas därutöver högst en tredjedel (20 mån) fram till 60 års ålder.

2.2.1

Island

Alla de som är bosatta i landet omfattas av folkpensionssystemet. Alla anställda och egenföretagare hör också till någon pensionskassa som betalar ut tilläggspension. Medlemskap i kassan är numera obligatoriskt.

De förmåner som pensionskassorna betalar varierar. Invalidpensionen är antingen lika stor som den intjänade pensionsrätten eller så räknas återstående tid till godo i invalidpensionen fram till den allmänna pensionsåldern, som vanligen är 70 år.

Om både Island och ett annat nordiskt land beviljar pensionen med återstående tid, proportioneras den återstående tiden i enlighet med artikel 15 i nordiska konventionen mellan länderna i förhållande till anställningstiderna.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

2.2.2

Italien

Det italienska systemet påminner mest om det finska. De flesta löntagarna inom den privata sektorn omfattas av det allmänna pensionssystemet för löntagare (INPS). Dessutom har flera yrkesbranscher sina egna pensionssystem, som antingen ersätter eller kompletterar INPS-systemet. Det finns flera olika pensionssystem för egenföretagare, men förmånerna sammanfaller i stort sett med förmånerna enligt det allmänna pensionssystemet för löntagare.

Inom det allmänna pensionssystemet räknas återstående tid till godo i invalidpension som beviljas på basis av fullständig arbetsoförmåga. Kriteriet för fullständig arbetsoförmåga är att personen inte kan utföra något slags arbete.

Pensionen beräknades tidigare på medeltalet av de indexjusterade inkomsterna för de fem sista åren. Beviljningsgrunden kommer att ändras så att pensionen för dem som har försäkrats efter 1.1.1988 bestäms på de genomsnittliga inkomsterna för hela yrkesbanan. På dem som har försäkrats före detta datum tillämpas övergångsbestämmelser. Intjäningsprocenten för pension är graderad enligt inkomsterna så att den minskar när inkomsterna ökar. Pension kan tjänas in för högst 40 år.

I intjänandetiden för invalidpension räknas återstående tid till godo fram till den allmänna pensionsåldern (62/57 år). Till den lägsta inkomstgränsen kan pensionen motsvara 80 % av den pensionsgrundande lönen.

Delinvalidpension betalas enligt intjänad pensionsrätt.

När den finska EU-pensionen beräknas kan pensionen för den återstående tiden tas i betraktande vid samordningen av den nationella pensionen som beräknats enligt förordningen.

2.2.3

Österrike

Löntagarna omfattas av det allmänna pensionssystemet för löntagare. Egenföretagare, lantbruksföretagare och fria yrkesutövare har sina egna pensionssystem. Enligt pensionssystemet för egenföretagare betalas i stort sett samma förmåner som enligt pensionssystemet för löntagare.

Inom det allmänna pensionssystemet för löntagare räknas återstående tid till godo i invalidpensionen fram till 56 års ålder. Den allmänna pensionsåldern är 65 år för män och 60 år för kvinnor.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

Invalidpensionen bestäms på samma sätt som ålderspensionen: för de 30 första försäkringsåren är intjäningsprocenten för pensionen 1,83 % i året och därefter 1,675 % i året. Invalidpensionen får likväl inte bli högre än 60 % av den pensionsgrundande lönen i och med att den beräknas med återstående tid. Om pensionen är 60 % av den pensionsgrundande lönen utan att återstående tid har räknats till godo, betalas den intjänade pensionen ut. Pensionen beräknas på de indexerade medellönerna för de 15 bästa åren. För den pensionsgrundande lönen har en övre gräns fastställts (33 151 schilling eller ca 14 550 FIM/mån).

Efter förhandlingar har en bestämmelse intagits i överenskommelsen om social trygghet mellan Österrike och Finland enligt vilken Finland proportionerar den återstående tiden i förhållande till anställningstiderna om den sökande har rätt till återstående tid både i Finland och i Österrike. Österrike beräknar däremot den återstående tiden enligt sina nationella bestämmelser eftersom andelen pension för den återstående tiden i Österrike är beroende av anställningstidens längd. Överenskommelsen har inte ännu trätt i kraft. Till dess att den träder i kraft kan andelen pension för den återstående tiden samordnas vid beräkningen av den finska EU-pensionen, när den nationella pensionen enligt förordningen fastställs.

2.2.4

Luxemburg

I Luxemburg omfattas de privatanställda och egenföretagarna av det allmänna pensionssystemet för löntagare och egenföretagare. De offentliganställda har sina egna pensionssystem.

I de invalidpensioner som betalas enligt pensionssystemet för löntagare och egenföretagare räknas återstående tid till godo både i den del av pensionen som bestäms enligt försäkringstiden och i den inkomstrelaterade delen. I Luxemburg har också försäkringshistoriken före pensioneringen betydelse för huruvida återstående tid räknas till godo i pensionen eller inte. Luckor i försäkringshistoriken före pensionsfallet minskar den återstående tiden i den pensionsdel som beräknas i förhållande till försäkringstiden.

Den pensionsdel som är beroende av försäkringstidens längd beräknas på samma sätt som i ålderspensionen: efter 40 försäkringsår är den 22 % av det s.k. referensbeloppet. Pensionen minskar med 1/40 för varje år som fattas. Den återstående tiden från pensionsfallet till 65 års ålder betraktas som full försäkringstid. Om den försäkrade inte har haft en enhetlig yrkesbana från 25 års ålder fram till arbetsoförmågas inträde, reduceras den återstående tiden i förhållande till den uteblivna försäkringstiden.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

Den inkomstrelaterade delen i invalidpensionen består av den ålderspension som har tjänats in fram till pensionsfallet och andelen återstående tid fram till 55 års ålder (pensionsåldern är 65 år). Intjäningsprocenten för pensionen är 1,78 % i året av den pensionsgrundande lönen, för vilken en övre gräns har fastställts.

Såsom pensionsgrundande lön för pensionen för den återstående tiden används medellönen för hela tiden mellan 25 års ålder och pensionsfallsåret. Vid beräkningen kan bortses från tidigare invaliditets-, utbildnings-, arbetslöshets och barnavårdsperioder och andra liknande perioder. Övriga luckor i försäkringshistoriken minskar beloppet pension för den återstående tiden.

När den finska EU-pensionen beräknas kan pensionen för den återstående tiden beaktas vid samordningen av den nationella pensionen som har beräknats enligt förordningen.

2.2.5 Norge

Norge har ett folkpensionssystem som omfattar alla dem som är bosatta i landet och ett tilläggs pensionssystem för anställda. På bägge systemen tillämpas förordningen 1408/71 och nordiska konventionen om social trygghet.

I de invalidpensioner som betalas enligt det allmänna tilläggs pensionssystemet räknas återstående tid till godo fram till utgången av det år då personen fyller 66 år. Den allmänna pensionsåldern är 67 år. Pensionen beräknas på samma sätt som ålderspensionen, med undantag av andelen återstående tid.

Varje arbetsår utökar pensionspoängen oavsett hur stora förvärvsinkomsterna har varit. Pensionspoängen beräknas så att det s.k. basbeloppet dras av från de årsinkomster som skall beaktas vid pensionsberäkningen och resten divideras med basbeloppet. (För årsinkomsterna har ett differentierat tak fastställts). Från och med 1992 kan högst 7 pensionspoäng tjänas in i året (8,3 för den föregående tiden).

När ålderspensionen beräknas multipliceras basbeloppet för pensioneringsåret med medeltalet av pensionspoängen för de tjugo bästa åren. Tilläggs pensionen för tiden efter 1.1.1992 är 42 % (för tiden före det 45 %) av den så erhållna inkomsten. Om den sökande inte har tjänat in pensionspoäng för 20 år, beräknas medeltalet av pensionspoängen på alla åren med pensionspoäng. För full ålderspension krävs 40 år försäkringstid och för full invalidpension 40 år försäkringstid inklusive återstående tid. För varje år som fattas minskar pensionen med 1/40.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

Värdet på pensionspoängen för den återstående tiden är antingen medeltalet av pensionspoängen för de tre åren före arbetsförmågans inträde eller, om det är fördelaktigare för den sökande, medeltalet av pensionspoängen för alla åren före arbetsförmågans inträde så att man bortser från högst hälften av de sämsta åren. Den som blir arbetsförmögen före 24 års ålder garanteras en minimitilläggspension, som erhålls när medeltalet av pensionspoängen är 3,3.

Om både Norge och ett annat nordiskt land beviljar pensionen med återstående tid, proportioneras den återstående tiden mellan de nordiska länderna i förhållande till försäkringsperioderna i enlighet med artikel 15 i nordiska konventionen för att undvika att återstående tid från länderna sammanträffar.

2.2.6 Sverige

Enligt det allmänna pensionssystemet i Sverige betalas folkpension och tilläggspension (ATP). På dem tillämpas förordningen 1408/71 och den nordiska konventionen.

Invaldpension som betalas ut i form av ATP-pension är lika stor som den ålderspension som personen skulle få vid den allmänna pensionsåldern (65 år) om han arbetar oavbrutet fram till pensionsåldern.

Ålderspensionen är 60 % av den genomsnittliga pensionsgrundande lönen för de 15 bästa arbetsåren. För den pensionsgrundande lönen har en nedre gräns (s.k. basbelopp) och en övre gräns (7,5 gånger basbeloppet) fastställts. På den mellanliggande inkomsten beräknas s.k. pensionspoäng för varje år så att inkomsten divideras med basbeloppet för det aktuella året. Högst 6,5 pensionspoäng kan tjänas in per år. Den pensionsgrundande lönen är basbeloppet för pensionsfallsåret multiplicerat med medeltalet av pensionspoängen för de 15 bästa åren.

För full ålderspension behövs minst 30 försäkringsår och för full invaldpension minst 30 försäkringsår inklusive antagandetid. För varje år som fattas minskar pensionen med 1/30.

I invaldpensionen räknas antagandetiden till godo så att s.k. antagandepoäng fastställs för åren mellan pensionsfallsåret och den allmänna pensionsåldern (65 år). Värdet på ett antagandepoäng är antingen medeltalet av pensionspoängen för de fyra åren före arbetsförmågans inträde eller medeltalet av pensionspoängen för tiden mellan 16 års ålder och året före pensionsfallsåret, om det senare ger ett bättre resultat. Vid beräkningen bortses i bägge fall från hälften av åren, dvs. åren utan pensionspoäng eller åren med de lägsta pensionspoängen.

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

Om både Sverige och ett annat nordiskt land beviljar pensionen med antagandetid, tillämpas artikel 15 i nordiska konventionen och antagandetiden proportioneras mellan de nordiska länderna i förhållande till försäkringsperioderna för att undvika att antagandetid från länderna sammanträffar.

2.2.7

Tyskland

Flertalet löntagare omfattas antingen av pensionssystemet för anställda eller pensionssystemet för tjänstemän. Systemen beviljar samma förmåner, men administreras separat. Vissa specialbranscher har sina egna pensionssystem. En stor del av egenföretagarna blir utanför den lagstadgade försäkringen.

Invalidpensionen enligt pensionssystemen för anställda och tjänstemän bestäms på samma sätt som ålderspensionen. Om personen är yngre än 60 år, räknas den återstående tiden till godo i pensionen fram till 60 års ålder så att hela den återstående tiden räknas till godo i pensionen fram till 55 års ålder och en tredjedel av tiden efter 55 års ålder.

I Tyskland har också försäkringshistoriken före pensioneringen betydelse för hur återstående tid räknas till godo i pensionen. Luckor i försäkringshistoriken minskar värdet på de beräknade inkomstpöängen för den återstående tiden. De beräknade inkomstpöängen har direkt inverkan på pensionens belopp.

Månadspensionen = de individuella inkomstpöängen för hela försäkringstiden x pensionsförmånskoefficienten x det aktuella pensionsvärdet.

De individuella inkomstpöängen beräknas för varje försäkringsår så att den försäkrades premiegrundande inkomster (för vilka ett tak har fastställts) divideras med alla de försäkrades genomsnittliga premiegrundande inkomster.

Pensionsförmånskoefficienten är 1 för ålderspension, 1 för full invalidpension och 0,667 för yrkesbaserad invalidpension, vilket således ger delpension som resultat.

Det aktuella pensionsvärdet motsvarar månadspensionen för ett inkomstpöäng (dvs. månadspensionen för en försäkrad som under ett år har betalat en avgift enligt medlönen för de försäkrade). Pensionsvärdet justeras årligen.

Inkomstpöängen för den återstående tiden bestäms enligt försäkringshistoriken för hela tiden före pensionsfallet så att inkomstpöängen för

Sinikka Laitinen, Riitta Korpiluoma

29.11.1996

BILAGA 2

avgiftsperioder och därmed jämfällbara perioder divideras med hela den tid för vilken det hade varit möjligt att betala avgifter. Luckorna i försäkringshistoriken minskar således inkomstpöngen för den återstående tiden.

Efter förhandlingar har en bestämmelse intagits i överenskommelsen om social trygghet mellan Tyskland och Finland enligt vilken Finland proportionerar den återstående tiden i förhållande till anställningstiderna om den sökande har rätt till återstående tid både i Finland och i Tyskland. Tyskland däremot beräknar den återstående tiden enligt sina nationella bestämmelser, eftersom andelen återstående tid i pensionen från Tyskland är beroende av anställningstidens längd. Överenskommelsen har inte ännu trätt i kraft. Till dess att överenskommelsen träder i kraft kan andelen pension för den återstående tiden samordnas vid beräkningen av den finska EU-pensionen när den nationella pensionen enligt förordningen bestäms.

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

HUR ANTAGANDETID RÄKNAS TILL GODO I DEN SVENSKA PENSIONEN

1

Villkor för antagandetid i Sverige

Nationell pension

Enligt de svenska nationella bestämmelserna räknas antagandetid till godo i tilläggspensionen om den sökande har tjänat in minst 1 pensionspoäng före pensionsfallet. Ytterligare villkor är

- att den sökande har tjänat in pensionspoäng för minst två av de fyra åren omedelbart före pensionsfallsåret **eller**
- att den försäkrade vid pensionsfallet har en årsinkomst som motsvarar minst basbeloppet (sjukpenninggrundande inkomst SGI).

Förordningen 1408/71

För att rätt till förmåner skall uppkomma skall Sverige beakta försäkringsperioder i andra EU-länder på samma sätt som om de hade fullgjorts i Sverige. **För rätt till antagandetid** i Sverige skall således förvärvsarbete i andra EU-länder jämföras med förvärvsarbete i Sverige (artikel 45.1 i förordningen).

Sammanträffande antagandetid kan förhindras genom en överenskommelse mellan länderna (artikel 46 b.2.b i förordningen). Förmåner och överenskommelserna finns angivna i bilaga VI till förordningen. För Sveriges del lyder texten i bilaga VI på följande sätt:

Vid fastställandet av rätten till förtids- eller efterlevandepension som delvis baseras på framtida antagna försäkringsperioder skall en person anses uppfylla försäkrings- och inkomstvillkoren i den svenska lagstiftningen om han som anställd eller egenföretagare omfattas av ett försäkringssystem i en annan medlemsstat.

I praktiken har Sverige beviljat rätt till antagandetid om ett annat EU-land beviljar pensionen med antagandetid och den sökande har minst ett år med ATP-poäng. Den svenska antagandetiden beräknas enligt de svenska ATP-poängen - inte på inkomsterna i de andra EU-länderna. Villkoret om minst ett år med ATP-poäng är nödvändigt för att det över huvud taget skall vara möjligt att beräkna den svenska pensionen, eftersom den pensionsgrundande lönen för pensionerna för de andra länderna inte används när EU-pensionen beräknas.

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

Fribrev

Om den sökande inte har rätt till antagandetid, betalas tilläggspensionen ut enligt intjänade pensionspoäng. Då förutsätts att den sökande har minst tre år med pensionspoäng eller ett ATP-år och två år försäkringsperioder i något annat EU-land.

2

Hur pensionen för antagandetiden beräknas

Antagandetiden i den nationella svenska pensionen bestäms så att antagandepoäng fastställs för åren mellan det år då invalidpensionen började och det år då den sökande fyller 65 år (dvs. det sista året som beaktas är det år under vilket den sökande fyller 64 år). Värdet på ett antagandepoäng är

- antingen medeltalet av pensionspoängen för de två bästa av de fyra sista åren före pensionsfallsåret eller
- medeltalet av pensionspoängen för tiden mellan 16 års ålder och året före pensionsfallsåret. Vid beräkningen bortses från hälften av åren, dvs. åren med de sämsta pensionspoängen eller åren för vilka pensionspoäng saknas.

Det beräkningssätt som är fördelaktigare för den sökande väljs.

2.1

Antagandetiden enligt fyraårsregeln

Om pensionstagaren efter anställningen i Sverige har arbetat i Finland högst två år före pensionsfallet, har han fortfarande rätt till antagandetid enligt de nationella svenska bestämmelserna, om han arbetade i Sverige omedelbart innan han flyttade till Finland.

I detta fall beräknas antagandetiden således i pensionerna för bägge länderna enligt nationella bestämmelser. Vartdera landet proportionerar antagandetiden i förhållande till anställningsperioderna med stöd av artikel 15 i nordiska konventionen.

Exempel 1

En sökande född 1942 har arbetat i Sverige under åren 1983-1992. Efter det arbetar han i Finland under tiden 1.1.1993-2.11.1995. Invalidpensionsfallet inträffar 2.11.1995.

I Sverige beräknas ATP-pensionen enligt intjänade poäng för åren 1983-1992. Därutöver beräknas antagandetiden i den svenska pensionen som enbart har beräknats enligt nationella bestämmelser så att av de fyra åren före pensionsfallsåret väljs de två bästa poängåren.

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

Antagandepoängen beräknas således på medeltalet av poängen för 1991 och 1992.

Pensionspoängen för arbetsåren är

1983-1989	4.50	
1990	5.75	
1991	5.20 och *	
1992	6.01 *	
1993	0	(I Finland)
1994	0	(I Finland)
1995	pensionsfall	(I Finland)

Formel för ATP-pensionen

När ATP-pensionen bestäms, beräknas först antagandepoängen, sedan proportioneras antagandetiden med stöd av artikel 15 i nordiska konventionen och därefter beräknas medelpoängen. På basis av dem beräknas ATP-pensionen enligt ett basbelopp som fastställs årligen:

$$60 \% \times \text{basbeloppet} \times \text{medelpoängen} \times \frac{\text{poängåren}}{30}$$

Med poängår avses pensionsgrundande anställningsår eller antagandear.

Antagandepoäng

Antagandepoängen beräknas således på basis av de fyra poängåren före pensionsfallsåret så att hälften utelämnas, dvs. i detta fall åren 1993 och 1994 för vilka pensionspoäng saknas. Antagandepoängen beräknas således som ett medeltal av poängen för 1991 och 1992, vilket ger antagandepoängen 5.61.

$$\frac{6.01 + 5.20}{2} = 5.61$$

Proportionerad antagandetid

Sverige proportionerar antagandetiden med stöd av nordiska konventionen så att den endast beviljar antagandetid i förhållande till anställningstiden i Sverige.

Anställningstid i Sverige	10 år
Anställningstid i Finland	3 år
Sammanlagt	13 år.

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

Sveriges andel av antagandetiden är:

$$\begin{array}{r} 10 \\ - - \quad \times 11 \text{ år} = 8.46 \\ 13 \end{array}$$

Sveriges andel av antagandetiden är således 8 år.

Hela den pensionsgrundande tiden för den svenska pensionen är 10 + 8 = 18 år.

Medelpoäng

Medelpoängen beräknas så att de högst 15 bästa åren av åren med intjänade poäng (10 år) och åren med proportionerade antagandepoäng (8 år x 5.61) beaktas.

Poängen för de 15 bästa åren:

poängen för 1992	6.01,
poängen för 1990	5.75,
8 år med antagandepoäng	5.61,
poängen för 1991	5.20 och
poängen för 1986-1989	4.50.

$$\frac{6.01 + 5.75 + (8 \times 5.61) + 5.20 + (4 \times 4.50)}{15} = 5.32$$

ATP-pension

Pensionen beräknas på det reducerade basbeloppet för 1995. Det reducerade basbeloppet motsvarar 98 % av det normala, dvs. 35 700 x 98 % = SEK 34 986 år 1995.

De pensionsgrundande åren omfattar 10 anställningsår och 8 år med proportionerade antagandepoäng, dvs. sammanlagt 18 poängår.

	bas- belopp	medel- poäng	poäng- år	
60	34 986	x 5,32	x 18	= SEK 67 005,18 per år
--- x	-----			
100		30		

2.2

Den svenska antagandetiden enligt regeln för medelpoäng

Om pensionsfallet inträffar inom fyra år från det att anställningen i Sverige har upphört eller senare, beräknas den svenska antagandetiden alltid på medelpoängen för åren mellan 16 års ålder och året före

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

pensionsfallsåret. Vid beräkningen bortses från hälften av åren, dvs. åren med de sämsta poängen eller år för vilka poäng saknas.

Rätt till antagandetid förutsätter också i detta fall att den försäkrades årsinkomster vid tidpunkten för pensionsfallet uppgår till minst basbeloppet (sjukpenninggrundande inkomst SGI) eller att den sökande har rätt till antagandetid med stöd av bilaga VI till förordningen 1408/71 (den sökande är försäkrad i något annat EU-land vid pensionsfallstidpunkten).

Antagandepoängen beräknas på detta sätt också när detta beräkningssätt ger ett bättre resultat än fyraårsregeln.

Exempel 2

En finländare född 1961 har arbetat i Sverige och fått ATP-poäng under åren 1983-1986 (4 år). Pensionspoängen för dessa år är 4.50, 5.75, 5.20 och 6.01.

Han flyttar tillbaka till Finland år 1986 och arbetar här 1987-1995 (9 år), då han blir arbetsoförmögen. Han ansöker också om förtidspension i Sverige. Inga ATP-poäng har fastställts för honom för åren 1991-1994 (de fyra åren före pensionsfallsåret), men han uppfyller kravet om minst ett år med ATP-poäng. Enligt bestämmelsen för Sverige i bilaga VI uppfyller han villkoren för antagandetid i svensk lagstiftning, eftersom han omfattas av finsk arbetspensionslagstiftning när försäkringsfallet inträffar.

Antagandepoäng

Försäkringskassan i Sverige räknar ut antagandepoängen för honom. De beräknas som ett medeltal av pensionspoängen för tiden mellan 16 års ålder och året före pensionsfallsåret. Vid beräkningen bortses från hälften av åren, dvs. åren med inga pensionspoäng eller åren med de sämsta pensionspoängen.

16 år 1977	ATP-poäng	
1977-1982	0	
1983	4.50	
1984	5.75	
1985	5.20	
1986	6.01	
1987-1994	0	(I Finland)
1995 pensionsfall		(I Finland)

Tiden mellan året 1977 då den sökande fyllde 16 år och året 1994 före pensionsfallsåret omfattar 17 år, av vilka hälften, dvs. åren med de sämsta poängen, utsluts. Kvar blir 9 år (fyra poängår och fem år med noll poäng), på vilka antagandepoängen beräknas:

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

$$\frac{0+0+0+0+0 + 4.50 + 5.75 + 5.20 + 6.01}{9} = 2,38$$

Detta ger antagandepoängen 2.38.

Proportionerad antagandetid

Antagandetiden omfattar åren 1995-2025 (den sökande fyller 64 år 2025), dvs. sammanlagt 31 år.
 Anställningstid i Sverige 4 år
 Anställningstid i Finland 9 år
 Sammanlagt 13 år

Sveriges andel av antagandetiden är:

$$\frac{4}{13} \times 31 = 9.53 \text{ eller } 9 \text{ år.}$$

Medelpoäng

Medelpoängen beräknas på de högst 15 bästa åren av åren med intjänade pensionspoäng (4 år) och åren med proportionerade antagandepoäng (9 år med antagandepoängen 2.38), dvs. i detta fall sammanlagt 13 år:

$$\frac{4.50 + 5.75 + 5.20 + 6.01 + (9 \times 2,38)}{13} = 3.30$$

ATP-pension

Pensionen beräknas på det reducerade basbeloppet för 1995, dvs. 35 700 x 98 % = SEK 34 986.

De pensionsgrundande poängåren omfattar fyra intjänade år och 9 år med proportionerade antagandepoäng, dvs. 13 år.

	bas- belopp	medel- poäng	poäng- år	
60	34 986 x	3.30	x 13	
---	x -----			= SEK 30 017,99 per år
100	30			

LA/Riitta Korpiluoma

27.5.1996

BILAGA 3

3

Pensionsfall före 1.1.1994

Om pensionstagaren har gått i pension före 1.1.1994, har pensionen beräknats enligt den tidigare nordiska konventionen. Enligt den räknades antagandetid till godo endast i pensionen från ett nordiskt land.

Om pensionstagaren uppfyllde villkoren för antagandetid i bägge länderna enligt nationell lagstiftning, beviljade det land i vilket andelen antagandetid i pensionen var större pensionen med antagandetid. Pensionen beräknades således separat för den andel som hade tjänats in för arbete (fribrev) och för antagandetiden. Det land i vars pension andelen antagandetid var större beviljade således pensionen med antagandetid. Pensionen för arbetet (fribrevet) beviljade vardera landet självt.

Pensionen kan på ansökan räknas om i enlighet med EU-bestämmelserna om det sammanlagda beloppet arbetspension så blir större.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5. EU-PENSIONSBE SLUT

5.1 Allmänt	1
Bestämmelser	1
Förfarande när beslutet ges	1
Språket i besluten	2
5.2 Pensionsbeslut när den sökande bor i Finland	3
Ordning i vilken besluten ges	4
5.2.1 Den teoretiska anstaltens provisoriska beslut	5
Norden	5
5.2.2 Den följande anstaltens beslut	6
5.2.3 Den teoretiska anstaltens slutliga beslut utan försäkringsperioder i andra EU-länder	7
Fribrevspension	7
Pension med återstående tid endast från Finland	7
Ålderspension	8
Arbetslöshetspension	8
Förhandsbeslut om individuell förtidspension eller delinvalidpension	8
Delinvalidpension	9
Rehabiliteringsstöd	9
Fortsättningsbeslut om rehabiliteringsstöd (tidsbestämd invalidpension)	9
Beslut om avslag	10
5.2.4 Den teoretiska anstaltens slutliga beslut efter ett provisoriskt beslut	10
Norden	10
5.3 Pensionsbeslut när den sökande bor utomlands	12
Beslutsproceduren	12
5.3.1 Den teoretiska anstaltens beslut	13
5.3.2 Den följande anstaltens beslut	14
5.3.3 Pensionsskyddscentralens beslut om avslag	14
5.4 Den sökande är redan pensionerad	14
5.5 Beslut om rättelse och beslut om ändring	15
5.6 Beslut om pension för utsända arbetstagare och vid dispens	16
5.7 Motivering för EU-pensionsbeslut	16
5.8 Anmälan om pensionsfall	17
5.9 Delgivning av beslut	18

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5.9.1	Provisoriskt beslut	18
5.9.2	Det slutliga beslutet sänds till sökanden och anvisningarna för överklagande	18
	Medborgare i tredje land	18
	Anvisningar om partiellt överklagande	19
5.9.3	Det slutliga beslutet sänds till den utredande anstalten	19
	Den utredande anstalten i Finland	19
	Den utredande anstalten utomlands	19
5.9.4	Blankett E 210	20
5.9.5	Den följande anstalten	21
5.10	Beslutssammandraget	21
	Nya försäkringsperioder	22

BILAGOR E 210 Meddelande om beslut angående pensionsansökan (finska)
Fraser till blankett E 210 (obs! återstående tid heter antagande tid i Sverige)

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5. EU-PENSIONSBESLUTET

5.1

Allmänt

Allmänna anvisningar för pensionsbeslut har meddelats i cirkulär A 45/94 "Behandling av arbetspensionsärenden och ändringssökande" i punkten 1.4 "Handläggningsprinciperna inom arbetspensionssystemet".

I detta cirkulär ges anvisningar för beslutsförfarandet i EU-pensionsansökningsärenden. Anvisningar för handläggning av EU-familjepensionsärenden ingår i cirkulär A 20/95.

Bestämmelser

Hur beslut ges är reglerat för de nordiska ländernas del i specialbestämmelserna för den nordiska konventionen om social trygghet och i tillämpningsförfordningen 574/72.

I EU:s bestämmelser om social trygghet finns bestämmelser om förfarandet vid pensionsbeslut:

- provisorisk utbetalning av förmåner och förskott på förmåner (artikel 45 i tillämpningsförfordningen 574/72)
- underrättelse om pensionsanstaltens beslut till den sökande (artikel 48 i tillämpningsförfordningen 574/72).

Förfarande när beslutet ges

I Finland ges i allmänhet en eller flera arbetspensionsanstalter samt Folk-pensionsanstalten pensionsbeslut vid en EU-ansökan, om ansökan också gäller pension enligt FPL. Ett pensionsbeslut ges dessutom alla pensionsanstalterna i de EU-länder där den sökande har förvärvsarbetat (eller varit bosatt, om rätt till pension från EU-landet föreligger på basis av bosättningsorten).

Enligt EU-beslutsförfarandet borde pensionsanstalten inte själv sända det ursprungliga, slutliga beslutet till den sökande, utan det gör den utredande anstalten i det land där den sökande bor. Men på det sättet dröjer det länge innan den sökande får meddelande om det slutliga beslutet. Därför har problemet i Finland lösts så att den finska pensionsanstalten också sänder det slutliga beslutet jämte anvisningar för överklagande direkt till den sökande. Pensionsanstalterna börjar betala pension genast efter att beslutet är givet.

De flesta utländska pensionsanstalter (med undantag av de nordiska ländernas anstalter) sänder överhuvudtaget inte sitt beslut till den sökande, utan den sökande får beslutet från den utredande anstalten.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Om den utredande anstalten finns i Finland, får den utländska pensionsanstalten enligt EU-förfarandet inte meddelande om det finska beslutet före beslutssammandraget. Om den utländska anstalten behöver uppgifter om beslutet måste den särskilt be om det. Likaså om den utredande anstalten finns utomlands och man behöver uppgifter om den utländska pensionsanstaltens beslut, måste man särskilt be om upplysningar från den utländska pensionsanstalten.

Alla slutliga beslut jämte beräkningar och anvisningar för överklagande som getts angående EU-pensionsansökan sänds i original till den utredande anstalten i det land där den sökande bor. Den utredande anstalten sänder ett beslutssammandrag på blankett E 211 till den sökande. För att den utredande anstalten skall kunna överföra uppgifterna om pensionsbesluten, som är skrivna på olika språk, på blankett E 211, överför alla pensionsanstalter, med undantag av pensionsanstalterna i den sökandes bosättningsland, uppgifterna om sitt pensionsbeslut på blankett E 210 och sänder också den till den utredande anstalten.

Den utredande anstalten sänder till den sökande ett sammandrag av besluten tillsammans med pensionsanstalternas beslut i original inklusive beräkningar samt anvisningar för överklagande. Med sammandraget följer dessutom blankett E 212 med anvisningar för överklagande i olika länder.

Sammandraget med beslutsbilagor skickas också till alla de utländska förbindelseorgan som gett pensionsbeslut. Om Pensionsskyddscentralen är den utredande anstalten, sänder den ett beslutssammandrag också till den teoretiska anstalten och Folkpensionsanstalten, och när Folkpensionsanstalten är den utredande anstalten gör den på motsvarande sätt och sänder beslutssammandraget också till Pensionsskyddscentralen som sänder den vidare till den teoretiska anstalten.

Om den utredande anstalten befinner sig utomlands handlar den på motsvarande sätt och sänder en kopia till förbindelseorganen i Finland, Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten. Pensionsskyddscentralen registrerar de från utlandet inkomna besluten och sänder dem sedan till den teoretiska anstalten.

Språket i besluten

Det språk som pensionsanstalten skall ge beslutet på är inte stadgat i tillämpningsförfordningen 574/72, varför språket bestäms enligt den nationella lagstiftningen. I Finland ges pensionsbeslutet på finska eller svenska, således på det språk som den sökande har uppgett i sin

Juridiska avdelningen

19.12.1996

ansökan. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Folkpensionsanstalten måste ge beslut också på samiska (se cirkulär A 45/94

"Behandling av arbetspensionsärenden och ändringssökande", punkt 1.4.15)

När den sökande bor utomlands antecknas inte den sökandes språk på E-blanketten. Då kan pensionsanstalten kontrollera i befolkningsregistret eller på basis av nationalitet, bosättningsort eller boendeperioder utomlands sluta sig till på vilket språk, finska eller svenska, beslutet borde ges. Den sökandes språk kan också framgå av blanketten E 207 som den pensionssökande själv fyllt i.

Se punkt 5.10 om språket i beslutssammandrag.

5.2 Pensionsbeslut när den sökande bor i Finland

I Finland beräknar den teoretiska anstalten den teoretiska pensionen för hela arbetspensionssystemet. Eftersom de utländska försäkringsperioderna kan inverka på arbetspensionens belopp, kan den teoretiska anstalten inte alltid ge ett slutligt, beviljande pensionsbeslut innan den fått uppgifter om de andra EU-ländernas försäkringsperioder. De utländska försäkringsperioderna inverkar i allmänhet alltid på folkpensionens belopp. I vissa fall vet man redan på förhand att de utländska försäkringsperioderna inte inverkar på arbetspensionens belopp och då kan ett slutligt beslut genast ges utan att man behöver invänta försäkringsperioder från andra EU-länder.

I vissa situationer kan det ur den sökandes synvinkel vara nödvändigt att genast få möjlighet att överklaga beslutet utan att den sökande behöver vänta på hela EU-rundan. Pensionsanstalten kan i sådana situationer efter prövning ge ett slutligt beslut med anvisningar för överklagande. Om de utländska försäkringsperioderna inverkar på pensionsbeloppet, kan anvisningarna för överklagande begränsas så att de bara får gälla den del av beslutet som inte innehåller försäkringsperiodernas inverkan. I beslutet konstateras t.ex. "Detta beslut får inte överklagas till den del som pensionen baserar sig på försäkringsperioder från andra EU-länder. För de utländska periodernas del ges ett överklagbart beslut när vi fått uppgifterna om ert förvärvsarbete i andra EU-länder".

Avslagsbeslut ges genast slutligt, eftersom försäkringsperioder i andra EU-länder inte har någon betydelse för avslagsbesluten.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Ett pensionsbeslut kan således ges antingen

- provisoriskt
- genast slutligt utan andra EU-länders försäkringsperioder, delvis slutligt, dvs. slutligt beträffande pensionsrätten och för beloppets del provisoriskt, eller
- slutligt efter att man fått de andra EU-ländernas försäkringsperioder.

Med det slutliga beslutet följer en bilaga med anvisningar för överklagande (se punkt 5.9).

Ordning i vilken beslut ges

När heleffektiv pension beviljas från Finland och den nordiska konventionens bestämmelser samtidigt tillämpas, är den ordning i vilken beslutet ges följande:

1. Den teoretiska anstalten i Finland ger ett provisoriskt beslut med den återstående tiden delad på basis av uppgifterna i ansökan och ATP-poängen i registerutdraget
2. Den följande anstalten ger ett slutligt beslut
3. Försäkringsperioderna från de övriga nordiska länderna anländer
4. Ett annat nordiskt land ger ett beviljande beslut om en pro rata-pension med rätt till återstående tid (rätten till återstående tid bestäms på basis av förordningen och beror inte på det slutliga beslutet i Finland)
5. Den teoretiska anstalten i Finland ger det slutliga beslutet (med delad återstående tid)
6. Folkpensionsanstalten ger beslut om folkpensionen
7. Den utredande anstalten i Finland ger ett sammandrag av besluten.

Den teoretiska anstalten kan ge ett slutligt beslut redan efter att den fått uppgifter om försäkringsperioderna, d.v.s. innan något annat nordiskt land har gett ett beviljande beslut (se punkt 5.2.4).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5.2.1

Den teoretiska anstaltens provisoriska beslut

I fråga om invalidpension eller individuell förtidspension med rätt till återstående tid kan de utländska försäkringsperioderna inverka på den teoretiska pensionen om den sökande har förvärvsarbetat i de övriga nordiska länderna (med undantag av Danmark) och på den nationella pensionen som fastställs enligt den nordiska konventionen om social trygghet.

Därför kan den teoretiska anstalten i allmänhet inte genast ge ett slutligt beslut i dessa situationer.

Om den sökande har rätt till pension enligt finsk lagstiftning, beviljar den teoretiska anstalten pensionen genast genom ett provisoriskt beslut och börjar betala pensionen med omedelbar verkan (tillämpningsförfordningen artikel 45).

När pensionsanstalten skall beräkna den nationella pensionen enligt den nordiska konventionen om social trygghet och ge ett provisoriskt beslut, beaktar den vid behov försäkringsperioderna som uppskattats på basis av blankett E 207.

Återstående tid är invalidpensionsgrundande i följande länder:

Island
Italien
Österrike
Luxemburg
Norge
Sverige
Tyskland

I Österrike, Luxemburg och Tyskland beaktas dock endast en del av den återstående tiden.

Norden

Enligt den nordiska konventionen om social trygghet avdras den återstående tiden från Finland, om den sökande också beviljas pension med återstående tid från ett annat nordiskt land (d.v.s. den återstående tiden delas i proportion till arbetsperioderna). För att den teoretiska anstalten i Finland inte skall bevilja den sökande alltför stor pension genom ett provisoriskt beslut, lönar det sig att redan vid beslutsfattandet också beakta försäkringsperioderna i de övriga

Juridiska avdelningen

19.12.1996

nordiska länderna. De kan beaktas på basis av vad den sökande anmält och/eller på basis av uppgifterna i anställningsregistret. Då kan beloppet för återkravet avdras i samband med utgivningen av det slutliga beslutet.

Om arbetspensionen från Finland är heffektiv ingår återstående tid i fribrevspensionen från Sverige, även om rätten till återstående tid i Finland skulle uppstå på basis av efterkarens-tiden (punkt R.3 i bilaga VI till förordningen 1408/71). Därför kan pensionsanstalten redan vid det provisoriska beslutsfattandet beakta försäkringsperioderna i Sverige enligt ansökan eller uppgifterna i anställningsregistret, även om rätten till återstående tid i pensionen från Finland skulle uppstå på basis av efterkarens-tiden. (Däremot ingår rätten till återstående tid i fribrevspension från Finland på basis av bilaga VI endast om det finska pensionsfallet inträffar under ett pågående anställningsförhållande eller en pågående företagarverksamhet i ett annat EU-land.)

Om pensionsanstalten har beviljat pension genom ett provisoriskt beslut och de senare erhållna uppgifterna om utländska försäkringsperioder ändrar pensionsbeloppet betydligt, kan pensionsanstalten ge ett nytt provisoriskt beslut utan att invänta något meddelande om ett slutligt beslut från det andra nordiska landet.

Finland har underhandlat om att i överenskommelserna med Österrike och Tyskland införa en bestämmelse, som motsvarar bestämmelsen i artikel 15 i den nordiska konventionen om social trygghet om fördelning av den återstående tiden. Avtalen har ännu inte trätt i kraft, men när de har trätt i kraft kommer beslutsförfarandet att vara detsamma som mellan de nordiska länderna.

5.2.2

Den följande anstaltens beslut

Även om den teoretiska anstalten först skulle bevilja pension genom ett provisoriskt beslut, kan den följande anstalten i allmänhet genast ge ett slutligt pensionsbeslut enligt de nationella lagarna. Fribrevspensionen från den följande anstalten påverkas i allmänhet inte av försäkringsperioderna i ett annat EU-land. Detta beslutsförfarande tillämpas också i de nordiska besluten.

Om ersättningar från olycksfalls- eller trafikförsäkringen samordnas vid beräkningen av den teoretiska pensionen, kan också pensionen från den följande anstalten minska. I dessa situationer skall den följande

Juridiska avdelningen

19.12.1996

anstalten ge ett provisoriskt beslut för att pensionen skall kunna beräknas rätt från det pensionen börjar.

Juridiska avdelningens meddelanden 7/95 och 10/96

Ett beslut om avslag är genast slutligt.

5.2.3

Den teoretiska anstaltens slutliga beslut utan försäkringsperioder i andra EU-länder

Det dröjer i allmänhet länge innan pensionsanstalten får uppgifterna om de utländska försäkringsperioderna. När pension beviljas är det inte alltid möjligt att ge det slutliga beslutet inom en tid som kan anses rimlig, om man väntar tills de slutliga uppgifterna från alla EU-länder där ansökan behandlas har anlänt. När pensionen beviljas genom ett provisoriskt beslut, blir pensionstagaren tvungen att vänta på beslut i många andra ärenden som inverkar på hans utkomst. T.ex. skattemyndigheterna fastställer inte innehållningsprocenten för pensionen och Folkpensionsanstalten beviljar inte alltid folkpensionens tilläggsdel och bostadsbidrag på basis av ett provisoriskt beslut.

Om det är klart att de utländska försäkringsperioderna inte inverkar på pensionsbeloppet, ges ett slutligt pensionsbeslut genast utan att man inväntar uppgifter om försäkringsperioderna från andra EU-länder. Bl.a. ålderspensionens belopp påverkas i allmänhet inte av försäkringsperioder i andra EU-länder, varför ett slutligt beslut om ålderspensionen kan ges genast. Ålderspensionens belopp kan bara stiga på grund av höjd intjäningsprocent för arbete utomlands. Beslut om avslag är genast slutligt, eftersom försäkringsperioderna i dessa fall inte har betydelse.

På grund av ovan angivna faktorer kan den teoretiska anstalten i huvudsak ge ett slutligt pensionsbeslut i stället för ett provisoriskt beslut i följande fall:

Fribrevspension

Om pensionen från Finland är en fribrevspension och det är högst sannolikt att också pensionen från det andra EU-landet blir en fribrevspension, kan beslutet ges slutligt genast.

Pension med återstående tid endast från Finland

Om den sökande beviljas rätt till finsk pension med återstående tid enligt den nationella lagstiftningen men rätt till återstående tid inte

Juridiska avdelningen

19.12.1996

ingår i pensionen från det andra EU-landet, kan pensionsbeslutet ges genast slutligt. Sådana länder är:

Belgien
Spanien
Holland
Irland
Storbritannien
Grekland
Liechtenstein
Portugal
Frankrike
Danmark

Ålderspension

Ett slutligt beslut om ålderspension kan ges i princip i sådana situationer där en höjd intjäningsprocent på basis av försäkringsperioder i ett annat EU-land inte ingår i ålderspensionen. Även om det finns en liten möjlighet att intjäningsprocenten är höjd, lider inte pensionsstagaren rättsförlust av att han har fått sitt pensionsbeslut slutligt och snabbare utan den förhöjda intjäningsprocentens andel. Om den höjda intjäningsprocenten baserar sig på försäkringsperioder i ett annat EU-land och den fogas till ålderspensionen, stiger pensionsbeloppet och pensionsanstalten rättar själv beslutet från och med pensionens begynnelsestidpunkt.

Uppgifterna om försäkringsperioder i ett annat EU-land som finns upptagna på blankett E 207, kan också beaktas ifall man ännu inte har erhållit uppgifterna om alla försäkringsperioder.

Arbetslöshetspension

Ett slutligt beslut om arbetslöshetspension kan ges genast utan kännedom om försäkringsperioder från andra EU-länder. Arbetslöshetspension beviljas inte från andra EU-länder och t.ex. återstående tid ingår inte i förtida ålderspension från Sverige.

Om den som får arbetslöshetspension ansöker om invalidpension från Sverige och Sverige beviljar den sökande hel-effektiv invalidpension, omräknar den finska teoretiska anstalten arbetslöshetspensionen (delar den återstående tiden) från början av den månad som följer efter att anstalten fick kännedom om beslutet. Beslutet från Sverige anses ha kommit till kännedom den dag den teoretiska anstalten har tagit emot det.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Förhandsbeslut om individuell förtidspension eller delinvalidpension

Om delinvalidpensionen och den individuella förtidspensionen ges först ett förhandsbeslut och först efter att den sökande har meddelat att han tar emot pensionen, ger pensionsanstalten ett beslut om pensionsbeloppet och när pensionen skall börja utbetalas. (Hur pensionsansökan anhängiggörs och förmedling av ansökningshandlingar, se punkten 3.5.2 Individuell förtidspension och punkten 3.5.3 Delinvalidpension).

I förhandsbeslutet ges den sökande en uppskattning av pensionen enligt den nationella lagstiftningen. Om den sökande har förvärvsarbetat i ett annat EU-land, kan pensionsanstalten också uppskatta EU-pensionsbeloppet på basis av ansökan och bilagorna. Den återstående tiden som ingår i den helegativa pensionen kan sålunda delas enligt den nordiska konventionen om social trygghet genom en uppskattning av de utländska försäkringsperiodernas antal.

I beslutet nämns alltid att pension som tjänats in utomlands kan ändra det pensionsbelopp som finns angivet i förhandsbeslutet.

Delinvalidpension

När den sökande har ansökt om full invalidpension och han beviljas delinvalidpension (eller partiellt rehabiliteringsstöd), borde beslutet för pensionsrättens del ges slutligt, även om beslutet i övrigt vore provisoriskt. Då kan den sökande genast söka ändring i beslutet om sin rätt till delpension.

Pensionsanstalten kan i beslutet skriva t.ex. på följande sätt: "Om ni är missnöjd över att invalidpensionen har beviljats i form av delpension och inte i form av full pension, kan ni till denna del söka ändring i detta beslut enligt bifogade anvisningar för överklagande. Till övriga delar är beslutet provisoriskt och det kan inte överklagas. Vi ger det slutliga beslutet när vi fått uppgifterna om Ert förvärvsarbete utomlands."

En pensionsanstalt beviljade en sökande delinvalidpension. Beslutet var slutligt om rätten till delpension och till den delen bifogades anvisningar för överklagande. Till övriga delar var beslutet provisoriskt och till den delen kunde beslutet inte överklagas. Pensionsnämnden prövade besvären till den del de gällde rätten till delpension. PND 8.1.1996 (4413/95).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Rehabiliteringsstöd Om den sökande har ansökt om invalidpension som gäller tillsvidare och den sökande beviljas rehabiliteringsstöd, kan beslutet om rätten till pension ges slutligt, även om beslutet i övrigt vore provisoriskt. Då kan den sökande genast överklaga beslutet om invalidpensionen.

Fortsättningsbeslut om rehabiliteringsstöd (tidsbestämd invalidpension)

Om pensionsanstalten har beviljat den sökande rehabiliteringsstöd genom flera provisoriska beslut (tidsbestämd invalidpension), kan anstalten inkludera alla stödperioder i det senare slutliga beslutet.

Om rehabiliteringsstödet (tidsbestämd invalidpension) har beviljats genom ett slutligt beslut enligt EU-bestämmelserna kan också därpåföljande fortsättningsbeslut ges genast slutligt. Den finska utredande anstalten antecknar pensionens begynnelse datum på blanketten för beslutssammandraget och bifogar alla slutliga beslut. Därför sänder den teoretiska anstalten fortsättningsbesluten till den utredande anstalten tills beslutssammandraget ges.

Efter det att beslutssammandraget har getts, behandlas fortsättningsansökan utan EU-rundan. Ett nytt beslutssammandrag görs alltså inte när den sökande bor i Finland. Ett läkarintyg som motsvarar en fortsättningsansökan sänds dock till den utredande anstalten, som sänder intyget och blankett E 204 till det utländska förbindelseorganet (se juridiska avdelningens meddelande 7/96 * finns ej på svenska).

När EES-avtalet trädde i kraft kunde man i princip i samma beslut ge ett slutligt beslut för tiden före 1.1.1994 och ett provisoriskt beslut för tiden efter 1.1.1994, men anvisningar för överklagande gavs bara till det slutliga beslutet. På basis av den slutliga pensionen och det provisoriska beslutet gavs separata pensionsfallsmeddelanden.

Beslut om avslag

Alla beslut om avslag ges alltid genast slutligt, eftersom försäkringsperioderna i dessa situationer inte har någon betydelse. Förfarandet är detsamma vid beslut som gäller andra EU-länder.

Om pensionssökanden bor i Finland och senast förvärvsarbetade i ett annat EU-land och har rätt till återstående tid med stöd av EU-bestämmelserna, men inte längre enligt Finlands lagstiftning, kan ett "tekniskt beslut om avslag på ansökan om individuell förtidspension" (inte rätt till återstående tid) inte ges utan kontroll av om arbetet i utlandet ger rätt till återstående tid. I så fall begär pensionsanstalten via den utredande anstalten om uppgifter angående försäkringsperioder i

Juridiska avdelningen

19.12.1996

det andra EU-landet. Först när den sökande ansöker om ett slutligt beslut, sänder pensionsanstalten pensionsansökningshandlingarna till den utredande anstalten för att den skall kunna sända EU-pensionsansökan till det andra EU-landet.

5.2.4

Den teoretiska anstaltens slutliga beslut efter ett provisoriskt beslut

Den teoretiska anstalten ger ett slutligt beslut när uppgifterna om försäkringsperioder från andra EU-länderna har anlänt (med undantag av de nordiska länderna). Det är således onödigt att invänta beviljande pensionsbeslut från andra EU-länder med undantag av de nordiska länderna. I pension från Danmark ingår inte rätt till åter-

stående tid. Därför är det inte heller nödvändigt att invänta beviljande beslut därifrån.

Norden

Förutsättningen för att den återstående tiden skall kunna delas upp enligt artikel 15 i den nordiska konventionen om social trygghet är att den sökande har beviljats pension med rätt till återstående tid från åtminstone två nordiska länder. Därför kan den teoretiska anstalten ge ett slutligt beslut i dessa situationer först sedan meddelande om ett beviljande beslut från ett annat nordiskt land har erhållits.

Följande exempel gäller också Norge och Island.

Av pensionsbeslut från Sverige framgår det inte alltid om rätt till återstående tid ingår eller inte i en beviljad pension. Den borde enligt EU-bestämmelserna innehålla rätt till återstående tid om pensionen från Finland är heffektiv. Om Sverige har beviljat pensionen, kan pensionsanstalten därför dela upp den återstående tiden och ge ett slutligt beslut även om anstalten inte vet med säkerhet om återstående tid ingår i pensionen. Som en förklaring till pensionstagaren meddelas i beslutet med en tilläggsfras att den återstående tiden från Finland har delats, eftersom pensionen från Sverige också innehåller rätt till återstående tid enligt EU-bestämmelserna. Om rätt till återstående tid på basis av barnvårdstid ingår i pensionen från Finland, granskar den teoretiska anstalten, innan den ger det slutliga beslutet, huruvida återstående tid ingår i pensionen från Sverige.

Om invalidpension från Finland har beviljats genom ett provisoriskt beslut så att den återstående tiden har delats enligt artikel 15 i den nordiska konventionen om social trygghet och ett annat nordiskt land avslår pensionsansökan, kan Finland genast ge ett slutligt beslut om

Juridiska avdelningen

19.12.1996

invalidpensionen efter att ha fått del av det andra nordiska landets beslut om avslag. Eftersom det andra nordiska landet inte heller beviljar pension, vilket man utgått ifrån när det provisoriska beslutet gavs, beviljas den återstående tiden från Finland odelad. Pensionsanstalten behöver inte vänta att beslutet från det andra nordiska landet skall träda i kraft.

Om pensionsanstalten i Finland har gett ett slutligt beslut om en hel-effektiv pension enligt finsk lagstiftning och anstalten efteråt får meddelande om att det andra nordiska landet har beviljat pension (t.ex. på grund av överklagande eller en ny ansökan), omräknas den finska pensionen och den återstående tiden delas upp från början av den månad som följer efter att anstalten fick meddelande om beslutet.

I princip ger alltså den teoretiska anstalten det slutliga beslutet först efter att anstalten har fått meddelande om att det andra nordiska landet har gett ett beviljande beslut. Pensionsanstalten kan dock ge ett slutligt beslut efter att den har fått uppgifterna om försäkringsperioderna, även om pensionsbeslut från Sverige ännu inte har getts. Om den sökandes uppgift om förvärvsarbete i Sverige och ATP-poängen i Pensionsskyddscentralens anställningsregister motsvarar varandra, kan anstalten ge ett slutligt beslut också innan den har fått uppgifterna om försäkringsperioderna.

Om den sökande överklagar det slutliga beslutet, där den återstående tiden har blivit delad utan kännedom om beslutet från Sverige, utreder anstalten om Sverige har gett ett beslut och om rätt till återstående tid ingår (förutsatt att överklagandet gäller pensionsbeloppet). Om Sverige ännu inte har gett ett beslut, sänder pensionsanstalten ändringsansökan till en besvärinstans, eftersom anstalten inte själv kan rätta ett slutligt beslut till ett provisoriskt beslut om samma pensionsbelopp (det vore inte ett godkännande av ändringssökandens yrkande).

Om pensionsbeslutet har getts provisoriskt med full eller överdimensionerad återstående tid, borde ett slutligt beslut om återkrav inte ges förrän man fått kännedom om pensionsbeslutet från Sverige.

5.3

Pensionsbeslut när den sökande bor utomlands

När den pensionssökande bor utomlands, beviljar pensionsanstalten i bosättningslandet genast pension genom ett provisoriskt beslut enligt landets lagar och betalar ut den till pensionstagaren. Den utredande anstalten i det andra landet ger i dessa fall ett sammandrag av besluten.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Beslutsproceduren

Om återstående tid fogas till fribrevspensionen från Finland enligt bestämmelserna i bilaga VI till förordningen, kan pensionsbeslut från Finland ges först efter att man fått intyg över försäkringsperioder från det andra nordiska landet. Dessutom behövs uppgifter om huruvida den sökande blev arbetsoförmögen utomlands under pågående anställningsförhållande eller företagarverksamhet. Beslutsproceduren är följande:

1. Det andra nordiska landet ger ett provisoriskt beslut (om det har sänts till Pensionsskyddscentralen, sänds det vidare till den teoretiska anstalten i Finland)
2. Den teoretiska anstalten i Finland ger ett slutligt beslut om pro rata-pensionen med rätt till återstående tid (är inte beroende av att det andra nordiska landet delar upp den återstående tiden)
3. Den följande anstalten ger ett slutligt beslut
4. Folkpensionsanstalten ger beslut om folkpensionen
5. Det andra nordiska landet ger ett slutligt beslut där den återstående tiden delas upp enligt artikel 15 i den nordiska konventionen om social trygghet
6. Den utredande anstalten i det andra nordiska landet ger ett sammandrag av besluten.

Den följande anstalten kan också ge ett beslut före den teoretiska anstalten.

5.3.1

Den teoretiska anstaltens beslut

Uppgifter om försäkringsperioder i ett annat EU-land borde också ingå som bilaga till pensionsansökan. Därför kan den teoretiska anstalten i Finland i dessa fall oftast genast ge ett slutligt pensionsbeslut.

Vid ansökningar som gäller invalidpension och individuell förtidspension måste man oftast reda ut om den sökande har rätt till pro rata-pension med återstående tid från Finland. I sådana fall kan den teoretiska anstalten, tills utredningarna har erhållits, bevilja fribrevspension genom ett provisoriskt beslut enligt den nationella lagstiftningen. Eftersom pro rata-pensionen med rätt till återstående tid är större än fribrevspensionen enligt de nationella lagarna, kan fribrevs-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

pensionen också beviljas genast genom ett slutligt beslut. Pensionsanstalten kan själv rätta till det slutliga beslutet när de nödvändiga uppgifterna har erhållits. Rättelsen görs från pensionens början.

Pensionsanstalten kan också vänta tills de nödvändiga tilläggsuppgifterna har erhållits och först efter det ge ett slutligt beslut, speciellt om fribrevspensionen är liten.

Då bör pensionsanstalten invänta intyg över försäkringsperioder och uppgifter om huruvida pensionsfallet har inträffat under pågående anställningsförhållande eller företagarverksamhet. Om ansökan gäller invalidpension behövs också ett läkarintyg från det andra landet för att man skall kunna fastställa pensionsfallet enligt finsk lagstiftning.

Ett avslagsbeslut om invalidpension och individuell förtidspension ges genast slutligt. Innan ett "tekniskt avslagsbeslut om individuell förtidspension" (inte rätt till återstående tid) ges, granskas om pensionsfallet har inträffat under pågående anställningsförhållande eller företagarverksamhet i ett annat EU-land.

5.3.2

Den följande anstaltens beslut

Den följande anstaltens beslut kan i allmänhet ges slutligt.

Men om ersättningarna från olycksfalls- eller trafikförsäkringen samordnas vid beräkningen av den teoretiska pensionen, skall den följande anstalten bevilja fribrev genom ett provisoriskt beslut eller så kan den följande anstalten vänta tills den erhållit de nödvändiga uppgifterna och ge ett slutligt beslut först efter att uppgifterna anlänt.

Juridiska avdelningens meddelanden 7/95 och 10/96.

5.3.3

Pensionsskyddscentralens avslagsbeslut

Om den sökande inte har rätt till pension enligt finsk lagstiftning (t.ex. p.g.a. att den sökande aldrig har varit yrkesaktiv, den sökandes anställningsförhållanden inom den privata sektorn har upphört före 8.7.1961 och företagarverksamheten har upphört före 1.1.1970 eller p.g.a. att anställningsförhållandet inte ens efter utredning omfattas av någon arbetspensionslag), avslår Pensionsskyddscentralen ansökan genom ett avslagsbeslut utan att informera pensionsanstalten om be-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

slutet och sänder beslutet med anvisningar för överklagande till den utredande anstalten utomlands.

Juridiska avdelningens meddelande 12/95.

5.4

Den sökande är redan pensionerad

Om den sökande redan får ålderspension eller annan pension, vars belopp inte påverkas av någon beräkning enligt EU-bestämmelserna, behöver pensionsanstalten inte ge ett nytt pensionsbeslut. I så fall sänder pensionsanstalten sitt tidigare givna beslut med anvisningar för överklagande till den utredande anstalten, eller om den sökande bor utomlands, till Pensionsskyddscentralen.

Om den utredande anstalten finns i Finland, antecknas på följesedeln beloppet av den löpande pensionen omräknad enligt index för den dag beslutet sänds iväg.

Om den utredande anstalten finns utomlands, fylls dessutom blankett E 210 i och här anges också beloppet av den löpande pensionen omräknad enligt index för den dag meddelandet sänds iväg. Till blanketten fogas det tidigare beslutet med anvisningar för överklagande.

Om den sökande får ålderspension från den offentliga sektorn och ansöker om ålderspension från den privata sektorn vid 65 års ålder, ger inte pensionsanstalten för den offentliga sektorn ett nytt beslut. I sådana fall fungerar den privata sektorns pensionsanstalt som teoretisk anstalt, även om förvärvsarbetet inom den privata sektorn skulle ha fullgjorts före anställningsförhållandet inom den offentliga sektorn. Den teoretiska pensionsanstalten ber pensionsanstalten för den offentliga sektorn om två kopior av det ursprungliga beslutet inklusive pensionsberäkningen och anvisningar för överklagande samt blankett E 210, om den utredande anstalten befinner sig utomlands.

5.5

Beslut om rättelse och beslut om ändring

När pensionsanstalten får försäkringsperioderna från de andra EU-länderna, beräknar den pensionen enligt EU-bestämmelserna. Om pensionen beviljats genom ett slutligt beslut och pensionen, beräknad enligt EU-bestämmelserna, blir högre, rättar pensionsanstalten själv sitt beslut och höjer pensionsbeloppet från den tidpunkt pensionen

Juridiska avdelningen

19.12.1996

började betalas ut. Om pensionen blir lägre, t.ex. på grund av samordning, minskar pensionsanstalten pensionen från början av den månad som följer efter det att anstalten fick kännedom om beslutet.

Ifall avslagsbeslutet genom själv rättelse eller i besvärinstansen ändras till ett beviljande beslut, ger pensionsanstalten ett nytt beslut antingen provisoriskt eller slutligt.

Om den finska pensionsanstalten har gett ett slutligt beslut om en heleffektiv nationell pension och anstalten efter det får kännedom om att pension för samma person har beviljats av något annat nordiskt land (t.ex. på grund av överklagande eller ny ansökan), omräknas den finska pensionen och den återstående tiden delas upp från början av den påföljande månaden efter att anstalten fick kännedom om beslutet.

Om pensionsanstaltens beslut har överklagats hos försäkringsdomstolen med yrkande om att beslutet skall upphävas och försäkringsdomstolen har godkänt ansökan (21 d § 1 mom. APL), ger pensionsanstalten ett nytt beslut i stället för det upphävda beslutet.

Ett rättelse- eller ändringsbeslut eller ett nytt slutligt beslut inklusive pensionsberäkning och anvisningar för överklagande (2 exemplar) sänds till den utredande anstalten, eller om den sökande bor utomlands, till Pensionsskyddscentralen (se Överklagande, punkt 6.4.5 Själv rättelse och punkt 6.4.7 Åtgärder efter besvärinstansens beslut).

Delfåendet anses ha inträffat när den teoretiska anstalten har erhållit uppgifterna om försäkringsperioderna eller meddelande om att en pensionsanstalt från ett annat nordiskt land har beviljat pension.

5.6

Beslut om pension för utsända arbetstagare och vid dispens

Se Reglerna om försäkring, punkt 2.4 Rättsskyddet för den som ansöker om intyg.

5.7

Motivering för EU-pensionsbeslut

EU-pensionsbeslut om avslag motiveras på samma sätt som motsvarande nationella beslut.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

I motiveringarna för de beviljande EU-besluten nämns att pensionen har beräknats med tillämpande av EU-bestämmelserna om social trygghet, enligt vilka den sökande har beviljats pension och att den sökande har beviljats den pension som är större. Så också i det fall att pensionen beviljas enbart på basis av de nationella lagarna. Pensionsberäkningen bör också visa alla försäkringsperioder inom EU och Finland som beaktats vid beräkningen av pensionen.

Om den återstående tiden har delats upp enligt den nordiska konventionen om social trygghet, uppges detta i pensionsbeslutet eller beräkningen liksom också relationstalet som använts vid delningen av den återstående tiden på basis av försäkringsperioderna i Finland och det andra nordiska landet. Detta kan uttryckas i beslutet t.ex. på följande sätt: "Vid beräkningen av pensionen har EU-bestämmelserna om social trygghet tillämpats. Den återstående tiden har delats enligt artikel 15 i den nordiska konventionen om social trygghet i samma relation x/x som arbetsperioderna i Finland i förhållande till perioderna i x".

Av beräkningen som följer som bilaga till beslutet skall framgå försäkringsperioderna i alla EU-länder och Finland.

I förteckningen över lagrum som ingår i beslutet skall också nämnas Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen.

5.8

Anmälan om pensionsfall

När pensionsanstalten har beviljat pension eller avslagit ansökan om pension genom ett slutligt beslut, informerar den Pensionsskyddscentralen om beslutet med ett pensionsfallsmeddelande.

Anvisningar för hur uppgifterna om beslut skall anmälas till pensionsfallsregistret har getts enligt följande:

Cirkulär C 1/94	EES-avtalets inverkan på datatrafiken till och från och uppgifterna i pensionsfallsregistret
Cirkulär C 2/95	Registrering av EU/EES-beslutssammandraget i pensionsfallsregistret

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Cirkulär C 2/96

Anmälan av EU-fortsättningspensionerna till pensionsfallsregistret och tillsynen av uppgifterna för anhängiggörandet (ej på svenska)

5.9

Delgivning av beslut

5.9.1

Provisoriskt beslut

När pensionsanstalten har gett ett provisoriskt beslut, sänder den beslutet till den pensionsökande, men inte till den utredande anstalten eller förbindelseorganet. Anvisningar för överklagande fogas inte som bilaga till det provisoriska beslutet.

5.9.2

Det slutliga beslutet sänds till sökanden och anvisningarna för överklagande

När pensionsanstalten ger det slutliga beslutet, sänds det för kännedom med anvisningar för överklagande direkt till den sökande. Denna anvisning ersätter den tidigare enligt vilken anvisningar för överklagande fogades enbart till avslagsbeslut och beslut i de nordiska länderna.

EU-beslutsförfarandet utgår från att den sökande skulle få det överklagbara beslutet först i samband med beslutssammandraget. På det sättet dröjer det t.o.m. flere år innan den sökande kan överklaga beslutet. Därför har man inom arbetspensionssystemet kommit till en tolkning som gör det möjligt att till det finska slutliga beslutet om arbetspension alltid foga anvisningar för överklagande. Den sökande får anvisningar för överklagande på nytt i samband med beslutssammandraget.

Det är möjligt att ge ett slutligt beslut med anvisningar för överklagande, eftersom bestämmelserna i artikel 48 i tillämpningsförförordningen inte anses undanröja de finska bestämmelserna för överklagande. Enligt artikeln ges den sökande rätt att överklaga på nytt också på basis av beslutssammandraget. Artikel 12 i tillämpningsförförordningen till den nordiska konventionen om social trygghet har en särskild bestämmelse för detta.

Medborgare i tredje land

Norden

Enligt den nordiska konventionen om social trygghet tillämpas förordningen också i de nordiska länderna på medborgare och icke-yrkesaktiva från tredje land. Om pensionsanstalten således ger ett slutligt beslut som t.ex. gäller en person som bor i något nordiskt land men

Juridiska avdelningen

19.12.1996

inte är EU-medborgare, tillämpas bestämmelserna i den nordiska konventionen om social trygghet och beslutet sänds tillsammans med pensionsberäkningen och anvisningar för överklagande direkt till pensionsökanden. I dylika fall ges också ett beslutssammandrag (på blankett N; artikel 11 i tillämpningsförordningen till den nordiska konventionen om social trygghet).

I andra EU-länder

Om det är fråga om något annat avtal om social trygghet (Tyskland, Storbritannien, Luxemburg, Spanien, Grekland), tillämpas bestämmelserna i detta avtal på medborgare från tredje land utan beaktande av EU-bestämmelserna. Ett beslutssammandrag ges alltså inte och besluten jämte anvisningar för överklagande sänds direkt till pensionsökanden.

I Österrikes och Tysklands omarbetade avtal hänvisas också till EU-bestämmelserna på samma sätt som i den nordiska konventionen om social trygghet. När avtalen träder i kraft tillämpas EU-bestämmelserna på samma sätt som i de nordiska länderna på medborgare från tredje land som bor i Österrike och Tyskland.

Anvisningar om partiellt överklagande

Om en del av beslutet har getts slutligt, sänds beslutet jämte anvisningar för överklagande till pensionsökanden. Rätten till överklagande begränsas till den del av beslutet som är avgjord genom ett slutligt beslut.

5.9.3

Det slutliga beslutet sänds till den utredande anstalten

Den utredande anstalten i Finland

Den teoretiska anstalten inväntar det slutliga beslutet från den följande anstalten och sänder det som bilaga till sitt eget slutliga beslut jämte pensionsberäkningen och anvisningar för överklagande (2 exemplar) till den utredande anstalten, Pensionsskyddscentralen eller Folkpensionsanstalten.

Den utredande anstalten utomlands

Den teoretiska anstalten inväntar den följande anstaltens slutliga beslut och sänder det tillsammans med sitt slutliga beslut, sin

Juridiska avdelningen

19.12.1996

beräkning och anvisningar för överklagande (2 exemplar) samt blankett E 210 till Pensionsskyddscentralen, som i sin tur sänder dem vidare till den utredande anstalten i det land där den sökande bor. Folkpensionsanstalten sänder sitt beslut separat till den utredande anstalten i det land där den sökande bor.

5.9.4

Blankett E 210

Om den utredande anstalten finns utomlands, måste den utredande anstalten i det land där den sökande bor informeras om det beslut som den finska arbetspensionsanstalten ger. Med blankett E 210 förmedlas uppgifterna till det andra landet. Avsikten med blanketten är att underlätta förståelsen av beslut på andra språk. På blanketten antecknas den ursprungliga begynnelse-tidpunkten för pensionen och pensionsbeloppet då pensionen började. På blanketten antecknas också om återstående tid ingår i pensionen.

När den följande anstalten och teoretiska anstalten ger ett beslut fyller de i blankett E 210 och sänder den tillsammans med beslutet till Pensionsskyddscentralen.

När den utredande anstalten befinner sig i något annat nordiskt land, antecknas på blankett E 210 på svenska både en juridisk och medicinsk motivering till avslaget. Dessutom anges på blankett E 210 på svenska om återstående tid ingår i pensionen. På så sätt minimerar man nödvändiga förfrågningar om beslutet.

I bilaga 1 finns en förteckning över fraser (också fraser för familjepensioner), som kan användas när blankett E 210 fylls i om den utredande anstalten befinner sig i ett annat nordiskt land.

Finland har kommit överens med Sverige att, när den återstående tiden i en heffektiv pension är delad, antecknar pensionsanstalterna på blankett E 210 följande fras: "Pensionen är beräknad enligt artikel 15 i Nordiska konventionen". Om den återstående tiden är full antecknas: "Pensionen är beviljad med full antagandetid". Om den finska pensionen är en pro rata-pension med rätt till återstående tid, antecknas "Pensionen är antagandeberäknad pro rata-pension". Så här förfar man för att Sverige skall veta, om den anmälda finska pensionen innehåller full återstående tid eller inte.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

5.9.5

Den följande anstalten

Den följande anstalten sänder det slutliga ursprungliga beslutet jämte pensionsberäkningen och anvisningar för överklagande i två exemplar (2) till den teoretiska anstalten. Om den utredande anstalten finns utomlands sänds dessutom blankett E 210. Den teoretiska anstalten sänder dem tillsammans med sitt eget beslut, sin pensionsberäkning och anvisningar för överklagande och vid behov blankett E 210 till den finska utredande anstalten, eller om den utredande anstalten finns utomlands till Pensionsskyddscentralen, som sänder dem vidare till den utredande anstalten i det land där den sökande bor. Folkpensionsanstalten sänder sitt eget beslut separat till den utredande anstalten utomlands.

Den följande anstalten sänder besluten om rehabiliteringsstöd (fortsättningsbeslut om tidsbestämd pension) till den teoretiska anstalten tills det första beslutssammandraget har getts. Efter detta sänds de direkt till den sökande.

5.10

Beslutssammandraget

Den utredande anstalten i det land där den sökande bor ger beslutssammandraget. På beslutssammandraget antecknas postningsdatumet från vilket beräkningen av besvärstiden börjar.

Rätten till pension eller pensionsbeloppet avgörs inte genom beslutssammandraget. Sammandraget är bara en anmälan till vilken uppgifterna om de olika ländernas bifogade pensionsbeslut överförs.

När Pensionsskyddscentralen eller Folkpensionsanstalten har fått alla pensionsbeslut, sänder den i egenskap av utredande anstalt ett sammandrag av besluten på blankett E 211 till den sökande och övriga EU-förbindelseorgan och bifogar anvisningar för överklagande jämte kopior av alla beslut och beräkningar (enligt artikel 48 i tillämpningsförfordningen 574/72). När Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt sänder den sammandraget till Folkpensionsanstalten. När Folkpensionsanstalten är utredande anstalt sänder den på motsvarande sätt beslutssammandraget till Pensionsskyddscentralen.

England ger inte alltid ett beslut om avslag utan sänder bara ett brev med ett meddelande om att den sökande inte omfattas av det engelska socialtrygghetssystemet. I dessa fall bifogar Finland brevet från England till beslutssammandraget.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Enligt den nordiska konventionen om social trygghet ger den utredande anstalten ett beslutssammandrag på blankett N 211, om den sökande inte är EU-medborgare. Den utredande anstalten sänder beslutssammandraget, besluten samt anvisningar för överklagande (N 212) till den sökande. En ny tid för överklagande räknas från början av beslutssammandragets postningsdatum. En kopia av blankett N 211 sänds till alla behöriga anstalter.

Den utredande anstalten utomlands sänder likaså ett sammandrag av pensionsbesluten från alla EU-länder (blankett E 211) till den sökande och övriga EU-förbindelseorgan (i Finland Pensionsskyddscentralen och Folkpensionsanstalten) tillsammans med anvisningar för överklagande (E 212) och kopior av alla beslut.

Tiden för överklagande börjar från den dag sökanden får kännedom om beslutssammandraget. I allmänhet får en pensionssökande i Finland två gånger ett pensionsbeslut med anvisningar för överklagande.

Även om ansökan om pension blivit anhängig före 1.1.1994, men det slutliga beslutet ges efter 1.1.1994 (avslag eller beviljande), ger den utredande anstalten också ett beslutssammandrag. Om den utredande anstalten finns i ett annat EU-land, sänds blankett E 210 för beslutssammandraget. Till sammandraget fogas anvisningar för överklagande enligt den lag som gäller när beslutssammandraget ges.

Beslutssammandraget ges på den utredande anstaltens språk (i Finland på finska eller svenska enligt ansökan), men sammandraget kan också ges på den sökandes språk (Administrativa kommissionens rekommendation 15).

Nya försäkringsperioder

Om rätten till återstående tid (försäkringsperioder), efter det att beslutssammandraget har getts, blir utökad på grund av överklagande eller självrättelse, leder detta också till att pensionsbesluten i övriga länder måste kontrolleras. Pensionsanstalten sänder ett nytt beslut och nytt intyg över försäkringsperioderna (E 205) till den utredande anstalten, som anmäler ärendet också till de andra ländernas pensionsanstalter. När de har rättat sina beslut ger den utredande anstalten ett nytt beslutssammandrag och en ny tid för överklagande räknas från början av sammandragets postningsdatum.

ILMOITUS ELÄKEHAKEMUSTA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ,
jossa sovelletaan asetuksia (ETY) N:o 1408/71 ja 574/72

vanhuuseläke

työkyvyttömyyseläke

perhe-eläke

Myöntäminen tai hylkääminen

Kukin laitos, jota asia koskee, täyttää tämän lomakkeen ja lähettää sen sekä jäljennöksen virallisesta päätöksestä käsittelevälle laitokselle. Lisäksi mukaan liitetään ylimääräinen jäljennös jokaiselle muulle laitokselle, jota asia koskee.

1 Laitos, jolle lomake osoitetaan

1.1 Nimi

1.2 Osoite

1.3 Vakuutetun numero / asiakirjan viitenumero

2 Tiedot vakuutetusta

2.1 Sukunimi

2.2 Sukunimi syntyessä

2.3 Etunimet

2.4 Entiset nimet

2.5 Syntymäaika

2.6 Henkilötunnus

3 Edunsaajaa koskevat tiedot

3.1 Sukunimi

3.2 Sukunimi syntyessä

3.3 Etunimet

3.4 Entiset nimet

3.5 Syntymäaika

3.6 Sukulaisuussuhde tai muu edunjättäjään (kohta 2) yhdistävä tekijä:

4

Osoite

vakuutetun henkilön

eläkkeeseen oikeutetun henkilön

5

Hakemus hyätään

Perustelut:

6 Eläke myönnetään

6.1. Etuuden myöntämisen perusteena on:

- asetuksen N:o 1408/71 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan i luetelmakohta (kansallinen)
- asetuksen N:o 1408/71 46 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii luetelmakohta (pro rata)
- asetuksen N:o 1408/71 46 artiklan 2 kohta (pro rata)

6.2 Etuuksien päällekkäisyyden estämistä koskevaa säännöstä sovellettiin alkaen ottaen huomioon

- samanlainen etuus
..... (ilmoitettava etuuden luonne)
- erilainen etuus
..... (ilmoitettava etuuden luonne)
- muut tulonlähteet
- ammatin tai liikkeen harjoittaminen
- muu (ilmoitettava kyseinen tulo)

6.3 Päällekkäisyyden estämistä koskevan säännöksen vaikutusta rajoitti niiden säännösten soveltaminen, jotka sisältyvät

- asetuksen N:o 1408/71 46 a artiklan 3 kohdan d alakohtaan
- asetuksen N:o 1408/71 46 c artiklaan, koska yksi tai useampi laitos otti huomioon
- erilaisen etuuden
- muut tulonlähteet
- ammatin tai liikkeen harjoittaminen
- muu (ilmoitettava täsmällisesti)
.....
- asetuksen N:o 574/72 7 artiklan 1 kohtaan

6.4 Kuukausimaksujen lukumäärä vuosittain

12 13 14

6.5 Alkaen

6.6 Määrä kuukaudessa, jos tarpeen asetuksen N:o 1408/71 46 a artiklan 3 kohdan d alakohtaan, 46 c artiklan tai asetuksen N:o 574/72 7 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi

6.7 Määrä, joka on myönnetty vapaaehtoisen vakuutuksen perusteella (asetuksen N:o 1408/71 46 a artiklan 3 kohdan c alakohta) (täytetään ainoastaan käsittelevän laitoksen pyynnöstä)

6.8 Määrä kuukaudessa ennen verojen ym. vähentämistä (asetuksen N:o 1408/71 46 a artiklan 3 kohdan b alakohta), jos tarpeen asetuksen N:o 1408/71 46 c artiklan tai asetuksen N:o 574/72 7 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi

6.9 Kuukausittain maksettava määrä (verojen vähentämisen ym. jälkeinen maksettava määrä)

6.10 Ruotsalaisten laitosten täytettävä

Peruseläkejärjestelmän mukainen määrä kuukaudessa

.....

Lisäeläkejärjestelmän mukainen määrä kuukaudessa

.....

7 Laitos, jota asia koskee

7.1	Nimi
7.2	Osoite
7.3	Vakuutetun numero / asiakirjan viitenumero
7.4	Leima
	7.5 Päivämäärä
	7.6 Allekirjoitus

Ansökan avslås, punkt 8:

Är inte arbetsoförmögen enligt arbetspensionslagarna

Har inte till arbetspension berättigande anställningar

Har inte intjänat rätt till arbetspension, sökanden har endast anställningar som avslutats före 23 års ålder

Ansökan om full invalidpension avslagits, fortsätter som delpension

Har ansökt om ålderspension för tidigt, har inte uppnått pensionsåldern

Pension beviljas, punkt 9

Pensionen är beviljad utan antagandetid (återstående tid i Finland)

Pensionen är beviljad som antagandeberäknad pro rata-pension

Pensionen är beviljad med full antagandetid (full återstående tid i Finland)

Pensionen är beräknad enligt artikel 15 i nordiska konventionen

Pensionen har utbetalats som engångsbelopp

FRASER FÖR BLANKETT E 210/FAMILJEPENSIONER

Ansökan avslås, punkt 8:

Förmånsåtagaren har inte haft till arbetspension berättigande anställningar/företagarverksamhet

Pensionssökanden är inte en sådan förmånstagare som avses i arbetspensionslagarna

Barnet är inte en sådan förmånstagare som avses i arbetspensionslagarna

Barnet har fyllt 18 år

6 EU-PENSIONSBEKLUT OCH ÖVERKLAGANDE

6.1 Allmänt	1
6.2 Bestämmelser	1
6.3 Besvärinstanser	1
Finland	1
Övriga EU-länder	2
6.4 Förfarande vid överklagande	2
6.4.1 Tiden för överklagande och dess beräkning	2
Underrättande av och postningsdatum	3
för beslutssammandrag	
Delgivning av beslut	3
Delfående av beslut och tiden för överklagande i Finland	3
Försenat överklagande	4
Beslut i andra EU-länder	5
6.4.2 Vart sänds besvärsskriften	5
6.4.3 Vem kan överklaga	5
6.4.4 Språk	6
6.4.5 Självrättelse	6
Rättelse av beslutssammandraget p.g.a. skrivfel	7
6.4.6 Ny ansökan efter avslagsbeslut	7
Sökanden som bor i Finland har ännu inte fått beslut	7
från utlandet	
Under tiden för överklagandet	7
Efter tiden för överklagandet	8
Sökanden som bor utomlands lämnar in ny ansökan	8
under tiden för överklagandet	
6.4.7 Åtgärder efter besvärinstansens beslut	8
Efter överklagandet	8
Efter det att beslutet har undanröjts	9
Den utredande anstaltens förfarande	9
6.5 Tilläggsuppgifter under pågående överklagande	9
6.6 Överklagande i ärenden som gäller utsända arbetstagare och dispens	10
6.7 EG-domstolen och förfarande vid förhandsbeslut	10
Begäran om förhandsbeslut	10
Mål	10
Vem begär	10
Vilka ärenden	10
Språk	11

6.7.1 Nämnden kan be om förhandsbeslut	11
6.7.2 Försäkringsdomstolen skall be om förhandsbeslut	11
När förhandsbeslut inte behövs	11
6.7.3 Begäran om förhandsbeslut och konsekvenserna	12
6.8 Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna	12
6.9 Europeiska justitieombudsmannen	12
BILAGOR E 211 Beslutssammandrag (finska)	
E 212 Ansökan om ändring och tiden för överklagande (finska)	

6 EU-PENSIONSBESLUT OCH ÖVERKLAGANDE

6.1

Allmänt

För de finska bestämmelserna om överklagande av pensionsbeslut redogörs i cirkulär A 45/94 Behandlingen av arbetspensionsärenden och sökande av ändring, punkt 7 Sökande av ändring.

I det följande redogörs för hur EU-pensionsbeslut överklagas samt för beslutssammandrag (blankett E 211, bilaga 1).

Fastän beslutssammandraget ges av bara en utredande anstalt i det land där den sökande bor, överklagas de olika ländernas beslut, som finns bifogade sammandraget, enligt varje lands egna bestämmelser för överklagande.

I ärenden som gäller EU-pensionsansökningar i Finland bifogas anvisningar för sökande av ändring två gånger till arbetspensionsbeslutet: först till det slutliga beslutet och sedan på nytt till beslutssammandraget som den utredande anstalten ger (se punkten 5.9.2 Det slutliga beslutet sänds till sökanden med anvisningarna för överklagande).

6.2

Bestämmelser

I EU:s bestämmelser om social trygghet finns regler för överklagande av pensionsbeslut:

- om var besvärsskriften skall lämnas in (artikel 86 i förordningen 1408/71) och
- om beräkning av tiden för överklagande (artikel 48 i tillämpningsförordningen 574/72).

6.3

Besvärinstanser

Finland

De finska pensionsbesluten, som finns bifogade beslutssammandraget, kan överklagas hos de finska besvärinstanserna enligt anvisningarna för överklagande, som finns bifogade varje beslut:

- hos pensionsnämnden i pensionsbeslut som arbetspensionsanstalten för den privata sektorn har gett,

Juridiska avdelningen

19.12.1996

- hos statens pensionsnämnd i beslut som Statskontoret har gett,
- hos Kommunernas pensionsnämnd i beslut som Kommunernas pensionsförsäkring har gett,
- hos försäkringsdomstolen i beslut som Kyrkostyrelsen har gett (enda besvärinstans) 15.12.1996 eller senare (beslut som getts tidigare överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen) och
- hos prövningsnämnden i beslut som Folkpensionsanstalten har gett.

Alla beslut som nämnderna har gett kan överklagas hos försäkringsdomstolen.

Innan ett ärende överförs till en besvärinstans prövas ett överklagande för självrättelse av den pensionsanstalt som gett beslutet (21 a § 1 mom. APL, se punkt 6.4.5 Självrättelse).

Övriga EU-länder

Av blankett E 212 som bifogas beslutssammandraget (bilaga 2) framgår till vilken adress och inom vilken tid utländska pensionsbeslut skall överklagas.

6.4

Förfarande vid överklagande

Varje beslut som följer som bilaga till beslutssammandraget skall överklagas separat. Om den sökande är missnöjd med bara ett beslut kan han överklaga bara det beslutet.

6.4.1

Tiden för överklagande och dess beräkning

Tidsfristen för överklagande av de olika medlemsländernas beslut, som följer som bilagor till beslutssammandraget, bestäms enligt medlemslandets egen lagstiftning.

Tidsfristen börjar först från den dag sökanden får sammandraget av de olika ländernas pensionsbeslut (blankett E 211, artikel 48 i tillämpningsförfordningen 574/72).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Underrättande av och postningsdatum för beslutssammandrag

I beslutssammandraget antecknas datumet för när det är gett. Enligt artikel 48 i förordningen 574/72 räknas tiden för överklagandet från den dag sökanden tog del av sammandraget.

Datum då sammandraget gavs	-	datum på blankett E 211 i punkt 8.4
Delgivning	-	förfarande genom vilket beslutet delges den sökande
Delfåendedatum för sammandraget	-	den dag sökanden anses ha fått del av beslutssammandraget enligt nationell lag

Delgivning av beslut

Praxis för delgivning av beslut varierar i olika EU-länder och den utredande anstalten i varje EU-land delger sökanden ett beslutssammandrag enligt landets egen praxis för delgivning. I flera länder används mottagningsbevis. I Finland delges beslutssammandraget till sökanden genom att den utredande anstalten postar det under den adress som sökanden uppgett. (21 § 4 mom. APL). Om delgivningen måste ske bevisligen, postas beslutet mot mottagningsbevis eller förmedlas av en stämningssman. Om delgivning i övrigt, se cirkulär A 45/94, punkt 1.4.27 Delgivning av beslut.

Lagen om delgivning i förvaltningsärenden (FörvDelgL 232/66)

Delfående av beslut och tiden för överklagande i Finland

Enligt de finska arbetspensionslagarna räknas den dag ändringsökanden anses ha fått del av beslutet från den dag beslutet postades. Därför antecknar den finska utredande anstalten också postningsdatumet på sammandraget.

Tiden för delfående av de finska pensionsbesluten är 7 dagar och tiden för överklagande är 30 dagar efter den dag det finska beslutssammandraget postades (sagda dag oräknad).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Beslutet måste överklagas senast den 30 dagen efter den dag (sagda dag oräknad) då ändringssökanden fick del av beslutet. Om inte annat påvisas i samband med överklagandet, anses sökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag (sagda dag oräknad) beslutet postades under den adress som ändringssökanden har uppgett (21 § APL).

Vid beräkning av tidsfrister i Finland iakttas i tillämpliga delar lagen om beräkning av laga tid (LagatidL 150/30).

Exempel: Den utredande anstalten i Finland har gett ett beslutssammandrag till sökanden som är bosatt i Finland. Tiden för överklagande av den finska pensionsanstaltens beslut, som följer som bilaga till beslutssammandraget, beräknas så att sökanden anses ha tagit del av beslutet den 7 dagen efter den dag beslutssammandraget postades (sagda dag oräknad) och tiden för överklagande är 30 dagar såsom angivits ovan.

Om den utredande anstalten befinner sig utomlands, har postningsdatumet inte nödvändigtvis antecknats på sammandragsblanketten. Om beslutssammandraget då har delgivits med utkvittering av ett mottagningsbevis, kan den dag då den sökande fått del av sammandraget fastställas på basis av datumet på mottagningsbeviset. Ifall postningsdatum eller ankomstdatum inte har antecknats eller uppgetts, anses beslutet ha postats den dag sammandraget har gjorts upp (delgivningsdag). I sådana fall kan ett försenat överklagande prövas med tillämpning av 21 c § APL.

Exempel: Den tyska utredande anstalten har gett ett beslutssammandrag till sökanden som är bosatt i Tyskland. Tiden för överklagande av den finska pensionsanstaltens beslut, som följer som bilaga till sammandraget, beräknas så att sökanden anses ha tagit del av beslutet den 7 dagen efter sammandragets postningsdatum (sagda dag oräknad) och tiden för överklagande är 30 dagar såsom angivits ovan.

Försenat överklagande

Den finska besvärsinstansen kan pröva ett försenat överklagande om det finns vägande skäl för förseningen. (21 c § APL, 10 § 2 mom. KTAPL, 24 § StPL, 60 § SjPL och 73 b § FPL).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Beslut i andra EU-länder

Tidsfristen för pensionsbeslut i andra EU-länder räknas också från den dag sökanden har tagit del av beslutssammandraget. Olika länder har olika bestämmelser om när ett beslutssammandrag anses ha delgivits (se blankett E 212). Den finska delfåendetiden på 7 dagar tillämpas således inte vid beräkningen av tider för överklagande av pensionsbeslut i andra EU-länder, trots att besluten följer som bilagor till det finska beslutssammandraget.

6.4.2

Vart sänds besvärsskriften

Den som överklagar pensionsbeslut från något EU-land kan lämna in besvärsskriften till pensionsanstalten i det land där han är bosatt.

Besvärsskriften som skall lämnas in inom en viss tid till anstalten eller domstolen i det berörda landet, skall anses ha lämnats in inom utsatt tid, om besvärsskriften inom samma tidsperiod har lämnats in till motsvarande myndighet, anstalt eller domstol i en annan medlemsstat (artikel 86 i förordningen 1408/71).

I Finland bosatt pensionssökande kan således lämna in sin besvärsskrift angående ett annat EU-lands pensionsbeslut, som följer som bilaga till beslutssammandraget, till alla de instanser som är behöriga att mottaga finska ändringsansökningar, t.ex. en arbetspensionsanstalt eller Folkpensionsanstalten (se cirkulär A 45/94 punkten 7.4.4 Vart sänds besvärsskriften). Pensionsanstalten vidarebefordrar ansökningshandlingarna, förmedlade av den utredande anstalten, till den behöriga besvärsinstansen utomlands.

På motsvarande sätt har en ändringssökande, som bor i Sverige, överklagat ett pensionsbeslut från Finland i rätt tid, om besvärsskriften har anlänt till försäkringskassan eller besvärsinstansen i Sverige inom den finska tiden för överklagande.

6.4.3

Vem kan överklaga

EU-bestämmelserna reglerar inte vem som har rätt att överklaga beslut. Rätten att överklaga bestäms således enligt de nationella lagarna.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

I Finland har parten rätt att överklaga, d.v.s. den som har ett omedelbart rättsligt intresse att bevaka i ärendet.

En medlemsstat eller en pensionsanstalt kan inte överklaga ett beslut som en försäkringsanstalt i en annan medlemsstat har gett.

6.4.4 Språk

Pensionsanstalterna och domstolarna i ett EU-land får inte lämna ändringsansökningar, som skickats till dem, utan prövning av den orsaken att de har skrivits på en annan medlemsstats officiella språk (artikel 84 i förordningen 1408/71).

EG-domstolens beslut Maris 55/77 (se punkten 1.8 Språk).

Besvären över ett beslut som följer som bilaga till beslutssammandraget kan vara avfattade på vilket officiellt EU-språk som helst. Domstolen i ett EU-land kan vid behov låta översätta besvärsskriften jämte handlingar. En finländare kan således överklaga ett annat EU-lands beslut på finska. En utlänning kan på motsvarande sätt, på sitt eget (EU-) språk, överklaga en finsk pensionsanstalts beslut, som följer som bilaga till beslutssammandraget. De kan också överklaga besluten på vilket annat officiellt EU-språk som helst.

Behandlingen av ett överklagande löper dock snabbare om sökanden överklagar på ett språk som officiellt används i det land där beslutet har getts.

Om en finsk pensionsanstalts beslut överklagas på ett annat EU-lands språk, översätter pensionsanstalten vid behov själv eller låter översätta besvärsskriften jämte bilagorna, för att efter prövning själv kunna rätta beslutet. EU faktureras för översättningsutgifterna (se avsnitt 1, punkt 1.8 Språk). Om pensionsanstalten inte har behövt översätta besvärsskriften och den överförs till en besvärsinstans, ombesörjer besvärsinstansen vid behov översättningen.

6.4.5 Självrättelse

Besvärsskriften mot den finska pensionsanstaltens beslut, som följer som bilaga till beslutssammandraget, adresseras till den behöriga nämnden, men enligt finsk lagstiftning skall besvärsskriften först lämnas in till pensionsanstalten för eventuell självrättelse. Pensionsanstalten prövar överklagandet och om den samtycker till ändringsökandens alla yrkanden, ger anstalten ett nytt beslut med anvisningar för sökande av ändring och skickar dem (2 exemplar) till den

Juridiska avdelningen

19.12.1996

utredande anstalten eller, om sökanden bor utomlands, till Pensions- skyddscentralen. Den utredande anstalten ger ett nytt beslutssam- mandrag. Tiden för överklagandet av det självrättade beslutet fast- ställs på basis av beslutssammandraget (se avsnitt 5, punkt 5.5 Beslut om rättelse och beslut om ändring).

Ifall pensionsanstalten inte godkänner ändringssökandens alla yrkan- den, sänder den besvärsskriften till besvärsinstansen (21 a § 1 mom. APL). Pensionsanstalten meddelar ändringssökanden att hans be- svärsskrift har överförts till besvärsinstansen och sänder sökanden samtidigt en kopia av sitt bemötande och upplyser honom om att han har möjlighet att bli hörd på grund av bemötandet.

Juridiska avdelningens meddelande 17/96, Hörande av part på grund av pensionsanstaltens bemötande.

Förfarandet är detsamma oberoende om beslutssammandraget med det överklagbara finska pensionsbeslutet har getts av den utredande anstalten i bosättningslandet eller utlandet.

Rättelse av beslutssammandrag p.g.a. skrivfel

Om beslutssammandraget innehåller ett fel rättas det som ett skrivfel och ett nytt rättat sammandrag ges. Eftersom sammandraget enbart innehåller överförda uppgifter om pensionsbeslut, som har fogats till sammandraget, är sammandraget inte något beslut om rätt till pension eller rätt till ett visst belopp och är därför inte ett egentligt beslut. Där- för betraktar man alltid ett fel i sammandraget som ett skrivfel och inte ett sakfel (rättelse av skrivfel, se cirkulär A 45/94, punkten 7.9.3).

Se också avsnitt 5 i detta cirkulär, punkten 5.10 Beslutssam- mandrag och cirkulär A 45/94, punkten 7.4.4 Vart sänds besvärsskriften.

6.4.6

Ny ansökan efter avslagsbeslut

Sökanden som bor i Finland har ännu inte fått beslut från utlandet

Under tiden för överklagandet

Om en i Finland bosatt sökande har fått sin ansökan om EU-invalid- pension avslagen av den finska arbetspensionsanstalten och på nytt ansöker om pension under tiden för överklagandet, betraktas pensi-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

onsansökan som ett överklagande (se cirkulär A 45/94, punkten 7.4.9 Ny pensionsansökan under tiden för överklagande). Därför anhängiggörs inte ansökan i detta skede som en ansökan.

Efter tiden för överklagandet

Om pensionssökanden efter att han har fått ett avslagsbeslut, sänder in en ny pensionsansökan till pensionsanstalten efter det att tiden för överklagandet har gått ut, betraktas den nya ansökan inte som ett överklagande utan som en ny ansökan.

Om den föregående ansökan fortfarande är under behandling utomlands, sänder den anstalt som tagit emot ansökan kopior av de nya utredningarna (t.ex. läkarintyg) till den utredande anstalten, som i sin tur vidarebefordrar dem till övriga berörda länder.

Om beslutssammandraget redan har getts behandlas ärendet som en ny EU-ansökan.

Sökanden som bor utomlands lämnar in ny ansökan under tiden för överklagandet

Om en utomlands bosatt sökande under tiden för överklagandet lämnar in en ny pensionsansökan på EU-blankett, behandlas den som en ansökan och inte som ett överklagande. Ansökan har avfattats av den utredande anstalten utomlands och eftersom ansökan inte innehåller en viljeyttring avsedd som ett överklagande, kan ansökan inte betraktas som ett överklagande.

Om ansökan gäller exakt samma ärende som den tidigare ansökan, utan att den innehåller nya utredningar, låter man ansökan förfalla. Pensionsskyddscentralen underrättas om detta.

6.4.7

Åtgärder efter besvärinstansens beslut

Efter överklagandet Om besvärinstansen förkastar överklagandet ger pensionsanstalten inte ett nytt beslut.

Om emellertid överklagandet godkänns delvis, ger pensionsanstalten ett nytt beslut som sänds till den utredande anstalten för att den skall kunna ge ett nytt beslutssammandrag.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Efter det att beslutet har undanröjts

Om försäkringsdomstolen har undanröjt beslutet, ger pensionsanstalten ett nytt beslut i stället för det undanröjda och sänder det med anvisningar för sökande av ändring till den utredande anstalten.

Om tiden för överklagande har gått ut och beslutet grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller beslutet uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställan undanröja beslutet enligt finsk lagstiftning (21 d § 1 mom. APL).

Den utredande anstaltens förfarande

Den utredande anstalten i Finland ger ett nytt rättat beslutssammandrag, om godkännande av ett överklagande eller undanröjning av ett beslut inte inverkar på pensioner/beslut i andra länder. Eftersom ett beslutssammandrag är ett slags meddelande och inte innehåller ett sakligt beslut om pension, är det inte nödvändigt att undanröja ett tidigare beslutssammandrag.

Om en utländsk anstalt är utredande anstalt, sänder Pensionsskyddscentralen pensionsanstaltens nya beslut till den utredande anstalten utomlands.

Om besvärinstansen har beviljat pension eller t.ex. den pensionsgrundande återstående tiden (försäkringsperioderna) har ändrats, leder det i allmänhet till att också andra länders pensionsbeslut måste ändras. Efter att ha fått den finska pensionsanstaltens nya beslut, underrättar den utredande anstalten de berörda anstalterna i de andra länderna om beslutet. När de berörda anstalterna har rättat sina beslut, ger den utredande anstalten ett nytt beslutssammandrag. På basis av det nya sammandraget kan beslut åter överklagas enligt vad som angetts ovan.

6.5

Tilläggsuppgifter under pågående överklagande

Om pensionssökanden bor utomlands, kan pensionsanstalten be anstalten på den ort där sökanden bor eller vistas ordna så att sökanden får genomgå en läkarundersökning (artikel 87 i förordningen 1408/71).

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Bestämmelsen gäller enbart pensionsanstalterna men inte besvärinstanserna. Besvärinstansen kan via den finska pensionsanstalten be om tilläggsutredning om en pensionstagare som bor utomlands. I praktiken kan besvärinstansen således återsända ärendet till pensionsanstalten för vidare utredningar och ny behandling av ärendet eller direkt be den sökande om en tilläggsutredning.

6.6

Överklagande i ärenden som gäller utsända arbetstagare och dispens

Se avsnitt 2 Reglerna om försäkring, punkt 2.14.6.

6.7

EG-domstolen och förfarande vid förhandsbeslut

Begäran om förhandsbeslut

Den första besvärinstansen kan själv avgöra om den skall begära Europeiska gemenskapernas domstol (EG-domstolen) om ett förhandsbeslut. Den har sitt säte i Luxemburg.

Den högsta besvärinstansen måste däremot med vissa undantag be EG-domstolen om ett förhandsbeslut.

Om en nationell domstol, vars beslut inte kan överklagas enligt nationell lag, är osäker om tolkningen av en EU-bestämmelse skall domstolen hänskjuta ärendet för behandling till Europeiska gemenskapernas domstol (artikel 177 i Romfördraget).

Mål

Avsikten med begäran om förhandsbeslut är att försäkra sig om att EU-bestämmelserna tolkas enhetligt och att framhäva EG-domstolens primära roll och direkta inflytande.

Vem begär

Det är bara den nationella domstolen i en medlemsstat som kan be om förhandsbeslut (t.ex. pensionsnämnden och försäkringsdomstolen om pension). De enskilda medborgarna eller pensionsanstalterna kan inte överklaga pensionsbeslut hos EG-domstolen, men då de överklagar ett beslut kan de föreslå besvärinstansen att den ber EG-domstolen om ett förhandsbeslut i ärendet.

Vilka ärenden

EG-domstolen ger på begäran bl.a. förhandsbeslut i ärenden som gäller tolkning av EU:s bestämmelser om social trygghet. Ett förhandsbeslut kan således gälla tolkning av bestämmelserna i förordningen 1408/71 eller 574/72.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Begäran om förhandsbeslut kan bara komma i fråga vid regelrätt överklagande, d.v.s. i samband med behandlingen av en ändringsansökan. Sålunda kan förhandsbeslut inte begäras i samband med behandlingen av en ansökan som t.ex. gäller undanröjande av ett beslut.

Språk

Begäran om förhandsbeslut kan lämnas på finska.

6.7.1

Nämnden kan be om förhandsbeslut

Om sökanden anser att den finska pensionsanstalten har feltolkat EU:s bestämmelser om social trygghet, överklagar han hos den finska besvärinstansen.

Nämnden, d.v.s. första besvärinstansen beslutar själv om det är nödvändigt att be om EG-domstolens ståndpunkt i ärendet.

6.7.2

Försäkringsdomstolen skall be om förhandsbeslut

Försäkringsdomstolen är en domstol vars pensionsbeslut inte kan överklagas. Försäkringsdomstolen skall sålunda be EG-domstolen ett förhandsbeslut, utom i sådana fall där tolkningen av EU-bestämmelserna är entydig.

När förhandsbeslut inte behövs

Försäkringsdomstolen behöver dock inte be om ett förhandsbeslut:

- om frågan kan avgöras på basis av EG-domstolens tidigare praxis för beslut (prejudikat) eller
- när tolkningen av EU-bestämmelsen är klar och entydig (rätt tillämpning är så uppenbar att det inte finns rum för ett grundat tvivel om hur det föreliggande ärendet skall avgöras').

Den nationella domstolen avgör hur ovan nämnda klarhetsprincip skall tolkas.

6.7.3 Begäran om förhandsbeslut och konsekvenserna

Den finska besvärsinstansen får inte ge ett beslut i ett ärende innan EG-domstolens förhandsbeslut har erhållits. Överklagandet är sålunda anhängigt medan förhandsbeslutet är under behandling. Beslutsproceduren räcker i allmänhet över ett år.

EG-domstolen tar enbart ståndpunkt till tolkningen av EU-bestämmelserna och inte till hur överklagandet i övrigt skall avgöras. EG-domstolens tolkningsanvisningar är bindande för de finska besvärsinstanserna och pensionsanstalterna. EG-domstolen tar i förhandsbeslutet inte ställning till sakfrågor eller till tolkningen av bestämmelserna i de nationella lagarna. Det är alltid den nationella domstolen som i sista hand avgör ärendet.

En redogörelse för förfarandet vid begäran om förhandsbeslut finns bl.a. i Tuomas Ojanens bok: Ennakkoratkaisumenettely (Juristförbundets Förlag 1996, KATTI 24).

6.8 Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna

Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna verkar i anslutning till Europarådet. Domstolens verksamhet ansluter inte direkt till behandlingen av pensionsärenden eller överklaganden.

Domstolen för de mänskliga rättigheterna kan t.ex. behandla frågor om huruvida en riksdagslag strider mot en persons mänskliga rättigheter, men domstolen avgör inte om ett pensionsbeslut är lagligt eller inte.

Domstolen för de mänskliga rättigheterna prövar också om det förfarande som domstolen skall tillämpa fyller villkoren i Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna (fair trial-villkoret). Domstolen behandlade ett finskt fall (20/1994/467/548) och konsekvensen av detta var att försäkringsdomstolen ändrade sitt förfarande så att parten i ett ärende bereds möjlighet att bli hörd.

6.9

Europeiska justitieombudsmannen

Den som är missnöjd med det sätt som ett EU-organ eller en EU-institution sköter sina uppdrag kan anföra klagomål hos den europeiska justitieombudsmannen. EU-organ är bl.a. parlamentet, rådet, kommissionen och institutioner, bl.a. Ekonomiska och sociala kom-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

mittén. Klagomål kan också anföras direkt eller genom förmedling av en ledamot i Europaparlamentet. Man kan inte anföras klagomål om EG-domstolens jurisdiktion.

Europeiska justitieombudsmannen kan således inte behandla överklaganden som gäller pensionsanstaltarnas pensionsbeslut. I Finland kan man anföras klagomål i pensionsärenden hos justitieombudsmannen eller justitiekanslern (se cirkulär 45/94 punkten 8.4. Justitiekanslern och justitieombudsmannen).

YHTEENVETO PÄÄTÖKSISTÄ

Asetus 574/72: 48 art.

Käsitlevä laitos täyttää tämän lomakkeen ja lähettää sen yhtenä kappaleena hakijalle tämän omalla kielellä ja liittää siihen jäljennöksen kustakin virallisesta päätöksestä sekä ilmoituksen muutoksenhakumenettelystä ja muutoksenhaun määräajoista (lomake E 212). Käsitlevä laitos lähettää lisäksi jäljennöksen lomakkeesta E 211 jokaiselle laitokselle, jota asia koskee, sekä liittää siihen jäljennöksen omasta päätöksestään sekä muiden asiaan liittyvien laitosten päätöksistä.

1	Hakija			
1.1	Sukunimi (2)			
1.2	Etinimet	Entiset nimet (2)	Syntymäpaikka (3)	
1.3	Syntymäaika	Sukupuoli	Kansalaisuus	D.N.I. (4)
1.4	Osoite (5)			

- 2 Hakemuksenne, joka koskee
- 2.1 vanhuuseläkettä työkyvyttömyyseläkettä perhe-eläkettä
- 2.2 on käsitelty seuraavissa laitoksissa

3	Laitokset, joita asia koskee		
	Maa	Laitos	Asiakirjavite
3.1
3.2
3.3
3.4
3.5

- 4 Edellä mainitut laitokset ovat tehneet seuraavat päätökset (ks. liitteenä olevat alkuperäispäätökset)

5	Hylätään hakemus	
5.1	joka koskee (6)
	Perustelut
5.2	joka koskee (6)
	Perustelut

6	Myönnetään eläke (7)		
	joka koskee (6)	Määrä vuodessa sen maan valuuttana, joka on vastuussa maksamisesta (8) (9)	Päivä, josta alkaen eläke on myönnetty
6.1
6.2
6.3
6.4
6.5

- 7 Voitte hakea muutosta näiden laitosten tekemiin teitä koskeviin päätöksiin lomakkeessa E 212 ilmoitettujen menettelyjen ja määräaikaisten mukaisesti.

8	Käsittelyvä laitos	
8.1	Nimi
8.2	Osoite (5)
8.3	Leima	
	8.4	Päivämäärä
	8.5	Allekirjoitus

OHJEET

Lomake on täytettävä kirjoittamalla painokirjaimin pisteviivoille.

HUOMAUTUKSET

- * Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, Sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen soveltamiseksi tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.
- (1) Sen maan tunnus, jonka laitos täyttää lomakkeen: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (2) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntyessä saadut nimet. Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siviilisäädyn mukaisessa järjestyksessä siten kuin ne ovat henkilötodistuksessa tai passissa.
- (3) Portugalin alueiden osalta ilmoitetaan myös seurakunta ja kunta.
- (4) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa mahdollisesti oleva numero (D.N.I.), vaikka todistus ei ole enää voimassa. Jos numeroa ei ole, ilmoitetaan "ei ole".
- (5) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa.
- (6) Ilmoitetaan maa ja tarvittaessa sovellettava järjestelmä.
- (7) Tai käteisenä suoritettava korvaus Liechtensteinissa.
- (8) Jos eläkemäärät ovat kansallisen lainsäädännön perusteella korkeammat, edellä ilmoitettu määrä muutetaan ilman, että uutta määrää ilmoitetaan muille laitoksille.
- (9) Tästä määrästä voidaan vähentää eläkkeensaajan maksamat verot ja maksut.

MUUTOKSENHAKU JA MÄÄRÄAJAT

Asetus 574/72: 48 art.

A — Jos olette tyytymätön päätökseen tai päätöksiin, voitte hakea niihin muutosta. Tällöin on jokaisen päätöksen osalta:

1. ilmoitettava kirjallisesti muutoksenhaun perustelut;
2. ilmoitettava muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen viitetiedot. Päätöksen jäljennös on liitettävä mukaan;
3. allekirjoitettava kirjelmä. Jos ette voi allekirjoittaa, merkitkää rasti ja pyytäkää kaksi täysi-ikäistä henkilöä allekirjoittamaan muutoksenhakukirjelmä. Allekirjoittajien sukunimet, etunimet ja osoitteet on ilmoitettava (2) (3);
4. toimitettava tämä kirjelmä päätöksen muutoksenhakuilmoituksessa mainitun määräajan kuluessa siihen laitokseen, jonne muutoksenhakukirjelmä on toimitettava.

HUOM. Määräaika alkaa tiedoksiantopäivästä; asetuksen 1408/71 86 artiklan mukaan hakemukset, ilmoitukset tai valitukset, jotka on toimitettava jäsenvaltion lainsäädännön mukaan tietyssä ajassa tämän valtion viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle, katsotaan jätetyksi määräajan kuluessa, jos ne on toimitettu samassa ajassa toisen jäsenvaltion vastaavalle viranomaiselle, laitokselle tai tuomioistuimelle.

Edellä tarkoitettujen viranomaisten, laitosten tai tuomioistuinten nimet ja osoitteet saatte asuinpaikkanne eläkevakuutuslaitoksesta.

B — 1. Belgian laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen kirjattuna kirjeenä tai toimittamalla sen tuomiopiiriin työtuomioistuimen kirjaamoon:

- (1) Asuinpaikassa, jos asutte Belgiassa
(..... n työtuomioistuin);
- (2) Teidän tai vakuutetun viimeisimmässä Belgiassa olevassa kotipaikassa tai asuinpaikassa, jos asutte ulkomailla;
- (3) sillä paikkakunnalla, jossa vakuutettu viimeksi työskenteli Belgiassa, jos teidän ja vakuutetun kotipaikka tai asuinpaikka ei ole koskaan ollut Belgiassa.

2. Tanskan laitoksen tekemään eläkepäätökseen voitte hakea muutosta jättämällä hakemuksen neljän viikon kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä päätöksen tehneelle viranomaiselle. Viranomainen toimittaa hakemuksen edelleen asianmukaiselle elimelle.

Tanskan laitoksen tekemään päätökseen oikeudesta työntekijöiden lisäeläkelainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen (ATP) voitte hakea muutosta jättämällä hakemuksen neljän viikon kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä "Ankenævnet for Arbejdsmarkedets Tilægspension" -nimiseen laitokseen (ATP-muutoksenhakulautakunta), työministeriö, Kööpenhamina. Osoite: Laksegade 19, DK-1063 KØBENHAVN K.

3. Saksan eläkevakuutuslaitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta yhden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantopäivästä.

Muutosta on haettava kirjallisesti
.....
(päätöksestä ilmoittaneen Saksan eläkevakuutuslaitoksen osoite).
Voitte myös jättää hakemuksenne henkilökohtaisesti laitokseen kirjattavaksi.

4. Kreikan laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen jäljempänä ilmoitetulle viranomaiselle

.....
joko suoraan tai asuinpaikan laitoksen välityksellä.

5. Espanjan laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta 30 työpäivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen jäljempänä ilmoitetulle viranomaiselle (nimi ja osoite):

.....
joko suoraan tai asuinpaikan laitoksen välityksellä.

6. **Ranskan** laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä (jos kyseessä on hallinnollinen päätös) lähettämällä hakemuksen muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajalle, jonka osoite ilmoitetaan jäljempänä tai (jos kyseessä on lääketieteellinen päätös) alueellisen teknisen komission puheenjohtajalle, jonka osoite ilmoitetaan jäljempänä:
-
-

7. **Irlannin** tekemään päätökseen voitte hakea muutosta 21 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantopäivästä lähettämällä hakemuksen osoitteeseen Chief Appeals Officer, Social Welfare Appeals Office, D'Olier House, D'Olier Street, Dublin 2.

8. **Italian** INPS:n tekemään päätökseen voitte hakea muutosta lähettämällä hakemuksen INPS:n maakuntatoimiston yhteydessä olevaan "Comitato provinciale" -nimiseen laitokseen (maakuntakomitea)
-

90 päivän kuluessa päivästä, jona olette saanut yhteenvedon päätöksistä (lomake E 211).

Jos päätöstä ei ole saatu 90 päivän määräajan kuluessa, henkilö, jonka etua asia koskee, voi kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun määräajan päättymisestä ryhtyä oikeudellisiin toimiin laissa säädetyllä tavalla.

Edellä luetellut muutoksenhakumenettelyt koskevat eläkehakemuksia, joista INPS tekee päätöksen ja jotka koskevat pakollista työkyvyttömyyseläke-, vanhuuseläke- tai perhe-eläkevakuutusta. INPS:n tai muiden laitosten tekemiin erityisjärjestelmiä koskeviin päätöksiin sovelletaan muita muutoksenhakumenettelyjä, joista vakuutetulle ilmoitetaan erikseen.

9. **Luxemburgin** laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta lähettämällä hakemuksen 40 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä kahtena kappaleena "Conseil arbitral des assurances sociales" -nimiseen laitokseen (sosiaalivakuutuksen välityslautakunta) Luxemburgiin.
10. **Alankomaiden** laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta lähettämällä hakemuksen kahtena kappaleena "Arrondissementsrechtbank, Sector Bestuursrecht" -nimiseen laitokseen:
-

kuuden viikon kuluessa siitä päivästä, jona hakijan voidaan kohtuudella olettaa tietäneen päätöksestä.

Oikeudenkäyntikulut on maksettava riita-asiaa koskevan menettelyn yhteydessä; nämä kulut korvataan, jos tuomioistuin tekee hakijan kannalta myönteisen päätöksen. Edellä sanottua ei sovelleta erityisjärjestelmän alaisia kaivosmiesten eläkepäätöksiä koskeviin ilmoituksiin. Näissä ilmoituksissa on ohjeet siitä, miten hakijan on toimittava, jos hän on tyytymätön päätökseen.

11. **Itävallan** eläkevakuutuslaitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta kolmen kuukauden ehdottoman määräajan kuluessa päätöksen tiedoksiantopäivästä lähettämällä hakemuksen päätöksen kohdassa "Klagerecht" (muutoksenhakuoikeus) mainitulle viranomaiselle tai asuin- tai työskentelypaikkakuntanne lääninoikeudelle, jos päätöksessä mainittu tuomioistuin ei sijaitse asuin- tai työskentelypaikkakunnallanne, tai päätöksen tehneelle eläkevakuutuslaitokselle.
12. **Portugalin** laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta lähettämällä hakemuksen
- jos pysyvää työkyvyttömyyttä ei ole todettu, kansalliseen eläkekeskukseen (Centro Nacional de Pensões) 15 päivän (tai Portugalin ulkopuolella asuvien osalta 45 päivän) kuluessa pysyvän työkyvyttömyyden tarkastuslautakunnan (Comissao de Verificacao de Incapacidades Permanentes) päätöksen tiedoksiantopäivästä, tai
 - jos rahaetuksia koskeva hakemus on hylätty hallinnollisista syistä, paikalliselle toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle (Tribunal Administrativo de Circulo) kahden kuukauden (tai Portugaiin ulkopuolella asuvien osalta neljän kuukauden) kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

13. **Suomen** työeläkelainsäädännön mukaiseen päätökseen voitte hakea muutosta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen seuraavaan osoitteeseen:
-

Suomen kansaneläkelainsäädännön mukaiseen päätökseen voitte hakea muutosta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen Kansaneläkelaitoksen seuraavaan osoitteeseen:

.....

14. **Ruotsin** laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen vakuutuslaskun käsitettäväksi uudelleen.
15. **Yhdistyneen kuningaskunnan** tekemään päätökseen voitte hakea muutosta kolmen kuukauden kuluessa päätöksessä ilmoitetusta päivästä lähettämällä hakemuksen osoitteeseen Department of Social Security, Benefits Agency, Pensions and Overseas Benefits Directorate, Newcastle-upon-Tyne tai Northern Ireland Social Security Agency, Overseas Branch, Belfast.

16. **Islannin** laitoksen tekemään sosiaalieläkelainsäädännön mukaiseen päätökseen voitte hakea muutosta kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemispäivästä lähettämällä hakemuksen Tryggingarad-nimiseen laitokseen (valtion sosiaaliturvalautakunta) Reykjavíkissa.

Osoite:

.....

Islannin laitoksen tekemään lakisääteistä lisäeläkettä (eläkekassa) koskevaan päätökseen voitte hakea muutosta lähettämällä hakemuksen "gerdardomur lifeyrissjodsins" -nimiseen laitokseen (kyseisen eläkerahaston välimiesoikeus).

Osoite:

.....

17. **Liechtensteinin** laitoksen tekemään vanhuus-, perhe- tai työkyvyttömyyseläkettä koskevaan päätökseen hakija tai muu henkilö, jonka etua asia koskee, voi hakea muutosta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen Liechtensteinin vanhuuseläkkeitä, perhe-eläkkeitä ja työkyvyttömyyseläkkeitä käsittelevään laitokseen Vaduziin.

Liechtensteinin laitoksen tekemään työeläkepäätökseen voitte hakea muutosta kolmen vuoden kuluessa saattamalla asian Liechtensteinin tuomioistuimen käsiteltäväksi määräajoin maksettavia etuuksia koskevien hakemusten osalta.

18. **Norjan** laitoksen tekemään päätökseen voitte hakea muutosta kuuden viikon kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä lähettämällä hakemuksen Norjan vakuutuskassaan.

OHJEET

Lomake on täytettävä kirjoittamalla painokirjaimin pisteviivoille.

HUOMAUTUKSET

Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen liite VI, Sosiaaliturva: kyseisen sopimuksen perusteella tätä lomaketta sovelletaan myös Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa.

- (¹) Sen maan tunnus, jossa käsittelevä laitos sijaitsee: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; A = Itävalta; P = Portugali; FIN = Suomi; S = Ruotsi; GB = Yhdistynyt kuningaskunta; IS = Islanti; FL = Liechtenstein; N = Norja.
- (²) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa, puhelinnumero.
- (³) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat syntyessä saadut sukunimet. Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat henkilöilystodistuksessa tai passissa.

7 UTBETALNING AV PENSION TILL EU-LÄNDER

7.1 Utbetalning till EU-länder	2
7.2 Utbetalning till tredje länder	3
7.3 Dröjsmålsförhöjning	3
7.4 Omräkning av förmåner i utländsk valuta till finska mark	3
7.5 Återkrav av förmån som har betalats utan grund	4
7.5.1 Bestämmelser	4
Pensioner	4
Andra förmåner	4
7.5.2 När en finsk pensionsanstalt framställer krav på pension från ett annat EU-land	5
Retroaktiv förmån	5
Kvittningsförfarande	5
Villkoren i den finska lagstiftningen	5
Villkoren i ett annat EU-lands lagstiftning	6
Regressanmälan	6
Nytt förfarande vid handläggningen av EU-ansökningar som blivit anhängiga efter 1.1.1997	6
Regresskrav	7
Beslut	7
Utbetalning och fördelning av utländsk retroaktiv pension	7
7.5.3 Finska socialvårdens regressbegäran till utlandet	8
7.5.4 Ett annat EU-land kräver tillbaka överbetalning från finsk arbetspension	9
Vilka förmåner kan krävas tillbaka från finsk arbetspension	9
Pensionen	9
Övriga sociala försäkringsförmåner	9
Kvittningsförfarande	9
Återkrav på retroaktiv pension	10
Nytt förfarande vid behandlingen av EU-ansökningar som blivit anhängiga efter 1.1.1997, utbetalning av finsk retroaktiv pension till utlandet	11
7.5.5 Socialvårdsförmåner krävs tillbaka från finsk arbetspension	12
7.6 Beskattning	12
Skatteavtal	13

7**UTBETALNING AV PENSION TILL EU-LÄNDER**

I detta avsnitt av cirkuläret finns anvisningar om utbetalning av EU-pensioner, om förfarandet vid regresskrav och en kort redogörelse för uppbäringen av arbetspensionspremier samt beskattningen av EU-pensionerna. Arbetspensionsanstalterna har tidigare fått juridiska avdelningens meddelanden 5/95 och 20/96 som gäller regressförfarandet vid utbetalning av EU-pensioner.

7.1**Utbetalning till EU-länder**

Pension enligt EU-bestämmelserna om social trygghet betalas via Postbanken till en pensionstagare utomlands. Pensionen kan på pensionstagarens begäran också betalas in på ett bankkonto i Finland. Pensionen omräknas på normalt sätt enligt index.

Pension som beviljats en person som omfattas av förordningen 1408/71 (se punkten 1.5) skall betalas oavkortad till pensionstagaren i ett annat EU-land (artikel 10 i förordningen 1408/71). Pensionsskyddscentralens tillstånd behövs således inte (9 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare).

Förordningen 1408/71 gäller inte medborgare i tredje länder. Men pension betalas till medborgare från tredje land till ett sådant EU-land som Finland har överenskommelse om social trygghet med, som också gäller medborgare i tredje länder.

Sedan EU-bestämmelserna trädde i kraft kan utbetalningen av arbetslöshetspension till en person som omfattas av förordningen inte avbrytas på grund av att han vistas i ett annat EU-land.

Utbetalning av deltidspension fortsätter också i motsvarande situationer. Förutsättningen är att pensionstagaren fortsätter sitt deltidsarbete i EU-landet innan sex veckor har förflutit från det att hans förvärvsarbete i Finland upphörde och att arbetet fortfarande uppfyller villkoren för deltidspension.

Enligt artikel 10 i förordningen är det förbjudet att avbryta utbetalningen av pension av den enkla anledningen att pensionstagaren inte mera bor i Finland utan i ett annat EU-land. Men pensionstagaren måste fortfarande, på det sätt som pensionsanstalten har föreskrivit, kunna bevisa att han lever och bor inom EU:s territorium. Ifall övriga

Juridiska avdelningen

19.12.1996

utbetalningsvillkor inte är uppfyllda kan naturligtvis utbetalningen i fråga om alla pensionsformer avbrytas.

7.2 Utbetalning till tredje länder

Sådana bestämmelser i bilaterala överenskommelser om social trygghet som Finland har med EU-länder blir i kraft angående utbetalning av förmåner till länder utanför EU. Pension utbetalas utan Pensions-skyddscentralens tillstånd också till länder utanför EU enligt en bi-lateral överenskommelse, när pensionstagare är medborgare i Spanien, Österrike, Grekland, Luxemburg och Tyskland. Pensioner inom den offentliga sektorn utbetalas till tredje länder oavkortade.

Men trots att EU har slutit ett s.k. associationsavtal med vissa länder utanför EU, utbetalas inte pension enligt dessa avtal till avtalsländerna (bl.a. Marocko, Tunisien, Algeriet, Turkiet) utan Pensions-skyddscentralens tillstånd (se punkten 1.3).

7.3

Dröjsmålsförhöjning

När finsk arbetspension skall utbetalas med dröjsmålsförhöjning på grund av att handläggningen har blivit fördröjd, anses vid fastställandet av förhöjningen att inlämningsdagen för ansökan är den dag ansökan jämte nödvändiga bilagor anlände till den finska behöriga anstalten. Bilagorna skall innehålla tillräckliga utredningar för att ett slutligt beslut skall kunna fattas (bilaga VI till förordningen 1408/71).

Handläggningen av pensionsansökan är fördröjd om pensionen inte utbetalas inom tre månader från utgången av den månad under vilken ansökan lämnades in. Men pensionsanstaltens handläggningstid räknas först från den dag när den sista nödvändiga utredningen för pensionsberäkningen har erhållits. För att dröjsmålsförhöjningen skall kunna beräknas måste försäkringsperioderna först finnas med.

Om pensionen betalas till en pensionstagare som är bosatt utomlands, skall pensionen vara på det bankkonto i Finland som pensionstagaren har uppgett senast den dag som har meddelats i pensionsbeslutet. Den finska banken förmedlar pensionen vidare för utbetalning till pensionstagaren.

7.4

Omräkning av förmåner i utländsk valuta till finska mark

Vid beräkning av pension för en person som också utomlands erhåller någon form av socialförsäkringsförmån, måste det utländska förmånsbeloppet omräknas till finska mark.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Artikel 107 i förordningen 574/72 innehåller detaljerade bestämmelser om tillämpliga valutakurser. När försäkringsförmåner räknas om till finska mark kan man utöver den officiella valutakursen på betalningsdagen också använda EU-kommissionens uträknade medelkurser, som publiceras per kvartal i den Europeiska gemenskapens officiella tidning. Pensionsskyddscentralen informerar arbetspensionsanstalterna om valutakurserna.

7.5

Återkrav av förmån som har betalats utan grund

Bestämmelser

En pensionsanstalt kan enligt de nationella bestämmelserna alltid kräva tillbaka förmåner som betalats utan grund genom att kvitta dem från en löpande pension. Ett sådant förfarande är alltid det säkraste sättet att få tillbaka överbetalning och används därför i första hand.

Pensioner

Enligt artikel 111 i förordningen 574/72 kan en pensionsanstalt också kräva tillbaka förmåner som den har betalat utan grund och få dem avdragna från pension som utbetalas från ett annat EU-land. Punkt 1 i artikeln gäller pension som krävs tillbaka från pension som utbetalas retroaktivt från ett annat land. Retroaktiv utbetalning avser sådana pensionsrater som har förfallit till betalning innan regelbunden pensionsutbetalning har börjat (= motsvarar finsk nationell lagstiftning). Enligt artikeln är det möjligt att kräva tillbaka pension som mottagaren inte hade rätt till från pension som utbetalas retroaktivt från ett annat land oberoende av begränsningarna i de nationella lagarna.

Andra förmåner

Punkt 2 i artikeln gäller också andra socialförsäkringsförmåner än pensioner som kan krävas tillbaka från pension som utbetalas retroaktivt från ett annat land samt kvittning av dessa överbetalningar och pensioner mot framtida pensionsrater som förmånstagaren har rätt till från det andra landet. Enligt denna punkt är det endast möjligt att kräva tillbaka förmåner på basis av de villkor och begränsningar som har fastställts i den nationella lagstiftningen.

Utöver bestämmelserna i förordningen tillämpas också nationella bestämmelser.

Bestämmelserna i förordningen kan inte tillämpas på pensioner som har betalats före 1.1.1994. En finsk pensionsanstalt kan således inte kräva tillbaka pension som har betalats utan grund före 1.1.1994 och få den avdragen från pension som betalas från ett annat EU-land, ifall ländernas överenskommelse om social trygghet inte tillåter det. En institution i ett annat EU-land kan inte heller kräva tillbaka förmåner som har betalats utan

grund före 1.1.1994 och få dem avdragna från finsk pension, om det inte är möjligt enligt den bilaterala överenskommelsen.

7.5.2

När en finsk pensionsanstalt framställer krav på pension från ett annat EU-land

Om en finsk pensionsanstalt antingen på grund av beviljande eller omprövning (ändring) av pensionsförmåner har betalat för stor pension, kan den kräva tillbaka överskottsbetalningen från den retroaktiva pension, som det andra EU-landet är skyldigt att betala pensionstagaren för motsvarande tid (1 punkten i artikel 111). Bestämmelsen gäller också i sådana situationer där pensionsanstalten inte hade behövt betala ut någon pension överhuvudtaget. Överbetalningen behöver inte bero på EU-bestämmelserna.

Återkravet gäller hela pensionen från ett annat EU-land.

Retroaktiv förmån

Återkrav enligt 1 punkten i artikeln kommer i fråga om hela överbetalningen av pensionen kan krävas tillbaka på en gång antingen från retroaktiv pension eller från en pensionsrat.

Kvittningsförfarande

Om den retroaktiva delen eller någon annan betalning inte räcker för att täcka hela överskottsbetalningen, tillämpas 2 punkten i artikeln. Enligt den kan den finska pensionsanstalten inom ramen för de villkor och begränsningar som fastställts i den finska pensionslagstiftningen begära att EU-landets institution drar av överskottsbeloppet från den pension som EU-landets institution skall betala till pensionstagaren (= kvittning mot pensionsrater för motsvarande tid som det andra EU-landet är skyldigt att betala).

Villkoren i den finska lagstiftningen

Enligt de finska arbetspensionslagarna är det enda villkoret för att kräva tillbaka överbetalning att förmånen har betalats utan grund. Det belopp som skall krävas tillbaka är inte begränsat genom lag. Däremot är kvittning mot pensionsrater för motsvarande tid begränsad till 1/6 av nettopensionen. Denna begränsning av kvittningen gäller dock enbart den pensionsrat som i varje enskilt fall skall utbetalas av arbetspensionsanstalten själv. Därför tillämpas den inte när överbetalning krävs tillbaka från pension som betalas i ett annat EU-land. Däremot tillämpar institutionen i det andra EU-landet egna begränsningar för återkrav och kvittning när den skall kräva tillbaka överbetalning.

När den finska pensionsanstalten överväger återkrav av pension som har betalats utan grund från pension som har betalats i ett annat EU-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

land, tillämpar den finska bestämmelser om skälighet vid återkrav (17 b § 2 mom. APL).

Villkoren i ett annat EU-lands lagstiftning

Det andra EU-landet genomför kvittningen enligt de villkor som har fastställts i den lagstiftning som den tillämpar som om den själv hade betalat ut pension utan grund och överför det kvittade beloppet till den finska pensionsanstalten. Bestämmelserna om återkrav och kvittning i olika länder avviker från varandra, d.v.s. pensionsanstalten får det belopp som det andra EU-landets lagstiftning tillåter.

Regressanmälan

På EU-pensionsansökningsblanketten görs en anteckning om Finlands begäran till ett annat EU-lands institution om innehållning av den retroaktiva pensionen till följd av Finlands regresskrav. Denna begäran kallas regressanmälan.

Nytt förfarande vid behandlingen av EU-pensionsansökningar som blivit anhängiga efter 1.1.1997

I princip gör den utredande anstalten i Finland en anteckning om regressanmälan enbart när man vill kräva tillbaka finsk sjukdagpenning från utländsk pension, som har betalats samtidigt som sjukdagpenningen. Regressanmälan antecknas sålunda enbart på blankett E 204 som gäller ansökan om invalidpension. Den utredande anstalten begränsar regressbegäran så att den bara gäller retroaktiv pension som ett annat EU-land har beviljat för samma tid för vilken finsk sjukdagpenning har utbetalats.

Om den teoretiska anstalten undantagsvis vill göra en regressanmälan, sänder den en skriftlig regressbegäran till den utredande anstalten (Pensionsskyddscentralen eller Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden; begäran kan också sändas med fax: till Pensionsskyddscentralen på nummer 151 2404 fr.o.m. 1.1.1997 och till Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden på nummer 7770 3444). Ur regressanmälan skall tydligt framgå att det är fråga om regresskrav. Anmälan kan göras i vilket skede av behandlingen som helst innan det utländska pensionsbeslutet har getts.

Före 1.1.1997 gjordes anteckning om regressanmälan på alla ansökningar om invalidpension (E 204) och dessutom på de ansökningar om familjepension (E203) där den efterlevande maken ensam var förmanstagare.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Regresskrav

När den teoretiska anstalten har räknat ut det slutliga pensionsbeloppet och vill framställa ett regresskrav, skickar den teoretiska anstalten ett individualiserat regresskrav till den utredande anstalten. I regresskravet anges vilken tid överbetalningen gäller och hur stor den är.

Uppgifter om kravbeloppet sänds inte utomlands, om inte den utländska institutionen kräver ett individualiserat regresskrav. Den utredande institutionen behöver likväl alltid också uppgifter om kravbeloppet, eftersom den fördelar den utländska retroaktiva pensionen mellan den teoretiska institutionen, FPA och pensionstagaren.

Om pensionsanstalten annullerar sitt regresskrav, underrättar den också genom den utredande anstaltens förmedling institutionen i det andra EU-landet för att institutionen skall kunna betala den retroaktiva pensionen till pensionstagaren.

Beslut

I beslutet meddelar pensionsanstalten pensionstagaren det belopp som krävs tillbaka och meddelar samtidigt att anstalten kommer att kräva tillbaka överbetalningen enligt artikeln 111 från den pension som det andra EU-landet har betalat till pensionstagaren. Meddelandet kan redan ges i det provisoriska beslutet eller betalningsbeslutet eller man kan ge ett separat beslut i ärendet.

Däremot kan den finska pensionsanstalten inte meddela i sitt beslut hur återkravet skall genomföras (genom kvittning eller avdrag från retroaktiv pension), eftersom den i beslutsskedet inte vet det. Institutionen i det andra EU-landet ger för den delen (möjligtvis) ett beslut och förfar enligt egna bestämmelser.

Utbetalning och fördelning av utländsk retroaktiv pension

Enligt EU-praxis kan den utländska institutionen på grund av regressanmälan, som gäller överbetalning av pension, betala hela den retroaktiva pensionen till Finland.

Den betalas antingen in på Pensionsskyddscentralens konto eller det konto som innehas av Folkpensionsanstaltens grupp för internationella ärenden. De sköter fördelningen av överbetalningen på de båda pensionssystemen och betalar resten direkt till pensionstagaren. Därför antecknar den teoretiska anstalten också överbetalningens markbelopp på blanketten när den anmäler sitt regresskrav. När Pensionsskyddscentralen är utredande anstalt utbetalas i första hand arbetspensions-

Juridiska avdelningen

19.12.1996

anstaltens regresskrav från den retroaktiva pensionen och när Folkpensionsanstalten är utredande anstalt betalas i första hand Folkpensionsanstaltens regresskrav.

Om den teoretiska anstaltens regresskrav inte har sänts separat till Folkpensionsanstalten, betalar gruppen för internationella ärenden till pensionstagaren den del av den retroaktiva utländska pensionen som överskrider dess egen överbetalning.

7.5.3

Finska socialvårdens regressbegäran till utlandet

De finska kommunerna ber ibland att en regressbegäran läggs till pensionsansökan till ett annat EU-land, om den sökande har fått utkomststöd (socialbidrag) i form av förskottsbetalning. I den nya blanketten för kommunerna finns en särskild punkt för detta. Kommunens krav kan gälla vilken pensionsform som helst och kan framställas i vilket skede av behandlingen som helst.

Kommunen kan be om avdrag för utkomststödet både från den finska och utländska pensionen. Även om kravet också gäller den utländska pensionen, skall arbetspensionsanstalten betala den retroaktiva arbetspensionen till kommunen på normalt sätt enligt 19 a § och 38 § socialvårdslagen.

Om kommunens återkrav har anlänt till den teoretiska anstalten och kravet gäller både finsk och utländsk pension, sänder den teoretiska anstalten omedelbart en kopia av blanketten till den utredande anstalten. Om kravet endast gäller utländsk pension, sänder den teoretiska anstalten kommunens blankett i original till den utredande anstalten.

När den utländska retroaktiva pensionen har betalats till den utredande anstalten i Finland, fördelar anstalten pensionen först till pensionsystemen och betalar sedan kommunens kravbelopp. Det som blir över betalar den utredande anstalten till pensionstagaren själv.

Om kommunen också har anhållit om att ett avdrag görs från de finska pensionerna för att ersätta utkomststöd som har betalats i förskott, skall den utredande anstalten utreda om kommunen ännu har krav på den utländska retroaktiva pensionen.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

7.5.4

Ett annat EU-land kräver tillbaka överbetalning från finsk arbetspension

Vilka förmåner kan krävas tillbaka från finsk arbetspension

Pensionen

Om en institution i ett annat EU-land har betalat för stor pension till en pensionstagare, kan den återkräva överbetalningen från finsk retroaktiv pension. Punkt 1 i artikel 111 i förordningen 574/72 gäller således bara pension som utbetalas i ett annat EU-land som krävs tillbaka från retroaktiv pension, men återkravet begränsas inte av nationella bestämmelser. T.ex. överbetalning av svensk folkpension eller ATP-pension kan krävas tillbaka från retroaktiv pension enligt bestämmelsen.

Övriga sociala försäkringsförmåner

Punkt 2 i artikel 111 i förordningen 574/72 gäller både retroaktiv pension och framtida pensionsrater. Enligt bestämmelsen kan förutom pension också andra socialförsäkringsförmåner krävas tillbaka från arbetspensionen. Enligt 2 punkten är dock en förutsättning för att finska förmåner för motsvarande tid skall kunna krävas tillbaka från arbetspensionen att den nationella lagstiftningen tillåter det.

T.ex. ett annat EU-lands överbetalda pension kan krävas tillbaka från retroaktiv delinvalidpension, men inte sjukdagpenning som det andra EU-landet har betalat för samma tidsperiod (4 d § 5 och 8 mom. APL).

Den teoretiska anstalten kontrollerar att det utländska regresskravet gäller sådan förmån som kan krävas tillbaka från finsk retroaktiv arbetspension. Det är enbart överbetalningar av utländsk pension, sjukdagpenning eller arbetslöshetsdagpenning som kan ersättas till utlandet och dras av från finsk retroaktiv arbetspension. Detsamma gäller överbetalning av utländska socialbidrag som har utgetts mot förväntad pension.

T.ex. barnbidrag eller olycksfallsersättning som ett annat EU-land har betalat utan grund kan enligt finsk lagstiftning inte krävas tillbaka och dras av från retroaktiv pension. Det är dock möjligt om pensionstagen särskilt har gett sitt samtycke till kravet.

Kvittningsförfarande

När överbetalning från framtida pensionsrater dras av, d.v.s. kvittas enligt punkt 2 i artikel 111 i förordningen, iakttar man de begränsningar som fastställts i den finska lagstiftningen om kvittning och förfar

som om pensionsanstalten själv skulle ha betalat motsvarande överbetalning utan grund.

Endast arbetspension kan kvittas mot framtida finska pensionsrater. T.ex. svensk folkpension kan således inte krävas tillbaka från framtida finska arbetspensionsrater annat än genom utmätning. Kvittning förutsätter att den utländska pensionsinstitutionen har gett ett lagakraftvunnet beslut om återkrav.

I EU:s Administrativa kommission har man diskuterat återkraven av överbetalning från pensioner som betalas ut i de övriga medlemsländerna. Olika EU-länder har haft problem vid verkställigheten av bestämmelsen i förordningen. Därför kvittar inte de finska arbetspensionsanstalterna pension från ett annat EU-land mot framtida finska pensionsrater innan Administrativa kommissionen har fattat ett beslut om en gemensam praxis vid kvittning.

Återkrav på retroaktiv pension

Om regressanmälan har antecknats på E-ansökningsblanketten, får retroaktiv pension inte betalas till en pensionstagare innan ett annat EU-lands regresskrav har utretts. I pensionsbeslutet meddelas pensionstagaren om regresskravet och samtidigt meddelas att förfarandet grundar sig på artikel 111 i förordningen 574/72.

Med retroaktiv pension avses här retroaktiv pension enligt den nationella lagstiftningen. Pensionen betalas således ut utan dröjsmål och bara sådana pensionsrater som har förfallit före den första månadsbetalningen är retroaktiv pension som på begäran innehålls för en pensionsinstitutions räkning i ett annat EU-land.

Från den retroaktiva pensionen betalas dock först alla regressfordringar enligt de finska lagarna (t.ex. Patientförsäkringsföreningen, socialnämnden, utmätning samt innehållning av FöPL- och LFöPL-försäkringspremier). Om det efter dessa avdrag blir kvar retroaktiv pension innehålls den för en pensionsinstitutions räkning i ett annat EU-land.

Dröjsmålsförhöjning räknas inte på retroaktiv pension som betalas till en utländsk pensionsinstitution (19 d § 1 mom. APL).

Arbetspensionsanstalterna har sinsemellan kommit överens om att den följande anstalten alltid betalar hela pensionen till pensionstagaren.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Nytt förfarande vid behandlingen av EU-ansökningar som blivit anhängiga efter 1.1.1997, utbetalning av finsk retroaktiv pension till utlandet

När regressanmälan har antecknats på ansökningsblanketten, men ansökan inte har anlänt inom rimlig tid, sänder den teoretiska anstalten genom den utredande anstaltens förmedling en förfrågan till institutionen i det andra EU-landet om vilken förmån regresskravet gäller, vilken tid överbetalningen gäller samt vart pengarna skall betalas. Om man inte får svar inom sex månader från det man sände förfrågan, underrättar den teoretiska anstalten institutionen i det andra EU-landet att, om inte regresskravet anländer betalas de retroaktiva raterna efter två månader till pensionstagaren.

Utbetalning av retroaktiv pension till utlandet ändrades fr.o.m. 1.1.1997 så att den teoretiska anstalten på basis av det regresskrav den godkämt betalar hela den retroaktiva arbetspensionen till den utländska institution som har bett om det. I allmänhet frågar man inte efter regresskravets markbelopp.

Det är den utländska institutionens uppgift att betala den del av pensionen som överstiger överbetalningen till pensionstagaren. Folkpensionsanstalten betalar också i dessa situationer hela den retroaktiva pensionen till utlandet.

I pensionsbeslutet anges att den retroaktiva pensionen betalas till den utländska institutionen för att ersätta dess krav och att den utländska institutionen betalar den del av pensionen som överstiger överbetalningen till pensionstagaren.

Om regresskravet gäller både sådan förmån som kan betalas till utlandet och sådan förmån vars överbetalning inte kan återkrävas från arbetspensionen, sänder den teoretiska anstalten genom Pensionsskyddscentralens förmedling en förfrågan om vilket belopp som kan betalas utomlands som ersättning för överbetalningen. Den teoretiska anstalten betalar till utlandet endast detta belopp från den retroaktiva pensionen och resten betalar den till pensionstagaren.

Om pensionstagaren har flyttat till Finland medan ärendet handläggs, kan den teoretiska anstalten också inbegära uppgifter om beloppet för det utländska regresskravet för att pensionstagaren inte skall förlora på valutaväxlingen.

7.5.5 Socialvårdsförmåner krävs tillbaka från finsk arbetspension

Enligt punkt 3 i artikel 111 i förordningen kan socialbidrag krävas tillbaka från pension om den har betalats för en tidsperiod under vilken pensionstagaren samtidigt hade rätt till pension från Finland. Avdraget görs enligt de villkor och begränsningar som fastställts i den finska lagstiftningen.

Enligt finsk lagstiftning betalas endast retroaktiv pension som ersättning för redan betalt socialbidrag och under förutsättningen att socialbidraget har utgetts mot förväntad pension. Därför kan socialbidrag som har utgetts innan en pensionsansökan anhängiggjordes inte dras av från finsk pension och betalas till ett annat EU-land.

När socialbidrag krävs tillbaka iaktas samma förfarande som när pensioner krävs tillbaka. Den utredande anstalten förmedlar det andra EU-landets återkrav till den teoretiska anstalten i Finland och skaffar de nödvändiga tilläggsuppgifterna på pensionsanstaltens begäran.

Den teoretiska anstalten i Finland drar av socialbidragets belopp från den pension som den skall betala och meddelar Folkpensionsanstalten om betalningen på samma sätt som vid innehållningen av retroaktiv pension.

7.6 Beskattning

Om pension betalas från Finland till en person som är stadigvarande bosatt utomlands, d.v.s. till en begränsat skattskyldig, uppbärs 35 % källskatt på pensionen i Finland. Enligt vissa skatteavtal är det inte möjligt att uppbära källskatt i Finland (nedan följer en förteckning över EU- och EES-ländernas skatteavtal).

Källskatt uppbärs också på en retroaktiv pension som betalas till en utländsk institution till följd av en utländsk regressbegäran. Källskatt uppbärs oberoende av vilken utländsk förmån som har betalats till ett för stort belopp och som den retroaktiva pensionen skall ersätta. Också i det fall när institutionen i pensionstagarens bosättningsland från den finska retroaktiva arbetspensionen drar av t.ex. sjukdagpenning som mottagaren inte hade rätt till, uppbär arbetspensionsanstalten källskatt på den retroaktiva pensionen som betalas till den utländska institutionen.

Om bosättningslandet har beskattat en förmån som har betalats i landet till en mottagare och det senare visar sig att mottagaren inte hade rätt till förmånen, kan pensionstagaren ansöka om rättelse av

Juridiska avdelningen

19.12.1996

ogrundad skattebetalning hos skattemyndigheterna i den stat där han är bosatt.

Skatteavtal

Enligt vissa skatteavtal beskattas privata personer enbart i den stat där pensionstagaren är bosatt. Om pensionstagaren bor i ett sådant land och i samband med ansökan om skattekort eller källskattekort företer skattebyrån en utredning om att villkoren i skatteavtalet uppfylls, verkställs ingen förskottsinnehållning på pensionen i Finland och ingen källskatt uppbärs heller på pensionen i Finland. Detsamma gäller pension som betalas till en utländsk institution till följd av en regressbegäran.

Beskattnings av arbetspensioner och EU- och EES-länderna

I skattestyrelsens publikation 392 finns anvisningar om beskattningen av utomlands bosatta pensionstagare. Här följer ett sammandrag för arbetspensionernas del:

Tyskland Island Norge Sverige Danmark	Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjPL, LFöPL och FöPL, avträdelsepension och pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland.
Belgien Grekland Luxemburg Irland	Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas i Finland. Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. En sådan pension beskattas likväl endast i bosättningslandet om pensionstagaren är medborgare i bosättningslandet och pensionen inte grundar sig på arbete som har utförts i samband med affärsrörelse som har idkats av det offentliga samfundet.
England	Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas i Finland. Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. En sådan pension beskattas likväl endast i bosättningslandet om pensionstagaren är medborgare i bosättningslandet. Befrielse från skatt i Finland kan endast gälla inkomst som är skattepliktig i Storbritannien.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Italien

Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjöPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas i Finland. Om pensionstagaren inte är finsk medborgare, beskattas en sådan pension endast i bosättningslandet.

Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. En sådan pension beskattas likväl endast i bosättningslandet om pensionstagaren är medborgare i bosättningslandet och pensionen inte grundar sig på arbete som har utförts i samband med affärsrörelse som har idkats av det offentliga samfundet.

Österrike

Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjöPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas i Finland.

Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. Om en sådan pension betalas för arbete i samband med det offentliga samfundets affärsrörelse, beskattas pensionen endast i bosättningslandet.

Holland

Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjöPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas endast i bosättningslandet.

Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. Om pensionen betalas för arbete i samband med det offentliga samfundets affärsrörelse eller om pensionen inte har beviljats en tjänsteman som har utövat offentlig makt, beskattas en sådan pension likväl endast i bosättningslandet.

Spanien

Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjöPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas endast i bosättningslandet.

Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. Om pensionen betalas för arbete i samband med det offentliga samfundets affärsrörelse eller om pensionstagaren är medborgare i bosättningslandet, beskattas pensionen endast i bosättningslandet.

Juridiska avdelningen

19.12.1996

Frankrike

Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas endast i bosättningslandet.

Pension från finska staten, kommunerna eller andra offentliga samfund beskattas i Finland. Om pensionen betalas för arbete i samband med det offentliga samfundets affärsrörelse eller om pensionen inte har beviljats en tjänsteman som har utövat offentlig makt, beskattas en sådan pension endast i bosättningslandet. De som tjänstgjort vid en diplomatisk beskickning omfattas av en separat överenskommelse.

Portugal

Pension enligt APL, KAPL, KoPL, SjPL, LFöPL och FöPL samt avträdelsepension beskattas endast i bosättningslandet.

Pension från finska staten, kommunerna och andra offentliga samfund beskattas i Finland. Om pensionen betalas för arbete i samband med det offentliga samfundets affärsrörelse, beskattas en sådan pension endast i bosättningslandet.